

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

សម្ភាសន៍ជាមួយ សំ ភីន ភេទប្រុស អាយុ៥៦ឆ្នាំ

មុខងារសម័យខ្មែរក្រហម: “ប្រធានភស្តុភារប្រចាំកងពល១៦៤”

សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិជើងភ្នំ ឃុំត្រពាំងច្រើន ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

សម្ភាសន៍ដោយ: ឡុង ដានី

០៣:៥៥:៤២

១២៥ទំព័រ

ដានី : ដំបូងខ្ញុំចង់ស្គាល់ឈ្មោះលោកពូពេញ លោកពូឈ្មោះអីដែរ?

ភីន : សំ ភីន ។

ដានី : សព្វថ្ងៃអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ភីន : ហេ! ខ្ញុំអាយុ៥៦ហើយ ។

ដានី : ស្រុកកំណើតកើតជាទៅណាដែរ?

ភីន : ស្រុកកំណើតខ្ញុំនៅភូមិត្រឡាច ឃុំត្រឡាច ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ ។

ដានី : សព្វថ្ងៃនេះនៅភូមិអីដែរ?

ភីន : សព្វថ្ងៃនេះនៅភូមិជើងភ្នំ ។

ដានី : នេះជើងភ្នំ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ឃុំអីដែរ?

ភីន : ឃុំត្រពាំងច្រើន ។

ដានី : ស្រុកអន្លង់វែង?

ភីន : បាទ!

ដានី : ឧត្តរមានជ័យនេះ?

ភីន : ឧត្តរមានជ័យ ។

ដានី : ពូសព្វថ្ងៃប្រកបមុខរបររកស៊ីធ្វើអីដែរ?

ភីន : ធ្វើស្រែៗ ធ្វើចំការតិចតួច ។

ដានី : ធ្វើស្រែៗ បានច្រើនទេ?  
 ភិន : ហើ! ស្រែនឹងបានមួយហូបៗទៀត កម្លាំងយើងតិច ធ្វើមិនបានច្រើនទេ។  
 ដានី : បានគ្រប់គ្រាន់ហូបដែរ?  
 ភិន : គ្រប់ៗ  
 ដានី : ចុះចំការ?  
 ភិន : ចំការយើងធ្វើបន្ទាប់បន្សំទេ។  
 ដានី : ដាំអីខ្លះទៅចំការ?  
 ភិន : ចំការឆ្នាំនេះដាំដំឡូង យើងទើបចាប់ផ្តើមដាំឆ្នាំនេះដឹង។  
 ដានី : ចុះគ្រួសារលោកពូកាត់ឈ្មោះអីដែរ?  
 ភិន : ហៃ ណន។  
 ដានី : កាត់អាយុប៉ុន្មានដែរ?  
 ភិន : អាយុ៥៥។  
 ដានី : ៥៥បួនលោកពូ១ឆ្នាំ?  
 ភិន : ១ឆ្នាំ។  
 ដានី : លោកពូកូនចៅប៉ុន្មាននាក់ដែរ?  
 ភិន : តែ៣។  
 ដានី : កូនចៅ៣នាក់?  
 ភិន : បាទ!  
 ដានី : ទី១ឈ្មោះអីទៅ?  
 ភិន : ឈ្មោះ ណាត ស្រី។  
 ដានី : កាត់មានគ្រួសារហើយ?  
 ភិន : មានហើយ។  
 ដានី : ទី២?  
 ភិន : ទី២ឈ្មោះ ម៉ៅ។  
 ដានី : ស្រី ឬប្រុស?  
 ភិន : ប្រុស។  
 ដានី : ទី៣?  
 ភិន : ទី៣ឈ្មោះ មាន។

ដានី : គាត់ស្រី ឬប្រុស?  
 ភីន : ប្រុស ។  
 ដានី : មានតែ៣នាក់ទេ?  
 ភីន : តែ៣ ។  
 ដានី : គាត់មានគ្រួសារអស់ហើយ ហើយក៏នៅ?  
 ភីន : ៣នាក់នេះមានគ្រួសារ២នាក់ នៅម្នាក់នៅរៀន ។  
 ដានី : នៅម្នាក់រៀនទី?  
 ភីន : ទី៣នៅរៀន ។  
 ដានី : រៀនដល់ថ្នាក់ណាហើយ?  
 ភីន : ទៅរៀននៅភ្នំពេញ ។  
 ដានី : ទៅរៀនភ្នំពេញ រៀននៅមហាវិទ្យាល័យ?  
 ភីន : បាទ! រៀន ។  
 ដានី : ខាងមហាវិទ្យាល័យណា?  
 ភីន : វាទៅរៀនសាលាន័រគុន ។  
 ដានី : រៀនផ្នែកអីទៅ?  
 ភីន : វិស្វកម្ម ។  
 ដានី : ឆ្នាំទីប៉ុន្មានហើយ?  
 ភីន : ទី២ ។  
 ដានី : មេចដែរលោកពូចំណាយអីៗ ?  
 ភីន : ហេ! ចំណាយច្រើនណាស់អ្នករៀន ។  
 ដានី : មួយខែៗ អស់ប៉ុន្មានទៅ?  
 ភីន : ហេ!មួយខែៗពិតជាគិតណាស់បួន បើវាយកសីងរាល់អាទិត្យយក ចុះមើលដុះ ថ្លៃទឹកថ្លៃ  
 ភ្លើង គេហ្នឹងវាធម្មតា យើងជួលគេទាំងអស់ ទៅមានតែពោះទឹកពោះបាយ ។  
 ដានី : អស់ច្រើនដែរ?  
 ភីន : ច្រើនណាស់បួនមិនមែនតិចទេ លក់ស្រែលក់ភ្នំឲ្យវារៀន ។  
 ដានី : គាត់រៀនពូកែ?  
 ភីន : គួរសមដែរ ។  
 ដានី : ឪពុកលោកពូគាត់ឈ្មោះអីដែរ?

ភិន : ឪពុកខ្ញុំគាត់ឈ្មោះ ខាន់ តែស្លាប់បាត់ហើយ ។  
 ដានី : ស្លាប់តាំងពីអង្គាល់ទៅ?  
 ភិន : ហើ! ស្លាប់មុនសម័យសង្គ្រាមទៀត ។  
 ដានី : មុនសម័យសង្គ្រាម បានន័យថា មុនឆ្នាំ៧០ទៀត?  
 ភិន : អី! មុន ។  
 ដានី : ចុះម្តាយលោកពូ?  
 ភិន : ម្តាយទើបតែស្លាប់ទេ ។  
 ដានី : ឈ្មោះអីដែរ?  
 ភិន : ម្តាយឈ្មោះ មុត ។  
 ដានី : គាត់ស្លាប់ពីអង្គាល់?  
 ភិន : មើលគាត់ស្លាប់តាំងពីឆ្នាំ ៨៤ ៨៥ ហ្នឹងឯង ស្លាប់៨៥ ទាល់តែយូរពេកភ្លេចទៀតនឹង ។  
 ដានី : ឪពុកម្តាយលោកពូកាលពីមុននឹង គាត់ធ្វើអីដែរ ប្រកបមុខរបរអ្វី?  
 ភិន : អ! ឪពុកម្តាយខ្ញុំធ្វើតែស្រែ យើងនៅស្រុកនឹងគ្មានស្តី ធ្វើតែស្រែសុទ្ធ ។  
 ដានី : ធ្វើស្រែ នៅទ្រាំង?  
 ភិន : អី! ស្រុកទ្រាំងអត់មានចំការមានអីទេ មានតែស្រែ ។  
 ដានី : ចុះលោកពូបងប្អូនបង្កើតប៉ុន្មាននាក់ទៅ?  
 ភិន : ខ្ញុំ៥ ។  
 ដានី : បងប្អូន៥ នាក់ ។ ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?  
 ភិន : ស្រី៣ ប្រុស២ ។  
 ដានី : ទី១ឈ្មោះអីទៅ?  
 ភិន : ទី១ឈ្មោះ ខែម ។  
 ដានី : ឈ្មោះ ខែម គាត់ធ្វើអីដែរ?  
 ភិន : ធ្វើស្រែដែរ ។  
 ដានី : គាត់នៅនេះ ក៏នៅ?  
 ភិន : អត់ទេ នៅស្រុកទាំងអស់ ។  
 ដានី : ធ្វើស្រែនៅស្រុកកំណើត?  
 ភិន : បាទ!  
 ដានី : គាត់ខុស្សាហ៍មកលេងនេះ ហើយលោកពូក៏?

ភិន : មកបានម្តងទេ មានតែខ្ញុំទៅទេ ។

ដានី : ពូទស្សាហ៍ទៅ?

ភិន : បាទ!

ដានី : ទៅរាល់ឆ្នាំ ឬក៏ទៅយ៉ាងម៉េច?

ភិន : ហេ! មិនបានរាល់ឆ្នាំទេ យើងមិនសូវមានលុយទៅញឹកញាប់ពេកក៏មិនកើត ។

ដានី : ចឹងគាត់ធ្លាប់មកលេងនេះម្តង?

ភិន : មក ។

ដានី : គាត់ម៉េចដែរ គាត់ចាប់អារម្មណ៍នៅនេះ គាត់ចង់មកនៅនេះដែរ ហើយក៏អត់ទេ?

ភិន : ហេ! គេអ្នកនៅស្រុកវាល គេមិនចង់នៅព្រៃ គេចង់នៅស្រុកវាលគេ ។

ដានី : ទម្លាប់ខុសគ្នា?

ភិន : ខុសគ្នា ហើយម្យ៉ាងគាត់ចោលស្រែចោលចំការគាត់មិនបានដឹង ។

ដានី : អាយុប៉ុន្មានហើយគាត់?

ភិន : ហេ! បងខ្ញុំអាយុមើលខ្ញុំហានេះហើយ បងអាយុ៦០ ជិត៧០ ហើយដឹង ។

ដានី : គាត់ចាស់ហើយចឹង?

ភិន : អាយុច្រើនហើយ ចាស់ ។

ដានី : គាត់មកលេងបានយូរដែរ?

ភិន : មកលេងកន្លះខែ មកបានម្តងនឹង គាត់ចាស់ហើយ ។

ដានី : ឆ្នាំណា គាត់មកលេង?

ភិន : មកកាលយើងសមាហរណកម្មហើយ ។

ដានី : គេធ្វើដូរធ្វើអី?

ភិន : នៅទេ មិនទាន់ធ្វើទេ នៅដូរចាស់ ។

ដានី : នៅមិនទាន់ដូរថា នៅឃើញមានព្រៃស៊ីបទ្រុបច្របន?

ភិន : ហ្នឹងហើយព្រៃតូរតូរគាត់ខ្លាច មិនហ៊ានមកទេ ។

ដានី : បើសិនជាគាត់មកឥឡូវមានអភិវឌ្ឍន៍អាចគាត់ចូលចិត្ត ។

ភិន : ចង់ ។

ដានី : ចុះលោកពូទៅលេងដូរអីទៅម្តងៗ បានយូរទេ?

ភិន : ខ្ញុំទៅបានមួយអាទិត្យយូរបំផុតហើយ ។

ដានី : បានទៅលេងសាច់ញាតិ បងប្អូន?

ភិន : លេងបានស្គាល់គ្នាអស់ហើយ ដឹងអណាណាបំណងអស់អីដឹងអស់ហើយ ។

ដានី : បែកប៉ុន្មានឆ្នាំទៅ បានទៅលេងដូះម្តង?

ភិន : ចុះយើងបែកគាំភ័ស្ត្រាមមក ហើយខ្ញុំចេញពីដូះគាំភ័ស្ត្រា ១៤មក ។ ចុះកាលសម័យនឹងគេមិនស្រុករដ្ឋប្រហារ ។ ហើយរដ្ឋប្រហារណាដែលស្គាល់ស្រុកមកទេ គេប្រកាសក្នុងវិទ្យុឡោកៗហៅមនុស្សឲ្យចូលព្រៃម៉ាក៏តស៊ូ មិនដឹងតស៊ូរឿងអីទៀតកាលនឹង បើយើងមិនដែលចេះ មិនដែលយល់អីនឹង ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលឆ្នាំណាបានមកលេងដូះលើកទី១ ?

ភិន : យើងសមាហរណកម្មនេះ ។

ដានី : សមាហរណកម្ម៧៨?

ភិន : អី!

ដានី : សមាហរណកម្មហើយទៅម៉ង?

ភិន : ទៅ ចុះបើយើងដាច់យូរហើយ នឹកបងនឹកប្អូន នឹកអី ។

ដានី : នៅចាំដូះដែរ?

ភិន : ចាំ អត់ភ្លេចទេ ។

ដានី : ទៅដល់បងប្អូនស្គាល់?

ភិន : ស្គាល់ នៅស្គាល់ ប៉ុន្តែគាត់បែកយូរចឹង ។

ដានី : គាត់ស្គាល់អីពូដែរ?

ភិន : ស្គាល់ ។

ដានី : ពេលទៅដំបូងចឹងនេះ?

ភិន : ជួបគ្នាយំ អាណិត នឹកឃើញចេះចុះទៅ ខ្ញុំពិបាកជាងគេគ្រាន់យើងចេញពីដូះមកពីតូចៗ យើងអត់បាននៅស្រុកយូរដូចគេ ។ បើកើតមកបំណាច់ស្រុកមដែរ មានអ្នកណាឲ្យយើងនៅដូះ គេប្រមូលមកធ្វើទាហានម៉ង ។ អី! ចូលព្រៃម៉ាក៏ តស៊ូ មិនធ្វើទាហាន ។

ដានី : ចុះទី២ឈ្មោះអីទៅ?

ភិន : ទី២ឈ្មោះ លីន ស្រី ។

ដានី : លីន ស្រី ។ គាត់នៅណាដែរ?

ភិន : នៅនឹងដែរ ស្រុក ។

ដានី : នៅស្រុកកំណើតដែរ?

ភិន : បាទ! ស្រុកកំណើត ។

ដានី : គាត់ធ្វើការងារអីដែរ?  
 ភីន : អ! ធ្វើស្រែដូចគ្នា មុខរបរតែមួយ ។  
 ដានី : ទី៣?  
 ភីន : ទី៣ឈ្មោះ សិន ស្រី ។  
 ដានី : គាត់នៅណាដែរ?  
 ភីន : នៅស្រុក ។  
 ដានី : គាត់នៅស្រុកដែរ?  
 ភីន : អី!  
 ដានី : ទី៤?  
 ភីន : ទី៤ ស៊ីម ។  
 ដានី : ទី៤ ស៊ីម ស្រី ហើយប្រុស?  
 ភីន : ស្រី ។  
 ដានី : គាត់នៅណាដែរ?  
 ភីន : នៅស្រុកដែរ ។  
 ដានី : ចឹងទី៥ លោកពូពៅគេ?  
 ភីន : ទី៥ខ្ញុំ ពៅគេ បងៗចាស់អស់ហើយ ។  
 ដានី : កូនពៅបែកពីដួះតែម្តង?  
 ភីន : អី! បែក ។ ម៉ែអត់ឲ្យមកទេ កាលនោះគាត់អាណិតៗ ជាងគេ បែកបានកាលនឹង ចឹងបើ  
 យើងវាគេចមិនរួច ។  
 ដានី : ចុះបងលោកពូ បងស្រីៗ គាត់ធ្លាប់មកលេងនេះដែរអត់?  
 ភីន : មកៗទាំង៣ទាំង៤នេះឯង ។  
 ដានី : មកជាមួយគ្នាក៏មកខុសគ្នា?  
 ភីន : ជាមួយគ្នា ។  
 ដានី : មកជាមួយគ្នា?  
 ភីន : បាទ!  
 ដានី : គាត់ចង់មកមើលស្រុកកំណើតរបស់ប្អូន?  
 ភីន : ហ្នឹងហើយ ។  
 ដានី : លោកពូកាលពីក្មេងៗ បានទៅរៀនទៅអីនឹងគេដែរអត់?

ភិន : ខ្ញុំរៀនបានថ្នាក់ទី១០ អាណែលនៅវត្តយូរពេក ។

ដានី : ចឹងកាលពីតូចធ្លាប់ទៅនៅវត្តដែរ?

ភិន : នៅវត្តឡើង៣ឆ្នាំ៤ឆ្នាំ ។

ដានី : ទៅនៅវត្តតាំងពីអាយុប៉ុន្មានទៅ?

ភិន : ហេ! អត់ចាំអាយុទេបូន នៅវត្តនោះ ។

ដានី : ទៅនៅវត្តអីទៅ?

ភិន : វត្តក្រឡាចនៅជិតដូះយើងនឹងឯង ។

ដានី : ទៅនៅវត្តក្រឡាច៣-៤ឆ្នាំៗ ចេញពីវត្តទៅបានទៅរៀន?

ភិន : ចេញពីវត្តបានរៀន នឹកឃើញថានៅវត្តអត់ចេះអក្សរ ចេះតែអក្សរវត្ត វាខុសពីអក្សរ យើងនឹងទៅទៀត រៀនមកបានចេះមើលសរសេរអីបាន មើលរួច ប៉ុន្តែនឹងឯង ។

ដានី : ទៅរៀននៅសាលាណាទៅ?

ភិន : សាលាវត្ត នឹងម័ងកាលនោះគ្មានសាលាឯណាទេ ។

ដានី : សាលាវត្តក្រឡាចនឹងបណ្តោយ?

ភិន : អីហ្នឹង!

ដានី : រៀនបានថ្នាក់ទី១០ ?

ភិន : រៀនថ្នាក់ទី១០ ស្រុកគេកើតស្រ្តីរមទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្មានឆ្នាំទៅបានដល់ថ្នាក់ទី១០ ?

ភិន : ចុះរៀនបានមួយឆ្នាំនឹង រៀនថ្នាក់ទី១០ តែម្តង ព្រោះយើងមើលរួចអ្វីរួចខ្លះនៅវត្តនោះ គេ ឲ្យចូលថ្នាក់ទី១០ ។

ដានី : ទី១០ ចឹងរៀនដូចយើងធំដែរហើយយើងចូលរៀន?

ភិន : ធំហើយ ខ្ពស់គេហើយ លែងចង់រៀន ប៉ុន្តែនឹកឃើញថាបើមិនរៀន អត់ចេះទេ ។

ដានី : តែថ្នាក់ទី១០ រៀនបានមួយឆ្នាំ គេមានរដ្ឋប្រហារទៅ?

ភិន : ស្រុករដ្ឋប្រហារ ។ រដ្ឋប្រហារ ខ្ញុំមើលស្រុករដ្ឋប្រហារខ្ញុំអាយុ១៤ ដែលបែកចេញពីដូះ មកអាយុ១៤ ។

ដានី : ចឹងរដ្ឋប្រហារពេលអាយុ១៤នឹង បែកចេញភ្លាមម័ង ហើយក៏យ៉ាងម៉េចទៅលោកពូអាច រៀបរាប់ព្រឹត្តិការណ៍នឹង ពេលរដ្ឋប្រហារយើងបែកចេញពីដូះ?

ភិន : រដ្ឋប្រហារហើយគេមិនច្បាំងគ្នាៗទាហានណា កាលនោះទាហានបួនឯងកើតមិនទាន់ គេហៅ ទាហានខ្មែរដូចគ្នានឹង ទាហានលោកលន់ លន់ នោះ ។ លោក លន់ លន់ មិនរដ្ឋប្រហារ

សម្តេចសីហនុៗ ហើយសម្តេចសីហនុមិនទៅណាទៅចិន គាត់មិនអំពាវនាវឲ្យយើងចូលព្រៃ  
តស៊ូ ។ ហើយយើងអ្នកស្រុកស្រែមានបានធ្វើទាហានសម័យសម្តេចសីហនុអត់ទេ ក្មេងៗ  
នោះ ។ ដូច្នោះ ទាហានសម័យសម្តេចសីហនុមិនចូលទៅខាងលោក លន់ នល់ ទាំងអស់នឹង  
ចាប់ផ្តើមច្បាំងគ្នាជាមួយ ដែលដើមដំបូងយៀកកុងនឹងឯង យួនៗ ដើមគំនិតវ៉ៃមុនគេ វ៉ៃ  
តទល់ជាមួយពួកអាមេរិចកាំង ហើយនឹងទាហានខ្មែរ លន់ នល់ ។ ខ្ញុំមិនទាន់ចូលទៀត ឆ្នាំ  
៧១ យើងទៅហើយ ។ ឆ្នាំ៧១ គេប្រកាសមែនទែន យើងត្រូវទៅ ។ គេមានបាតុកម្មហូរ  
ហែរកក្រើកកក្រែងទៅ យើងនៅមិនបានទេតាមភូមិ ត្រូវទៅ ។

ដានី : ចឹងដំបូងពីឆ្នាំ៧១ យើងចេញទៅ យើងស្ម័គ្រចិត្តទៅទេ?

ភិន : ស្ម័គ្រទេ អត់មានអ្នកណាបង្ខំយើងទេ ។

ដានី : អត់មានបង្ខំ?

ភិន : ព្រោះចេះយើងឃើញថា យួន និង យួន គេច្បាំងគ្នានឹងស្រុកយើង យួនៗ ខាងត្បូងយួន  
មិនខានអាមេរិចកាំង ហើយយួនយៀកកុងយើងមិនដឹងខាងណាទេ កាលនោះខ្ញុំនៅក្មេង  
ប៉ុន្តែគេចូលមកច្បាំងគ្នានៅស្រុកយើងដែរ ។ ដូច្នោះ២ នាក់នឹងមកច្បាំងដីខ្មែរ ដល់ហើយ  
សម្តេចសីហនុគាត់អំពាវនាវឲ្យយើងចូលព្រៃតស៊ូៗ យើងចូលទៅនៅតែខ្មែរក្នុងយើងទេ  
មិនមានទៅនៅជាមួយយួនខាងជើងអីអត់ទេ នៅតែជាមួយខ្មែរយើង តស៊ូតែខ្មែរក្នុង  
យើង ។

ដានី : កាលនឹងដូចជាពេលដែលលោកពូចេញទៅ ចឹងទៅក្នុងច្រើនក៏ទៅម្នាក់ឯង?

ភិន : នេះទាំងភូមិៗទៅទាំងអស់ឲ្យតែក្មេងៗ អត់នៅបាន ព្រោះចេះបានទៅទាំងអស់ អត់ចង់  
ចូលធ្វើទាហានជាមួយលោក លន់ នល់ នឹងទេ កាលនឹងនោះ ។ ចេះឃើញអាមេរិចកាំង  
ឃើញយួនខាងត្បូងវាមកពេញទឹកពេញដី ស្រុកខ្មែរយើងវេទនាណាស់កាលនោះ យាប់  
មែន ។

ដានី : កាលនឹងអាយុស្របបាលៗក្នុង ក៏មានអាយុដូចជាគេអាយុច្រើន?

ភិន : ខ្លះចាស់ជាងក៏មាន ។

ដានី : ចាស់ជាង ក្មេងជាង?

ភិន : ក្មេងជាងយើងក៏មាន ទៅទាំងភូមិៗ ។ សល់តែមនុស្សមានប្រពន្ធកូន២-៣សល់ខ្លះ បើថា  
ក្មេងៗដូចយុវជនយើងឥឡូវនេះអត់មាននៅមួយទេ ។

ដានី : ពេលទៅដំបូងទៅកន្លែងណាទៅ?

ភីន : គេមានកន្លែងគេទទួលយើង គេមានមន្ទីរគេ មានអីទទួលចិញ្ចឹមអីយើង មិនទាន់ឲ្យចូលធ្វើ  
ទាហានទេ យើងនៅហ្នឹកហ្នឹមរាប់ខែទៅទៀត ។ គេអប់រំយើង និយាយណែនាំយើងទ្រង់  
យើងយល់ពីការធ្វើសង្គ្រាមដែរ បានគេឲ្យយើងធ្វើបន្តទៀត ។

ដានី : មន្ទីរគេនៅណាទៅ?

ភីន : ហេ! អាមន្ទីរៗ នឹងវាទៅតែក្នុងព្រៃ យើងកាលនឹងយើងក៏មិនស្គាល់ដែរ ។

ដានី : នៅក្នុងស្រុកទ្រាំងនឹងដដែរ?

ភីន : អី! នៅក្នុងស្រុកនឹងឯង ប៉ុន្តែវាមានភ្នំមានអីចឹង វាមានភ្នំម្តុំស្រុកត្រាំកក់ អានឹងមានភ្នំ  
ក្រាន់ធ្លែកន្លែង ។

ដានី : ដីរីរមាលអីនឹង?

ភីន : បាទ! សម័យនឹងបើអត់មានកន្លែងព្រៃលាក់ពួកទេ នៅមិនបាននឹងយន្តហោះអាមេរិចកាំង  
ទេ ។

ដានី : ពីទ្រាំងទៅខាងដីរីរមាលឆ្ងាយដែរតើ?

ភីន : អី! ដើរ ហើយកាលនោះគ្មានគ្រាន់ស្តីដិះ ដើររហូតនឹង ។

ដានី : មកដល់មន្ទីរនឹងយើងមានហាត់ជាកងទ័ពអី?

ភីន : មិនទាន់ទេ គេយកយើងមកចិញ្ចឹមសិន ដូចថានិយាយឥឡូវនិយាយថាបំប៉ន ហូបបាយរួម  
បាយអីជាមួយគេនឹងទៅ ។

ដានី : ចឹងកាលនឹង លោកពូនៅបំប៉ននៅមន្ទីរនឹងយូរដែរ?

ភីន : គេបំប៉នយើង គេចិញ្ចឹមយើង៣ខែទៅ៦ខែកាលនោះ មុនយើង រហៀបដូចថាគេអប់រំ  
យើងកុំឲ្យយើងនឹកដុះ នឹកអីចឹងទៅ ។ មុននឹងទៅធ្វើការនៅកន្លែងណា ទាល់តែគេអប់រំ  
យើងចឹង ។ បើមិនចឹងនឹកដុះយំស្រែក ខ្លះណាធ្វើមិនកើតរត់ទៅដុះទៅអីដែរ ។ ចុះធម្មតា  
ដូចប្អូនឯងបែកដុះយូរនឹក ដួរលាន់ក្តិលមកស្រែកយំ ។

ដានី : ហើយដល់ពេលបន្ទាប់ពី៣-៤ខែទៅ បានយើងហាត់?

ភីន : ហ្នឹងហើយគេរើសចូលកងទ័ព តែគេមិនទាន់ឲ្យទៅភ្នាមទេ គេបង្ហាត់យើងរាប់ខែទៅទៀត ។

ដានី : បង្ហាត់អីខ្លះទៅ?

ភីន : បង្ហាត់ក្បាច់លូនក្រាបអីចឹងទៅ បាញ់ចឹងទៅ ឲ្យយើងចេះឲ្យយើងនេះបានគេឲ្យយើងធ្វើ  
ទាហានបាន បើអត់ហាត់ទេ មិនបានឲ្យចូលកើតទេ ។

ដានី : ឆ្នាំណាទៅ បានចូលធ្វើទាហាន?

ភីន : យើងនៅមន្ទីរនឹងជាប់ជាន់មួយឆ្នាំជាន់ បានយើងទៅចូលក្នុងអង្គភាពទាហាន ។

ដានី : អង្គភាពអីទៅ?

ភិន : ហើ! អង្គភាពកាលនោះភ្លេចលេខភ្លេចអីអស់ហើយ គេប្រើលេខៗ

ដានី : មានជាកងពល មានជារ៉ះអី?

ភិន : កាលនោះមានជាកងរ៉ះហើយ មនុស្សច្រើនហើយចូលនោះ ។ កងពលគេចាត់តាំងបាន តាមកន្លែងៗ ដែលមនុស្សច្រើន អានីគេរៀបរយបានហើយ ។ កន្លែងតិចមិនទាន់រៀប រយកើតទេ គេរៀបរ៉ះ ។

ដានី : កន្លែងលោកពូជារ៉ះ ជាកងពល?

ភិន : រ៉ះទេ កន្លែងខ្ញុំ កាលនឹងនៅធ្វើទារហានតំបន់ ។

ដានី : ទារហានតំបន់?

ភិន : អានីទារហានខេត្ត ។

ដានី : កាលនឹងតំបន់?

ភិន : បាទ! កាលនឹងគេហៅតំបន់ ។

ដានី : តំបន់ប៉ុន្មានទៅកាលនឹង?

ភិន : កាលនឹងតំបន់១៣ ។

ដានី : តំបន់១៣?

ភិន : ខេត្តតាកែវគេហៅតំបន់១៣ ។

ដានី : ខេត្តតាកែវគេហៅតំបន់១៣ ខាងកំពត៣៥?

ភិន : អី! កំពត៣៥ កំពង់ស្ពឺ៣៣ យូរភ្លេចអស់ អត់សូវចាំអស់ ។

ដានី : ចឹងដំបូងយើងនៅកងទ័ពតំបន់ទេ?

ភិន : តំបន់ ។

ដានី : តំបន់វាមានតែជារ៉ះ អត់មានជាកងពលទេ?

ភិន : តំបន់១៣ ដែលក្រោយពីខ្ញុំចេញមកបានមានកងពលហើយ កាលយើងនៅនឹង មានគ្រឹម រ៉ះសេនាធំៗបំផុតហើយអានី ។

ដានី : គ្នាច្រើន?

ភិន : ហើ! រ៉ះសេនាធំដល់ពាន់នាក់ ។

ដានី : តែចេញទៅច្បាំង ចេញអីជាមួយលន់ នល់?

ភិន : ហើ! កាលហ្នឹងគេរៀបហើយ គេច្បាំងហើយបួន ពេញស្រុកតែម្តង គ្មានចន្លោះកន្លែងណា ទេ ។

ដានី : មានការភ្លើងមានអីគ្រប់គ្រាន់ទេ?

ភីន : ការភ្លើងកាលនឹង យើងចូលដំបូងគេកំណត់ថា គេឲ្យប៉ុន្តែអត់ឲ្យគ្រប់គ្នាទេ បើយើងវែវបាន អាននឹងយកប្រើខ្លួនឯង ។ ទាហានលន់ លន់ គេសំបូរការភ្លើងអាមេរិចឲ្យ ដឹកមកប្រើប្រាស់ម្តង ហើយខ្មែរយើងនេះអត់មានទេ មួយក្រុមៗមាន៣-៤ដើម ។ តែបើវែវបាននោះ យកប្រើ ខ្លួនឯង ។

ដានី : គ្រាន់កាលនោះយើងមានទឹកចិត្ត?

ភីន : មានទឹកចិត្តនឹងធ្វើ កាលនឹងគេថាពួកឈានពាន ចក្រពត្តិអីគេប្រជុំណែនាំយើងចឹង ហើយ យើងដឹងធ្វើតាមគេចឹង ។ ហើយសមយើងឃើញសកម្មភាពរបស់គេចឹងមែន ទម្លាក់គ្រាប់ បែកឆាប់វាលហើយមនុស្ស ។ ហើយបួនឯងឃើញសម័យឥឡូវនេះថាយន្តហោះ សម័យ នោះយន្តហោះឆឺតថ្ងៃ ។ ខ្ញុំនិយាយថ្ងៃស្មាននេះ ស្រុកខ្ញុំ យន្តហោះអាមេរិចកាំងច្រើន ណាស់ ។ បើបួនឯងឃើញស្រ្តីមនោរម្យនៅអ៊ីរ៉ាក់ នៅអាហ្វហ្កានីស្ថាន ថាយន្តហោះច្រើន សម័យនោះវាលើសលប់នឹងទៅទៀត ។

ដានី : ចុះពេលយន្តហោះនឹងមកទម្លាក់ ប៉ះពាល់យ៉ាងម៉េចខ្លះទៅ ដល់ផ្ទះសម្បែង អ្នកស្រុកអ្នក ភូមិជា មានលោកពូបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកដូចជាត្រូវរោះដុះ ត្រូវមនុស្សរួសស្លាប់ ឬក៏ គោ ក្របី របស់របរអីទេ?

ភីន : មួយជំនាន់ស្រ្តីមនោរម្យ ខ្ញុំនៅស្រុកភូមិខ្ញុំ ទម្លាក់ចំម្តង គ្រាប់បែក ទម្លាក់ចំមនុស្សស្លាប់ដុះ រោះ គោ ក្របី ឆាប់ ។ ចុះយន្តហោះ៣ទម្លាក់មកភូមិ ទម្រាំស្ទើរនឹងអស់នឹង ប៉ុនមនុស្ស ចេញធ្វើការអស់ដែរវាមិនសូវត្រូវប៉ុន្មាន បើមនុស្សមូលគ្នាមិនបាច់និយាយទេ ទម្លាក់ថ្ងៃ រសៀលម៉ោង៣ ។

ដានី : ប៉ុន្តែមានស្លាប់ដែរ?

ភីន : ស្លាប់ ។

ដានី : ស្លាប់ប៉ុន្មាននាក់?

ភីន : ស្លាប់ ដុះរោះ ។

ដានី : ស្លាប់ប៉ុន្មាននាក់?

ភីន : ចុះគាត់ទម្លាក់ផុសសាំងគ្មានស្តី ឈឺរុះក៏រោះដែរ ផុសសាំងគេ ។

ដានី : ទម្លាក់ផុសសាំង?

ភីន : បាទ! នេះផុសប៉ុនៗពុយយើងនឹង ហើយផុសនឹងមិនមែនសាំងសុទ្ធទេ ដ៏រទឹកយើងនឹង លាយជាមួយសាំង ទម្លាក់មកបែកពេញភូមិរោះ ឲ្យតែទៅនៅដើមឈើចឹង ពេលព្រឹកចឹង

អត់ឆេះទេ ថ្ងៃក្តៅឡើងវាឆេះ ដោយសារកម្ដៅថ្ងៃនឹងម្តង ។ បើថាយើងមិនបេះចេញឲ្យ  
អស់ទេ ឆេះអស់ដុះអត់សល់ទេ ។

ដានី : ឡូកនឹងច្រើនដែរ ២ឆ្នាំ តាំងពីឆ្នាំណាមកទៅ ឡូក?

ភីន : ឡូករហូត សង្ក្រាម៥ឆ្នាំ ពីឆ្នាំ៧០មក៧៥ យន្តហោះបេ៥២អីនីង ឡូកអត់ទាន់បាត់  
រណ្តៅទេតឡូវនេះ បួនឯងដើរគ្រប់កន្លែងទៅឃើញហើយ បើគេបង្ហាញឃើញ ។ អ! កម្ម  
ណាស់ស្រុកយើង មិនដូចតឡូវនេះសប្បាយ ចប់សង្ក្រាម ។ ហើយបើសង្ក្រាមជាមួយ  
យួននេះ អត់មានយន្តហោះទេ បើសង្ក្រាមជាមួយអាមេរិចកាំងមិនបាច់និយាយទេ ។

ដានី : សុទ្ធតែយន្តហោះ?

ភីន : យន្តហោះខ្ញុំហើរឆ្លងតមេឃហើយ ។

ដានី : ចុះលោកពូធ្វើជាកងទ័ពតំបន់បានរយៈប៉ុន្មាន បានយើងឡើងទៅជា?

ភីន : ធ្វើនឹងយើងធ្វើបានមួយឆ្នាំ អី!មួយឆ្នាំកន្លះបានយើងឡើងមក កាលនឹងយើងមានទ័ពតំបន់  
គេ ទ័ពភូមិភាគបីមក ។

ដានី : ឡើងភូមិភាគ?

ភីន : អី! ភូមិភាគនឹង គេដើរច្បាំង៣ខេត្តបីមក បើទ័ពតំបន់យើងនៅតែតាមខេត្តយើងទេ ។

ដានី : កាលនៅតំបន់យើងនៅតែតាតែរទេ?

ភីន : អី!

ដានី : ដល់ពេលភូមិភាគ យើងឡើង?

ភីន : ឡើងភូមិភាគ មកទៅកំពតក៏បាន មកកំពង់ស្ពឺក៏បាន ។

ដានី : ដល់ពេលមកដល់ភូមិភាគអានឹងមានជាកងពល?

ភីន : កងពលគេហើយ គេរៀបកងពល គេយកយើងពីតំបន់មក រៀបចូលភូមិភាគកើតជាកង  
ពល ។

ដានី : បីកងទ័ពតំបន់នឹងមកទាំងអស់ ហើយក៏?

ភីន : គេរើសទេ ស្រេចតែគេរើសទៀត ។

ដានី : ប្រធានស្រេចគេរើស?

ភីន : បាទ!

ដានី : ប្រធាននៅដដែលទេ?

ភីន : នៅដដែល ប៉ុន្តែគេរើសមក ។

ដានី : គេអត់មានមកជាមួយ?

ភីន : បាទ! មិនមែនមកទាំងអស់ទេ យើងឡើងមកគេសម្រាប់បង្កប់កន្លែងភូមិភាគនឹងទៅ មេ  
គេភូមិភាគមានរបស់គេស្រេចហើយ យើងមក ។

ដានី : ខាងភូមិភាគៗ កងពលៗ របស់ព័ណ្ណកេ?

ភីន : កងពល អ! កាលនឹងមនុស្សស្លាប់បាត់អស់ហើយ ភូមិភាគខ្ញុំវារៀបចំទាំងឈ្មោះទៀត  
មេៗ គេធំៗ សុទ្ធតែមនុស្សចាស់ មាននៅអីបានយូរ ។

ដានី : ចឹងមកកងពលៗ លេខប៉ុន្មាន?

ភីន : កងពលលេខ ៣៣០ ១៤ អានឹងមកពីភូមិភាគ ។

ដានី : កងពល១៤?

ភីន : ១៤ៗ គេហៅលេខ១៤០ កង១៤០ គេលេខ១៤ ប៉ុន្តែចាស់គាត់នឹងស្លាប់បាត់អស់ហើយ  
ចាស់ៗ មកពីហណូយផង ពួកនឹង ។

ដានី : ពួកខ្មែរហណូយ?

ភីន : បាទ! ពួកខ្មែរហណូយគេធ្វើមេធំៗ កាលនោះ ។

ដានី : កាលនឹងលោកពូនៅកងពលនឹង រហូតដល់បែក៧៥ ឬក៏មានផ្ទះ?

ភីន : ហើ! ខ្ញុំត្រូវរួសពិការហ្នឹងតាំងពី៧៤ ។

ដានី : ចឹង?

ភីន : អី! អត់បានរំដោះភ្នំពេញអីនឹងគេទេ ។

ដានី : ចឹងឆ្នាំ៧៤ លោកពូវ៉ែនៅកន្លែងណាបានត្រូវ?

ភីន : វ៉ែនៅកំពតជើងនេះ ។

ដានី : កាលនឹងលោកពូមានគូនាទីអីដែរ?

ភីន : ហើ! គ្មានធ្វើអីទេ ទាហាន ។

ដានី : យើងធ្វើជាយុទ្ធជន?

ភីន : អី!

ដានី : កាលនឹងត្រូវយ៉ាងម៉េចទៅ លោកពូអាចរៀបរាប់ ពេលត្រូវពិការ?

ភីន : ហើ! ឃើញទេ កន្លែងត្រូវត្រង់នេះ ។

ដានី : ត្រូវត្រង់នឹង?

ភីន : ត្រូវត្រង់នឹង ឆ្នឹងបែកអស់រលីង ទៅហើយត្រូវ២គ្រាប់ ១គ្រាប់វាដាច់សរសៃរណាម  
អស់នេះ ដាច់សរសៃរណាមបានគេវះៗ ម៉ូដេរចងដែរសម័យនោះ ប៉ុន្តែឈាមយើងវាអស់  
ហើយគេធំអត់កើត ។ គេថាបើនៅធ្វើនៅចងវាដាច់បាត់ហើយមនុស្សនេះមិនរស់ទេ វា

អស់ឈាម ។ ចឹងហើយបានខ្ញុំពិការគាំពារនឹងមក ខ្ញុំធ្វើអីកើត ចេះបានរស់ដល់សព្វថ្ងៃ ដែរ ។

ដានី : លោកពូពេលត្រូវនឹងអំបែងគ្រាប់អីកេ?

ភីន : គ្រាប់អៀកែង ។

ដានី : អៀកែងនេះនឹង?

ភីន : អី! អីមស៊ីនីន ។

ដានី : ត្រូវពីមុខមក ខាងនេះត្រូវអំបែង?

ភីន : នេះត្រូវពីនេះវាមកឆ្ងាយនេះ យើងបត់ជង្គង់នេះ បត់ចេះត្រូវឆ្ងាយមកនៅបៀមនេះមួយ គ្រាប់គ្រវាសចេញ ហើយអាម៉ាគ្រាប់ខាងនេះចេញដុតទៅ ។

ដានី : ត្រូវ២គ្រាប់តែម្តងអាអៀកែងទាំងពីរ?

ភីន : ទាំងពីរកេបាញ់មកចេះ ។

ដានី : អាអៀកែងនឹងបានន័យថាត្រូវតូច ចេញធំ?

ភីន : ហ្នឹងចេញប៉ុននេះ តែវាមានគ្រាប់វា អាគ្រាប់ចេញតូចចេញធំ ។ ចេញតូចនឹង ទាំងចេញ ទាំងចូល មើលអត់ចង់ឃើញទេគ្រាប់វា ដល់យកប៉ាន់ចាប់ហែកចេះ បានមើលឃើញរុញ តែបើអាធំចូលតូច តែចេញវិញរីកអស់ ដឹងខ្ញុំនេះគ្រោះថ្នាក់ត្រូវអាគ្រាប់រីកអានេះមួយ មករីកចុងដុតឆ្នឹង បើសិនត្រូវឆ្នឹងដូចអាយុគ្រាប់ខាងនេះដាច់បាត់ហើយ ។ មួយគ្រាប់វា ត្រូវដាច់ដឹង ឬដៃបានមួយអាគ្រាប់បែក ។ ហើយគ្រាប់ដូចគ្នា តូចៗដូចគ្នាប៉ុន្តែវាមាន រំសេវនៅក្នុងនឹង ។

ដានី : ដល់ពេលលោកពូត្រូវ ពី៧៤ មកសម្រាកនៅពេទ្យណា?

ភីន : ពេទ្យកាលនឹង ពេទ្យនៅជិតរោងចក្រក្រីទីនកាលនឹង ។

ដានី : រោងចក្រទីន?

ភីន : រោងចក្រទីន រោងចក្រស៊ីម៉ង់ ប៉ុន្តែនៅក្នុងព្រៃដែរ ខ្ញុំមិនដឹងត្រង់ណាត្រង់ណាទេ ។

ដានី : ខែប៉ុន្មានដែលលោកពូត្រូវរួសរាន់៧៤?

ភីន : ត្រូវខែ៤ ឆ្នាំ៧៤ ខែ៤ ថ្ងៃ២៨ ម៉ោង៨យប់ត្រូវ ។

ដានី : រួចចូលឆ្នាំបានតិច?

ភីន : អី! ទាហានយើងកាលនោះ ដែលបានចូលឆ្នាំចូលអីណា ។

ដានី : ដល់ពេលពូសម្រាកនៅពេទ្យរយៈពេលប៉ុន្មាន?

ភីន : ដេកពេទ្យមួយឆ្នាំ បានខ្ញុំដើររួចតិចៗ ។

ដានី : មួយឆ្នាំ?

ភីន : មួយឆ្នាំកត់ ។

ដានី : ចឹងទាល់តែគេបែកភ្នំពេញហើយ ដើររួចតិចៗ ?

ភីន : គេបែកហើយបានដើររួច ។

ដានី : អាទោរពេទ្យរបស់ភូមិភាគ?

ភីន : អី! ពេទ្យភូមិភាគ ដេកនៅជិតភ្នំពេញ ត្រូវកំពតមកដេកនៅជិតភ្នំពេញ ជិតភ្នំខត្ត ។

ដានី : ចឹងដំបូងមកដេកនៅចក្រីទីន ហើយផ្លាស់ទៅទៀត?

ភីន : ដេកបាន៣ខែ គេសម្រួលជើងយើងល្មមមនុស្សវាលែងឯបំ លែងអីហើយបាន គេសែន ចេញពីនឹងមក ។

ដានី : មកខាងខត្តវិញ?

ភីន : ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : មកពេទ្យរបស់មជ្ឈិមវិញ?

ភីន : មិនពេទ្យមជ្ឈិមទេ ពេទ្យភូមិភាគ ប៉ុន្តែគេធ្វើមកនៅជិតភ្នំពេញកាលនោះ ព្រោះគេធ្វើ សម្រាប់វៃភ្នំពេញដែរ ។

ដានី : មិនមែនពេទ្យលោកជួន ជឿន ហេ?

ភីន : តា ជួន ជឿន គាត់នៅផ្សេង តែអារនេះ កូនចៅរបស់គាត់ហ្នឹង ។

ដានី : ព្រោះតាមខ្ញុំដឹង ដូចជាជិតវៃដល់ភ្នំពេញខ្លាំងទៅមានពេទ្យរបស់មជ្ឈិមគេនៅខាងអមលាំង ខាង?

ភីន : ហ្នឹងហើយជិតគ្នា ពេទ្យកាលនោះ ប៉ុន្តែយើងមិនទៅដេកដល់មជ្ឈិមពេទ្យទេ ។

ដានី : ថ្នាំកាលនោះ យើងដូចថាព្យាបាល មានថ្នាំអីគ្រប់គ្រាន់ព្យាបាលយើងបានម៉ត់ចត់ដែរ?

ភីន : ជើងទាំងមូលក៏ បានដាក់សារ៉ូដាក់ដបទឹកក្រូចបានតែ២ដងទេ ធ្វើខ្លួនឯងថ្នាំសារ៉ូមថ្នាំអីនឹង អត់មានទិញពីគេទេ ។ តាមមើលទិញពីគេដែរ ប៉ុន្តែទិញរបៀបទិញមេៗថ្នាំ យើងយកមក ផលិតខ្លួនឯង ហើយចេះរស់ដែរ ។

ដានី : អត់មានថ្នាំអីទំនើបដូចឥឡូវ?

ភីន : ហេ! ទំនើបមានរបស់ដែលគេទិញបាន ប៉ុន្តែគេប្រើចំពោះជើងខ្ញុំចេះ ខ្ញុំនិយាយតែសារ៉ូមទេ បើថ្នាំចាក់ថ្នាំអីរបស់គេ ថ្នាំល្អដូចឥឡូវនឹងឯង ។

ដានី : ចុះដល់ពេលគេបែកហើយយ៉ាងម៉េចទៀតទៅ ដល់ពេលតូចដូចជាយើងសម្រាកពេទ្យមួយឆ្នាំ ដល់ពេលនឹងគេបែកហើយ?

ភិន : បែក តេវីបែក តេឲ្យទៅនៅតាមកងយើងវិញ តេឲ្យទៅនៅវិញ ។

ដានី : តេឲ្យលោកពូទៅនៅតាមកង?

ភិន : អី! តាមកង ព្រោះកាលនោះគេមិនទាន់រៀបចំមន្ទីរពិការអីទេ ឲ្យយើងទៅនៅតាមកង ព្រោះកងទ័ពគេកំពុងរៀបរយអ្នករូបសអ្នកពិការអី តេរៀបរយរកកន្លែងទុកដាក់ចិញ្ចឹមអី ស្រួលបួល ។ ទៅនៅកងបានម៉ាឆ្នាំទៀត បានតេរៀបរយកន្លែងឲ្យយើងរស់នៅបានៗខ្ញុំ ចេញហើយ ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលទៅនៅកងវិញ នៅក្នុងកងពលដដែល?

ភិន : កងពលដដែល ។

ដានី : តែកងពលលោកពូកាលនោះនៅមជ្ឈឹម ឬក៏នៅភូមិភាគ?

ភិន : នៅភូមិភាគទេ ខ្ញុំអត់បានឡើងដល់មជ្ឈឹម ខ្ញុំរូបសម័ង ។

ដានី : ភូមិភាគនៅភូមិភាគ?

ភិន : ភូមិភាគនិរតីកាលនឹង អត់បានឡើងមជ្ឈឹមទេ ។

ដានី : ជាមួយពិណាកេ អ្នកណាគេប្រធានកងពល?

ភិន : ហេ! និរតី ភូមិភាគ កងពលនឹងដូចជាអត់ដឹងចាំឈ្មោះពិណាកេកាលនោះ ចាំតែឡើងទៅ ដំបូងដែលថាមនុស្សមកពីហណូយនឹង ប៉ុនស្ទាបបាត់ហើយឈ្មោះ តា ណាត តានឹង ។ ប៉ុនស្ទាបហើយគ្មានទៅ កើតស្រែញ៉ែក ។

ដានី : តា ណាតៗ ខ្ញុំឮឈ្មោះគាត់តើ ។

ភិន : ចឹងហេ! ប៉ុនមិនដឹងស្តីណាតទេ ខ្ញុំស្គាល់នៅចាំ ។

ដានី : មិនមែនតាណាតកងពល១២?

ភិន : ក្រោយមកទៅនៅដឹង ប៉ុនកងដំបូង១៤០ នឹង គឺណាតហ្នឹងហើយ ។

ដានី : តាណាត ១៤០ ។

ភិន : តា ណាត ត្រាន់តែខ្ញុំដឹងថាគាត់មកពីហណូយកាលនោះ ។

ដានី : ចឹងបន្ទាប់ពីយើង នៅក្នុងកងមួយឆ្នាំ តេមានរៀបជាមន្ទីរ ដូចជាមានមន្ទីរពិការ?

ភិន : អី! មានហើយកាលនឹង ក្រោយមកមួយឆ្នាំខ្ញុំថាហ្នឹង តេរៀបហើយរៀបមន្ទីរពិការ ។

ដានី : ដល់ពេលតេរៀបមន្ទីរពិការនឹង ហើយតេយ៉ាងម៉េចទៀត?

ភិន : តេដកចេញពីកងហើយ តេឲ្យមកនៅ ។

ដានី : នៅមន្ទីរពិការ?

ភីន : ហ្នឹងហើយ នៅតាមកងគេពិបាកមើលថែយេងដែលនឹងកាលនោះ កងទ័ពគេដើរចល័តក្រប កន្លែងហើយយេង ។

ដានី : មន្ទីរពិការនៅណាទៅ?

ភីន : មន្ទីរពិការកាលនឹងខ្ញុំនៅដល់នេះ ស្ទឹងចំប៉ីដីឆ្នាំងមួយកន្លែង ។ ស្គាល់អត់?

ដានី : អត់ ។

ភីន : អត់ស្គាល់ ។ ស្ទឹងចំប៉ីនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺជិតដោះកញ្ជ្រ ។ ស្គាល់ទាដោះកញ្ជ្រ ។

ដានី : ដោះកញ្ជ្រស្គាល់ផ្លូវជិតទៅដល់កំពង់សោមហើយ អាផ្លូវជិតដល់វាលវិញ ។

ភីន : មិនទាន់ជិតទេ ពាក់កណ្តាលទេ ។

ដានី : តាមខ្ញុំធ្លាប់ជួបពូមីងដែលកាត់និយាយប្រាប់ កន្លែងដោះកញ្ជ្រនឹងមានមុនពេលបែក៧៥ ទៅមានបន្ទាយរបស់លន់ នល់ មួយដែល ។

ភីន : បន្ទាយនឹងទទឹង១គីឡូ បណ្តោយ៣គីឡូ ។

ដានី : បាទ! មានចន្លោះជិតកាត់ធ្វើហ្នឹង ។

ភីន : អីៗ! ធ្វើមេហ្នឹង ។ ប៉ុន្តែកាត់ទៅស្រុកថៃ ស្លាប់តាមផ្លូវ តាហ្នឹងដុះមីន កាត់អត់ចុះចូលជា មួយយេងដែលរៃវិញហើយទេ បន្ទាយនឹងរឹងជាន់ភ្នំពេញទាំងអស់ រៃវិញបែកភ្នំពេញហើយ បន្ទាយនឹងអត់បែកទេ មិនឲ្យយេងកាន់របងល្អសកាត់ទៀត ។ យេងទៅចរចាទៅអីអត់ឲ្យ កាន់ទេ ។

ដានី : កាត់នេះដែរ រឹងម៉េច?

ភីន : ចុះទាហានគេ៣០០០ - ៤០០០ ពាន់នោះនៅមួយបន្ទាយសុទ្ធតែទាហាន គ្មានអ្នកណាធ្វើ អីបែក ទាល់តែកាត់ចេញខ្លួនកាត់ ទាហាននៅហ្នឹងចុះចូល កាត់ចេញដុត ប៉ុន្តែដុះមីននៅ កំពង់សិលា ដើរទៅអត់ដល់ថៃ ។

ដានី : មិនខាងយេង?

ភីន : មិនកាត់ដាក់ខ្លួន ប៉ុន្តែកាត់ដើរទៅរៀនរៀនអស់ទៅ រកមិនឃើញដុះមីនខ្លួនឯង កាត់នឹង ខ្មែរក្រហមមិនហ៊ានដាក់មីនទេកាលនោះ អត់មាន ។

ដានី : ចឹងកាលនៅមន្ទីរពិការនឹង លោកពូនៅក្នុងមន្ទីរពិការរបស់កងទ័ពទេ មិនមែន?

ភីន : កាលនោះមើលដូចគេរៀប នៅក្នុងកងទ័ពដែល ប៉ុន្តែគ្រាន់មានមន្ទីរពិការគេមួយ ។

ដានី : គេអត់ឲ្យលោកពូមានភ្នំនាទីអីទេ?

ភីន : មិនមែនទេ យេងនៅទាហានធម្មតា នៅពិការ ។

ដានី : យេងធ្វើអីខ្លះទៅ ខាងពិការ?

ភិន : ហើរី! ពិការកាលនឹងដូចគេឲ្យដប់ប្រាំបួនខ្លួនឯង ចិញ្ចឹមសត្វពន្លាត់អីខ្លួនឯងប៉ុន្តែនឹងទេ  
ស្បៀងអាហារអីផ្សេងទៀត គេខបត្តម្ភទេ ស្រូវអង្ករអីគេឲ្យទេ តែគ្រាន់គ្មានប្រាក់ខែ  
ប្រាក់ថ្ងៃអីទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែយើងហូបចុក យើងបានគ្រប់គ្រាន់បរិបូរ?

ភិន : បាទ! អត់ៗទេ ។

ដានី : យើងអីខ្លួនឯង យើងចិញ្ចឹមខ្លួនឯង ហូបខ្លួនឯងទៅ?

ភិន : បាទ! ហូបខ្លួនឯងទៅ ។

ដានី : ចុះដូចជាស្រូវអង្ករ យើងធ្វើដែរ?

ភិន : ស្រូវអង្ករ អត់ធ្វើទេ ពួកពិការគេអត់ឲ្យធ្វើទេ វាពិបាក បើចិញ្ចឹមសត្វចិញ្ចឹមអីចិញ្ចឹមចុះ  
វាចិញ្ចឹមកើត ។

ដានី : ចឹងមន្ទីរពិការនៅខាងដោះកញ្ជរទេ?

ភិន : នៅ ខ្ញុំហៅស្ទឹងចំប៉ីដីឆ្នាំង នៅក្នុងព្រៃទេមន្ទីរនឹង បើទោះជាប្រាប់ប្អូនឯងរកមិនឃើញ  
ដែរ ។

ដានី : ប៉ុន្តែនៅខាងម្តុំៗ ដោះកញ្ជរ?

ភិន : នៅ បើយើងទៅពីភ្នំពេញទៅ យើងមិនទាន់ដោះកញ្ជរ គេហៅភូមិដ្ឋានបំបែកចេញពី  
ដ្ឋានបំបែកនឹងប្រហែលជា១០ គីឡូ ដល់ស្ទឹងចំប៉ីដីឆ្នាំងហ្នឹងហើយ ។ កន្លែងនឹងវាសំបូរ  
ទឹកវាមានចំការក្រូចចំការចេកអី គេឲ្យទៅនៅកន្លែងមានចំការស្រេចៗនឹង ព្រោះពួកពិការ  
គេចិញ្ចឹមចឹង ។

ដានី : នៅនឹងរហូតដល់បែក៧៧?

ភិន : អាហ្នឹងយើងនៅពេលបែកហើយ ។

ដានី : បាទ! ពេលបែកដោះឆ្នាំ៧៥?

ភិន : អី! យើងនៅក្នុងចន្លោះ៧៤ ៧៥ នៅនឹងហើយ ។

ដានី : ៧៦?

ភិន : ៧៦ ខ្ញុំគេយកទៅឲ្យនៅកំពង់សោមហើយ លែងឲ្យនៅព្រៃហើយ ស្រុកគេស្រួលបួលមែន  
ទែនហើយគេឲ្យទៅនៅជិតៗផ្សារម្តង ព្រោះពួកហ្នឹងវាដើរមិនដល់ផ្សារ ។ ចុះកាលនៅក្នុង  
ព្រៃជិតដី ចុះមានឡានណាដូចឥឡូវ ។

ដានី : មានដីដែលកាលនោះ?

ភិន : មានតើ ។

ដានី : យើងដឹងរយើងទៅណាមកណា?

ភីន : អី! ទៅណាឆ្ងាយ ចង់ដើរទៅណាទៅណែដីរី ។ មន្ទីរខ្ញុំនៅ មានដីរី២ ។

ដានី : ចឹងយើងចេះប្រើដីរី ឬក៏មានហូរគេ?

ភីន : មានហូរគេមួយ ប៉ុន្តែដល់យូរទៅ យើងចេះប្រើវាបាន អ្នកណាហ៊ានប្រើវាបាន ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលយើងបែក យើងរំដោះបានឆ្នាំ៧៥ ហើយលោកពូជ្វាស់មកកំពង់សោម វិញ?

ភីន : ៧៥ មក៧៦ ខ្ញុំមកកំពង់សោម ។

ដានី : នៅក្នុងអង្គភាពអីដែរ កំពង់សោម?

ភីន : កំពង់សោមកាលនឹងនៅកងពល១៦៤ ។

ដានី : នៅជាមួយតាមុត?

ភីន : តាមុត ។

ដានី : តែលោកពូមកកំពង់សោមនឹង នៅក្នុងកងពលហ្នឹង ប៉ុន្តែមាន?

ភីន : នៅមន្ទីរពិការ ។

ដានី : នៅមន្ទីរពិការ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ព្រោះខាងកងពល១៦៤នឹង គេខាងជើងទឹក គេទៅការពារកោះ ការពារអីៗ លោកពូអត់ បានទៅនឹងគេទេ?

ភីន : ហើ! អ្នកណាគេឲ្យទៅ ។

ដានី : ហែលទឹកអីអត់កើត?

ភីន : អី! នៅមន្ទីរពិការនឹង គេរៀបកន្លែងជួរនឹងម៉ត់កាលនោះ ។

ដានី : គ្នាច្រើនទេ ខាងមន្ទីរពិការ?

ភីន : នៅមន្ទីរពិការ មួយកងពលកាលហ្នឹងដូចមាន៤០ នាក់ ៤០ ជាន់តិចតួចប៉ុន្តែនឹង ។

ដានី : មាន៤០ នាក់ទេ?

ភីន : អី! គេរើសអ្នកអន់ៗ មែនទែន បើពិការល្មមៗ គេមិនឲ្យមកទេ ឲ្យនៅតាមកង គ្រូរំដៃ គ្រូរំអី ពិការតិចតួចអីមិនទេ ។ ធម្មតាអ្នកណាចង់មកនៅចឹង វាទៅកន្លែងអង្ស្រកដែរណា កន្លែងនឹង មិនស្រួលណាដូចគេនៅដើរហើរបាន ។

ដានី : បាទ! កាលហ្នឹងយើងយុវជន ចូលចិត្តការដើរហើរមានសេរីភាព ។

ភីន : ហ្នឹងហើយចូលចិត្ត ។

ដានី : បឹងនៅក្នុងពិការហ្នឹង មកដល់កំពង់សោម យើងធ្វើអីទៅ?

ភីន : កំពង់សោមនឹងគេអត់មានធ្វើអីច្រើនដែរ គេឲ្យចាប់ផ្ដើមឲ្យយើងពួកពិការនឹង មើលយូរ៉ាង ហើយ ថែរក្សាយូរ៉ាងរបស់របរគេហ្នឹងហើយ ។

ដានី : កាលនឹងមានយូរ៉ាង មានរបស់របរអីខ្លះ?

ភីន : ហេ! អាយូរ៉ាងកាលហ្នឹងយូរ៉ាងស្បៀងអាហាររបស់ទ័ពហ្នឹងឯង ។

ដានី : កាលនឹងនៅកំពង់សោម អត់មានប្រជាជននៅណា?

ភីន : កំពង់សោម ដែលប្រជាជនគេឲ្យមកនៅព្រៃបំបំអស់ហើយ កំពង់សោមសម្រាប់ទាហាន សម្រាប់ដែល អី! ធម្មតាកម្មករ ប៉ុនកម្មករកាលនឹងកម្មករកំពង់ដៃសុទ្ធតែទាហានដែរ ។

ដានី : អតីតទាហាន?

ភីន : អត់អតីតទេ ទាហានម្នាក់ ។ ទាហានទៅពីនឹងទៅ ពីខត្តរមានជ័យនឹងទៅ ភូមិភាគខត្តរ ប៉ុន មិនមែនតែខត្តរមានជ័យទេ ហេ! មានតាំងពីបូក្រីមីមកខ្លះ ៣-៤កងវ័រនោះ ចុះលើកដាក់ មានម៉ាស៊ីនណា យើងកាលនោះ ។

ដានី : បឹងកាលនោះនៅកំពង់ដៃកំពង់សោមទាហានដែរ ទាហានអ្នកមើលកាលខុសត្រូវលើកដាក់ ទំនិញដាក់កប៉ាល់លើកចុះឡើងៗក៏ទាហាន?

ភីន : កម្មករលើកដាក់ក៏ទាហាន តែមេដឹកនាំកំពង់ដៃនោះ មិនមែនទាហានទេ គេខាងស៊ីវិលដែរ ទេ គេអ្នកចេះដែលហ្នឹង ។

ដានី : ពីណាគេកាលនឹង?

ភីន : កាលហ្នឹងខ្ញុំទៅពីភ្នំពេញទៅ ខ្ញុំអត់ស្គាល់ទៀត មេគេ មានមេគេផ្សេងពីទាហាន ប៉ុនឯងនឹក មើលមានស្គាល់ទេ សុទ្ធតែអ្នកគេចេះ ។

ដានី : ខ្ញុំធ្លាប់ឮឈ្មោះ ។

ភីន : តា គ្រិន ។

ដានី : ខ្ញុំធ្លាប់ជួបពូអតីតតាត់ធ្លាប់នៅ១៦៤ដែរ តា គ្រិន, តា ឡូញ?

ភីន : តា ឡូញ ខាងនេសាទរដ្ឋ ។

ដានី : តា ឡូញ ខាងនេសាទ ។

ភីន : តែគេនៅក្នុងកំពង់ដៃនឹងជាមួយគ្នាគេ ។ តា គ្រិន ហ្នឹង តាត់ចាត់ចែងនៅកំពង់ដៃទាំងអស់ កាបាល់ចេញចូលដឹកជញ្ជូន ។

ដានី : បើតា មុត តាត់ខាងកងទ័ពទេ?

ភីន : ទេ! តា មុត ខាងទាហាន អី! ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ខាងទាហានសុទ្ធ?

ភីន : បាទ! គេបែងចែកគ្នាដែលកាលហ្នឹង ។

ដានី : ចឹងបើពួកពិការគឺនៅមន្ទីរពិការសុទ្ធ យើងមើលតែយូរ៉ាងទេ?

ភីន : មើលយូរ៉ាង ថែរក្សាយូរ៉ាង ។

ដានី : ចុះយូរ៉ាងយើងពិការចឹង ត្រូវទំនិញចេញចូលអី?

ភីន : មានកម្លាំងគេមកធ្វើ យើងគ្រាន់យាមមើលថែត្រូវរបស់របរនឹងវាកង់វង្ស កម្លាំងគេលើកដាក់ផ្សេង ។

ដានី : ក្នុងយូរ៉ាងនឹង មានទំនិញយើងដលិតបាន ឬក៏ទំនិញ?

ភីន : ទំនិញកាលនឹងទិញមកពីខាងក្រៅ ហើយនឹងទំនិញរបស់យើងនៅសល់ពី ។

ដានី : លន់ នល់មក?

ភីន : អី! ហ្នឹងហើយ ដុះទាំងអស់នៅផ្សារហ្នឹង គេធ្វើ តាមដុះ និយាយរួមតាមដុះគេមួយៗ ហ្នឹង គេអត់ឲ្យមានយកទៅណាទេ ដុះគេណាបិទទុកនៅហ្នឹង ដុះណាបិទទុកហ្នឹងឯង ។

ដានី : បានន័យថាទំនិញហូបចុក គ្រឿងបរិភោគអីនឹងក្នុងយូរ៉ាង?

ភីន : បាទ! មានមួយចប់ ។

ដានី : ហើយចុះទំនិញជាគ្រឿងសម្ភារៈសម្រាប់កងទ័ព?

ភីន : សម្ភារៈកងទ័ពក៏គេនៅនឹង ។

ដានី : នៅនឹងដែរ?

ភីន : អី! ពេលនោះគេមិនទាន់ធ្វើដោយឡែកទេ គេដាក់នៅរួមគ្នានឹង ប៉ុន្តែដល់បាន៧៦ ៧៧មក គេរៀបរយដាក់ដោយឡែកៗ ហើយសម្ភារៈទាហាន ។

ដានី : ទាហានដូចជាសម្ភារៈខាងកងទ័ពជើងទឹកមានដូចជាអាវុធ កប៉ាល់ ដូចជាស្ពឺនឹង យើងយកមកដាក់ក្នុងយូរ៉ាងនឹងដែរ?

ភីន : សម្ភារៈនឹងដាក់យូរ៉ាងដូចគ្នា តែអត់ដាក់ក្នុងយូរ៉ាងតែកប៉ាល់ទេ វានៅលើទឹក បើទប់កណ៍ ។

ដានី : កាលនឹងអាវុធយើងទំនើបៗ ដែរ ដូចជាពេលយើងត្រូវការពារផ្ទៃទឹកអីដែរ?

ភីន : ទេ! បើខ្ញុំនិយាយពីនោះហើយមកនេះ ខ្ញុំអាចថា ខ្ញុំមិនដែលទៅឃើញនោះទេ ឥឡូវនឹងមិនដែលឃើញទេ ។ ប៉ុន្តែពួកយកមកពីចិនដែលហ្នឹង ដូចគ្នា ។

ដានី : បាទ! ឥឡូវនឹងយើងមានជំនួយមកពី ។

ភីន : ពេលនោះមានចេះ មាននាវាប្រឆាំង នាវាមុជទឹក មាននាវាដោះមីន មាននាវាចម្បាំង ធម្មតា ។

ដានី : ភី.ជី.អេស(P.G.S) អី?

ភីន : មិនមាននិយាយរាប់ចូលទេ P.G.S រត់ចាកព្រលកទេមិននិយាយទេ ។ កប៉ាល់ដោះមិន មិន ដាក់ក្នុងទឹកគេមិនឲ្យមនុស្សដោះទេ ឲ្យកប៉ាល់នឹងទៅដោះខ្លួនវា ។ កប៉ាល់ទៅដោះគេមិន ទៅមជដោះទេ គេបររបំបុក ។

ដានី : បុកទៅវាដុះ?

ភីន : អី! ហើយល្បឿនប៉ុណ្ណា បើដុះមិនត្រូវ ស្មើនឹងយន្តហោះ អាចល្បឿនជាង ។ មិនគេមួយ ប៉ុន្តែពាង៥០០ គីឡូទ័រម៉ែត្រ មិនសម្រាប់គេដាច់ដុះកប៉ាល់ ប៉ុន្តែមិននឹងគេយកទៅទម្លាក់ចោល ទេ ។ តែបើកនៃនឹងមាន មិនទម្លាក់ចោលនឹងហើយ អត់មានកប៉ាល់ណាហ៊ានទៅជិតទេ បើថាគេស៊ីបការណ៍ដឹង ឬគេរាវឃើញ គេហៅអាណីនឯងទៅបររបំបុកចោល ។

ដានី : កប៉ាល់ទៅបាត់ទៅ បាន?

ភីន : ទៅបាត់ទៅបានវាដុះក្រោយ វាល្បឿនណាស់ ។

ដានី : ល្បឿន?

ភីន : បាទ! តែបើរបស់នឹងវាមាននៅដល់សព្វថ្ងៃ សង្គ្រាមជាមួយថៃក៏លែងខ្លាចហើយ ។ ប៉ុន ឥឡូវសម្តេចហ៊ុន សែនទិញបានហើយដឹង ។ ហេ! ក្រែងលរគេឲ្យមកទៀត ។

ដានី : ខ្ញុំដូចជាមិនដឹងច្បាស់ដែរ បញ្ហា ។

ភីន : មានអាណីន ហើយគេហៅក្រាបកាំជ្រួចនោះ ឥឡូវមានអត់ ។

ដានី : កាំជ្រួចអីគេ?

ភីន : បង្កឯងចេះអង្កក្លេស គេហៅ silkworm អាណីនបកប្រែមកថាម៉េច ។

ដានី : silkworm ?

ភីន : ថាដង្កូវនាងដឹង ។

ដានី : បាទ! ដង្កូវនាងនឹងចឹងហើយ ភាសាអង្កក្លេស ។

ភីន : គេមានអាណីន ហើយមានប្រើទៀត ។

ដានី : silkworm កាំជ្រួចប្រភេទម៉េច?

ភីន : កាំជ្រួចប្រភេទបាញ់នាវា ។

ដានី : បាញ់នាវា?

ភីន : បាទ! នាវាធំៗ ទំហំបំផ្លាញវាបាន៣០០ ម៉ែត្រ៤ជ្រុង នាវាប៉ុន្មានក៏ដោយ វាកំទេចបាន ៣០០ ម៉ែត្រ៤ជ្រុង ។

ដានី : ៣០០ ម៉ែត្រ៤ជ្រុង គឺបាញ់តែមួយនឹងខ្ទេច?

ភិន : បានតែមួយនឹងឯង ខ្ញុំចរវល់បានប៉ុន្មាននឹង នាវាហ្នឹងធំប៉ុនណាក៏ដោយ ប៉ុន្តែកំទេចបានប៉ុន្មាននឹង ។

ដានី : កាលនឹងមានកំពង់ដែរមានប៉ុន្មាន?

ភិន : ដែរ មានដែរចាស់ ដៃថ្មី ហើយនឹងដែររាមប៉ុន្មាននឹង ។

ដានី : ដែររបស់កងទ័ព ចាំមើលដែរចាស់នៅណា?

ភិន : ដែរចាស់ជាប់ដៃថ្មីជាមួយគ្នា ដែរចាស់អាដៃចូលទៅក្នុងសមុទ្រអារវែង ។

ដានី : ហើយនឹងរាម?

ភិន : អាដៃថ្មីនឹង ដៃអត់មានធ្វើស្ពាន ដៃជាប់ដីកោក ហើយនឹងរាម ។

ដានី : ចុះស្ទឹងហាវ?

ភិន : ស្ទឹងហាវអានឹងកន្លែងគេធ្វើថ្មី ដៃយោធា តែធ្វើមិនទាន់ហើយទេ ដីកូនភ្នំដាក់នាវា ។ តែឥឡូវនេះ បើសម្តេចហ៊ុនសែនទៅធ្វើនៅនឹងល្អ ។

ដានី : កន្លែងនឹង ខ្ញុំទៅមើលដែរ ឃើញវានៅសល់ស្លាកស្នាម ។

ភិន : នៅសល់?

ដានី : នៅសល់ស្លាកស្នាមដូចថាកាលនឹងយើងធ្វើអត់ទាន់ហើយ គ្រាន់មានជា ដូចថាគេចាក់ថ្មចាក់អី ។

ភិន : នៅទេបួន គ្រាន់តែចាក់អាចនឹងដីទៅក្នុងសមុទ្រអស់ភ្នំមួយ មួយថ្ងៃ ឡាន១០០ ចាក់បានមួយថ្ងៃត្រឡប់ទេបួន ។

ដានី : លោកពូជ្ឈប់ទៅមើលនឹងដែរ?

ភិន : ទៅ ចុះខ្ញុំនៅមន្ទីរពិការ យើងដើរហើរបាន ទៅមើលទៅអី ហើយយើងនៅយូរឯងយើងមាន សិទ្ធិទៅមើលយករបស់របរទ្រុក ប៉ុន្តែនឹងឯង ។

ដានី : កាលនឹងយកថ្មពង្រណាមក?

ភិន : ភ្នំនៅក្រោយនឹងឯង ចុះបរលាយអស់ភ្នំមួយភ្នំពីរហើយ ចុះដាក់សមុទ្រ ។

ដានី : កាលនឹងដែនការដែលធ្វើនឹង ខាងកងពលគេរៀបចំធ្វើខ្លួនយើង ឬក៏មានពីខាង?

ភិន : កងពលគេរៀប ប៉ុន្តែមានមេពីលើគេអ្នកឲ្យធ្វើហើយ ។

ដានី : ដូចយើងធ្វើព្រលានយន្តហោះកំពង់ឆ្នាំងនឹង?

ភិន : ហ្នឹងហើយដូចគ្នា ។

ដានី : កាលនឹងចិនអីមកជួយធ្វើដែរអត់?

ភិន : មិនទេ អានោះ ។

ដានី : ស៊ីហារវ?

ភីន : ស៊ីហារវ បាទ! អានីកម្មករគេមក ។

ដានី : គេមកដែរ?

ភីន : បាទ! មកធ្វើ ។

ដានី : អ្នកជំនាញបច្ចេកទេសគេ?

ភីន : ជំនាញ គេប៉ុនយើងកម្មករយើងទាំងអស់ ។

ដានី : យើងកម្មករយើងដឹង ហើយគេប្រាប់យើងថា ដាក់ចេះៗ ខាងចិនទេ?

ភីន : បាទ! ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ច្រើនដែរ អ្នកធ្វើនៅហ្នឹង?

ភីន : ច្រើនណាស់បួន រាប់ពាន់នាក់ ។

ដានី : ចុះយើងអាចឆ្កែតែមានកម្លាំងយ៉ាងម៉េចដូចជា កម្លាំងមួយការពារ កម្លាំងធ្វើដៃដង?

ភីន : គេមានកងពល មានកងវរសេនាធំគេ វរសេនាធំនៅប្រចាំការណ៍នៅកោះគេនៅ គេមាន ខែគេដូរ ៣ខែប្តូរខែគេដូរគ្នាម្តង ។ អាជូរនឹងហើយ មកធ្វើកន្លែងនឹង អាអ្នកដែលទៅថ្មី មិនទៅនោះទេ ។

ដានី : ធ្វើមិនយ៉ាប់ឆាប់ហើយ?

ភីន : យី! ម៉ាស៊ីន អត់ប្រើមនុស្សកែលំដែក អត់មានទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែយើងដឹកកន្លែងដាក់ឡាន ហើយចុះពីឡានមក?

ភីន : ប្រើម៉ាស៊ីនទាំងអស់ហើយ កងទ័ពនឹងក៏បញ្ជាម៉ាស៊ីននឹង ។

ដានី : មិនជាហត់អី ប្រើកម្លាំងខ្លាំង?

ភីន : មិនទេៗ ហើយកន្លែងនឹងគេមិនអត់បាយទេ ។

ដានី : គេអត់ៗ បាយ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ហូបអីបរិច្ឆារ?

ភីន : ចុះបើធ្វើអត់បាយអ្នកណាធ្វើកើតកន្លែងនឹង ។

ដានី : កាលនឹងលោកពូអីហូបចុកបរិច្ឆារ?

ភីន : ខ្ញុំហូបមិនខ្វះអីនៅមន្ទីរពិការយើង គេអត់ឲ្យអត់ទេ ហើយវាមាន ។

ដានី : ៣ពេល ឬក៏២ពេល?

ភីន : ហេ! កាលនឹងរកពេលហូប៣ពេលមិនឃើញទេ ។

ដានី : ម៉េចចឹង ?

ភិន : វាហូបឆ្អែតតែ២ពេលទៅ វាទម្ងាបចឹង វាធម្មតាទៅពោះ គ្មាននឹកឃើញ៣ពេលទេ ។

ដានី : ព្រលឹមឡើង ?

ភិន : បើព្រលឹមឡើងហូបស្អីតិចតួចអានឹងហូប តែបើឲ្យបាយហូបតែ២ពេល ។

ដានី : ប៉ុន្តែយើងហូបមួយឆ្អែតៗ ?

ភិន : បាទ!

ដានី : អត់មានរបបអីទេ ?

ភិន : បាទ! មិនទេ ។

ដានី : ម្ហូបអីក៏បានមានសាច់ទៀត ?

ភិន : ខ្ញុំចៀសដុតដែលកាលសម័យនឹង ដែលចៀសដុតពីកន្លែងដែលជាពិបាកនឹង យើងនៅ កន្លែងជាមួយកងទ័ពនឹងអត់មានខ្វះខាតអី ។

ដានី : ខ្ញុំធ្លាប់ជួបបួនតាមុត តាអីម ។

ភិន : នៅរស់ទេ តាអីម ។

ដានី : នៅរស់ គាត់នៅស្រុកគាត់នៅជុំភ្នំ គាត់រើគ្រែតហើយ គាត់កាលពីសមាហរណកម្ម គាត់ ចូលទៅខាងភូមិភាគ៣នៅខាងកំពង់ស្ពឺ គាត់នៅខាងសេនាធិការ ។

ភិន : គាត់នឹងប្រវត្តិគាត់ពីដើមមក គាត់មិនមែនទាហានទេ តាអីមៗ គាត់អ្នកកាត់ដេរជំនាញមួយ រូបប៉ុននឹងទេ គាត់ដេរសំលៀកបំពាក់ឲ្យកងទ័ព ។ ប៉ុន្តែមុននឹងកាត់ដេរឲ្យកងទ័ព គាត់អ្នក កាត់ដេរ រកស៊ីឈ្នួលគេពីសម័យដើមមក ។

ដានី : បាទ! គាត់និយាយចឹងដែរ គាត់ថាកាលពេលមកនៅក្រាំងដីវាយ គាត់នៅជាងដេរ ពីរនាក់

ភិន : រហូតមកនៅកំពង់សោមក៏ជាងដេរដែរ ។

ដានី : បាទ! គាត់ជាងដេរខោអាវឲ្យកងទ័ពឲ្យអីនេះនឹង ។

ភិន : បាទ! គាត់ជំនាញជាងខាងដេរ មើលគេដេរសម័យដើមនឹង អ្នកចេះដេរខោអាវហ្គាសេ ជំនាញហើយណា ខោអាវហ្គាសេដេរខុសសងគេ បើថាក្រណាត់គេតម្លៃ៣០០០ សងគេ ក៏៣០០០ ដែរ ដេរខ្លះថ្លៃមួយក៏សងគេដែរ ។

ដានី : ប៉ុន្តែគាត់កាលពេលគាត់ធ្វើដៃនៅស្ទឹងហាវ គាត់ទៅដូចថាខាងគ្រប់គ្រងឡាន ?

ភិន : គាត់គេឲ្យខាងដឹកជញ្ជូន ។

ដានី : ដឹកជញ្ជូន ?

ភិន : ដឹកជញ្ជូន ពួកដឹកដីនឹងហើយ ។

ដានី : ដឹកដីនឹង?  
 ភិន : ហ្នឹងហើយ(សើច) ។  
 ដានី : លោកពូស្កាល់គាត់ច្បាស់ដែរ?  
 ភិន : ហើ! ចុះនៅជាមួយគ្នា កំពង់សោមនៅជាមួយគ្នាតើ ។  
 ដានី : នៅជាមួយគ្នា?  
 ភិន : បាទ! តែគ្រាន់គាត់អត់ពិការ ខ្ញុំពិការ គ្រាន់ថា ដូះនៅជិតគ្នា នៅផ្សារ គាត់ហ្នឹងក៏នៅនឹង ផ្សារនឹងដែរ ។  
 ដានី : ពូខានជួបគាត់យូរហើយ?  
 ភិន : ហើ! ខានជួបរហូតតាំងពីបែកគ្នា កាលយួនចូលមកលែងជួបគាត់ តែឥឡូវនេះមិនដែល បានទៅជួបគាត់ ។  
 ដានី : ចុះដែលមានជួបតាមុតដែរ?  
 ភិន : មិនទេ អត់ដែរទេ ។  
 ដានី : ចុះកាលនៅធ្វើការជាមួយគ្នានៅកំពង់សោម?  
 ភិន : ហើ! កាលនៅនឹងជួប ។  
 ដានី : ដូចថាយើងរកទុកអី ស្ថិតស្ថាលជាមួយគ្នាដែរ?  
 ភិន : ចុះគ្នាស្អី គាត់ ។  
 ដានី : គាត់មនុស្សស្រួលដែរ?  
 ភិន : ស្រួលបួនអើយ មិនដូចគេថាមនុស្សកាចសាហាវណា គ្មានទេ មនុស្សមាត់បឹង ។  
 ដានី : បើតាមីម ខ្ញុំធ្លាប់ជួបគាត់សួរនាំគាត់ដូចពូចឹងដែរ គាត់ធម្មតា ហើយ ។ ចុះកាលនឹងនៅ ពេលដែលធ្វើអីនៅក្នុងពិការនឹង ពូអត់មានតួនាទីអី?  
 ភិន : តួនាទីអីយើងអត់មាន ។  
 ដានី : អត់ទេនោះ?  
 ភិន : អី!  
 ដានី : នៅហ្នឹងរហូតដល់យើងបែករត់យួននឹងម៉ង់ ឬក៏លោកពូមានផ្ទះសំបូរទៅណាទៀត?  
 ភិន : រត់យួន ទាល់តែរត់មក យើងមកនេះ ។  
 ដានី : ប៉ុន្តែរត់ពីកំពង់សោមនឹងដែរ?  
 ភិន : បាទ!  
 ដានី : កាលនឹងលោកពូរៀបការហើយនៅ?

ភិន : ការហើយ ។ អី! ការហើយៗយួនចូលបណ្តោយ ។

ដានី : ឆ្នាំណា ការ?

ភិន : ការ៧៧ ។

ដានី : ការ៧៧?

ភិន : អី! ប៉ុន្មានឆ្នាំទៀត ។

ដានី : ប៉ុន្មានឆ្នាំ៧៧?

ភិន : អី! (សើច) ។

ដានី : កាលនឹងយ៉ាងម៉េចដែរ លោកពូអាចរៀបរាប់ពេលដែលការនឹងយើងយ៉ាងម៉េច យើង  
លោកពូដូចជាពេញចិត្តការ ឬក៏ខាងអង្គភាព អង្គការអីតែដូចជា?

ភិន : អ! មុនយើងការ គេឲ្យយើងមើលដែរនឹង បណ្តាមិនចេះគេបង្ខំបានទេ ស្តាប់ក្នុងវិទ្យុដូច  
ពិបាកស្តាប់ណាស់ខ្ញុំ ។ មនុស្សនិយាយដូចជាមនុស្ស១០ និយាយ១០ ខុសគ្នាទាំង១០ ។

ដានី : បាទ! ឥឡូវនិយាយពីបទពិសោធន៍របស់លោកពូ?

ភិន : អី! អាណាទៅបង្ខំយើងណា ឥឡូវបួនឯងទៅសួរ ម៉្លឹង ឬទ្ធី ការសម័យនឹងដែរ ហើយសួរ  
សម្តេច ហ៊ុន សែន ការដូចគ្នា ។ ការខ្ញុំការតែមួយកូន តែខ្លួនខ្ញុំមួយនឹង តែក្នុងនឹងមាន  
តែមេឃ្មោចទេ ការមានមនុស្ស៦ នាក់ ។

ដានី : ពិណាកេ?

ភិន : មេៗយើងចាស់ៗ ដែលនៅជាមួយគ្នានឹងគេយកធ្វើចាស់ទហើយ ដូចយើងឥឡូវហៅចាស់  
ខ្ញុំ ។ ប៉ុន្តែមុនមានចាស់ខ្ញុំណាទៅជិត មានអាចារ្យណា ។

ដានី : មេដូច តា មុត ចឹង?

ភិន : មិនមែនទេ យើងការត្រឹមដាក់ទាបៗនឹង គេអត់ចូលរួមទេ ប្រកាន់សក្តិដូចឥឡូវចឹង ។  
ឥឡូវនេះដល់សក្តិធំអាណាគេមកស្គាល់យើង ។ ប៉ុន្តែពីមុនសវាគ្រាន់បើជាងឥឡូវ គ្រាន់  
បើត្រង់ថា គេដើរទៅណាក៏បាន គេសួរនាំអីកូនទាហានបាន ។ ឥឡូវនេះគេប្រកាន់ដែរ ។

ដានី : ឥឡូវតែធំមានលុយ រិតតែ ។

ភិន : បាទ! ដូចខ្ញុំនិយាយមិញចឹង ទូរស័ព្ទទៅរកគេៗនិយាយលេងធម្មតាចឹងទៅ អត់មាននិយាយ  
សាច់ការណ៍អីទេ យើងចង់ជួបគេនិយាយសាច់ការណ៍ ប៉ុន្តែគេមិនសួរទេ ។

ដានី : មកពីលោកពូអត់សួរសាច់ការណ៍?

ភិន : សួរ ប៉ុន្តែតែចាប់ផ្តើមនិយាយលេងហើយ មិនដឹងសួរម៉េចទៀតទេ ឈប់ហើយ ។ កាត់  
សើចឈប់បិទទូរស័ព្ទទៅ បើជួបមាត់ផ្ទាល់មានអី ធម្មតានិយាយ ។



មកទាំងសងខាងនឹង ។ ដល់ហើយគេអានប្រវត្តិរូបនឹងចប់ទៅ មេគេផ្គាំផ្គើមដូចអាចារ្យ  
យើងឥឡូវចឹង ហើយឲ្យយើងប្តេជ្ញារៀនខ្លួនចប់ប៉ុន្តែនឹងឯង ការតែពម៉ោងយូរបំផុត  
ហើយ ។

ដានី : ចុះមានជប់លៀងអីដែរ?

ភីន : ហេ! ជប់លៀង កុំនិយាយលេង ។

ដានី : មានអីខ្លះជប់លៀង?

ភីន : អី! ជប់លៀងមានរបស់របរហូបចុកដូចឥឡូវដែរតើ កាលយើងរំដោះហើយមិនមានរបស់  
របរសព្វគ្រប់ហើយ មានមិនអត់ទេ ។

ដានី : គេឲ្យសម្រាកប៉ុន្មានថ្ងៃដែរ ដែលយើងការ?

ភីន : ហេ! កាលហ្នឹងខ្ញុំពួកនៅក្រោយ ខ្ញុំការហើយយកមកនៅជាមួយគ្នារហូតមក ។

ដានី : មកនៅជាមួយគ្នារហូត?

ភីន : បាទ! តែលង់ទ័ពមានពេលគេ អ្នកណាឲ្យទៅនៅជាមួយទ័ពដូចឥឡូវនេះមិនទេ ។ នៅមិន  
ដឹងច្បាំងថ្ងៃណាអីថ្ងៃណានោះ ប្រពន្ធកេខុកភូមិផ្សេង ហើយប្តីនៅកោះនៅណាណោះ  
អ្នកណាឲ្យទៅនៅជាមួយ គ្រុនចាញ់រាប់ មានចឹងខាងទ័ព ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលលោកពូ ពេលការហើយ យើងនៅជាមួយគ្នាមែន?

ភីន : នៅជាមួយគ្នាបាន ពួកពិការ ។

ដានី : នៅជាមួយគ្នា តែការងារគាត់នៅធ្វើដដែល ហើយក៏?

ភីន : គាត់ទៅធ្វើកន្លែងគាត់ទៅ យើងមកដេកនៅឯដូះយើង ។

ដានី : ចុះដល់ពេលយួនចូលឆ្នាំ៧៧ យើងម៉េច លោកពូអាចរៀបរាប់ពេលនឹង លោកពូមានកូន  
នៅ?

ភីន : នៅទេ! អត់មានទេ ខ្លួនមួយៗទេ ។

ដានី : យើងចាប់ផ្តើមយ៉ាងម៉េច ព្រោះពេលខែយួនចូល៧៧ ដើមឆ្នាំ៧៧ យួនចូលមកហើយ ។  
ហើយការយើងដំណើរយើងរត់យើងអីធ្វើម៉េចទៅ ពូអាចរៀបរាប់កន្លែងនឹងបានទេ?

ភីន : ខ្ញុំនឹកចេះមករួច ពិបាកខ្លាំងបួន ប៉ុន្តែចេះរស់ដល់សព្វថ្ងៃ អ្នកពិការនៅជាមួយខ្ញុំរាប់ទាំង  
អស់អត់មានរស់មួយទេ ។

ដានី : រាប់យ៉ាងម៉េច ដោយសារម៉េច គាត់ស្លាប់?

ភីន : ដែលវារាប់ យួនបាញ់ចោល ។

ដានី : គេចាប់បាន?

ភីន : ចុះគ្នារត់រួច អ្នកដែលធ្ងន់ៗ ជាងខ្ញុំទៅទៀតមកអីបាន ហើយមានអ្នកណាដឹកអៀវអីគ្នាបាន ដើរមកត្រឹមប៉ុន្មាន គេទាន់ត្រឹមប៉ុន្មានគេវ៉ៃចោលត្រឹមនឹងអស់ ។

ដានី : ចុះលោកពូយ៉ាងម៉េចទៅយើងរត់?

ភីន : ខ្ញុំគេចរួច ចូលព្រៃចូលអីៗ នេះខ្ញុំមកនេះ ខ្ញុំបានតែមកនៅប្រកនេះ វារត់ពីកំពង់សោម មក បើធម្មតាគេនៅកោះកុងទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំគោលដៅកាលនោះ យើងបម្រុងទៅដុះទៅសម្បែង យើងមិនបកពីកំពង់សោមទៅតាមផ្លូវលេខ៣ ទៅស្រុកៗ មិនបានទៅផ្លូវលេខ៣មកផ្លូវ លេខ៤ទៀត មកផ្លូវលេខ៤កាលហ្នឹងយូនអីចូលដល់ភ្នំពេញហើយ យើងទៅស្រុកណាបាន ទាល់ឯកចេញពីនឹងមកវិញ មិនចូលមកអមលាំង មកកំពង់ឆ្នាំងនេះ បានខ្ញុំវិលកាប់ក្រឡប់ មកនេះវិញ ។

ដានី : កាលនឹងទៅតែពីរនាក់?

ភីន : បាទ! មកជាប់គ្នាជាមួយប្រពន្ធ អត់ដាច់ទេ ។

ដានី : នៅជាមួយគ្នាអត់ដាច់?

ភីន : បាទ!

ដានី : ដល់ពេលយើងបកមកផ្លូវជាតិលេខ៣ហើយ ដល់ពេលសភាពការណ៍ថាយួនចូលពេញ ក៏យើងបកទៅខាង?

ភីន : អត់ល្អ ផ្លូវលេខ៤ៗ ហើយក៏មិនល្អទៀតចេញហើយអានឹង បែកពីផ្លូវហើយចូលមកតាម ផ្លូវលំតាមក្នុងព្រៃ ។ ប៉ុន្តែកាលនឹងអានឹងមានឡានជិះបានឡានមិនខ្លះទេ ខ្ញុំដើរមកសុទ្ធសាធ មកយើងដល់ព្រំដែននេះ ដែលយើងដើរសុទ្ធហើយ ។

ដានី : ចឹងកាលពីអមលាំងអី លោកពូដើរជាមួយខាងកងទ័ព ឬក៏នៅជាមួយ?

ភីន : មិនទេ យើងជិះឡានហើយទ័ពគេនៅផ្សេង គេលែងមកអីជាមួយយើងហើយ យើងបែក ហើយបែកចេញពីអង្គភាពហើយ ចេះតែមកឲ្យរួចខ្លួនទេ ។

ដានី : យ៉ាងម៉េចទៅមកដល់អមលាំង?

ភីន : មកដល់អមលាំង យួនគេមកដល់នឹងទៀត យើងមកទៀតៗ យើងមកចូលកំពង់ឆ្នាំងចូលអី ប៉ុន្តែចូលកំពង់ឆ្នាំងអត់បានដេកទេ មកដេកនៅបាត់ដំបង ។

ដានី : ជិះឡាន?

ភីន : ជិះឡានៗ រហូតមកដល់បាត់ដំបង មកចប់ជិះឡានថ្មីគោល ចប់ហើយ ។

ដានី : ឡាននឹងរបៀបឡានយ៉ាងម៉េច?

ភីន : ឡានរដ្ឋគេ ។

ដានី : ឡានរបស់ខាង?

ភិន : ខាងទាហានខាងអី យើងឃើញគេបើក គេបរមកសុំគេដោះប៉ាន ។

ដានី : កាលនឹងខាងកងទ័ពខ្មែរក្រហម?

ភិន : បាទ!

ដានី : ខាងកងទ័ពៗ អីចឹងទៅយើងសុំគេដោះជាមួយកងទ័ពទៅ?

ភិន : សុំដោះមិនមានអស់លុយអស់កាកអីទេ ។

ដានី : ៧៧ហ្នឹង?

ភិន : ៧៧ហ្នឹង ។

ដានី : កាលពេលខែប៉ុន្មាន?

ភិន : យួនចូលថ្ងៃប៉ុន្មាន?

ដានី : យួនចូលដល់ភ្នំពេញថ្ងៃ៧មករា ។

ភិន : ៧ អី! ចាប់ពីថ្ងៃ៧មក យើងដោះឡានបណ្តើរៗមករហូត ។ បើតាមមកៗនេះម៉ែង ដល់ព្រំដែនមិនបាច់ពិបាកទេ ប៉ុន្តែគេមិនឲ្យមកដែរនឹង ចាំមើលខ្លួនយួនទៅស្រុកវិញដែរ ប៉ុន្តែយួនវាមិនទៅ ។

ដានី : បើយួនទៅស្រុកវិញ យើងនៅដដែល?

ភិន : យើងមកវិញ ប៉ុន្តែគេមិនទៅដែរ យើងចេះតែមកៗ ។

ដានី : ដល់ពេលឡានគេមកដល់ថ្មគោល ចាប់ពីយ៉ាងម៉េចទៀតទៅ?

ភិន : ថ្មគោលនឹងចប់ត្រឹមហ្នឹងហើយ ថ្មគោលនឹងយួនសម្រាប់មនុស្សអស់៣០០ គ្រងនឹងខ្ញុំប្រាប់ទាំងពួកពិការ ទាំងពួកដេកពេទ្យ ចុះឡានដឹកមកពីភ្នំពេញមកៗ គរកំបុតត្រឹមនឹងឯង លែងទៅមុខបានទៀតហើយ ។

ដានី : បានន័យថាពេលដែលមកដល់ថ្មគោល អ្នកដែលរួសខ្លាំង អ្នកដែលពិការកាត់ដើរអីអត់បាន បានន័យថានៅនឹង?

ភិន : បាទ! អស់មានអ្នកយករួចហើយ ។

ដានី : ដល់ពេលចឹង យួនចូលមកដល់ឃើញនឹងសម្លាប់មនុស្ស?

ភិន : រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវថ្មគោល បួនឯងទៅមើលនៅទេរោងម៉ាស៊ីនហ្នឹង ប៉ុន្តែខ្លួនវាអស់ហើយ ។

ដានី : ដល់ពេលនឹងគេ?

ភិន : ខ្ញុំរត់រួច ខ្ញុំចូលក្នុងស្រែមានដំណាំខ្ពស់ៗ ដំណាំស្រូវកន្លែងត្រឹមៗនេះ ពេលរថក្រោះមកខ្ញុំ អង្គុយក្នុងដំណាំរួចបាន៤០០-៥០០ នាក់ដែរតើ ។

ដានី : រួចបានច្រើនដែរ?

ភិន : បាទ! រួចច្រើន មនុស្សវាច្រើនរាប់ពាន់នោះ ។ តែយើងអង្គុយ ខ្ញុំនៅសាលាកាលោះ ចេញពីសាលាកាលោះទៅ ខ្ញុំទៅនៅក្នុងដំណាំស្រូវ ។

ដានី : លោកពូអាចរៀបរាប់កន្លែងសកម្មភាពនឹងភិចមើល ដូចជាពេលដែលយួនចូលមកចំណី ដូច ថា យើងនៅកាលនឹងរាប់ពាន់នាក់?

ភិន : បាទ!

ដានី : ហើយអ្នកដែលរត់រួចនឹងយើងចូលក្នុងស្រែទៅ?

ភិន : អី!

ដានី : ទៅពួកក្នុង?

ភិន : ដំណាំស្រូវយើងនឹង មិនមានព្រៃណាអត់ទេ ។

ដានី : ហើយចុះអ្នកដែលអត់ពួកនឹងយ៉ាងម៉េច យួនធ្វើម៉េច ?

ភិន : គ្នាចេញវាមិនរួច ចុះពិការកំបុតដែកកំបុតជើងដើរមិនរួចនោះ នៅព្យាបាលនៅពេទ្យនៅ ឡើយ រត់រួចតែពួកពេទ្យដែលវាជើងដៃជាល្អ បើអ្នកដែលនេះ គ្នាសែនយកអីកើត ។ បើ យើងយករថក្រោះមក ស្មើតែរថក្រោះឡានក្នុងឯង ។ ដល់មកដល់ឆ័ប បានគេចេញមក សុទ្ធតែម្នាក់គោបរៀតណាម ហើយរត់ទៅណា ។

ដានី : គេបាញ់មកម៉ង់ ឬក៏គេប្រើយ៉ាងម៉េច?

ភិន : បាញ់ម៉ង់ គ្មានស្អីទេ ។

ដានី : ពូឃើញផ្ទាល់ភ្នែក?

ភិន : អី! ចុះបើខ្ញុំនៅនឹង ម៉េចមិនឃើញ ។

ដានី : គេបាញ់ហើយគេទៅទៀត?

ភិន : បាញ់ហើយគេទៅគេទៅបាត់ដំបង គេប្រញាប់ទៅបាត់ដំបង ហើយខ្ញុំអង្គុយមើលរថក្រោះ មើលឡានគេទៅៗ ។

ដានី : ចុះកាលនឹងប្រពន្ធលោកពូ កាត់?

ភិន : នៅពួកជាមួយនឹងគ្នាឯង ។

ដានី : ប្រហែលជាស្លាប់ប៉ុន្មាន?

ភិន : ហេ! ខ្ញុំជា៣០០ នឹងហើយ ។

ដានី : បានពេលដែលកងទ័ពយួនទៅដុត យើងមានបានមកមើលសាកសព?

ភីន : មិនទេ លែងមកហើយ ។

ដានី : ទៅទៀតបណ្តោយ?

ភីន : មិនទេ លែងមកហើយ សពហ្នឹង អីហ្នឹង គឺប្រជាជនគាត់គិតត្រូវតែដុតគេយកទៅធ្វើអីៗ យើងមិនដឹងទេ យើងចេញមកហើយ ។ នៅអីតអីទៀតអីតឯរបំទៀត មិនបានទេ រឿង ចឹងទេ។

ដានី : នៅកន្លែងណា រោងម៉ាស៊ីនថ្មកោល?

ភីន : រោងម៉ាស៊ីនថ្មកោល ដូរំបំបែកទៅបរិវេលទៅ បួនឯងទៅមើលទៅ រោងម៉ាស៊ីននឹងនៅទេ គ្មានអ្នកណារឹះអីទេ។

ដានី : កាលនឹងបើតាមលោកពូចាំអាចថាថ្ងៃខែដឹងទេ ដែលយួនបាញ់?

ភីន : មិនចាំទេ ព្រោះយើងភ័យខ្លាំងណាស់ មិនមានអ្នកមានកាំភ្លើងអីនឹងគេ ដៃទទេអស់ទៅ ហើយ ។

ដានី : ខែច្រាំង ហើយខែវស្សា?

ភីន : ខែច្រូតៗ មិនទាន់ហើយផង ។

ដានី : ច្រូតមិនទាន់ហើយ?

ភីន : បាទ! ប៉ុន្តែខ្ញុំពួកក្នុងជញ្ជាំងគេច្រូតហើយ ។

ដានី : បើតាមលោកពូចាំស្មានមើល ពេលដែលយួនចូលភ្នំពេញដែលយើងចាប់ផ្តើមរត់ថ្ងៃ៧ មករា ប្រហែលចន្លោះប្រហែលប៉ុន្មានថ្ងៃ?

ភីន : ខ្ញុំចាំបានគ្រាន់បើ៧មករា ៧ខ្ញុំមកដេកនៅអមលាំងមួយយប់វា៨ ។ ចេញមកដេកនៅកំពង់ ឆ្នាំងមួយយប់៩ អាណីនខ្ញុំជិះទេះភ្លើងទៅភ្នំតូចហើយ១០ ដេកភ្នំតូចបាន៣ថ្ងៃវា១៣ៗ យើងមកវិលថ្មកោលវិញ អាណីនមកដល់ថ្មកោលថ្ងៃ១៣-១៤ហ្នឹងអំឡុងនឹង ។ ហើយមក នៅនឹងបាន៣-៤ថ្ងៃដែលយួនមកដល់ហើយ គេមកតាមសៀមរាបកាលនឹងមកដូរលេខ៦

ដានី : មកពីកាត់ពីសៀមរាបមកពីបន្ទាយមានជ័យចូលមកបាត់ដំបង?

ភីន : បាទ! ហ្នឹងហើយទៅពីដូរលេខ៦ មិនមែនមកពីបាត់ដំបងដូរលេខ៥ទេ អត់ទេ មានមកពី នេះ យើងទៅពីនឹងទៅ ។

ដានី : ចុងខ្មែរថ្ងៃ១៧-១៨?

ភីន : ហ្នឹងឯងខ្មែរថ្ងៃប៉ុន្មាននឹង ។

ដានី : ដល់ពេលយើងៗជិះរទេះភ្លើង ចេញពីនេះតាមដូរជាតិលេខ៥ យើងទៅដល់ថ្មគោលវត្តជាមួយយួនវាមកពីសៀមរាប?

ភិន : ដូរនេះគេសម្រាប់ដឹកអ្នករូបស ដឹកមនុស្សនឹងទៅដាក់ទុកដាក់តាមរវាងនឹងរហូត សម្រាប់គាត់មកតាមព្រំដែន ប៉ុន្តែយើងរៀបរយអត់ទាន់ទេ យួនគេតាមទាន់ត្រឹមហ្នឹងក៏អស់មួយចំនួននឹងទៅ ។

ដានី : អស់មួយចំនួន?

ភិន : បាទ!

ដានី : តែលោកពូពេលដែលគេបាញ់ គេអីហើយ យើងអត់បានមកមើលសាកសព យើងដឹង?

ភិន : មិនទេ ពើតយកតែរួចខ្លួន ។

ដានី : កាលនឹងភ័យខ្លាំង?

ភិន : អី! ដើរអានឹងចាប់ផ្តើមដើរហើយ អត់មាននេះទេ ដើរហើយចោលទ្បានចោលម្នីតូអស់ហើយ គ្មានអ្នកណាយកអីកើត ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាលនឹងដឹងពួកដូចយើងជាលែងយីលែងអីហើយ?

ភិន : ហេ! បួនដើរបានតែប៉ុន្មានថ្ងៃយីទៀត ខ្ញុំ ស្តាយតែថ្នាំចាក់ទេណាខ្ញុំ ។

ដានី : ដើរយ៉ាងម៉េចទៅលោកពូអាចរៀបរាប់ពេលដែលយើងដើរចេញពីថ្មគោលមក?

ភិន : ដើរពីថ្មគោលមក ដើរតាមប្រឡាយគេៗ ហៅភូមិគោកយ៉ូ ។

ដានី : ភូមិគោកយ៉ូ ខ្ញុំពួបទចំរៀង ឱ! ភូមិថ្មគោល?

ភិន : មាន ចេញពីដើមដំបូងមកគេហៅភូមិប្រាសាទៗ នៅកណ្តាលបឹងកណ្តាលវាល ដើរពីភូមិប្រាសាទនឹងមកដល់ភូមិគោកយ៉ូ ចេញពីភូមិគោកយ៉ូមកដល់ភូមិរូងជ្រៃ រហាត់ទឹក ដល់បរវេលហើយ ។ ដើរដល់ចំងាយនឹងអស់ស្បៀងហើយ ស្តាយមិនបាន ។

ដានី : យើង?

ភិន : យើងអ្នកពិការស្តាយមិនបាន ទៅសុំស្បៀងគេនៅបរវេលនឹង គេឲ្យ ពេលនោះអង្ករអស់ទៀត ម៉ាស៊ីនកិនមិនទាន់គេឲ្យគ្រាប់សណ្តែក ស្តាយគ្រាប់សណ្តែកទៀត សណ្តែកខៀវ យើងហូបឆ្ងាញ់ណាស់សណ្តែកខៀវ ។

ដានី : ពេលយើងអត់មានបាយទៅ ហូបអានឹងបាន?

ភិន : ហ្នឹងហើយឆ្ងាញ់ម្តង ដាក់ដាំធ្វើបាយ ។

ដានី : កាលនឹងពេលយើងដើរនឹង ដើរមួយកងទ័ព ឬជាមួយប្រជាជន?

ភីន : ហេ! អត់មានកងទ័ពដើរជាមួយយើងហើយ កងទ័ពគេនៅដោយឡែកៗ តែគ្នាគេ យើងដើរ  
ជាមួយអ្នកស្រុកអ្នកស្រែយើងនឹង ។ ស្គាល់គ្នាណា តាមរកគ្នានឹង ។

ដានី : ដាច់បាយដាច់ទឹក អានឹងមានគ្រាប់សណែក ដល់បរេលទៅ?

ភីន : ដែលគ្រាប់សណែកយើងហូបមួយរយៈ ក្រោយមកយើងហូបអង្ករវិញហើយ អត់ខ្វះទេ ។

ដានី : មកស្នាក់នៅត្រឹមបរេល ហើយក៏យើងបន្តដំណើរ?

ភីន : មិនទេ អូ! មកបរេលតាមទាន់នឹងទៀត ។

ដានី : យូនមកតាមទាន់នឹងទៀត?

ភីន : ទាន់ទៀត អ្នករួសមួយចំនួនស្លាប់នៅសាលាបរេលនឹងទៀត ប៉ុន្តែខ្ញុំចេញទៅដុតទៀត  
ហើយទៅមកគេហៅតាមភូមិ ហេ! ឥឡូវនេះភ្លេចអស់ភូមិនឹង គេហៅភូមិស្តៅស្ទឹង ប៉ុន្តែមុន  
មកដល់ស្តៅស្ទឹងគេហៅភូមិព្រៃធំមួយទៀតនៅកណ្តាលព្រៃ ។

ដានី : ស្តៅស្ទឹង មកខាងរតនមណ្ឌល មកខាងដូរ?

ភីន : បាទ! មកនឹងវិញ គេអត់ឲ្យទៅព្រំដែនទេ ។

ដានី : ចាក់តាមណាទៅ ចាក់ពីបរេលទៅតាមដូរណា បាទទៅខាងស្តៅស្ទឹង?

ភីន : ដូរបរេលនឹងចេញពីសាលាមួយ សាលាកាលេដឹង សាលាអីទេបួន មកគេហៅមកភូមិ  
ព្រៃធំៗភូមិហ្នឹងនៅកណ្តាលព្រៃ ដូរព្រៃធំដូរទៅចក្រី កំពង់ឆ្នែ ទៅភ្នំកុយ ព្រំដែនកំរៀង  
ដូរនឹង ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនទៅនឹងទេ គេមិនទាន់ឲ្យទៅព្រំដែនទេ ពេលនោះគេឲ្យបកមកស្តៅមកស្ទឹង  
វិញ មករួងចាំងចោទ ជិតរោងចក្រសរសនេះ ។

ដានី : មកខាងស្តៅ ខាងស្ទឹងវិញ ទៅជួបពីណាវិញកាលនោះ?

ភីន : កាលនឹងគេរៀបចំមន្ទីរ រៀបចំអីឲ្យយើងកន្លែងយើងរស់នៅពួកពិបាកៗនឹង ឲ្យមកដាច់  
ស្បៀងខ្លាចស្លាប់អស់ ឲ្យនៅជិតៗប្រជាជន ។

ដានី : កន្លែងត្រែង កន្លែងជ្រាវអីនឹង?

ភីន : ចំកន្លែងដូរជាតិក៏នឹងមិនសូវឲ្យនៅទេ គេឲ្យនៅខាងៗ នៅតាមដងស្ទឹង ។

ដានី : នៅខាងដងស្ទឹង?

ភីន : បាទ! ដងស្ទឹងគេហៅរួងចាំងចោទហ្នឹងដងស្ទឹងហើយ មានចំការក្រូច ចំការអីច្រើនណាស់  
គេឲ្យយើងទៅនៅនឹង ស្រណុកគេឲ្យស្បៀងឲ្យអីហូប នៅហ្នឹង ។

ដានី : ហ្នឹងកងទ័ពគេនៅក្បែរៗនឹង?

ភីន : កងទ័ពគេនៅមុខនេះ គេនៅព្រំដែននេះ ហើយអ្នកនៅច្បាំងគ្នាជាមួយយូនគេនៅជិតបាក់  
ដំបងនេះទៅទ័ពគេ ។

ដានី : កាលប្តឹងខ្ញុំធ្លាប់ដឹងដែរ កាលខ្ញុំធ្លាប់សួរគេថា ដូចជានៅបាត់ដំបង ចេញពីបាត់ដំបងមក យើងវែហ្មែរហែលមកៗ កន្លែងស្ទឹងនឹង យើងមានចាប់ផ្តើមមានកងទ័ពមានអី ។

ភីន : បាទ! ហើយខ្ញុំនៅនឹងបានប៉ុន្មានដូចជាមួយខ្ញុំជាងទេបួន យួនតាមទាន់ទៀតៗទៅទៀត ។ អ្នកពិការមករួចជាមួយខ្ញុំប៉ុន្មាន៥ ០ - ៦ ០ នាក់មកបង្ហើយត្រឹមនឹងហើយ ។

ដានី : ម៉េចយួនតាមទាន់ត្រង់នឹង?

ភីន : ទាន់ត្រង់នឹងទៀត គេហៅភូមិមួយ បួនឯងដែលនៅដូរនឹងស្គាល់គេហៅភូមិទាក់ផ្លុំ ជិត ត្រង់កំពរ ភូមិនឹងជាប់ភ្នំវាយចាប់ ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំព្រត្រង់កំពរ វាយចាប់ ប៉ុន្តែភូមិមិន ។

ភីន : អត់ដែលទៅដល់ទេ?

ដានី : អត់ដែលទៅដល់ ។

ភីន : ត្រង់កំពរ វាតាមៗមិនទាន់ទេ ទៅទាន់ភូមិទាក់ផ្លុំមិននឹង តាមទាន់ ។

ដានី : ជិតដល់ភ្នំវាយចាប់?

ភីន : បាទ! មនុស្ស៦ ០ ០ ០ នាក់នៅក្នុងភូមិនឹង ។ មួយភូមិទេ នៅនឹងនៅរបៀបសម្រាកយក កម្លាំងយកអីទៅទៀតទេ ប៉ុន្តែនៅ៣ថ្ងៃៗ យួនទាន់ បង្ហើយពួកពិការនៅនឹង ។ ខ្ញុំអនោច អធិប្បណាស់ ខ្ញុំរត់ចូលព្រៃរួច ។

ដានី : ឃើញទៀត ពួកលនឹងឃើញ?

ភីន : ជាក់ស្តែងនឹងភ្នែកមានកងទ័ពគេមួយក្រុមនៅយាមពីមុខភូមិ យាមប្រជាជនដែរ ។

ដានី : កងទ័ពអីគេ?

ភីន : កងទ័ពយើងខ្មែរក្រហមនឹងកាលនោះ យាមសម្រាប់មើលខ្លួនថាយួនអីវាមកទាន់ ។ ប៉ុន្តែគេ មក យួនវាចេះដែរ វាដើរក្នុងព្រៃ អ្នកយាមមើលមិនឃើញឯណា ស្រាប់តែយួនចេញ ក្រោយអ្នកយាមនេះ ។ ចេញក្រោយអ្នកយាមវាមើលឃើញវាបាញ់ៗទៅភ្នែកភូមិបាត់ ទៅហើយ អ្នកស្រុករត់ណាទាន់នោះ ប្រហែលនោះដូររំបំបែកក្រហមនេះ ។ ប៉ុន្តែនឹងបាត់ ហើយបាញ់ភ្នែកភូមិ ។ យួនវាដឹងថាដល់ភូមិប្រជាជននៅហើយមានអីទៀត ។ អ! បួន អើយវាបាញ់គ្រាប់បែក មិនបាញ់ដុះដីទេ បាញ់ដុះលើមេឃទាន់អស់ កាត់ស្នូរៀតកាល នោះអាក្រម៉ែងៗចេះគ្រាប់គេ ។

ដានី : បាញ់ដុះលើ អំបែងបាច់?

ភីន : បាញ់ដុះលើទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះអំបែង?

ភិន : តែគាប់ជួនមួយភូមិអត់មានត្រូវអ្នកណាមួយដែរមនុស្ស ទាល់តែចេញផុតពីភូមិបានត្រូវ ។  
ចេញផុតពីភូមិទៅបានប្រហែលជាកន្លះកីឡូជាង មនុស្សអ្នកពិការគ្នាអន់ហើយ ដើរលែងរួច  
ហើយ ។ ហើយយួកក៏គេតាមទាន់ ព្រោះគេមានរថក្រោះអីដឹង ដេញកិន ។

ដានី : ដេញកិនម៉េច?

ភិន : បាទ! ចុះកណ្តាលវាលចេះគ្មានស្តី ដូរវាណាទៅនឹងដូរកិនដូរ អ្នកណាចូលព្រៃកិនព្រៃទៅ  
ហើយខ្ញុំនឹកឃើញថាវាមិនរួច ខ្ញុំមានវត្ថុរួចណា ខ្ញុំឯកមកក៏ព្រៃៗ រេបោះៗ រថក្រោះបរ  
បានទៀត ។ យី! អញទៅណាចេះ ចូលអាព្រៃស្តុកមែនទែន អាព្រៃស្លៀកមែនទែន ចូល  
អានីរួចៗ វាអត់តាម ។

ដានី : ចូលតែម្នាក់លោកពូ?

ភិន : ហេ! ចូលគ្នាច្រើន ។ ដែលស្លាប់ៗ នឹងពួកពិការទេ ។

ដានី : ដែលធ្លន់ធ្ងរ?

ភិន : បាទ! ដែលគ្នាទៅណាមិនរួចសោះ ស្លាប់នឹងឯង អស់ៗ ដុតពូជហ្នឹងហើយ ។

ដានី : យួនបើកកិនម៉េច?

ភិន : បាទ! សល់ខ្ញុំប៉ុន្មាននាក់ដែលអាចដើររួចបានខ្លះនឹងសល់ ខ្ញុំហៅចូលព្រៃមករួចខ្លួនហួតមក  
ដល់ព្រំដែនមក អស់ហើយអស់អ្នកពិការចប់ប៉ុន្មាននឹងឯង ។

ដានី : កាលជំនាន់នឹងខ្ញុំធ្លាប់ជួប គាត់នៅខាងសំឡូត ឈ្មោះ ពូ កប ឥឡូវគាត់នៅវាលវែង  
ដែលពួកឈ្មោះគាត់ គាត់រត់ខាងនឹងដែរ រត់គាត់ពិការ ។

ភិន : ទាបហើយខ្ពស់ កប?

ដានី : ប្រពន្ធគាត់ឈ្មោះ ឆីម ។

ភិន : អ! ស្គាល់មិនអស់ទេ បួន ។ ខ្ញុំមកដូរនឹង ចេញពីទាក់ឆ្នើមនឹងទៅ គេហៅអូរក្រញ៉ងៗទៅ  
ប៉ុនកន្លែងចេញពីទាក់ឆ្នើមនឹងទៅ កន្លែងវេទនាហើយណា ទឹកអត់មានដឹកទេ មួយយប់មួយ  
ថ្ងៃ រកទឹកដឹកមិនបានទេ ដឹកទឹកនោមប្រើសទេ ។

ដានី : ដឹកទឹកនោមប្រើសម៉េច?

ភិន : ប្រើសមាន ទឹកនោម កន្លែងវាដេកភក់ ដូចជ្រូក មានតែភក់អត់មានទឹក មាននោមវានឹង  
ឯងទឹក ។ ដឹកដើម្បីរស់ទៅទៀតទៅ ។

ដានី : ដល់ពេលរយៈពេលប៉ុន្មានទៅមកដល់ព្រំដែន?

ភិន : ដើរបើគិតពីកន្លែងទាក់ឆ្នើម ចេញមកដេកដូរពាយបំដល់តាសាញ ដល់នេះគេហៅភូមិ  
កណ្តាលៗ នឹងវាជាប់ភូមិខ្មែរយើងហើយ ចប់ហើយ ។

ដានី : ភូមិកណ្តាលជួប ?

ភីន : អស់មានភូមិតទៅទៀតហើយ ។

ដានី : ហ្នឹងនៅក្នុងណាទៅ ?

ភីន : ស្រុកសំឡូត ។

ដានី : នៅស្រុកសំឡូត ?

ភីន : បាទ! ភូមិកណ្តាលគេហៅអូររថក្រោះ។ ពួករថក្រោះបរដល់ត្រឹមហ្នឹងឯង ចប់នឹងអូរនឹងហើយ ។

ដានី : មកដល់អូររថក្រោះ ?

ភីន : បាទ! ដល់អូររថក្រោះនឹងចប់ជាស្ថាពរ គ្រឿងចក្រគ្រឿងម៉ាស៊ីនអី ។

ដានី : កាលនឹងមកជួបគ្នាច្រើនទេមកដល់ អូររថក្រោះ ?

ភីន : ជួបគ្នាច្រើនហើយអានឹងមូលតាំងពីណាពីណាមកជុំគ្នានៅនឹង ។

ដានី : ប៉ុន្មានខែ បានមកដល់អូររថក្រោះ ?

ភីន : ហេ! មិនដល់ខែទេ ដើរប៉ុន្មានថ្ងៃទេ ពីទាក់ផ្ទឹមនឹងទៅដល់ហើយអូររថក្រោះនឹងពី៣-៤ថ្ងៃ

ដានី : បាទ! យាងម៉េចទៀតទៅមកដល់អូររថក្រោះ ?

ភីន : ដល់អូររថក្រោះទៅយើងគិតគ្នាមក គ្មានស្និទ្ធិទៀតបើដាច់អស់ហើយបើស្បៀងដាច់ស្និទ្ធិដាច់អស់ រួតមកដល់ព្រំដែន ។ ប៉ុន្តែដើមពីនឹងមក ពីភូមិកណ្តាលមកដល់ព្រំដែន៨យប់៨ថ្ងៃ ។

ដានី : ព្រំដែនណាទៅ ?

ភីន : ព្រំដែននៅម៉ាឡៃ-ប៉ៃលិនវិញ ។ គេឲ្យដើរមកនឹងវិញ គេអត់ឲ្យចូលទៅព្រំដែនជិតនឹងទៀត ត្រង់នឹងជិតព្រំដែនហើយ មិនឆ្ងាយទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំនិយាយនេះហាក់ដូចមិនជឿ ប៉ុន្តែគេឲ្យដើរបណ្តោយស្ទឹងនឹងមកលើរហូត ។

ដានី : ដើរមកលើមក ?

ភីន : មកភ្នំខៀវ ។ ប៉ុន្តែឯងដែលពួកខ្ញុំខៀវ ?

ដានី : ភ្នំខៀវ ប៉ៃលិន ។

ភីន : អី! ឡើងភ្នំ គ្រាន់ឡើងពីព្រឹកថ្ងៃត្រង់ដល់កំពូល ចុះពីកំពូលមក ពីម៉ោង១២ដល់ដីនេះ ម៉ោង៦ល្ងាច ។

ដានី : ម៉េចបានគេឲ្យយើងដើរ ចាំបាច់ដើរឆ្លងកាត់តាមនឹង មិនឲ្យយើងចូលទៅព្រំដែន ?

ភីន : កន្លែងនឹង កន្លែងពហានគេមានលាក់ការណ៍រឿងអីគេ យើងមិនដឹងទេ កាលនោះ ។

ដានី : កាលនឹងដើរគ្នាច្រើន ?

ភិន : អី! រាប់ពាន់នាក់ ។

ដានី : ពីព្រោះតាមខ្ញុំធ្លាប់ជួបពូម៉ង់ ពេលដែលយើងដើរឡើងភ្នំខៀវអីនឹងស្លាប់ច្រើនមែនទែន?

ភិន : ស្លាប់ច្រើន អត់មានទឹកផឹក រស់ដីរី ។ ខ្ញុំសរសើរដីរីទល់សព្វថ្ងៃ មនុស្សរាប់ពាន់រស់ដោយសារដីរីទេ ។ ឡើងភ្នំខៀវ ឡើងរួចដីរីនាំដូរឡើងរួច ដល់ពេលចុះវិញរកដូរចុះមិនឃើញវាចោទដាច់ទាំងអស់ ភ្នំខៀវនឹង រកដូរចុះមិនឃើញដល់ម៉ោង១២អស់ទឹកផឹកមែនទែន ដីរីក៏វាស្រេចទឹកដែរ ដីរី៥ក្បាល ដែលនាំយើងរួចមនុស្សនឹង ។ ទាល់តែហូរដីរីក៏កាត់មិនដឹងធ្វើម៉េច ដីរីវាចង់ដូរហើយ ក៏កាត់នឹកឃើញរឿងមួយ ដីរីវាចេះដើររកទឹកខ្លួនវា អត់បញ្ហាវាទេ បណ្តោយឲ្យវាដើររកដូរចុះខ្លួនវា ហើយខ្ញុំដើរក្រោយដីរីដើរមើលៗ វាចុះដូរណាមួយហើយបើសិនសុទ្ធតែថ្ម ហើយវាមានប្រឡោះមួយៗ ។ ចេះណាមួយ វាទៅដល់ឈូសថ្មៗណាមិនទំនងវាឈូសមើល បើរឹងអាចចុះ បើមិនរឹងទេ វាឈូសទៅធ្លាក់ទៅវាអត់ចុះទេ ។ ទាល់តែទៅដល់កន្លែងមួយ ដែលវាត្រូវចុះបាន មានដើមអង្កត់ខ្មៅប៉ុននឹងមួយ វាសរទៅអែបថ្មដុះអែបថ្មចេះដុំធំចឹងមក វាយកដៃវាទៅចាប់អង្ក្រូនដើមឈើ ។ អង្ក្រូនទៅដើមឈើនឹងវារឹងអង្កត់ខ្មៅបូសវាវែង អង្ក្រូនទៅវាអត់រង្កើរ វាយកក្បាលវាទល់ទៀត អាទីនចំរាក់ហើយនឹង ក្បាលទល់ក៏វាអត់រង្កើរ វាចុះសំរួតជើងចុះៗទៅរអិលរូសៗ ដៃវាប្លង់ជាប់ដើមឈើ ហើយក្នុងវាទៅក្រោមបាត់វារអិលនោះទៅក្រោមបាត់ក្បាលមកលើវិញហើយទៅប្លង់ជាប់ចឹង វាដឹងថាខ្លួនវារួចហើយ វាចុះសំរួតវាលែងដៃវានឹងពីដើមឈើរអិលម៉ង់ហើយយើងមនុស្សម្នាក់នឹង ដីរី៥ វាទៅបណ្តោយគ្នាវាទៅយើងទៅពីក្រោម ។

ដានី : គិតទៅចេះ ដីរី?

ភិន : ចេះណាមួយដីរីធ្វើសង្គ្រាមមិនឆ្ងាយឯងទេ ដីរីហើយសេះចេះ គោក្របីឆាប់ឆាប់ៗ អស់អត់មានអ្នកណាមកមកបានទេ បានដីរីហើយសេះបានដល់ព្រំដែន ។ វាចុះទៅដុតភ្នំនឹងបានដល់ទឹកដេកនៅនឹងម៉ង់ ដេញឲ្យវាទៅទៀត លែងទៅដែរ ហើយយើងក៏ដេកជាមួយវាមួយយប់នៅនឹងទៅ ។

ដានី : វាអស់កម្លាំងវា?

ភិន : អី! វាអស់កម្លាំងវាអត់ទឹក ទៅដុតពីនឹងទៅបានទៅដល់ព្រំដែនហើយ ។

ដានី : មកដល់ខាង?

ភិន : ដល់ដេកដូរមួយយប់២យប់ មកដល់ប៉ែលិនហើយ ។

ដានី : មកដល់ប៉ែលិន?

ភិន : បានមកដល់ប៉ែលិនយូនទាន់មិនយើង យូនមកដល់ប៉ែលិនមុនយើង ។

ដានី : ធ្វើម៉េចទៅចឹង?

ភីន : បាញ់វាបំប្លែងចំនួនទៅ បានយើងគេចូលព្រំដែន ចូលទៅតាមភ្នំ ។

ដានី : ទៅតាមភ្នំ?

ភីន : បាទ! មិនមានមកតាមផ្លូវបានទេ យួនគេដល់នឹង ។

ដានី : ចឹងយើងគេចមកខាងព្រំដែនវិញ?

ភីន : បាទ!

ដានី : មកព្រំដែនម្តុំណាទៅ?

ភីន : ព្រំដែនយើងចូលដំបូងគេហៅបឹង បើដូចឥឡូវនៅប៉ែលិនគេហៅបឹងព្រលិត មានបឹង ព្រលិតទេ?

ដានី : បាទ!មាន ។

ភីន : អី! នឹងព្រលិតជិតព្រំដែន ខ្ញុំចូលម្តុំនឹង ចូលមកជួបទាហានជួបអីគេនៅនឹង គេឲ្យបាយឲ្យអី ហូប យើងមកដាច់បាយហើយគេឲ្យត្រង់នឹង ឲ្យអង្ករឲ្យត្រីអីហូបរាប់ពាន់នាក់ហ្នឹងទៅរួចខ្លួន ដល់ហើយចេញពីនឹងមកគេអត់ឲ្យនៅនឹងទេ ព្រោះកន្លែងនឹងថែសម្រាប់មនុស្សយើងច្រើន ដែរ ។

ដានី : ថែសម្រាប់ដែរ ម៉េចចឹង?

ភីន : ខ្មែរយើងភៀសខ្លួនចូលទៅភ្នំ មានភ្នំមួយ ផ្លូវចូលទៅប៉ែលិន ភ្នំស្រុកថៃ មិនមែនស្រុក យើង វាយកទៅចងដែសម្រាប់ចោលអស់ អត់មានបាញ់ទេ ថៃ វាចងចឹង ។

ដានី : ហេតុ ចង់ម្រាមដៃ?

ភីន : មេដៃចង់សរសៃរអំបោះឯងរើស្រែកទឹក រើដាច់បាញ់ចោល វ៉ែចោល ។

ដានី : ឮឃើញ?

ភីន : ធម្មតា ទ័ពទេគេនិយាយប្រាប់យើង អត់ឲ្យយើងចូលកន្លែងនឹង ហើយយើងអត់ចូលកន្លែង នឹងរស់ទៅ ។

ដានី : ម៉េចបានទៅចូលកន្លែងនឹង?

ភីន : ចុះថែកាលនឹងនៅទំនាស់គ្នាជាមួយខ្មែរយើង មិនយើងបាញ់យន្តហោះវាធ្លាក់មួយ វាមក លួចកាប់ត្បូងយើងនៅភ្នំយ៉ាត ហើយយើងមិនបាញ់ ត្បូងតាំងពីជំនាន់សម្តេច សីហនុ នោះ អាណាដែលលក់ទៅណា ត្បូងប៉ុនកំភួនដែរនោះនឹង ។ ហើយថៃវាដឹងយក យន្តហោះ មកកាប់យកនឹង ។

ដានី : កន្លែងនៅលើភ្នំយ៉ាត?

ភីន : ភ្នំយ៉ាត ហើយទ័ពនៅយាមនៅនឹងវាមិនខឹងវាបាញ់ធ្លាក់ជើងស្នប់យន្តហោះវៃៗ ។ ហើយ  
 គ្រាន់តែបាញ់ធ្លាក់ហើយប៉ុន្មានថ្ងៃ យើងបែកយួនចូលភ្នំពេញ ។

ដានី : បាញ់បានយើងយកត្បូងវិញបានអត់?

ភីន : អត់បានទេ អាត្បូងនឹងយកកន្ទុយទេ វាមកយកនោះ។ ដល់ក្រោយឡើងនោះបានបាញ់  
 ទេ ២ថ្ងៃក្រោយមក ។

ដានី : ចឹងវាខឹងយើង ពេលយើងចូលទៅវាសម្លាប់?

ភីន : ចូលទៅវាមានកំនុំ ថៃ ។

ដានី : សម្លាប់អស់ច្រើន?

ភីន : ហេ! អស់ច្រើន ទ័ពទាហានចូលទៅមើលទេ ប៉ុន្តែយើងមិនឃើញភ្នែកយើងថាតែតាមកេ  
 ដូច្នោះយើងមកតាមព្រំដែន ខ្ញុំមកដល់កំរៀងមករួចអស់មនុស្ស ។

ដានី : ចឹងលោកពូអត់ចូលទៅក្នុងដីថៃ?

ភីន : មិនទេ មិនចូលទេ ។

ដានី : ដើរមកកំរៀងវិញ?

ភីន : ទៅដល់ព្រំដែន បាទ! មកនៅកំរៀងមកនៅអូរដានីបានរាប់ហើយ មកអត់បាយអត់ទឹក  
 ហើយ ហូបតែគ្រូពាំង ហូបតែអីចឹងទៅ ។

ដានី : អត់មានអង្ករ?

ភីន : អត់ទេ! អង្ករកេដឹកឲ្យអត់ទាន់ទេ ។

ដានី : ចឹងហើយហូបតែគ្រូពាំង ហើយអត់អីដែរ?

ភីន : ឆាប់មនុស្សឈឺឆាប់ចង់ដុតពូជ ហូបគ្រូពាំងមិនដូចអីទេ គ្រូពាំងហើម ។

ដានី : យើងមានជាតិហើរ?

ភីន : បាទ! ប៉ុន្តែចេះតែរស់ៗ បានមកទៅ ទម្រាំដល់កាកបាទក្រហមជួយទាន់ ។

ដានី : ជួយចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំណា?

ភីន : ជួយមើលពី៧៧ខែប៉ុន្មានទេ ដូចខែភ្ញៀវដេកជាំ ខែ៨ខែ៩កេជួយ ។

ដានី : បានកេជួយទាន់?

ភីន : បាទ! កេជួយទាន់ ។

ដានី : ពេលនឹងលោកពូមកនៅខាងកំរៀងអូរដា?

ភីន : នៅអូរដាហើយ នៅទល់មុខបន្ទាយខ្មែរម កេនឹង ។

ដានី : ដល់ពេលយ៉ាងម៉េចទៀតទៅ បន្ទាប់ពីពេលនឹងទៀត?

ភិន : អានីយើងនៅបានមួយវាស្សានីយើង បានគេដាស់កន្លែងពីនឹងមកនៅចំការដូង ម៉ាឡៃ ។

ដានី : ចេញមកខាងម៉ាឡៃវិញ?

ភិន : បាទ! ដើរតាមព្រំដែននឹងរហូត ។

ដានី : ដើរតាមចំការដូង ដើរតាមដីថៃនឹង?

ភិន : បាទ!

ដានី : ដីថៃបានចូលមក?

ភិន : អត់ទេ! អត់មានដើរដីគេទេ ដើរដីយើងរហូត ។

ដានី : ប៉ុន្តែក្រែងចំការដូងនៅខាងដីថៃតើ?

ភិន : ចំការដូងដីថៃ គ្រាន់មានឈ្មោះ ។

ដានី : យើងហៅដោយសារម៉ាឡៃ ទល់មុខចំការដូងថៃ?

ភិន : បាទ! ហ្នឹងហើយទល់មុខចំការដូង ចំការចេក ។

ដានី : មកដល់ម៉ាឡៃ?

ភិន : មកដល់ម៉ាឡៃ ឈប់ត្រឹមនឹងហើយ គេធ្វើភូមិធ្វើដ្ឋានអីនៅនឹង ។ មកដល់មនុស្សនៅសល់ ប៉ុន្តែនាឯបង្កំដុតពូជគ្រងនឹង វាហូបគ្រពាំងហូបអី ហើយវាហៅហត់ ពីមុនមកមនុស្ស បាក់កម្លាំង ។

ដានី : បាទ! ឈឺដង មានគ្រុនចាញ់?

ភិន : បាទ! គ្រុន សុទ្ធតែគ្រុន ស្ទាបរកមនុស្សកប់មនុស្សមិនបានទេម្តង ។

ដានី : កាលនឹងពិបាកមែនទេ?

ភិន : ពិបាកមែនទេ ។

ដានី : លោកពូអត់អីទេ អត់មានឈឺ មានអី?

ភិន : ឈឺដូចគ្នា ប៉ុន្តែខ្ញុំចេះដោះស្រាយខ្លួនរួចចឹងម្តង គេហូបគ្រពាំងច្រើនខ្ញុំអត់ហូប ។

ដានី : ពូហូបអីវិញ?

ភិន : ខ្ញុំដើរដឹកកូច ដឹកដំឡូងហូបវិញ ។

ដានី : ពូគិតថាហូបគ្រពាំងច្រើនអត់កើត?

ភិន : ស្ទាបអត់បានទេ ហើមម្តង ឲ្យតែហូបហើមគ្រពាំង ។ យើងហូបល្មមៗម្តងម្កាលអត់អី ប៉ុន ដល់ហូបប្រចាំថ្ងៃអត់ទេ អត់បាន ។

ដានី : ដល់ចឹង ដល់ពេលយើងមកនៅខាងម៉ាឡៃ៧៧?

ភិន : ៧៧ ។ នៅ៧៧ចុងឆ្នាំហើយ ។

ដានី : នៅធ្វើអីទៅនៅម៉ាឡៃ?  
 ភិន : មិនធ្វើអីទេ ធ្វើតែដុះខ្នុរៗនៅខ្លួនឯង ដើររកចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនឯងតែប៉ុន្តែ គេមិនឲ្យធ្វើអី  
 ទៀត លែងប្រើធ្វើអីទាំងអស់ ម្នាក់ៗដោះស្រាយជីវិតខ្លួនឯងចឹងណា ។  
 ដានី : ប៉ុន្តែគេកងទ័ពគេ?  
 ភិន : កងទ័ពគេនៅមុខ កងទ័ពគេមានអង្គភាពគេដោះស្រាយគ្នាគេ ។  
 ដានី : ដល់ពេលប្រជាជននៅខាងក្រោយនៅខ្ទមទៅ?  
 ភិន : បាទ! ហ្នឹងហើយ នៅតាមអូរនឹងរហូតចឹងទៅ ។  
 ដានី : នៅតាមអូរ?  
 ភិន : បាទ!  
 ដានី : ខាងដឹកជញ្ជូនអីអត់ទេ?  
 ភិន : ដឹកជញ្ជូនគេនៅផ្សេងទេ យើងមិនមែនដឹកជញ្ជូនយើង ។  
 ដានី : យើងប្រជាជនសុទ្ធ?  
 ភិន : អី! ប្រជាជនយើងនៅផ្សេង ។  
 ដានី : ស្គាល់តាចៀមដែរ?  
 ភិន : អូ! ស្គាល់អាតានឹង ។ នៅឥឡូវ?  
 ដានី : គាត់នៅម៉ាឡៃ ។  
 ភិន : ហៅ! ធ្វើមេធំមិនស្រួល?  
 ដានី : គាត់ឥឡូវគាត់រីក្រៃតហើយ កាលពីមុនគាត់ ។  
 ភិន : ចាស់ហើយ គាត់បង្ខំ ។  
 ដានី : បាទ! គាត់អាយុ៦០ ជាង ឥឡូវគាត់នៅធ្វើការងារខាងបក្ស កាលមុនគាត់អភិបាលរង  
 ស្រុកម៉ាឡៃ ។  
 ភិន : គាត់ជនជាតិ ប្រពន្ធគាត់ឈ្មោះ សៀន ។  
 ដានី : ឈ្មោះ លី?  
 ភិន : លីមួយទៀត អី! ប្រពន្ធគាត់ឈ្មោះលី តែប្រពន្ធគាត់ហុងបានឈ្មោះនេះ ។ តាហុងនៅ  
 នឹងដែរ?  
 ដានី : បាទ! នៅនឹងដូចគ្នា ។  
 ភិន : គ្នាគាត់ហើយ ពួកក្រសួងការបរទេស ។  
 ដានី : ចឹងកាលនឹងលោកពូស្គាល់គាត់ច្បាស់ដែរ?

ភីន : ស្គាល់ មកជួបគ្នានឹងឯង ពួកក្រសួងការបរទេសគេចេញតាមជើងប្រៃ គេដើរតាមខ្សែ  
នឹងមកវិញ ហើយខ្ញុំលេងកាត់ឯណាឯណោះ ។

ដានី : ទៅនៅនឹងបានរយៈពេលប៉ុន្មានដែរ?

ភីន : នៅហៅប្អូនដូចមួយវាស្សានៅនឹង ខ្ញុំចាំបានត្រង់ថាដល់ពេលយើងបែកមកនេះទៀតមក វា  
ខែវាស្សា ខែយើង បើគិតពីគេដកស្ទង់ហើយៗ ថែឃើញសន្ទន់ថែបែកកុម្មុឡើងដំ  
ហើយ គេស្ទង់ហើយអស់ហើយ ប៉ុន្តែខ្មែរយើងគ្មានធ្វើអីទេ ។

ដានី : ចឹងក្នុង៧៧ដដែល?

ភីន : ៧៧ ក្នុងឆ្នាំ៨០ ខែ ដូចខែ១១ៗ ខ្ញុំមកនេះ ។

ដានី : ម៉េចបានលោកពូចេញពីម៉ាឡៃមកនៅនេះវិញ?

ភីន : កាលនឹងគេត្រូវដែល កាលនឹងយួនមកនៅម៉ាឡៃហើយ មកនៅលើភ្នំនឹង យើងនៅលែង  
បាន យួនយកហើយ ម៉ាឡៃ ។

ដានី : ដល់ពេលយួនចូលម៉ាឡៃ ប្រជាជនអីទៅណាវិញ?

ភីន : ប្រជាជនចូលជំរំហើយពេលនោះ អ្នកដែលចូលជំរំ គឺចូលជំរំ ហើយខ្ញុំអត់ចូលជំរំនឹងគេ  
ទេ ។

ដានី : ជំរំ៨៥ មែនទេ?

ភីន : ជំរំនឹងគេហៅជំរំស្តីទេគេហៅ អាបួនកាលនោះ ។

ដានី : តា ឆ្នឹក?

ភីន : មិនមែនទេ តា ឆ្នឹក ហួសមកហើយ គេហៅជំរំអីមួយទៀត គេធ្វើក្រោយតា ឆ្នឹក នឹង ។

ដានី : ដល់ពេលយួនចូល គេចូលជំរំ លោកពូអត់ចូលជំរំ?

ភីន : អត់ចូលទេ មានមួយភាគអត់ចូល មួយភាគច្រើនគេអត់ចូល ។ អាមួយភាគអត់ចូលនឹង  
មួយចង់ទៅកោះកុង ព្រោះកោះកុងគេមិនទាន់ចូលជំរំទេ ប៉ុន្តែបើទៅកោះកុងថែដឹកវាគ្មាន  
លុយពីបាក់ ។ ប៉ុន្តែមកនេះថែដឹកដូចតែគ្នា ។

ដានី : ថែដឹកពី?

ភីន : ពីភូមិដូងចុះមកនេះ មកចុះយើងប្រាប់យើងនេះ ខាងលិចជា ។

ដានី : ខាងលិចជា?

ភីន : បាទ! កាលនឹងមានកងទ័ពនៅនឹង គេដឹកយកមកដាក់នៅនឹង ។ យកមកប៉ុន្មានរយ៣០០ -  
៤០០ គ្រួសារកាលនឹង ។

ដានី : ចុះលោកពូម៉េចបានអត់សម្រេចចិត្តនៅជំរំ?

ភីន : នឹកឃើញថា នៅជំរំវាពិបាកកាលនោះ យើងមិនដែលដឹង មិនដឹងម៉េច គេនៅគេធ្វើអ្វីយ៉ាង  
ម៉េច យើងមិនដឹងរឿង ប៉ុន្តែអ្នកខ្លះចង់ទៅនៅ អ្នកខ្លះមិនចង់ទេ ។ ប៉ុន្តែដល់ទៅនៅជំរំវា  
ស្រួលទៅវិញទៅ មានអង្គការអីតែចិញ្ចឹម ។ ប៉ុន្តែគេមកនេះហើយ ក៏គេតាមចិញ្ចឹមដែរ ។

ដានី : ប៉ុន្តែមូលហេតុ គេនិយាយប្រាប់ថាម៉េចបានលោកពួកគិតថា អត់ចង់នៅជំរំ ហើយចង់មក  
នៅប្រាច់?

ភីន : ទេ! ដំបូងចឹង យើងវិភាគខ្លួនយើង ជួនខុសជួនត្រូវដែរនឹង មិនដឹងថាទៅនៅជំរំបែបណា  
ហើយទៅនៅស្រុកគេវាជ្រៅ វានឹកឃើញអាស្រ័យខ្លួនឯងនេះទៀត ទោះបីជាស្រុកកើត  
សង្គ្រាមម៉េចក៏នៅតែនឹកឃើញដែរ ។

ដានី : អត់ចង់បែកស្រុក?

ភីន : ពួកហ្នឹងយកខ្ញុំទៅអាមេរិច បើទៅអាមេរិច អត់ស្គាល់ប្អូនឯង ឡាន២-៣មកចំហរក្នុងចាំ  
យក ។

ដានី : មកចាំយកដែរ តែអត់ទៅ?

ភីន : អី! យើងមិនទៅ គេសួរយើងមិនបាច់ធ្វើទែស្តធ្វើអីដូចឥឡូវនេះរាប់ខែរាប់ឆ្នាំអត់បានទៅ  
អត់អស់លុយទៀត ។

ដានី : ឆ្នាំណាហ្នឹង?

ភីន : អាទីត៧៧ ។

ដានី : ៧៧?

ភីន : អី! ប៉ុន្តែឆ្នាំ ។

ដានី : គេមិនបាច់ធ្វើទែស្តគេឲ្យទៅ?

ភីន : មិនទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាលនឹងដោយសារទឹកចិត្តស្នេហាជាតិ ស្រឡាញ់ស្រុកទេសពេក?

ភីន : អ! អាប្អូនថា នឹកឃើញថា នឹកឃើញម៉ែ នឹកឃើញឪនឹកឃើញបងប្អូន ឯងទៅស្រុកគេ  
មិនដឹងយ៉ាងណាទេ ។

ដានី : អត់ទៅ?

ភីន : បើអ្នកនៅជាមួយខ្ញុំមួយចំនួនធំទៅអស់ ។ សួរទៀត ខ្ញុំទៅហើយណា អើ! ទៅៗ ស្រុក  
យើងពិបាកណាស់ ។ ធ្វើម៉េចដោះឲ្យរួចខ្លួន ឯងរួចបែបម៉េច អញរួចបែបម៉េចធ្វើតាមនឹង  
ចុះទៅឥឡូវនឹង វានៅអាមេរិចអស់ បារាំងអស់ ។

ដានី : កាលនឹងទាំងលោកពួក ទាំងប្រពន្ធអត់ចង់ទៅអាមេរិច?

ភិន : អត់ ។ វាលើកសាកដូយើងដាក់លើឡាន សុខចិត្តឲ្យលើកចុះវិញ មិនទៅទេ ។ ហើយគេ មិនបង្ខំយើងដែរ គេលើកដាក់ឲ្យយើងវិញមក យើងក៏មិនទៅ ។

ដានី : ដល់ពេលចឹង លោកពូមកប្រាប់នឹងមក ?

ភិន : ដល់ចឹងយើងនៅភូមិដូងបាន២-៣ថ្ងៃទៀត មុននឹងវាយកន័រ នៅ២-៣ថ្ងៃទៅបានគេនឹក ឃើញថា នៅនឹងវាលែងសុខហើយ យួនវានៅដល់ចំការចេកចំការអីនឹង ។ ស្គាល់ចំការ ចេកៗមុខម៉ាឡៃជិតដល់ព្រំដែនជិតព្រំដែន គេហៅ ភូមិចំការចេក បឹងត្រកួន ភូមិចំការ ចេក បឹងត្រកួន ។ បឹងត្រកួនជាប់ព្រំដែនម្ខាង ។

ដានី : ខ្ញុំទៅដល់ ប្រហែលជាមិនចាំឈ្មោះអីលិតពេក ព្រោះខ្ញុំទៅ ។

ភិន : ទៅតាមភូមិឥឡូវនេះ ។

ដានី : ខ្ញុំអត់ដែលឃើញពីមុនមក ឃើញតែឥឡូវ តែប៉ុន្មានឆ្នាំ ។

ភិន : ពីមុនព្រៃសុទ្ធ តែមានភូមិចាស់គេមួយៗ ។

ដានី : ឥឡូវវាលស្រឡះសល់តែចំការ ។

ភិន : បឹង ពីមុនវាលតែស្រុកថៃ ដីយើងវាលព្រៃទាំងអស់ ។

ដានី : ឥឡូវដូរតាមក្រវាត់ព្រំដែនធំមិន ។

ភិន : ចាក់កៅស៊ូនៅ ?

ដានី : អត់ទាន់ទេ ទើបបង្រ្កាប ។

ភិន : ដូរក្រហមនោះ ។

ដានី : ប៉ុន្តែដូរនឹងគេចាក់កៅស៊ូហើយ ប៉ុន្តែគេអត់ទាន់ចាក់ គេទើបធ្វើពង្រាបស្មើ តរហូតពី ម៉ាឡៃតរហូតដល់ ។

ភិន : នៅស្រុកនឹងប៉ុន្មានខែពិបាកណាស់បួន ពិបាកគ្រង់ចេះ ស្តីៗមានទាំងអស់ ប៉ុន្តែពិបាកយើង ដើរហើរពេលភ្លៀង យើងមិនសូវមានរបស់របរដើរហើរដូចឥឡូវ ពីមុនយើងដើរនឹងជើង មែនៗ ។ ដើរបានលុះត្រាតែដើរពេលភ្លៀង តែពេលភ្លៀងហើយដើរលែងបានហើយ ជាប់ ។

ដានី : ស្តីតម្លៃ ?

ភិន : ជាប់ដីប៉ុននេះដើរលែងរួចតែម្តងមនុស្ស លើកជើងលែងរួច អង្គុយបេះក៏អង្គុយអត់កើត ។

ដានី : ខ្ញុំបើកឡានម្តងហើយ ឥឡូវក៏ដោយ ។ ឥឡូវនឹងបើកឡានឲ្យតែខែភ្លៀង បើកឡានជាប់ ដី ស្តីតតែម្តង ។

ភិន : បើកំពុងភ្ញៀវបង្កប់ឯងធ្វើអីក៏បានដែរ ដើរទៅអត់ចេះជាប់ទេ យើងទប់រអិលតិចតួច តែរាំងភ្ញៀវហើយដឹងឈប់ក៏ដែរ ឈប់រាំងភ្ញៀវឈប់ដើរទៅលែងរួច ។ តែបើរាំងរហូត ដល់ក្រៀមដីអានឹងទៅបានទៀត តែរាំងហើយនៅសើមមិនបាច់ទៅទេ ។

ដានី : ហើយលោកពូបន្ទាប់ពីចេញពីភូមិដូងនឹងមក ថែគេដឹកមក?

ភិន : ថែគេដឹក កាលនោះ ។

ដានី : មកប៉ុន្មានគ្រួសារ?

ភិន : មកកាលនឹងគេឲ្យមក៣០០ គ្រួសារ ។ ។

ដានី : មកនៅដំបូងគេ?

ភិន : មកនៅដំបូងគេនេះហើយ ស្រុកនេះគេអត់មានប្រជាជនរត់ឡើងមកទេ ។

ដានី : កាលនឹងអត់មានមនុស្សទេ ដែលពូមកដំបូង?

ភិន : បាទ! អត់មានទេ មានតែទាហានៗខ្មែរយើង យួនមិនទាន់មកដល់ទេ ។

ដានី : កាលនឹងទាហានខាងណាគេ ដូចជាខាង?

ភិន : ទាហានខាងខ្មែរយើងដែរ ។

ដានី : ខាងខ្មែរ ប៉ុន្តែយើងខាងនោះ ដូចខាងភាគភ្នំនៅ?

ភិន : អ! យើងនិយាយឲ្យខ្លីទៅទាហានខ្មែរក្រហម មិនមែនទេ យួននៅត្រឹមសៀមរាបនៅឡើយ យួនមិនទាន់ចេញមកព្រៃទេ មួយជួរនេះ ដែលយើងមកនៅនឹង ខ្ញុំមកនៅនឹងបានប៉ុន្មាន ឆ្នាំ ។

ដានី : នៅប្រាបហ្នឹង?

ភិន : ប្រាច់ គេហៅប្រាច់ ។ ប៉ុន្តែយើង ប៉ុន្តែប្រាច់នឹងហៅចំពោះភូមិថែចំមុខប្រាច់អានឹង តែភូមិ យើងនេះគេហៅស្ទីទេ ក្នុងព្រៃ យើងមិនដឹងហៅស្ទី ។

ដានី : មកនៅនឹងបានរយៈពេលប៉ុន្មានទៅ?

ភិន : ទៅនៅនឹងប៉ុន្តែដល់ដូច២ឆ្នាំ ។

ដានី : ២ឆ្នាំធ្វើអីខ្លះទៅ?

ភិន : ហេ! អត់ធ្វើអីទេ យើងធ្វើមួយហូបខ្លួនយើង ។

ដានី : កាលនឹងលោកពូអត់មានទាក់ទងជាមួយខាងកងទ័ព?

ភិន : គ្មានទេ យើងនៅភូមិ ប៉ុន្តែយើងនៅជិតៗកងទ័ពនឹងឯង ប៉ុន្តែកាលនោះគេមិនទាន់ប្រើយើង ឲ្យធ្វើអីទេ គេនៅតែច្បាំងគ្នាគេ ។

ដានី : លោកពូមានកូននៅកាលនោះ?

ភីន : ដែលមកដល់នឹងមានហើយ មានមីបង ។

ដានី : កាលនឹង កាត់នៅតូចមើលទៅ?

ភីន : តូច មកដើរតាមភ្នំ ។

ដានី : ពេលធ្វើដំណើរចឹងពិបាក?

ភីន : ពិបាក ស្តាយតាមហើយអានឹង ។

ដានី : ទៅណាមកណាស្តាយតាម?

ភីន : បាទ! ពិបាកមែនទែនដល់ពេលយួនគេមកនៅតាមព្រំដែន នៅតាមផ្លូវនេះ នៅផ្លូវអន្លង់ វែងទៅ ប៉ុន្តែគេមកនៅអាជ្ញាធរក្នុងព្រៃ ប៉ុន្តែឥឡូវវាបាត់អស់ហើយផ្លូវ ។ នៅហ្នឹង យើង នៅលើភ្នំដួរភ្នំនឹងរហូតទៅ ។

ដានី : យើងឡើងលើភ្នំនឹងចឹង?

ភីន : បាទ! នៅដីយើងនេះ ។

ដានី : ដីយើងលើភ្នំ?

ភីន : ដីយើងត្រឹមណានៅនឹង នៅថៃគេមិនឲ្យទៅទេ ។

ដានី : យើងធ្វើជាខ្លះធ្វើជាអីនៅទៅ?

ភីន : ធ្វើដុះតូចៗចឹង ដុះប៉ុនៗនឹង ធំជាងហ្នឹង តាមគេមានលទ្ធភាពធ្វើ ប៉ុន្តែគេធ្វើឈើមូល សម្រាប់ធ្វើចោល ។

ដានី : ចុះដល់ពេលអង្ករស្អីគេបើកឲ្យ?

ភីន : គេខ្ទប់ត្រូវហើយកាលនោះ កាកបាទក្រហម ។

ដានី : កាកបាទក្រហម?

ភីន : បាទ! គេតាមជួយយើងហើយ ។

ដានី : ឆ្នាំណាដែលលោកពូនៅលើភ្នំ?

ភីន : ឆ្នាំ៧៧ ៨០១១ខ្ញុំនៅប្រាប់ទេ ហើយនៅប្រាប់បានប៉ុន្មានខែ បានយើងមកនៅតាមភ្នំ ចេះទៀត ។ កន្លែងដែលនៅមិនបានកន្លែងដែលយួនវែ គេឡើងមកវែហើយនឹង ដឹងថា យើងមកនៅនឹង គេវែតាមកន្លែងមួយៗរហូត ។

ដានី : តែដល់ពេលយើងធ្វើដុះនៅចឹង កងទ័ពនៅខាង?

ភីន : កងទ័ពគេនៅមុខ យើងធ្វើនៅក្រោយ ។

ដានី : កាលនឹងពេលមកដល់នៅនឹង ប្រហែលជាប៉ុន្មានគ្រួសារ?

ភីន : ហេ! យើងរាប់មិនអស់ទេ ច្រើនហើយ ។

ដានី : ច្រើនហើយ?

ភីន : បាទ! គេមកពីខាងភូមិភាគឦសានមកផង មករួមគ្នាលើភ្នំដង្កែកនឹងឯង ។ ភូមិភាគឦសាន ឡើងមកនឹងទាំងអស់ អ្នកដែលគេមក អ្នកមិនមកគេមិនមកទេ ។

ដានី : មកពីខាងឦសាន?

ភីន : ចឹងហើយបានកើតមានជនជាតិនៅតាមនេះ ពីមុនមិនមានទេនេះ ជនជាតិនោះ ដោយសារ គាត់មកពីស្រុកចាស់គាត់ដែរ ។

ដានី : ចឹងពេលនៅចេះ កាលនឹងកងទ័ពច្រើនកាលនឹង?

ភីន : ច្រើន កងទ័ពយើងនៅទាំងអស់តើ មានទាន់វ៉ៃបាក់បែកគ្នាស្លាប់អីណាទេ នៅក្នុងនឹងទាំង អស់ ។

ដានី : តា ម៉ុក គាត់ទទួលគ្រប់គ្រងខាងនឹង?

ភីន : បាទ! មួយជួរនេះ គេចែកគ្នាផ្នែកៗរបស់គេ ។

ដានី : គេចែកផ្នែក កាលនឹងដូចតា ម៉ុក ចាប់ពីត្រីមណាទៅត្រីមណា?

ភីន : តា ម៉ុក ដូចតាំងពីព្រំដែនលាវមក កាលនោះ ។

ដានី : ពីព្រំដែនលាវ គេហៅ១០០១?

ភីន : ១០០១គេហៅ១០០១ ។

ដានី : ពី១០០១មកដល់ខាងណាទៅ?

ភីន : មកដល់ ទៅដល់ជិតទៅដល់ជិតប៉ុន្មានប៉ុន្មាននោះ មួយជួរខាងនេះប៉ុន្មានប៉ុន្មាន ខ្ញុំអត់ស្គាល់ អស់ទេខាងនឹង យើងចន្លោះ យើងអត់បានដើរ ។

ដានី : បើ១០០១?

ភីន : ១០០១មកនេះ ១០០១ដំបូងឡើងនៅលើនេះទេ នៅលើ តា ពក ទេ ។

ដានី : កែ ពក?

ភីន : បាទ! កែ ពក ប៉ុន្តែគាត់ស្លាប់បាត់ ។ តែក្រោយមករួមគ្នាទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះបើខាងជួរម៉ាឡៃ ខាងកំរៀង ភ្នំព្រឹកនោះ?

ភីន : ជួរម៉ាឡៃ កំរៀងខាងណាទេ ប៉ុន្តែកាលនឹង អ៊ី ឈាន នៅនឹងដែរ ប៉ុន អ៊ី ឈាន មិនទាន់ ទទួលរួមទេ កាលនោះ នៅតូចជាងគេទេ ប៉ុន្តែមិនដឹងពីណាទេ តែខ្ញុំស្គាល់អត់អស់ទេខាង នឹង ។

ដានី : ពូចេញពីនឹងយូរហើយ?

ភីន : អី! ចេញមកយូរហើយ ដល់ពេលគេរៀបចំក្រោយមិនដឹងពីណា ។

ដានី : ចឹងកាលនឹងនិយាយទៅកងទ័ពកាលនឹងច្រើន?

ភិន : ចុះកងទ័ពយើង កងទ័ពប៉ុន្មានសែននៅទាំងអស់ យើងមិនទាន់ស្លាប់ទេ យួនវាវែងអីរឿយស ប៉ុន្មានអត់ទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែនិយាយទៅកងទ័ពនៅនឹងច្រើនជាងកន្លែងផ្សេងៗទៀត?

ភិន : បាទ! ចុះមក មានកន្លែងផ្សេងៗណា មករួមព្រំដែនអស់ហើយ ។

ដានី : ខ្ញុំចង់និយាយថា បើខាងប៉ែលិន ខាងម៉ាឡៃអី បើប្រៀបធៀបទៅកងទ័ពនេះច្រើនជាង?

ភិន : អូ! យើងប្រៀបធៀបមិនជាងគ្នាទេ ប៉ុន្តែ កាលនឹងគេបែនបែកប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទេ ។

ដានី : ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទេ?

ភិន : បាទ! ការពារកន្លែងគេមួយៗនោះ គេមិនឲ្យលើសលួសគ្នាច្រើនទេ បើតំបន់ណាកន្លែងណា ច្រើនជាងគេៗ អាចដកហូតទៅបន្ថែមកន្លែងនេះ កន្លែងនោះដែរតើ ។

ដានី : ចុះលោកពូ ពេលចាប់ផ្តើមយើងមកនៅចិន យើងចាប់ផ្តើមរៀបចំជាធ្វើទប់តម្កកកងទ័ព យើងជួយសហការណ៍ជាមួយកងទ័ពអីនៅ?

ភិន : ពេលនោះ កងទ័ពគេស្បៀងដោយឡែង យើងទប់តម្កកតែខ្លួនយើងទៅ ប្រជាជន ខាងកាក បាទក្រហមគាត់ជួយខ្លះ យើងនៅតាមដុះនឹងយើងក៏មិននៅទំនេរដែរ យើងនៅដាំស្រូវដាំអី ហូបបន្លែមអីនឹង តែគ្រាន់យើងមិនលក់ដូរអីទេ ចិញ្ចឹមសត្វពន្លាត់បែកគ្នាហូប ។

ដានី : តែយើងចាប់ផ្តើមជួយ ខ្ញុំចង់និយាយជួយនេះ ដូចជួយធ្វើការងារដូចជា ដូចក្នុងវិទ្យុខ្ញុំ ស្តាប់យើងចាប់ផ្តើមធ្វើចំរូង ដូចជាធ្វើរបស់របរធ្វើជា?

ភិន : អានឹងដល់ក្រោយមក ឆ្នាំ៨២ ៨៣ ដែលកាលនឹងរៀនណាមកគេវែងខ្លាំង យួនគេវែងតាម ព្រំដែននឹង វែងៗឲ្យអស់អត់ឲ្យមានទេ វែងហើយដែនការធ្វើរបស់ស៊ីម៉ង់ទៀត អត់ឲ្យចុះរួច មនុស្ស ។ តែគាត់ក្រ គាត់ធ្វើទៅមិនរួច សុខចិត្តក-៥វិញ ប្រមូលមនុស្សខ្មែរយើងឲ្យមក ស្លាប់នៅនេះ រៀងចឹង ។ ហើយកាលនឹងគេចាប់ផ្តើមប្រើយើងហើយ ប្រើមិនធ្វើអីទេ ធ្វើ ចំរូងនឹង ។

ដានី : ចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំណា?

ភិន : ៨២ ៨៣មក ប្រើតិចៗមកហើយ ។

ដានី : កាលនឹងយើងធ្វើចំរូង គេមានបង្រៀន គេបង្ហាត់អីឲ្យយើងធ្វើដែរអត់?

ភិន : អី! ចំរូងល្ងង់អីចេះខ្លួនយើង គេបង្ហាញតិចមិនចេះខ្លួនឯង គេបង្ហាញដែរ មិនអត់ទេ បិទ ធ្វើអី យើងអ្នកនៅក្រោយយុទ្ធជននឹង គេឲ្យបិទចំរូងនឹង គេអ្នកយកចាក់ខ្លួនគេ ទាហាន ។

ដានី : ចំរូងគេបិទពីបូស្សី?

ភីន : បុស្សី ភ្នំយើងនឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាលនឹងជនជាតិ បង្រៀនធ្វើ ឬក៏យ៉ាងម៉េច?

ភីន : មិនទេ ខ្មែរគ្នាយើង ពេលនោះ ជនជាតិមិនទាន់មកដល់ទេ គេនៅ១០០១នោះ យើងនៅ នោះដោយឡែកតែខ្មែរយើង ។

ដានី : បើតាមខ្ញុំស្តាប់តាមវិទ្យុ តាមឯកសារ ឮគេថាមានបំរុង មានជំរក់មានអី?

ភីន : ជំរក់ អានឹងពិបាកប្រាប់ណាស់ អានឹងគេផ្សំគ្រឿងផ្សំទេ បានទៅជាជំរក់បាន ។ ប៉ុន ជំរក់នេះ មិនមែនតែខ្មែរយើងទេ អាមេរិចកាន់ឆ្នួលដែរ មកសួរ ប៉ុនសួរយើង ប្រាប់ម៉េចកើត តែវាសួរវាធ្វើយកមកសម្រាប់មនុស្សដដែលកុំប្រាប់វា ។

ដានី : តែប្រាប់ខ្ញុំទៅធ្វើអីកើត ។

ភីន : ខ្មែរយើងគ្មានស្តី ខ្មែរយើងចេះហើយ មិនអត់ទេ មិនល្ងង់ទេ ហើយយើងសួរតែខ្មែរគ្នា យើងក៏ដឹងដែរ គេផ្សំពិសអាប្តូនអានឹង ។

ដានី : ពិសពស់ ពិសអី?

ភីន : បាទ! ឲ្យតែពិស ។

ដានី : គេម៉េច គេដាក់?

ភីន : គេស្នាក់ ស្នាក់ដូចថ្នាំពេទ្យចឹង អ! អ្នកស្នាក់ហើមមុខហើមមាត់អស់ហើយ ។

ដានី : អាចំហាយពិសវាមកប៉ះ?

ភីន : អ្នកស្នាក់នឹងមានស្ករ មានទឹកដោះគោឲ្យគាត់ហូបបានធ្វើបាន បើមិនចឹងទេ ឆាប់ ផ្សែងវា ហ៊ុយៗផ្សែង មុខហើមពុល ខ្លាំង ។

ដានី : អានឹងគេយកពិសពស់មក មានពិសអីទៀត?

ភីន : សត្វអីក៏ឲ្យដោយ ឲ្យតែពិសដាក់ទៅ ចឹងបានថាគេផ្សំគ្នា យកមកត្រាំទឹកមក ត្រាំហើយគេ យកមកចំរាញ់ទេ ចំរាញ់យកជាតិការវា ។ ប៉ុនអាក្រឡើងផ្សំវាវត្តធាតុវាសំខាន់ គេហៅមេ ជ័រ ប្អូនឯងមិនស្គាល់ទេ ដើរមេជ័រដុះតាមភ្នំ ដើមនឹងធំ ស្រាល ដូចដើមគរនឹងមិនខុសគ្នា សាច់វា ប៉ុន្តែវាមានសំបកក្រាសដូចកៅស៊ូចឹង កាប់ប៉ុសៗឈាមវាហូររួស ជ័រវាសរដូច ជ័រកៅស៊ូចឹង អានឹងគេហៅមេជ័រ គេសម្រាប់យកទៅផ្សំអានឹងហើយ ។

ដានី : ហើយគេយកទៅដាក់នឹង?

ភីន : ផ្សំហើយ យកទៅត្រាំជាមួយជាតិពិសជាតិអីនឹង យើងយកទៅចំរាញ់ យកទៅចំហ៊ុយដូច ខ្ញុំថាចឹង រំលាស់វាហូតទៅដល់ការធ្វើថ្នាំពេទ្យចឹងៗ បានខ្ញុំថាហើមមុខ ហើមមាត់គ្នាអ្នកធ្វើ ជនជាតិទេ គេស្នាក់ជំនាញខាងនឹង ។ ធ្វើហើយមួយឆ្នាំខ្លះអី អីចំរាញ់ខាងនោះបាន

ប៉ុន្តែ មួយកែវនោះផង វាខ្លះទៅណា ទៅជាកាក ។ ទៅជាកាកអានឹងហើយ គេចែកកង  
ទ័ពគេដាក់ ក្នុងបំពង់ជ្រលក់ចុងព្រួញតិចៗទេ មើលមិនឃើញផង ចុងតិចៗ ចឹងឯង ឲ្យតែ  
ជាប់ខ្មៅតិច បានហើយ គេយកចាក់ៗ ហើយព្រួញនឹងទៀត គេមិនមែនចេះតែឲ្យយើង  
កាន់ចំរូងដាក់ ជ័ររក់ទាំងអស់ទេ ឆាប់ខ្លួនឯងៗ ចូនឯងកាន់១០០ ទៅ ខ្ញុំកាន់១០០ ទៅ  
រាប់ពេលដាក់ នឹងក៏រាប់ ពេលដោះមកវិញក៏រាប់ដែរ ។

ដានី : ដើម្បីចល័ត?

ភីន : កុំឲ្យបាត់ អានេះខ្លាំងជាងមិនទៅទៀត តែបាត់ណាមុតខ្លួនឯងមើលមិនជាដែរនឹង ។

ដានី : ចុះអានឹងបើមុត មើលអត់ជាគេ?

ភីន : មើលអត់ជាទេ តែបើនៅជិតក្រូនឹង មើលបាន បើឆ្ងាយពីក្រូហើយទៅហើយ ។

ដានី : អានឹងប៉ះតែតិច?

ភីន : ចូលតែតិច ជាប់ឈាម ប្រឡាក់ឈាមយើងនឹងអាចុងនឹង ចាប់ផ្ដើមស្លុតកហើយ អត់មាន  
ទឹកមាត់លេបទេ ស្លុតតែ៥-៣-៤នាទី ៥នាទីក្រោយមក ទៅហើយ ។

ដានី : ស្លាប់ហើយ?

ភីន : លេបទឹកមាត់ទៅអត់រួចកាំងបេះដូងមនុស្ស ។

ដានី : អានេះខ្លាំងជាងពិសពស់ទៀត?

ភីន : បាទ! មិនមែនដូចពិសពស់ទេ ពិសពស់រហូតដល់យើងស្លាប់នៅយើងលេបទឹកមាត់ អានេះ  
អត់លេបកើតទេ ។

ដានី : រឹងកករម័ង?

ភីន : បាទ! រឹងកករស្ដូបទៅហើយ ។

ដានី : ខ្លាំងណាស់ ពិសនឹង?

ភីន : បាទ!

ដានី : វាត្រូវអំបែងត្រូវអីវាអាច?

ភីន : អី! យើងស្លាប់នៅដឹកទឹកកើត អានេះដឹកទឹកមិនកើតទេ ស្លាប់ហាមាត់ជ្រូងហើយស្លាប់  
អានឹង ។

ដានី : ចឹងយើងយើងចាប់ផ្ដើមធ្វើនឹងតាំងពី៨២ ៨៣ មកយើងចាប់ផ្ដើមធ្វើ?

ភីន : ៨២ ៨៣យើងធ្វើតិចៗហើយ ព្រោះដែនការយួនកាត់វៃខ្លាំង វៃដ្ឋាច់លែងឲ្យមានដែរ  
ខ្មែរយើង ប៉ុនចេះត្រដវនៅទៅ ។

ដានី : ចឹងនៅភូមិ លោកពូនៅខាងលើនឹងនៅរយៈពេលប៉ុន្មានទៅ បានយើង?

ភីន : ភូមិ ហើយម៉េច?

ដានី : បាទ! យើងនៅធ្វើនៅតាមដូះតាមអី?

ភីន : ឲ្យនៅរាប់ឆ្នាំ បួនឯងមើល គិតទៅតាំងពី៨១មកៗយើងនៅនេះ ៨២ ៨៣យើងចេះតែ  
ទៅហើយ យួនវែក្រែងណាដកពីនឹងទៅនោះ វែក្រែងនោះដកពីនោះទៅនោះ ។

ដានី : យួនវាវែក្រែងឡើងទៅលើវិញចេះ?

ភីន : អី! យួនគេឡើងវែក្រែង គេស្រែបដឹងតែយើងនៅណាគេវែក្រែង ស្រែបដឹងថាយើងនៅក្រែង  
គេវែក្រែង យើងទៅទៀត ។ អ្នកណាឯងរាប់នៅនឹងទៅ អ្នកណារស់ទៅទៀតទៅ ។

ដានី : យើងចេះចល័តនៅលើភ្នំនឹង?

ភីន : ចល័ត នៃក! ដាំបាយហូបហើយ សាកកាដូចេះចង់ឆ្នាំងចង់បានហើយ អត់មានទុកប្រហែល  
ទេ កូនចៅអត់មានឲ្យដើរលេងទៅណាឆ្ងាយទេ ខ្លួនគេវែក្រែងទៅ ដឹងទៅណាមកមែរកឡើ  
លែងឃើញហើយ ប្រយ័ត្ន ។ ដល់ចឹងទៅវាទៅជាទម្ងាប់ បាយតែហូបហើយចឹង ចង់ឆ្នាំង  
ចង់បានដាក់សាកកាដូហើយទុកម្តុំនៅស្ងៀម ។

ដានី : គេវែក្រែងពេលថ្ងៃ ពេលយប់អត់អី?

ភីន : យប់ក៏វែក្រែង តាមលទ្ធភាពគេធ្វើទៅកើត ហើយយើងប្រយ័ត្នគ្រប់ពេលចឹងដែរ ដូចគ្នាប្រជា  
ជនចេះតែគេច្របូចចឹងទៅណា បើថាប្រហែលដូចយើងឥឡូវនេះឯងហើយ គេវែក្រែងរាប់  
ហើយ ។ អី! យួនវែក្រែងតែដូះបាយ ក្រៅពីដូះបាយមិនវែក្រែងទេ គេដឹងកន្លែងរាប់ល្បឿនដែរ  
នឹង ។

ដានី : ម៉េចចឹង គេវែក្រែងរាប់ស្ងៀងយើង?

ភីន : អី! ហើយយើងក៏ដឹង វែក្រែងដោយសារចឹងដូចគ្នា រាប់ស្ងៀងដូចគ្នា ។

ដានី : តែយួនវាទៅអន្លង់វែក្រែងនឹង?

ភីន : ជួរអន្លង់វែក្រែងនឹងរហូតតាមជួរ បារាំងចាស់ ។

ដានី : ចុះមានទ័ពខ្មែរនៅជាមួយដែរ?

ភីន : ហេ! ខ្មែរមានហើយ ចុះខ្មែរកង០៧ កងអីនឹង កងសម្តេច ហន សែន ដឹងតាមមើល  
០៧ខ្ញុំមិនស្គាល់ទេ ថាចាប់បានចាប់អីសួរថាទៅ០៧ ។ ប៉ុន្តែមួយជួរភ្នំដងរែកនេះ ដែល  
ស្ថាប័នអនោចកធម្មជាតិគេនៅព្រះប្រឡាយ ។

ដានី : នៅណាព្រះប្រឡាយ?

ភីន : ព្រះប្រឡាយជាប់មុខត្រពាំងប្រាសាទ វែក្រែង៨៤ គាត់ត្រូវរាប់ចំណង់អស់ហើយ ។ ហើយវា  
នៅរឹងខ្លាំងជាងគេនឹង មួយជួរនឹងអត់ស្តុកវែក្រែងទេទ័ពល្មម ។ នៅនោះប្រកដឹកជញ្ជូនចុះឡើង

កន្លែងនោះទ័ពច្រើន ហើយទីតាំងក៏រឹងមាំដែរ ។ ដូច្នោះ យួនគេរឹកដាច់នៅទីនេះ ៣០០០០  
យួនមករឹកច្រកព្រះប្រឡាយ ។

ដានី : យួន៣០០០០ នាក់?

ភីន : បាទ! ៣០០០០ ហើយខ្មែរក្រហមគិតមួយ រកមនុស្សមិនឃើញ ហើយដឹងថាវែងបំបែក  
គាត់បាន មិនមានបង្ខំចិត្តទ័ពមានប៉ុន្មានចុះមកក្រោមហើយ ប្រជាជននៅលើភ្នំ ។

ដានី : ប្រជាជនស្លាប់ច្រើនដែរ?

ភីន : ប្រជាជនអត់ទេ ប្រជាជនភ្លេច កាកបាទក្រហមគេយកទៅចិញ្ចឹមនៅដីថៃ នៅតទល់តែ  
ទាហានទេ ។

ដានី : ចុះពេលនឹង ឧបមាថាយើងចាប់បានទាហានយួនយើងយ៉ាងម៉េច?

ភីន : ហៅចាប់បានទាហានយួនឲ្យទៅទាំងអស់តើ នេះអាខ្លះឲ្យទៅអត់ទៅទេ ដឹងថានៅនេះស្រួល  
វាអត់ទៅទេ ។

ដានី : ឲ្យទៅណាវិញ?

ភីន : ឲ្យទៅស្រុកវិញអត់ទៅទេ ។

ដានី : យើង?

ភីន : បាទ! ចុងបញ្ចប់វែងៗ៨៤ ដែលវែងៗដូចខ្ញុំថា យួនឯងបំពិបាកមើល អត់ទឹកដឹក ចុះវែងៗ  
ប្រាំង ហើយខ្មែរក្រហមវាគិត មានទៅវែងៗកើត មានតែវែងៗទឹកដឹកទឹកនឹង វែងៗតែទឹកដឹក  
ទឹកគាត់ទេកាលនោះ ។ អត់មានវែងៗទេ ស្លាប់នឹងអត់ទឹកដឹក នៅតាមគល់ដឹក គល់ផ្ទះនឹង  
ពូអើយល្អមើល ទាល់តែច្រើនពេល ហើយវាវង្វេងព្រៃ ។

ដានី : វាអត់ស្គាល់ភូមិសាស្ត្រ?

ភីន : បាទ! អត់ស្គាល់ ហើយដល់អត់ទឹកវាអត់ហ៊ានរត់ទេ សុខចិត្តដេកឈរឯងអង្គុយឯង មិន  
ត្រូវគ្រាប់ទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែបើយើងចាប់បាន យើង?

ភីន : ចាប់បានអត់មានសម្លាប់ទេ ថៃ ដែលក្រោយយើងចិញ្ចឹម ចាប់បានចិញ្ចឹមបួន ។

ដានី : ចិញ្ចឹមហើយយើងឲ្យទៅថៃ?

ភីន : ចិញ្ចឹមហើយយើងឲ្យទៅស្រុកៗមិនទៅទេ កម្ពុជាក្រោមអីនេះ អត់ទៅសោះ ។

ដានី : សុខចិត្តនៅជាមួយវិញ?

ភីន : បាទ!

ដានី : មានៗអ្នកដែលនៅរហូត?

ភីន : មិនទេ មិននៅរហូតទេ ដល់ក្រោយមកដែលយើងពេលនឹងវាយវ៉ានម៉ែចទេ ខ្ញុំមិនដឹង ហើយថែគេទទួលយកទៅប្រទេសទី៣ គេយកទៅប្រទេសទី៣ទាំងអស់ទេ ប្រទេសទី៣អាច ទៅដល់អាមេរិចដល់អី ។

ដានី : យើងកាលនឹងខាងខ្មែរក្រហម យើងចាប់បានយើងប្រគល់ឲ្យថៃ?

ភីន : អត់ប្រគល់ទេ យើងនៅចិញ្ចឹមខ្លួនយើងនឹងឯង ប៉ុនពេលដែលប្រគល់ប៉ុន្តែក្រោយនេះ ពួក នឹងសំណូមពរកាត់ៗចង់ទៅប្រទេសទី៣ អត់ចង់ទៅប្រទេសដើមវិញហើយ ហើយដូច្នោះ ធ្វើតាមសំណូមពររបស់កាត់ដែរនឹង ឲ្យទៅប្រទេសទី៣មានតែទៅតាមថៃៗ គេយកទៅ ហើយថែគេមកយកទៅ ប៉ុន្តែមិនដឹងគេយកទៅអាមេរិច នៅបារាំងយើងមិនដឹង ។

ដានី : ចឹងនៅដល់ប៉ុន្មានទៅ បានយើងចុះមកខាងក្រោម?

ភីន : នៅដល់ចុះមកនេះៗ ដល់សមាហរណកម្ម ។

ដានី : ចឹង?

ភីន : អី! ចុះមក មុនសមាហរណកម្មនៅលើទាំងអស់ ។

ដានី : នៅលើទេចឹង?

ភីន : បាទ! នៅលើទេ ។

ដានី : ចុះតាៗកាត់នៅណាទៅ?

ភីន : នៅលើជួរភ្នំនឹងដូចគ្នា ជាមួយគ្នា ។

ដានី : ចឹងកាលពីដំបូង ពីឆ្នាំ៨០១ មានតែតាម៉ុកមួយនៅនឹង?

ភីន : គេមិននៅមលក្តារទេ គេបែកគ្នា នៅតាមជួរព្រំដែនគេនៅ តាមមើលគេនៅគ្រប់ក្រុងកន្លែង មួយ ប៉ុន្តែខ្ញុំយល់មិនអស់ដែរទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែលោកពូមកដំបូង ឃើញតែ តា ម៉ុក មួយ?

ភីន : បាទ! នៅនេះគេឲ្យតា ម៉ុក មក ព្រោះតា ម៉ុក ដើរលឿនជាងគេ ប៉ុន្តែរុកព្រៃអាតានឹង អ្នកស្រែ ។

ដានី : កាត់ពូកែរុកព្រៃ?

ភីន : អី! គេប្រើឲ្យមកនៅព្រៃហើយ គេអ្នកនៅក្រុងគេនៅកន្លែងល្អ ។

ដានី : ប៉ុន្តែជើងកាត់ពិការ ជើងមួយចំហៀង?

ភីន : ហើ! ពិការទើបមកពិការនៅកន្លែងព្រះប្រឡាយនេះទេ ពីមុនមកអត់ពិការទេ ។

ដានី : ពីមុនមកអត់ទេ?

ភីន : អត់ទេ កាត់ជើងជាល្អ ដើរលឿនណាស់តានេះ ។

ដានី : កាត់ពូកែរុកព្រៃ?

ភីន : កាត់ដំណើរកាត់ដំណើរកែកលោត ដើរលោតតើតៗ ហើយមនុស្សធំ ស ។

ដានី : ហើយលោកពូស្គាល់កាត់ច្បាស់ដែរ?

ភីន : ទេ! ខ្ញុំនៅនេះស្គាល់ ។

ដានី : ស្គាល់ដោយសារទាក់ទងនិយាយលេងសើចហើយ?

ភីន : ចុះយើងមកនៅនេះ ពីមុនយើងអត់ដែលស្គាល់ច្បាស់ ដល់មកនៅនេះ កាត់គ្រប់គ្រង នៅនេះ យើងស្គាល់ប្រជាជន យើងស្គាល់ បើកាត់ដើររុកតាមភូមិរាល់តែថ្ងៃ ។

ដានី : កាត់ដូចជាមនុស្សរុះរាយ?

ភីន : មនុស្សនឹងអត់ចេះខ្លួនទេ មិនកាត់មិនខ្លួនទេ មិនដឹងថាកាត់អាងអីដែរ ព្រោះធម្មតាអ្នកធំ គេលាក់គេពួក តានេះមិនលាក់ទេ ។

ដានី : ចឹងដូចជាតាៗផ្សេងទៀត កាត់មកនៅនឹងឆ្នាំណា?

ភីន : មិនទេ តាៗផ្សេងៗ កាត់ទើបមកឆ្នាំប៉ុន្មានក្រោយ មុនសមាហរណកម្ម ដូចមួយឆ្នាំ២ឆ្នាំ ។

ដានី : ចុះពីមុនកាត់នៅណា?

ភីន : នៅលិច ខ្ញុំអត់ដឹងដែរ នៅកោះកុងនៅប៉ែលិនដែរមិនដឹងទេ ប៉ុន្តែតាមមើលនៅ២កន្លែងនឹង ឯងនៅលិច ។

ដានី : ចុះនៅខាងស្តីកេ មានមន្ទីរមួយនៅខាងជប់កក្រមានដែរដឹង?

ភីន : អី! អានឹងមកនៅមួយភ្នែកទេបួន គ្មាននៅយូរទេ នៅយូរនៅលិចទេ ។

ដានី : នៅលិចនៅណាទៅ?

ភីន : បើមិនកោះកុងដូចជាប៉ែលិន បើថាយូរ ព្រោះតាៗ ខ្ញុំមិនដែលឃើញកាត់ទេ ទើបមក ឃើញគេមកនៅនេះទេ កាត់មកនៅនេះ ។

ដានី : ចុះលោកដូចជាគេចាប់ផ្តើមមានជាយូរឯង មានជាដុះអីនៅខាងក្រោម មានស្ពាន មានមន្ទីរ ពេទ្យអីចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំណាទៅ?

ភីន : ស្ពានមន្ទីរពេទ្យនឹង ធ្វើ៨០ ប៉ុន្មានទេ មើលជំនាន់អ៊ុនតាក់ ហៅ! ៧៣ៗធ្វើពី៧២ អីមក ព្រោះកាលនឹងយើងវីវីបែកនេះវីវីបែកអន្លង់វែង ។

ដានី : បែកអន្លង់វែង វីវីបែកពេលណា?

ភីន : វីវីបែកពេលឆ្នាំ យី! មើលភ្លេចហើយ ៧៣ ៧៤ ទើង ។

ដានី : ៧០ ៗ ?

ភីន : ៧០ អី! ខ្សែ អាច៧៧ ៧៧ ។

ដានី : ៨៧ ពេលយួនដកចេញ?

ភិន : ក្រោយពីវ៉ែព្រះប្រឡាយធំមក យួនចាប់ផ្តើមចេះរបៀបថាអន្លះៗទៅហើយ ប៉ុន្តែមិនដឹងគេ ដកពេលណាៗខ្ញុំមិនដឹងទេ ទាល់តែនៅតែទាហានខ្មែរ ហើយយួនខ្លះ បានខ្មែរក្រហមវ៉ែ បែកៗចាប់ផ្តើមវ៉ែបែកពីបនាយនេះទៅមុន ពីប្រាប់ គេហៅថាមរមាស ចាប់ផ្តើមបែក ដំបូងពីនឹងទៅ ។ បែកថាមរមាស នឹកឃើញថាទៅមនបានហើយនឹង ។

ដានី : កាលពេលយើងវ៉ែបែកពី៨៧នឹង យើងវ៉ែបែកយើងចាប់ផ្តើម?

ភិន : ចាប់ផ្តើមមនស្សដែលចុះមកហើយ ដែលនៅលើភ្នំ ។

ដានី : យើងចុះមក?

ភិន : អី! ចុះមកនៅតាមកន្លែងមួយៗ ។

ដានី : ចុះមកនៅតាមកន្លែងមួយៗ ?

ភិន : អី! យើងធ្វើកន្លែងនៅត្រង់ណា ។ ប៉ុន្តែមិននៅចំហដងទៀត កន្លែងវាលៗ មិននៅទេ នៅក្នុង ព្រៃៗ នៅពួនកន្ទុកកន្ទាក់ ។

ដានី : ចុះដូរនេះមានកាំភ្លើងពេលវ៉ែបែក ហើយទើបពេលវ៉ែបែកបានធ្វើ?

ភិន : បួនអើយ តា ម៉ុក ធ្វើទេ ដូរនេះ ។

ដានី : ដូរចុះមក តា ម៉ុក ធ្វើទេ?

ភិន : អី! ក្នុងអ្នកណាធ្វើអត់ទេ ។

ដានី : តា ម៉ុក ធ្វើឆ្នាំណា?

ភិន : ធ្វើដូរឆ្នាំវ៉ែបែក មើលនិយាយឆ្នាំវ៉ែបែកមិញ៨៨ ៨៧នឹងឯង ។ ឥឡូវដូរនេះខ្ញុំកំណត់ ថាវ៉ែបែកអន្លង់វ៉ែននេះឯងធ្វើដូរនេះ ។ បែកថ្ងៃនឹងធ្វើថ្ងៃនឹង ។

ដានី : បែកថ្ងៃនឹងធ្វើថ្ងៃនឹងបណ្តាយ?

ភិន : ឥឡូវខ្ញុំប្រាប់ ចាប់ផ្តើមវ៉ែបែក វ៉ែលើជាំនេះ ជាបន្ទាយយួន វ៉ែរាប់ឆ្នាំអត់បែកទេ អស់ គ្រាប់មិនដឹងប៉ុន្មានសិបគោនទេបន ។ ទាល់តែបែកចុះអារសេវ៉ែផុសសាំងមួយប៉ុននេះ ដាក់ មកផុសសាំងនឹងមួយរំសេវ៉ែផុសអត់មានគ្រាប់អីទេ ចុះវ៉ែគ្រាប់១២០ វ៉ែអត់បែកទេ ដ៏១គឺឡ ៤ជ្រុងរលាយអស់ ព្រៃខ្ទេចអស់ ត្រង់សេរគេធ្វើមាំដែរយួនធ្វើគេសុទ្ធតែធ្វើចេះ ហើយ លុបដីទៀត បើបាញ់ត្រូវចំម៉ង់បានស្លាប់ បើមិនត្រូវទេ អត់ទៀត ។ វ៉ែមិនបែកទាល់តែ គេរកវិធីថ្មធ្វើអានីតគ្រាប់ ។

ដានី : យកមកដាក់នឹងម៉ង់?

ភិន : លួនអូសផុសសាំងយកមកដាក់នៅមុខបន្ទាយ លួនយប់ ។

ដានី : រំសេវនៅពេកយើងអូសរួច?

ភិន : មិនទេ យកទៅផ្គុំសំនុំទេរទេ ចុះរុន្ទវាប៉ុន្តែល្អមល្អក្តែងរៀបកើត អត់ចុះចំហរទាំងអស់ទេ រៀប៣-៤យប់ ទម្រាំតែពេញ ធម្មតាល្អទៅដាក់ក្បែររូបនាយមិនទៅស្រួលណាទាហាន យាប់ដែរ រំសេវបុណ្ណាមិនដឹងប៉ុន្មានរយគ្រាប់ទេ ពេញអានឹងបានចុះ នេះរណ្តៅនឹងទើប លុបឥឡូវនេះ ពួកប៉ូលីសពួកអីវាធ្វើដូរលើ កុំអីអត់រលុបទេ ។

ដានី : បើយើងចុះទៅ?

ភិន : ចុះទៅកប់ស្លាប់ម្តង ជិតពេល វាយសម្រែង រយាស់អីទៅស្លាប់ឯងម្តង ។

ដានី : វាពូខ្លាំង?

ភិន : វាខ្លា រយាស់យកម្តងនៅលែងបាន ហើយកងទ័ពនៅនឹងដែលខ្ញុំដឹងឈ្មោះៗដូចពួកក្រីងៗ នៅនឹងមេទាហាន មេវរៈគាត់នៅនឹង ឥឡូវនេះគាត់អាចនៅសៀមរាបនៅអី គាត់មិនស្លាប់ ទេ មេស្លាប់ៗ កូនទាហានរត់ៗ នឹងបណ្តោយ ។

ដានី : គាត់មិនមាននៅក្នុងនឹងណា?

ភិន : បាទ! វែវបែកពីនឹងមកដេញមកពីថ្នាក់មរាសទៅអន្លង់វែង អន្លង់វែង បាញ់ចូលកាណុង មួយគ្រាប់ទៅៗបណ្តោយចោលកាំភ្លើងទាំងអស់ បាញ់១០៥ ចូលកាណុងភ្នក់ ។

ដានី : ចូលភ្នក់ម្តង?

ភិន : អី! ចូលម្តង គាត់ជំនាញណាស់អាមនុស្សនឹង ប៉ុនស្លាប់បាត់ទៅ ។

ដានី : ដល់ចឹងពេលវែវបែកភ្លាមធ្វើដូរភ្លាម?

ភិន : ធ្វើភ្លាម បែកយប់នឹង ព្រលឹមឡើងមានអាត្រាក៏ទ័រមកភ្លាម អាត្រាក៏ទ័រនឹងធ្វើដូរកើតណា ចុះពីលើភ្នំមកធ្វើមកដល់ក្រោមនឹង អាត្រាក៏នឹងបាក់ដៃៗ បែកមួយតិចទេ ប៉ុន្តែគ្រឿង បន្ទាស់វាអត់មាន ចោលនឹងចោលទាំងថ្មី រហូតដល់ទាហានរដ្ឋាភិបាលយកលក់អេតចាយ អស់ ។

ដានី : ចឹងដូចយើងបានគ្រឿងចក្រមកពីណា?

ភិន : ចិនឲ្យ ប៉ុនឲ្យយើងនៅលើភ្នំ យើងប្រើមិនកើត មិនមានកន្លែងប្រើ ។

ដានី : ចឹងយើងមានគ្រឿងចក្រគ្រឿងអ៊ីសប្រាប់ធ្វើដូរនឹង តាំងពីមុនវែវបែកនឹងទៅទៀត?

ភិន : មាន ។

ដានី : ដល់ពេលធ្វើនឹង កងទ័ពយើងធ្វើ ឬក៏មានអ្នកជំនាញអីពីខាងណាមកធ្វើ?

ភិន : មិនមានទេ ពួកវិស្វកម្មកងទ័ពនឹងម្តង ធ្វើអត់មានគេអ្នកជំនាញគេពីក្រៅមកទេ ខ្មែរគ្នា យើងសុទ្ធសាធ ។

ដានី : ហើយចុះយើងចាប់ផ្ដើមធ្វើពីឆ្នាំ មិនដឹង៨៩ ឬក៏៩០ អី?

ភិន : អើ! យើងមិនកំណត់ច្បាស់បាន ។

ដានី : ដល់ពេលយើងធ្វើរដូវ យើងចាក់ជាដូវរំលំ រដូវដីធម្មតាទេ?

ភិន : ធ្វើរដូវដី មានឡានចាក់ដីគ្រោះ អ!ដីក្រហម ដីសចាក់ដំបូង ចាក់បានមួយឆ្នាំ២ឆ្នាំ បានដាក់គ្រោះដែរ ។

ដានី : ចឹងធ្វើបានរយៈពេលប៉ុន្មាន ពីលើភ្នំហូតមកដល់អន្លង់វែង?

ភិន : ពីខ្ញុំនិយាយពីដើមដំបូងចុះ បែកភ្នំភ្នំឡើងធ្វើពីលើភ្នំចុះដល់ជើងភ្នំ ហើយធ្វើពីជើងភ្នំដល់អន្លង់វែងប៉ុន្មានថ្ងៃទៀត ធ្វើដល់ក្រាន់តែឈូសឆាយបរបាន ។

ដានី : ឈូសឆាយបរបាន?

ភិន : បាទ! ២ថ្ងៃទៅ៣ថ្ងៃប៉ុន្មាននឹងទេ ទៅដល់អន្លង់វែង តែមានកងកេធ្វើពីក្រោយទៀត ។

ដានី : ធ្វើកាលនឹងអត់ខ្ពស់ចឹងទេ គ្រាន់មានរដូវ?

ភិន : ទាបទេ ធ្វើទាប ស្មើយើងធ្វើបរណោះអាសន្ន អត់មានរដូវទេ នោះរដូវយួនកាត់បរមាននៅរដូវចាស់កាត់ក្រោយ បរកាត់ព្រៃឡានកាត់មកដល់ជើងភ្នំដូចគ្នា ប៉ុន្តែកាត់បររុកព្រៃទេ ដំរីទឹកអត់មានរដូវទេ ។

ដានី : ចឹងធ្វើរដូវនេះពេលឆ្នាំ៩០ ទេ ៨៩ ៩០ ?

ភិន : បាទ!

ដានី : ធ្វើទៅដល់អន្លង់វែង ទៅដល់កន្លែងស្ពានធ្វើពេលនឹងដែរ?

ភិន : ទេ! ស្ពាននឹងធ្វើក្រោយមកទៀត មួយឆ្នាំ២ឆ្នាំក្រោយមកទៀតបានធ្វើ ។

ដានី : កាលនឹងធ្វើទៅដល់កន្លែងនឹងធ្វើម៉េច?

ភិន : ហើ! ស្ពាននឹងធ្វើជំនាន់អ៊ុនតាក់ ។ អ!ធ្វើជំនាន់អ៊ុនតាក់ ។

ដានី : ចុះដំបូងយើងធ្វើម៉េចបានឆ្នង?

ភិន : ដែលឈើ ស្ពានឈើ ។

ដានី : ធ្វើស្ពានឈើ?

ភិន : បាទ! យកឈើ ។

ដានី : យកឈើមូលៗទៅដាក់?

ភិន : បាទ! ធ្វើសសរធ្វើនេះឈើ ។

ដានី : ដាក់ឆ្នងទៅ ។ ចុះពេលនឹង ចាប់ផ្ដើមមកប្រជាជនអីចុះមកនៅខាងក្រោម?

ភិន : ចុះមកនៅធ្វើតាមភូមិ គេរៀបចំតាមអង្គភាពៗភូមិមួយទៅ ។

ដានី : បឹងចាប់ផ្ដើមកើតភូមិ ពីឆ្នាំពេលចុះពេលបែកនឹង?

ភីន : ពេលចុះមក បាទ! កកើតយើងនៅនេះមួយភូមិបឹង ខ្សាច់រណីថាដូចភូមិឈើភ្នំបឹង ។

ដានី : ភូមិជើងភ្នំនេះមានឈ្មោះនេះតាំងពីអង្គរ?

ភីន : ភូមិជើងភ្នំនេះ ដំបូងឡើយដែល តា ម៉ុក គាត់រៀបចំភូមិពិការទេស្ត្រូតែអ្នកពិការ គាត់ ចិញ្ចឹមមួយកន្លែងនឹង ហើយវាជិតដូរដង គេនៅដឹកស្បៀង ដឹកអាហារអី្វ ។

ដានី : បឹងភូមិជើងភ្នំកើតមុនគេ ហើយយ៉ាងម៉េច?

ភីន : បើតាមគិតទៅអានេះយើងមិនថាមុនទេ គិតទៅមិនអន្លង់វែងទេ គេមុននោះ ភូមិចាស់ភូមិ អីនោះ ប៉ុន្តែភូមិនេះវាកើតបន្ទាប់មកហើយ ។

ដានី : បឹងឈ្មោះភូមិជើងភ្នំ កើតពីឆ្នាំ?

ភីន : ៧០ មកហ្នឹងឯង ពេលយើងចុះមក ។

ដានី : បឹងភូមិជើងភ្នំកើតឆ្នាំ៧០ មកនឹង ពេលយើងចុះមក?

ភីន : បាទ! យើងចុះមក ។

ដានី : ប៉ុន្តែដំបូងគេហៅភូមិនឹងភូមិពិការទេ?

ភីន : ពិការទេ គាត់យកមនុស្សមកចិញ្ចឹមកន្លែងនេះ ។

ដានី : កាលនឹងពូមកនៅនឹងដំបូងគេដែរអត់?

ភីន : ហេ! ខ្ញុំនៅហើយ ។

ដានី : នៅពីឆ្នាំ៧០ មក?

ភីន : ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ហើយក៏មុននឹងទៀត?

ភីន : ហេ! មិនទេ មុននឹងយើងនៅនោះ ។

ដានី : បឹងឆ្នាំ៧០ ចុះមក មានបង្កើតភូមិនឹងមួយឈ្មោះថាភូមិជើងភ្នំ តា ម៉ុក អ្នកបង្កើត?

ភីន : គាត់អ្នកដាក់ឈ្មោះ ចុះបើយើងមកនៅជើងភ្នំដាក់បឹងទៅ មានឈ្មោះ ។ ខ្លះហៅភូមិពិការ ប៉ុន្តែដល់យូរទៅវាបាត់អាឈ្មោះភូមិពិការនឹងទៅ ។

ដានី : ភូមិពិការ ឬភូមិជើងភ្នំ?

ភីន : ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ប៉ុន្តែអ្នកនៅនឹងភាគច្រើនអ្នកពិការ?

ភីន : ចុះគាត់រៀបចំពួកពិការនៅនឹង ប៉ុន្តែដល់យូរទៅ អាអ្នកមិនពិការក៏វាស្រឡាញ់ដែរក៏នៅជា មួយគ្នាទៅ ។

ដានី : ចុះកាលពីដំបូង ពីណាគេធ្វើប្រធានភូមិ លោកពូ ហើយមិនមែន?

ភីន : ហៅប្រធានភូមិគេទៅបាត់អស់ហើយ គេមានកងទ័ពមេៗ ដែលពិការចឹង ឥឡូវគេទៅស្រុក ទៅស្រែ ។

ដានី : ពីណាគេដំបូងដែលលោកពូស្គាល់ឈ្មោះគាត់?

ភីន : ភ្លេចឈ្មោះគាត់ហើយ គេទៅស្រុកបាត់យូរទៅ យើងភ្លេចឈ្មោះគេទៅ ។

ដានី : គាត់ទៅស្រុកវិញទៅ?

ភីន : អី! ទៅស្រុកកាលនេះនឹង កាលសមាហរណកម្មនឹង ។

ដានី : ចុះប្រធានភូមិបន្ទាប់មកទៀត?

ភីន : ប្រធានភូមិបន្ទាប់មកទៀតស្លាប់ហើយ បន្ទាប់ពីពិការនឹង មកគាត់ស្លាប់ពស់ចឹក ។

ដានី : ពីណាគេ?

ភីន : ឈ្មោះ មុយ កាលនឹង ប៉ុនស្ទាប់ហើយគ្នា ។

ដានី : គាត់ស្លាប់?

ភីន : បាទ! ពស់ខាំ ។

ដានី : ហើយបន្ទាប់មកទៀត?

ភីន : បន្ទាប់មកទៀត លោក បរ៉ា នេះ ឥឡូវនៅសព្វថ្ងៃហ្នឹងឯង ។

ដានី : ពី៧៨មក?

ភីន : បាទ! ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ឈ្មោះ បូរ៉ា ចុះពូ អនុ?

ភីន : ខ្ញុំធ្វើការនៅលើនេះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំរស់នៅក្នុងភូមិនេះ ។

ដានី : ឥឡូវនេះពូធ្វើការនៅលើ?

ភីន : បាទ! លើភ្នំទេ ចឹងបានខ្ញុំនិយាយថា បើយកប្រជាជនយកមកសម្ភាសន៍ក៏មិនមានដែរ ភូមិលើនោះភូមិប្រជាជនចំរុះមកពីនេះពីនោះគាត់មិនដឹងពីប្រវត្តិទៅស្រុកនេះទេ ។

ដានី : ចឹងពូប្រធានភូមិខាងលើទេ?

ភីន : ខាងលើ ។

ដានី : ប៉ុន្តែពូនៅភូមិនេះ ធ្វើប្រធាននៅខាងលើវិញ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ម៉េចចឹង?

ភីន : ហើយចុះមិនទាន់បាទទៅនៅនោះ យើងធ្វើការទៅហើយមកដូរវិញ ។

ដានី : ប្រធានភូមិខាងលើ ប្រធានភូមិអីកេ?

ភិន : ឥឡូវនេះភូមិមិនទាន់មានក្រឹត្យទេ ។

ដានី : ភូមិអត់ទាន់មាន?

ភិន : ហេ! បង្កើតយូរហើយ ៦ឆ្នាំ ។

ដានី : តែក្រសួងមហាផ្ទៃគេអត់ទាន់ទទួលស្គាល់?

ភិន : អី! ហ្នឹងហើយក្រសួងមហាផ្ទៃនឹងក៏យឺតណាស់ ល្មមឈប់ធ្វើ ។

ដានី : ភូមិលើនឹង ភូមិអីកេ ឈ្មោះអី?

ភិន : គេហៅ ឥឡូវខាងខេត្តខាងអីកេហៅភូមិជាំខាងលិច ជាំខាងកើតវិញទេ ។

ដានី : នៅខាងកាស៊ីណូនឹងមែន?

ភិន : អី! អាកាស៊ីណូនឹងជាំខាងលិច តែបើគេដាក់ពីមុនមកដែលយើងហៅគេហៅភូមិអូរថ្ម ។

ដានី : ពីណាមក?

ភិន : ពីត្រឹមកាស៊ីណូទៅលិច ហើយអូរក្រញូងនឹង ពីត្រឹមដូរចាស់នឹងទៅកើតហៅភូមិអូរក្រញូង ប៉ុន្តែមានតែឈ្មោះទេ តែក្រញូងអស់ហើយឥឡូវនេះ ។

ដានី : អស់ក្រញូងហើយឥឡូវ?

ភិន : អស់ហើយ ។

ដានី : ពូមានបុរសក្រញូងអីនឹងកេ?

ភិន : មិនទេ ខ្ញុំមិនអ្នករកក្រញូងនឹងកេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែចឹងភូមិខាងលើនឹងទើបបង្កើតថ្ម?

ភិន : បង្កើត ៦ឆ្នាំហើយ ។

ដានី : ៦ឆ្នាំហើយ?

ភិន : បាទ!

ដានី : ចុះពីមុនមក?

ភិន : ពីមុនដែលមិនមានដាក់ឈ្មោះភូមិទេ តែយើងនៅនឹងហើយ ។

ដានី : យើងនៅនឹងហើយ?

ភិន : បាទ! តែមិនមានដាក់ឈ្មោះទេ ដែលក្រោយសមាហរណកម្មមក ខាងរដ្ឋាភិបាលឲ្យបង្កើត ឈ្មោះភូមិឈ្មោះអីចឹងទៅ ព្រោះប្រជាជនច្រើន គាត់មកពីក្នុងៗមកនៅច្រើន ។

ដានី : ពូប្រធានភូមិអី?

ភិន : នៅអូរថ្ម ។

ដានី : អូរថ្ម?

ភិន : បាទ! ប៉ុន្តែឥឡូវខាងខេត្តគេហៅជំនាន់លិចទៅវិញ ប៉ុន្តែយើងមិនទាន់ហៅណាមួយច្បាស់ ព្រោះគេមិនទាន់ឲ្យក្រិតៗ ។

ដានី : ប៉ុន្តែលោកពូមានដូរមានអីនៅនោះ?

ភិន : មិនមានទេ ខ្ញុំធ្វើនៅនេះ ។

ដានី : មានដីមានអីហើយ?

ភិន : ដីមានហើយគ្រឿងធ្វើដូរ ប៉ុន្តែខាងក្រសួងកាត់មិនទាន់ឲ្យច្បាស់ចឹង ខ្ញុំក៏មិនទាន់ហ៊ានទៅ ដែរ ។

ដានី : ប្រុងទៅនៅនោះវិញ ដូរនៅនេះធ្វើម៉េចចឹង?

ភិន : ដូរនៅនេះទុកឲ្យកូនទៅ ។

ដានី : ទៅនៅនោះវិញ ទៅនៅជិតកាស៊ីណូ?

ភិន : អត់ចេះលេងទេ នៅជិត ។

ដានី : ធ្វើម៉េចចឹង នៅជិតកាស៊ីណូអត់ចេះលេង រកស៊ីវិញ?

ភិន : បានមើលគេ ទៅបន្តិច ជាមួយបុរសឯងគ្រាន់ហូបបាយ ។

ដានី : ចឹងពេលចុះមកក្រោមទៀត ភូមិនេះ គេហៅភូមិតិការរបស់ឆ្នាំ៧០ មក?

ភិន : បាទ! ដំបូងឡើយពិការហើយ ។

ដានី : តា ម៉ុក កាត់អ្នកបង្កើតឈ្មោះភូមិនឹងបណ្តោយដំបូងនឹងភូមិតិការ?

ភិន : បាទ!

ដានី : កាលនឹងមានអ្នកពិការប៉ុន្មានទៅ?

ភិន : ហេ! ជាប់៣០-៤០ គ្រូ(សារ) ហើយប្រមូលពីកងទ័ព មកអត់ទាន់អស់ទៀត តែគ្រាន់ថា រៀបភូមិឲ្យហើយកាត់ប្រមូលមកបណ្តើរៗ ។ អ្នកណាគេចង់មកនៅក៏មកៗ អ្នកណាមិន ទាន់ចង់ទេ គេនៅតាមអង្គភាពគេ ។

ដានី : កាលនឹងពូនៅភូមិនឹងមែន?

ភិន : ខ្ញុំនៅភូមិនឹង ។

ដានី : ហើយបន្ទាប់ពីបង្កើតភូមិហ្នឹង ភូមិណាតទៅទៀតទៅ?

ភិន : ហេ!ហេ! ភូមិនឹងគេបង្កើត ដូចជាភូមិនេះមិនមុនគេទេ បន្ទាប់មកទៀត នោះគេបង្កើតអន្លង់ វែង ភូមិថ្នាត ភូមិដប់ ភូមិស្រះឈូកនេះ មានត្រពាំងស្រះឈូកពីដើមមក គេដាក់ឈ្មោះ ភូមិស្រះឈូកចឹងទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្តែពីមុនមកអត់មានឈ្មោះទេ?  
 ភីន : មិនមានទេ ។  
 ដានី : ទើបឆ្នាំ៧០ នឹងទេ?  
 ភីន : បាទ! ទើបបង្កើតហៅភូមិស្រះឈូកចឹង ។  
 ដានី : ដោយសារមានស្រះឈូកនៅនឹង?  
 ភីន : បាទ! ស្រះឈូកនៅនឹង ស្រះឈូកយើងពីបរមបូរណ ។  
 ដានី : ប៉ុន្តែស្រះពីបរមបូរណមក គ្មានមនុស្សរស់នៅទេ?  
 ភីន : គ្មានទេ ។  
 ដានី : ដោយសារមានដើមឈូកដុះអីក្នុងនឹងគេដាក់?  
 ភីន : បាទ!  
 ដានី : តាម៉ុកអ្នកបង្កើត ឬក៏ប្រជាជនយើង?  
 ភីន : ហេ! យើងអ្នកហៅទេ តាត់គ្រាន់តែអ្នករៀបភូមិរៀបអីឲ្យ យើងដាក់ឈ្មោះខ្លួនយើងចឹង  
 ទៅ ។  
 ដានី : យើងដាក់ឈ្មោះខ្លួនយើង ប៉ុន្តែភូមិនេះ តា ម៉ុក តាត់អ្នកហៅភូមិដើងភ្នំ?  
 ភីន : ដើងភ្នំ ។  
 ដានី : ហើយស្រះឈូកនេះ ប្រជាជនយើងអ្នកហៅនាំគ្នាហៅស្រះឈូកចឹងទៅ?  
 ភីន : ហ្ន៎ងហើយ ភូមិអស់នេះ ដល់ពេលគេមានក្រិត្យ រដ្ឋាភិបាលតាត់ដាក់ឈ្មោះតាមនឹងទៅ ។  
 យើងហៅភូមិដាក់ភូមិនឹងទៅ ។  
 ដានី : ចឹងភូមិទំនប់លើ ទួលត្បែងអីនឹង?  
 ភីន : ទំនប់លើ កាលនោះវាមានទំនប់មួយនៅក្នុងព្រៃ ទប់យកទឹកដឹកក៏ហៅទំនប់ចឹងទៅ ។  
 ដានី : ទំនប់នឹងទប់តាំងពីអង្គាល់ ទំនប់?  
 ភីន : ទំនប់នឹងវាមានដល់សព្វថ្ងៃហ្ន៎ង បួនឯងទៅមើលទឹកឡើងក្រាម ។  
 ដានី : ប៉ុន្តែទំនប់នឹង មានតាំងពីអង្គាល់មក?  
 ភីន : សម័យតាតាត់ធ្វើ តាម៉ុកតាត់ធ្វើ ទប់យកទឹកដឹក ។  
 ដានី : ទប់យកទឹកដឹក?  
 ភីន : ព្រោះក្រណាស់ក្រទឹក ។  
 ដានី : ចឹងគេហៅភូមិទំនប់?  
 ភីន : ភូមិទំនប់ចឹងទៅ ទំនប់លើមិនមែនទំនប់ដាច់បាក់ចឹងទេ ។

ដានី : ទំនប់លើ ។ ចុះទួលត្បែង?  
 ភីន : ទួលត្បែង វាគេហៅតាមឈ្មោះព្រៃទេ ។  
 ដានី : ព្រៃមានទួលដើមត្បែង?  
 ភីន : មានត្បែង បួនឯងទៅមើលមិនទាន់ដុតពូជទេនៅ ទួលនឹងខ្ពស់ជាងគេ ត្រង់នឹង ហើយមាន  
 ត្បែងដុះទៅគេហៅភូមិទួលត្បែងនឹងទៅ ។  
 ដានី : ពីឆ្នាំ៧០ នឹងដែរ?  
 ភីន : អី! ដូចគ្នា ហើយអាក្រក់ដប់ខាងលិចនេះ ខាងលិចទួលត្បែងមានភូមិដប់មួយទៀត នៅ  
 ឆ្ងាយពីដូរ អានឹងវាមានទឹកចេញកន្លែងនឹង ហើយកើតឲ្យភូមិមួយទៅនៅនឹងទៅ ដប់ចេញ  
 ត្រង់នឹង គេហៅភូមិដប់ទៅ ។  
 ដានី : គេហៅទៅមិនមែន តា ម៉ុក តាតម្កកដាក់ឲ្យហៅ?  
 ភីន : ទេ! យេងអ្នកស្រុកអ្នកស្រែនឹងយេងអ្នកពិនិត្យខ្លួនយេង ។  
 ដានី : ចុះដល់ពេលឃុំត្រពាំងប្រិយ៍ម៉េចទៅបានគេដាក់?  
 ភីន : ត្រពាំងប្រិយ៍ មិនមានត្រពាំងប្រិយ៍មួយបួនឯងបានទៅឃើញហើយទៅ ។ តែគ្រាន់ឃុំនេះ  
 មិនទៅចំត្រពាំងនឹងទេ មកធ្វើទីតាំងនៅនឹងដូរ ។ តាមពិតគេដាក់ឈ្មោះត្រពាំងប្រិយ៍នឹង  
 នៅក្នុងត្រពាំងធំណាស់ ឥឡូវទៅមើលគេដឹកឡើង ត្រពាំងបរមបូរណាដែរដូចគ្នា ។  
 ដានី : ម៉េចបានឈ្មោះត្រពាំងនឹងចឹង?  
 ភីន : ត្រពាំងដុះប្រិយ៍ ។  
 ដានី : ត្រពាំងមានដើមឈើ?  
 ភីន : ព្រៃដុះក្នុងនឹង ដូចកក់ប៉ុន្តែវាធំៗ ។  
 ដានី : អានឹងហៅដើមប្រិយ៍?  
 ភីន : ប្រិយ៍ ។  
 ដានី : ហៅត្រពាំងប្រិយ៍ទៅ?  
 ភីន : ប្រិយ៍ ។  
 ដានី : ទឹកដុំ?  
 ភីន : ទឹកដុំហ្នឹង ទឹកព័ទ្ធជុំវិញ មានកោះប្រឡោះកណ្តាល គេហៅទឹកដុំ ។  
 ដានី : ភូមិទឹកដុំនឹងម៉េចដែរ សុទ្ធតែប្រជាជនធម្មតា?  
 ភីន : ប្រជាជនយេងធម្មតានឹង ។  
 ដានី : ហ្នឹងភូមិទឹកដុំ ចុះភូមិផ្សេងៗទៀត គេបង្កើត គេដាក់ទៅតាម?

ភីន : បាទ! បង្កើតហៅទៅតាមឆរចិនទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្តែភូមិនឹងប្រើបង្កើតឆ្នាំ៧០ ?

ភីន : ជាមួយគ្នាដែលយើងចុះមករួមគ្នា ដូចខ្ញុំថាគេនៅតាមអង្គភាពគេមួយៗចឹង គេបង្កើតតាម  
គេហៅម៉េចទៅហៅចិន ។ ដល់រដ្ឋាភិបាលយើង គាត់ឲ្យក្រិត្យនឹងឈ្មោះភូមិចិនបណ្តោយ ។

ដានី : ចុះភូមិទួលកណ្តាលអី?

ភីន : បាទ! ទួលកណ្តាលនៅនេះ អាចេញពីអន្លង់វែងមកនេះ នៅនឹងដូរវង់ទួលកណ្តាល ។

ដានី : ម៉េចបានដាក់ឈ្មោះទួលកណ្តាល?

ភីន : ហេ! ទួលកណ្តាលនឹងប្រវត្តិនឹង ដែលពីមុនភូមិទឹកដុំមួយ អាទួលកណ្តាលនេះទើបបង្កើតនឹង  
មានក្រិត្យហើយ អានឹងខ្ញុំចាំមិនអស់ទេ ។ តែពីមុនតែភូមិទឹកដុំមួយទេ តែពីមុនមកតែភូមិ  
ទឹកដុំតែមួយទេ ។

ដានី : ចុះឃ្នាំងកណ្តាល?

ភីន : ឃ្នាំងកណ្តាលនឹង មានឃ្នាំងមែនត្រង់នឹង ។

ដានី : ឃ្នាំងអង្គាល់មកហ្នឹង?

ភីន : ឃ្នាំងពីសម័យតាហ្នឹង គាត់ធ្វើដាក់ស្បៀងអាហារអីត្រង់នឹង ។

ដានី : ពីសម័យតាម៉ុក ប៉ុន្តែដូចថាឆ្នាំ៧០ គេហៅឃ្នាំងកណ្តាល?

ភីន : បាទ! ដាក់មកតែនឹងវាមានគេឃើញឃ្នាំងធ្វើអីត្រង់នឹងទៅ ។

ដានី : ឃ្នាំងពីអង្គាល់មកតាំងពីឆ្នាំណា?

ភីន : ឃ្នាំងហ្នឹងពីយើងចុះមកជាមួយគ្នានឹង៧៧ ។

ដានី : ដល់ពេលគេដាក់ឃ្នាំងត្រង់នឹង ក៏ហៅភូមិឃ្នាំងកណ្តាលនឹងទៅ?

ភីន : អី! ហៅឃ្នាំងកណ្តាលចិនទៅ ។

ដានី : ចិនឃ្នាំងនឹងកើតពេលចុះមក ហើយភូមិនឹងក៏កើតពេលនឹងដែរ?

ភីន : អី! មានកើតមុនចុះណាកើត អត់ទេ ។

ដានី : ចុះភូមិចិន?

ភីន : ភូមិចិន វាចិននៅពីមុខ វាមិនដូចគ្នា មិនដូចភូមិទឹកដុំ ភូមិចិនវាមានដីពាយទៅក្នុងចិន  
ហើយនៅមួយភូមិត្រង់នឹងគេហៅភូមិចិន ។ ពីមុន៨០២នៅខាងលើនេះទេ ភូមិចិនដាក់  
យូរណាស់ហើយ ។

ដានី : ចុះភូមិសន្តិភាព?

ភីន : សន្តិភាពក៏គេដាក់ក្រោយដែរ ។

ដានី : ដាក់ក្រោយទេ?

ភិន : បាទ! ក្រោយទៀត ក្រោយដែលពេលសមាហរណកម្ម ដែលមានក្រិត្យនឹងៗ គេដាក់ភូមិ  
នឹង ។

ដានី : ពីមុនមកភូមិអី?

ភិន : ពីមុនមកគេហៅភូមិស្អីៗ ផ្សេងទៀតទេបួន មិនមែនគេហៅភូមិនឹងទេ ភូមិគេហៅតាមអង្គ  
ភាពគេនៅវិញកាលនោះពីមុន ។

ដានី : ភូមិទឹកជុំ ដូចជាមានទឹកចេញ?

ភិន : បាទ! មានទឹកជុំ ។

ដានី : ភូមិជើងភ្នំតាម្នីកអ្នកបង្កើត?

ភិន : គាត់អ្នកហៅចឹងទៅ វានៅជិតភ្នំ ។

ដានី : ទំនប់លើដោយសារមានទំនប់ទឹក?

ភិន : មានទំនប់មួយ ។

ដានី : ទំនប់នឹងទប់មុនៗបង្កើតភូមិនឹងទៀត?

ភិន : មុនគឺចំទេ ពេលយើងចុះមកនឹង ទប់យកទឹកឲ្យប្រជាជនដឹក តែដល់ពេលរៀបចំភូមិនឹងដាក់  
ឈ្មោះភូមិនឹងចឹងទៅ ។

ដានី : ចុះភូមិទួលសាលា?

ភិន : ទួលសាលា មានសាលា ។

ដានី : សាលាមានពីអង្គាល់?

ភិន : សាលាមានសម័យយើងចុះមក ប៉ុន្តែធ្វើសាលារៀនមុនគេ ត្រង់នឹង សាលារៀនក្មេងធ្វើថ្ម  
ប៉ុន្តែសាលាសមគេវែរចោលអស់ទេដឹង មានសាលារៀន ។

ដានី : ចាប់ផ្តើមធ្វើសាលារៀនហ្នឹង ក៏ដាក់ឈ្មោះ ភូមិទួលសាលា?

ភិន : បាទ! ដាក់ទួលសាលាទៅ ។

ដានី : ហើយភូមិឯកភាព?

ភិន : ឯកភាពក៏ដាក់ក្រោយដែរ ដាក់សមាហរណកម្ម ។

ដានី : ដាក់សមាហរណកម្ម ក្រោយ៧៨ហើយទេ?

ភិន : បាទ!

ដានី : ពីមុនមកអត់មានទេ?

ភីន : ពីមុនមកមានតាមឈ្មោះអង្គភាពគេនៅមួយៗទេ ហើយឈ្មោះអង្គភាពគេនឹងខ្ញុំក៏ភ្លេចអស់  
យើងមិនដឹងអស់ ។

ដានី : អូរក្រញ៉ង់ អូរថ្ម?

ភីន : អូរក្រញ៉ង់ អាអូរថ្មនឹងថ្មសុទ្ធចម្រង់ អូរមិនមានដីទេ ។

ដានី : ភូមិរបស់លោកពូ?

ភីន : បាទ! ហើយអាភូមិអូរក្រញ៉ង់ វាក្រញ៉ង់ច្រើន មានទំនប់មួយសុទ្ធតែក្រញ៉ង់ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ  
មានតែឈ្មោះទេ ។

ដានី : គល់អីអស់ហើយ?

ភីន : អី! មិនសល់ទេ ។

ដានី : បុសអីក៏គ្មានដែរ?

ភីន : បាទ! បុសក៏គាស់ដែរ ។

ដានី : គាស់អស់ម្តង?

ភីន : បាទ! ដូចគេស្រឡាញ់អាក្រញ៉ង់នឹងម្តង ។

ដានី : ចឹងលោកពូទាល់តែថែឈ្មោះនឹង តែចឹងគេលែង គេអត់ឃើញក្រញ៉ង់?

ភីន : ទេ! ថែមិនថែស្រេចរដ្ឋាភិបាលទេ ខ្ញុំចេះហៅចឹង តែរដ្ឋាភិបាលមានក្រិត្យមកហៅភូមិខុស  
នឹងវាបាត់ហើយ ។

ដានី : ចុះឃុំផ្សេងៗទៀត ដូចខាងឃុំត្រពាំងតាវ ឃុំអន្លង់វែង?

ភីន : ត្រពាំងតាវគេហៅចាស់ តាមចាស់ ពីជំនាន់សម្តេចសីហនុមកហើយ ។

ដានី : មានត្រពាំងតាវ?

ភីន : ភូមិត្រពាំងតាវមក មិនមែនឃុំទេពីមុន ឃុំត្រពាំងតាវចាស់នៅជិតភ្នំនេះតាមដូរក្រហម  
គេដាក់ឈ្មោះឃុំ យកភូមិតែម្តង ។ តែភូមិហ្នឹងនៅឈ្មោះភូមិត្រពាំងតាវដដែល ។

ដានី : ចុះមានភូមិត្រពាំងតាវ ឃុំត្រពាំងតាវ ឃុំអរអង្រែ អានឹងភូមិគេបង្កើតក្រោយ?

ភីន : អូរអង្រែគេហៅតាមអូរ អូរនឹងមានឈ្មោះអូរអង្រែមួយ ហៅតាមឈ្មោះអូរនេះទៀត  
មានដល់អូរត្បាល់ទៀត ប៉ុន្តែគេអត់ហៅអូរត្បាល់នឹង គេហៅតែអូរអង្រែ ។

ដានី : ចុះអូរស្វាយអី?

ភីន : អូរស្វាយមានដើមស្វាយចាស់បរមបូរាណ គេហៅអូរស្វាយ ។

ដានី : អានឹងភូមិគេពីដើមមកហើយក៏?

ភីន : អាអូរស្វាយហ្នឹង ក្បាលអូរស្វាយៗ វាមានដើមស្វាយ ដូចអន្ទង់វែងចឹង ហើយស្វាយមិន  
មែនស្វាយល្អទេ ស្វាយចេកនោះ ។

ដានី : ស្វាយចេកម៉េច?

ភីន : ស្វាយចេកស្វាយដៃតូចៗដូចស្វាយព្រៃចឹង មានតែគ្រាប់អត់មានសាច់ទេ សាច់តិចៗ ។

ដានី : ចុះបើនៅអន្ទង់វែង?

ភីន : អន្ទង់វែង អន្ទង់កន្លែងនឹងវែងណាស់កន្លែងនឹងអត់ចេះខះទឹកទេ គេដាក់អន្ទង់វែងតាំងពីដើម  
មកចឹង ។

ដានី : ពីដើមមកមានភូមិមានអីគេតាំងពីជំនាន់សម្តេច?

ភីន : មានភូមិចាស់គេ ជំនាន់សម្តេចមុននឹងទៀតដឹង យើងក្មេងដែរ ប៉ុន្តែមានតាំងពីនឹងមក  
ហើយ ។ ដើមស្វាយគាត់នៅៗ ដើមស្វាយចាស់១០-២០ ដើមឥឡូវនឹង សុទ្ធស្វាយចេក  
នៅកន្លែងសាលាស្រុក ចូនឯងមើល ។

ដានី : អានឹងមានភូមិគេពីដើមមក?

ភីន : បាទ! ពូដើមហើយអ្នកភូមិចាស់មិនហ៊ាននៅទេ រត់ទៅថៃអស់ហើយ ។

ដានី : កាលនឹងពីដើមមកអន្ទង់វែងមកមិនមែនជាស្រុកទេ គ្រាន់តែភូមិអី?

ភីន : ទេ! គេហៅស្រុកតាំងពីជំនាន់សម្តេចសីហនុមកណា ដាក់ស្រុក ។

ដានី : ស្រុកអន្ទង់វែង?

ភីន : បាទ! ស្រុកអន្ទង់វែង ប៉ុន្តែអត់មានមនុស្សនៅទេ ។

ដានី : អត់មានមនុស្សនៅទេ?

ភីន : មនុស្សគាត់ឲ្យមកនៅ ឲ្យគោ ឲ្យក្របី ឲ្យដូរ មកនៅនឹងបានប៉ុន្មានថ្ងៃរត់ទៅដូរវិញអស់  
ហើយ អត់ចេះនៅក្នុងព្រៃ ។ ចុះបើទៅដូររសៀមរាបនោះដេកដូរមួយអាទិត្យបានដល់  
ហើយគាត់អត់នៅទេ ចុះបរទេគោពីសម័យនឹង ។ នៅតែពួកខិលខូចមួយចំនួនទាក់ទងថៃ  
ក្រៅច្បាប់ក្រៅអី រកស៊ីព្រំដែន សុទ្ធតែពួកលោកឆ័ត្រ ពួកនឹងឯងនៅបាន ។

ដានី : ហើយមានថៃក្រហមថៃអីនឹងគេមកនៅ?

ភីន : ហេ! អាថៃក្រហមដល់ក្រោយទេមាន ។

ដានី : មានក្រោយទៀតទេ?

ភីន : អី! ពីដើមពីដៃកកមិនមានថៃក្រហមណាដែរ យើងមិនដឹង ។

ដានី : មានប៉ុន្មានឃុំស្រុកអន្ទង់វែងនេះ?

ភីន : ៥ ។

ដានី : មានឃុំត្រពាំងប្រិយ ឃុំត្រពាំងតាវ?

ភីន : លំទេង, ថ្នាត, ហើយឃុំអន្លង់វែងម្ខាង ។

ដានី : ឃុំថ្នាតអីនឹងសុទ្ធតែបង្កើតក្រោយ?

ភីន : ឃុំថ្នាតនឹងគេបង្កើតមានក្រីក្រនឹង ឃុំថ្នាតអត់មានប្រវត្តិអីពីយូរមកទេ ។

ដានី : បង្កើតក្រោយឈ្មោះ ថ្នាត ម៉េចបានដាក់?

ភីន : ឃុំលំទេងនឹង គេហៅតាមភូមិលំទេងចាស់ មានយូរហើយ ។

ដានី : ប៉ុន្តែគ្រាន់គេបង្កើតភូមិថែមទៀត?

ភីន : បាទ! បង្កើតឃុំ ហៅឈ្មោះឃុំក្នុងភូមិនឹងម្ខាង ។

ដានី : ឃុំលំទេង?

ភីន : បាទ!

ដានី : បើថ្នាតនេះ ក្រោយទេ?

ភីន : ថ្នាតនេះ បង្កើតក្រោយខ្ញុំមិនដឹងថាគេហៅឈ្មោះបែបម៉េចអាននឹងខ្ញុំអត់ដឹង ឃុំនឹងមួយ ។

ដានី : ចុះលោកពូជូបទាក់ទងពីរឿងឃ្នាំង ពីរឿងដុះអីនឹង ចាប់ផ្តើមកើតពីអង្គាល់មក ដូចរោង ចក្រ រោងអីនោះ?

ភីន : រោងចក្រអាណេយីអីធ្វើដុះឲ្យកងទ័ព គ្រួសារទាហានដែលប្តីគេទៅមុខបាត់ទៅ នៅប្រពន្ធគេ ក្រោយ គាត់រាប់រងជួយចឹង ។ ហើយជួយនឹងការអារនឹងដៃនឹងជួយមិនទាន់ទេ មនុស្សវា ច្រើន ទាល់តែមានរោងចក្រ ។

ដានី : រោងចក្រនៅកន្លែងណា?

ភីន : រោងចក្រនៅវត្តសព្វថ្ងៃនឹង បួនឯងទៅមើលនៅមានភស្តុតាងមួយចំនួនសសរអីនៅ សសរ នៅតែមួយទេ គេកាត់យកធ្វើអីអស់ ។

ដានី : រោងចក្រនឹងធំ?

ភីន : រោងចក្រនៅស្រុកថែមានតែ២ទេបួន លក់មកឲ្យខ្មែរមួយ នៅស្រុកគេមួយ នៅភូមា ទល់ ដែនភូមា ។ ធនាសវរោងចក្រនេះ តម្លៃវា៣០ - ៤០ លានបាត មិនថោកទេ ។

ដានី : ៣០ - ៤០ លានបាត?

ភីន : បាទ!

ដានី : ១លានដុល្លា ។

ភិន : ហើយយើងចុះមកនេះ រដ្ឋាភិបាលយើងសមាហរណកម្មនៅល្អទាំងអស់ ប៉ុន្តែហានរដ្ឋាភិបាលយកលក់អេតចាយទាំងអស់ រោងចក្រមួយនេះ អត់មានធ្វើអ្វីយកទៅណាទើតទេ ព្រោះដែកវាធំៗណាស់ មិនដឹងយកធ្វើអី មានតែលក់ឲ្យអេតចាយ ។

ដានី : បាទ! ចឹងឈឺដូចជា យើងកាប់មកយកមកអារ?

ភិន : អារនឹង ។

ដានី : អារជឿក ហើយបានយើង?

ភិន : បានចែកតាមកងទៅធ្វើផ្ទះឲ្យប្រពន្ធឲ្យកូនគេទៅ ។

ដានី : កើតពីឆ្នាំណា បើតាមពូចាំ?

ភិន : ទេ! បើតាមខ្ញុំដឹងច្បាស់មែនទែន ភ្លេចហើយបួន ប៉ុន្តែមួយក្នុងអំឡុងកើតនឹង កើតមកមួយពេលយើងចុះ ប៉ុន្តែក្រោយចុះមកអត់ទាន់មានទេ ។

ដានី : យើងសន្មតថាចុះមកឆ្នាំ៧០ ចុះមកបានប៉ុន្មានឆ្នាំ?

ភិន : បាទ! ហ្នឹងហើយ ២ឆ្នាំក្រោយមកដឹង ។ ខ្ញុំដឹងមិនច្បាស់ទេ គាត់រៀបរយបង្កើតអាជីវកម្មហើយ ព្រោះដែលកងទ័ពខ្លះខាតរឿងផ្ទះសម្បែង ។

ដានី : ចឹងពូមានបំណងដែលគាត់ធ្លាប់ធ្វើប្រធាននៅកន្លែងរោងចក្រអារឈើនឹងនៅរស់ដែរ?

ភិន : ទេ! ពីមុនគេមាននេះគេភី បួនឯងសួរពីម្សិលនឹង សម្ភាសន៍ហើយៗ ពូហម នឹង ។

ដានី : ពូហម គាត់ធ្វើប្រធាននៅនឹង?

ភិន : នៅនឹង ។

ដានី : ពូហម គាត់ធ្វើប្រធានភូមិស្រះឈូកនឹង?

ភិន : ប្រធានភូមិស្រះឈូកនឹង គាត់នៅរោងចក្រនឹងពីអើយរបស់គាត់ តែគេរៀបចំអ្នកណាបន្ទាប់ៗ មកទៀតខ្ញុំមិនដឹងច្បាស់ទេ ខ្ញុំស្គាល់ម្នាក់នឹង ។

ដានី : ចុះដូចលោកពូថា នៅឃ្នាំង នៅកាន់ឃ្នាំងនឹងចាប់ពីឆ្នាំណាមក?

ភិន : ពីយើងចុះមកពីលើដែរ ។

ដានី : ពីឆ្នាំ៧០ នឹង?

ភិន : បាទ!

ដានី : ឃ្នាំងរបស់លោកពូគេហៅឃ្នាំងអីគេ?

ភិន : គេហៅឃ្នាំងជើងភ្នំចិនម៉ង ។

ដានី : គេហៅឃ្នាំងជើងភ្នំ?

ភិន : ធម្មតាគេហៅឈ្មោះខ្ញុំម៉ង មិនដឹងគេដាក់ឈ្មោះអី គេហៅឈ្មោះខ្ញុំ ។

ដានី : យ្វាំងជើងភ្នំឈ្មោះយ្វាំង?

ភីន : ឈ្មោះខ្ញុំនឹងមែន ។

ដានី : យ្វាំងតាភីន?

ភីន : អី! ចៅហ្វាយស្រុកក៏ហៅចឹង មកដល់ចៅហ្វាយស្រុកក៏គេហៅចឹងដែរ ។ ខ្ញុំមិនដឹងគេដាក់  
ឈ្មោះអីមិនដឹង ។

ដានី : យ្វាំងតាភីន ចឹងពូអាចរៀបរាប់ថា មុនដំបូងដែលយើងចាប់ផ្តើមបង្កើតយ្វាំង វាយ៉ាងម៉េច  
បានយើងបង្កើតយ្វាំង គេហៅយ្វាំងជើងភ្នំ?

ភីន : អី! ចុះបើអីវ៉ាន់ដឹកមកមិនមានធ្វើយ្វាំងដាក់ ដូចអីវ៉ាន់ចិនសព្វថ្ងៃ ដឹកមកគេមានដុះដាក់  
បើអត់មានដុះដាក់ត្រូវទឹកភ្លៀងខូចអស់ គ្មានធ្វើអីកើត ។

ដានី : យ្វាំងនេះទីតាំងនៅមូណាទៅ?

ភីន : នៅខាងកើតជួរភ្នំដងទៅដល់ជើងភ្នំ វាមានជួរមួយទៅកើត ប៉ុន្តែខ្ញុំគ្រាន់ប្រាប់ប៉ុន្មាន  
មូលមិញថាទាហានគេនៅពេញហើយ ។

ដានី : ដល់កន្លែងដាក់បារ៉ាសនឹង?

ភីន : ជួរចុះទៅកើត មាត់ស្រះមួយនឹង ។

ដានី : មានជួរចុះមកខាងស្តាំដែរ?

ភីន : ខាងស្តាំដែរ ។

ដានី : ហើយយ្វាំងនឹងទំហំប៉ុណ្ណាទៅ?

ភីន : ទេ! ដីពីមុនទំហំសំ ៧១០០ ម៉ែត្រទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែពីមុនមក និយាយពីកន្លែង?

ភីន : ពីមុនមកដីម៉ូនីស៊ីងរាប់គីឡូ ធ្វើយ្វាំង ប៉ុន្តែកាត់គ្មានឲ្យអ្នកណាទៅដិត ព្រោះធម្មតាកន្លែង  
យ្វាំងគេលាក់ណាស់ គេមិនឲ្យអ្នកណាទៅដិតទេ ។

ដានី : យ្វាំងគេធ្វើប្រក់អីទៅ?

ភីន : ប្រក់ស័ង្កសី ។

ដានី : ប្រក់ស័ង្កសី?

ភីន : ធ្វើពីឈើ ។

ដានី : ប៉ុន្តែឈើរាប់រយម៉ែត្រ រាប់គីឡូ ប្រក់ស័ង្កសី?

ភីន : មិនទេ ធ្វើតូចៗ ទេដុះ ។

ដានី : តូចៗ ?

ភិន : ដុះ១០ ម៉ែត្រៗ ។

ដានី : ១០ ម៉ែត្រៗ ?

ភិន : បាទ!

ដានី : ប៉ុន្តែមានដុះច្រើន?

ភិន : មានដុះ៥ - ៦ ៗ យូរៗ ប៉ុន្តែនឹងឯង ។

ដានី : ៥ - ៦ យូរៗ ចាប់ពីឆ្នាំ៧០ មក?

ភិន : ហ្នឹង ។

ដានី : ពេលដែលចុះមកនឹងបង្កើតយូរៗ នៅនឹង?

ភិន : បង្កើតធ្វើនៅនឹង ។

ដានី : ចុះពីមុនចុះមក?

ភិន : ពីមុនយើងនៅលើនោះទេ មានទៅធ្វើអីកើតអីនៅនេះ ។

ដានី : បាទ! ប៉ុន្តែនៅលើមានយូរៗដែរ?

ភិន : នៅលើក៏មានដែរ ប៉ុន្តែតែនៅយើងវាពិបាកថា យើងនៅតាមព្រែកនៃខ្លះយើងមិនធ្វើដុះ  
ឯង នៅក្រោមដើមឈើ ប្រក់តង់ ប្រក់កៅស៊ូ ។

ដានី : ប៉ុន្តែលោកពូជ្រប់ការយូរៗតាំងពីនៅលើមក?

ភិន : នៅលើនៅយាមតែដុះនឹងឯង មិនមែនធ្វើមេកេទេ អ្នកយាម ។ មេកេមេធំនោះ ប៉ុន  
យើងអ្នកយាម ។

ដានី : មេធំអកណា?

ភិន : មេកេតាម៉ុកយើងទៅ មេយូរៗនោះ តាតម្ចាស់នោះ ហើយយើងកូនម្ចាស់ ។

ដានី : ប៉ុន្តែដូចជា គ្រាន់ថាយើង?

ភិន : គ្រាន់ថាយើងនៅជាប់ ។

ដានី : នៅជាប់នៅយូរៗ មើលខុសត្រូវនៅយូរៗ?

ភិន : បាទ! មើលថែ មិនមែនថែកែមែនទែនទេ ថែកែមែនទែនកេដ្យុង ។

ដានី : ដូចជា តា ម៉ុក តាតប្រាប់ថានេះអី?

ភិន : បាទ!

ដានី : ប៉ុន្តែក្រៅពី តា ម៉ុក អត់ទេ?

ភិន : ហើ! អត់ទេ អានឹងកេប្រើច្បាប់ដែរណាបួន មិនចេះថាខ្មែរក្រហមអត់ច្បាប់ម៉េច អត់ទេ  
កេការពច្បាប់ដែរតើ ។

ដានី : ប៉ុន្តែលោកពូ អ្នកទទួលមើលខុសត្រូវវាយ៉ាងណា?

ភីន : បាទ! ប៉ុន្តែកាលនោះគួរតិចច្បាប់ គួរដែរ អ្នកណាមកសុំអីចឹងបាន ប៉ុន្តែយ៉ាងឥឡូវនេះសុំ មិនបានទេ សល់ទុកលក់ ។ យ៉ាងពីមុនអត់លក់ទេ ។

ដានី : កាលពីមុនលក់អត់កើត?

ភីន : អត់ ។

ដានី : យើងអត់មានទីផ្សារលក់?

ភីន : លក់មិនបានទេ ខុសពីមុនគេរកខុសរកត្រូវអ្នកណាលក់ធ្វើអ្នកមានកំលក់ទៅ ខ្ញុំខឹងបំផុតសុំ អំបិលគេស៊ីមិនបាន អំបិលអត់បំផុតណា មិនឲ្យទេសល់ទុកលក់ ។

ដានី : ចឹងយ៉ាងរបស់លោកពូនឹង នៅកន្លែងនឹង យ៉ាងដាក់សម្ភារៈអីខ្លះទៅ?

ភីន : ស្បៀងអាហារសព្វបែបយ៉ាងសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ សម្រាប់ទាហាននឹង ។

ដានី : ដូចជាស្បៀងអាហារ ជាប្រភេទម៉េច ប្រភេទស្បៀងអីទៅ?

ភីន : គេហៅស្បៀងម៉េចអានីនឹងរួចស្បៀង មានសព្វគ្រឿងមនុស្សហូបមានអីខ្លះ ។

ដានី : មានអង្ករ មានសាច់ មានអំបិល មានគ្រឿងបរិភោគ ឧបភោគ សំលៀកបំពាក់អីនឹង ។ កាលនឹងយើងបានមកពីណាមក?

ភីន : ទិញគេ ។

ដានី : យើងទិញ យើងបានដូចរបស់របរលក់ឈើ លក់អីនឹងយើងទិញ?

ភីន : ទេ! អាជ្ញើរលុយទិញនឹង ខ្ញុំមិនដឹងថាបានពីណាទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាទិញ ។

ដានី : ទិញពីខាងថៃមក?

ភីន : ខាងថៃ នេះមួយខែអស់រាប់ម៉ឺនបារ៉ា ហូប ហើយមិនមែនបារ៉ាប៉ុន្មាននេះដូចឥឡូវ ។

ដានី : ហើយចឹងពីឆ្នាំ៧០ មក នៅខាងកងទ័ពខាងអង្គភាពដុតដុតតាមក្រសួងទេ យើងអត់ទាន់រក ស៊ី តាមក្រសួងខ្លួនឯងទេ?

ភីន : ប្តឹងហើយ មិនទាន់ឲ្យម្ចាស់ការខ្លួនឯងបានទេ រដ្ឋនៅចិញ្ចឹមទាំងស្រុក ចិញ្ចឹមទាំងពីបាត ជើងដល់ក្បាលហើយនេះ និយាយឲ្យខ្លី ទាំងពីគ្រូនាប់ជើងដល់ម្នាក់ ចិញ្ចឹមទាំងអស់ ។

ដានី : ទាំងខោអាវ ទាំងអស់ ទាំងសំលៀកបំពាក់?

ភីន : អី! ទាំងអស់ហើយ ទាំងពីគ្រូពះក្រពោចទាំងអស់ ។

ដានី : ចឹងមកបើកនៅយ៉ាងលោកពូរាល់ថ្ងៃ ឬក៏គេមានពេលបើកយ៉ាងម៉េច?

ភីន : គេបើកខែ ដូចយើងឥឡូវដែរ មួយខែបើកម្តង ប៉ុន្តែអត់មានប្រាក់ទេ អត់មានប្រាក់ខែ ទេ មានតែស្បៀងនឹងឯង ។

ដានី : ស្បៀងនឹងប៉ុន្តែយើងបើកនឹងតាមអង្គការពមួយៗមកបើក ឬក៏ប្រជាជនម្នាក់ៗទៅបើក?

ភិន : ប្រជាជនគេហៅតាមភូមិគេមកបើក មកយកទៅ ឬក៏មានផ្លូវឡានចូលបានយើងដឹកទៅឲ្យគេទៀត ។

ដានី : ដឹកឲ្យគេទៀត?

ភិន : បាទ! កន្លែងណាពិបាកដឹកឲ្យទៀត ។

ដានី : លោកពូទៅដឹកឲ្យគេទៀត?

ភិន : មានកងដឹកជញ្ជូនគេ ពួកឡានពួកអ៊ីចិននៅទៅគេដឹកទៅ ។

ដានី : ចុះនៅយូរឯងរបស់លោកពូនឹងប៉ុន្មាននាក់ទៅ?

ភិន : ហេ! នៅយូរឯងរបស់ខ្ញុំគេមិនយកគ្នាច្រើនទេ កាលនឹងទៅតិចគ្នា៤-៥នាក់ ។

ដានី : ៤-៥នាក់?

ភិន : បាទ!

ដានី : ប៉ុន្តែមានកងដឹកជញ្ជូនអ្នកផ្សេងទៀត?

ភិន : កងគេផ្សេងទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្តែលោកពូមានបញ្ជីមួយដូចជា កន្លែងនេះត្រូវបានរបបនេះ?

ភិន : ហេ! បញ្ជីមានតើ គេធ្វើបាត់របស់គេមិនបាន ។

ដានី : បានន័យថាបញ្ជីនឹង យើងធ្វើបញ្ជីនឹងហើយ ដូចជាភូមិនេះត្រូវបានស្តីខ្លះៗ?

ភិន : បាទ! ហ្នឹងហើយមាន ធ្វើខ្លួនឯងហើយបញ្ជូនឲ្យគេ ។

ដានី : ពួកអ្នកធ្វើខ្លួនឯង ឬក៏តាមម៉ក?

ភិន : យើងធ្វើខ្លួនឯង បញ្ជូនទៅឲ្យគេអ្នកសរុបទៀតទៅ ។

ដានី : ចុះលោកពូមានគិតថា ពេលដែលយើងធ្វើបញ្ជីនេះ ភូមិយើងចែកយ៉ាងម៉េច ដើម្បីឲ្យបានស្មើៗគ្នា ឬក៏លោកពូគិត?

ភិន : គេបែងមកតែម្តង ភូមិនេះប៉ុន្មាននាក់ៗចែកតំរូវគ្នាចំណែក មិនមានឲ្យលើស ឲ្យខ្វះគ្នាទេ ។

ដានី : ស្មើគ្នាមែន?

ភិន : បាទ! អ្នកណាបានកូនច្រើន បានច្រើនជាងគេទៅ ។ ឥឡូវខ្ញុំនិយាយតែអង្គរមួយចុះ គេកំណត់មនុស្សដែលកើតប្រចមក មានជាមនុស្សគេឲ្យមួយប៉ោតអង្ករ សម្រាប់មួយខែហើយហូបអត់អស់ទេ ។

ដានី : ចុះមនុស្សធំ?

ភិន : ធំក៏មួយប៉ោត ។

ដានី : ធំក៏មួយប៉ោត តូចក៏មួយប៉ោត?

ភិន : បាទ! ស្មើ ។

ដានី : ម៉ែចស្មើគ្នា បើកូនតូចៗ អត់ទាន់ចេះហូបដង បានមួយប៉ោត?

ភិន : អត់ចេះហូប ឲ្យម៉ែហូបឲ្យកូននឹងឆាប់ធំ ។

ដានី : ចុះម៉ែបានមួយប៉ោតដែរ?

ភិន : ម៉ែបានមួយប៉ោតដែរ សល់ចិញ្ចឹមជ្រូក តែចិញ្ចឹមជ្រូកអត់លក់ទៀត កាប់ចែកគ្នាហូប ។

ដានី : ចឹងលោកពូកាលនោះនៅភូមិចឹងលោកពូអត់គិតថាទុកភូមិឯងបានច្រើនជាងគេ?

ភិន : មិនទេ ទុកមិនបានទេ គេមើលដែរ ។

ដានី : គេមើលដែរ?

ភិន : អី! ដូចឥឡូវចឹង អាធ្វើអីមិនស្រួលគេដកសក្តិដកអីចឹងទៅ ប៉ុន្តែយើងពីមុនមិនមានសក្តិមានយសអីទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់ធ្វើឲ្យល្អទៅព្រោះម៉ាអត់មានប្រាក់ដូចគ្នា គ្មានអ្នកណាជិះជាន់អ្នកណាដងហូបមួយឆ្នែកៗដូចគ្នា ។ អត់មានចង់បានកាលនោះ ចង់បានចិញ្ចឹមសត្វនឹងឯង មាន ៣ ជ្រូក នេះពីកាលនោះ អង្ករគេបើកឲ្យតែមួយដុះចិញ្ចឹមជ្រូក២ សួរអាតានេះមើលជ្រូក ២ ជ្រូក៣ ហើយហូបអត់អស់ទេ អង្ករគេបើកនឹង ។

ដានី : ព្រោះកាលនឹងយើងមិនសូវជាអីលោភលន់អីប៉ុន្មាន បើយើងបានចិញ្ចឹមមកកាប់ចែកគ្នាយើងគិតអត់មានបានគិតលុយ?

ភិន : អត់ទេ បាទ! កាប់ចែកគ្នាហូប ប៉ុន្តែគេឲ្យចិញ្ចឹមដែរ អត់ឲ្យខ្វះម្ហូបទេ គេឲ្យត្រីខ្លីឲ្យប្អូនឯងហូបបានរាល់ថ្ងៃអត់ទេ ត្រីខ្លី ដូចពូអីហូបតែមួយថ្ងៃនឹងថ្ងៃ បាត់ទៅហើយលែងហូបហើយ ។ ដូច្នេះមនុស្សយើងទាំងអស់ដូចគ្នា ចូលចិត្តហូបសាច់ស្រស់អីទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្តែលោកពូដូចយើងឈប់ចែកគ្នាតាំងពីអង្ករលំនឹងទៅ?

ភិន : នេះឈប់មកសមាហរណកម្មនឹងម៉ែ ឈប់ដាច់បាត់ម៉ែ ។

ដានី : យើងឈប់ខ្លួនឯង ឬក៏?

ភិន : ឲ្យរដ្ឋាភិបាលចែកម្តងលើកនេះ ។

ដានី : បានន័យថាតាមភូមិតាមអី ដូចយើងប្រជាជនយើងធ្លាប់រស់នៅជាមួយគ្នា យើងប្រជាជនចាប់ពីសមាហរណកម្មមក យើងគ្រប់ៗគ្នាយើងឈប់ចែក ច្រើនរកស៊ីខ្លួនឯងម៉ែ?

ភិន : បាទ! ដឹងៗចូលមកទាំងអ្នកធំ ទាំងអ្នកតូច គ្មានអ្នកណានៅចែកទៀត គ្មានអ្នកណាទិញដូរអីពីសៀមមកទៀត អត់ទេ ។

ដានី : ចឹងយើងមានឃ្នាំងមានអី យើងចែករបស់របរនឹងតាំងពីឆ្នាំ៧០ រហូតដល់សមាហរណកម្ម?

ភីន : បាទ! បើតាមពិតគេធ្វើតាំងពីអើយមកនៅតាំងពីយួនចូលស្រុកយើងនោះ វាមានយួននឹង  
 រហូតហើយ ប៉ុន្តែយើងនៅក្នុងព្រៃលើនោះ ។ យើងមិនអាចនិយាយកើតទេ ព្រោះមួយ  
 ខែ ពីរខែទៅត្រង់នេះ មួយខែពីរខែទៅត្រង់នោះ ដែលមាននឹងនរ ដែលជាប់ ប្រវត្តិ  
 សាស្ត្រ ដែលចុងក្រោយនេះ គឺត្រង់នឹងឯង ។

ដានី : ពូដែលគេហៅនិយាយឲ្យចំទៅ ថាប្រធានយួន?

ភីន : អ្នកយាម ប្រធានគេមានមួយទៀត ។

ដានី : បើគេហៅយួនភីនហើយ មិនក្របក្រងយួន?

ភីន : ចៅហ្វាយស្រុកគាត់អ្នកដាក់ឈ្មោះចឹង ។

ដានី : ចៅហ្វាយស្រុកណា?

ភីន : ចៅហ្វាយស្រុកដាណា ។

ដានី : គាត់អ្នកដាក់?

ភីន : គាត់ហៅទម្លាប់គាត់ហៅចឹង ស្គាល់ភ្នំ ។ យើងអ្នកយាម ចំបំផុតគឺអ្នកយាម ។ ខ្ញុំមិន  
 ប្រកែកថា ខ្ញុំប្រធានទេ មិនប្រធានទេ តែបើហៅឲ្យចំទៅ អ្នកយាមហ្នឹងម្តង យាមមែន  
 អត់មានអ្នកណាចូលបានទេ ។

ដានី : ប៉ុន្មាននាក់ ក្រៅពីលោកពូមានពីណាខ្លះទៀត?

ភីន : ទេ! ឥឡូវនឹង៥នាក់ ។

ដានី : ពីណាខ្លះ?

ភីន : ឥឡូវសុទ្ធតែពិការនឹង ។

ដានី : ពីណា?

ភីន : នេះនៅជើងភ្នំនេះមួយ តា ហៀង ចាស់ហើយ ឈ្មោះ ហៀង ។

ដានី : តា ហៀង?

ភីន : អី!

ដានី : នៅជើងភ្នំដែរ ។ ពីណាទៀត?

ភីន : តាលី នៅស្រះឈូកគ្មានពូម៉ែ ។

ដានី : តា លី?

ភីន : មិនតាទេ នៅក្មេង ។

ដានី : ឈ្មោះលី ស្រះឈូក ។

ភីន : បានប៉ុន្មានហើយ ហើយនឹងខ្ញុំមួយទៀត នៅបាត់២ទៀត ។

ដានី : បាទ! ហៀង ។

ភិន : ពូ នេត ។

ដានី : នេត កាត់?

ភិន : ពិការដែរនឹង អាយុប្រហាក់ប្រហែលខ្ញុំ ។

ដានី : នៅភូមិណា?

ភិន : នៅទឹកជុំឡូនីន ។

ដានី : នៅទឹកជុំ បាន៤នាក់ ។

ភិន : ហើ! អាម្នាក់ទៀតវាទៅណាចេះ មានតែអា រើត ។

ដានី : រើត?

ភិន : បាទ! នៅទួលត្បែងសព្វថ្ងៃ ។

ដានី : ចឹង៥នាក់នឹង យើងមើលខុសត្រូវវាយ្យាងនឹងអត់ឲ្យបាត់ អត់ឲ្យអី បែកអីយើងមានបញ្ជីកត់ ថាបានប៉ុននេះប៉ុននោះ?

ភិន : មានៗ ។

ដានី : យ្យាងនឹងដូចជាចាប់ផ្ដើមបាត់ ដូចជាបោះបង់ចោលពីឆ្នាំណាទៅ?

ភិន : បោះបង់មែនទែន ពេលរដ្ឋាភិបាលវែរីចូលអន្លង់វែង ដែលយើងឡើងទៅលើភ្នំនឹង ។

ដានី : ឆ្នាំ៧៧?

ភិន : បាទ! ចោលហើយអានឹង ។

ដានី : ម៉េចខ្ញុំអត់ទាន់យល់ ម៉េចបានយើងឆ្នាំ៧៧ ម៉េចមានវែរីម៉េច?

ភិន : ចុះរដ្ឋាភិបាល មិនវែរីយកអន្លង់វែងនេះ ក្រោយពីយើងរៀបចំយ្យាងនេះហើយ យើងមិន ចូលបោះឆ្នោត ថាអត់ចូលបោះឆ្នោតទេប៉ុលពត ។ ក្រោយពីបោះឆ្នោតរួចហើយ មិនរដ្ឋា ភិបាលកាត់វែរីទៀតៗ វែរីដណ្ដើមយកអន្លង់វែង ។ យើងទៅនៅលើភ្នំទៀត ទៅនៅជុំហើយ

ដានី : ឆ្នាំ៧៧ហ្នឹង?

ភិន : ៧៧ ៧៨នឹង ។

ដានី : ៧៨?

ភិន : អី! នៅបានមួយឆ្នាំយើងមិនមកសមាហរណកម្មនឹង ជួបជុំគ្នាអស់ យ្យាងមិនរលាយត្រឹម នឹង៧៧ ។

ដានី : យ្យាងរលាយពេលយើងវែរី ឡើងលើភ្នំនឹង?

ភិន : បាទ! ហ្នឹងហើយ ហើយអីវាន់យើងមិនបានដឹកឡើងទៅវិញទេ ។

ដានី : ខាងគេមកយកទៅ?

ភីន : តា ម៉ុក គាត់ថាមើចបាច់ដឹកទេ ព្រោះច្បាំងគ្នាលើកនេះ អត់មានយួនទេ ខ្មែរគ្នាយើងទេ ទុកឲ្យគេយកទៅ ។ គាត់យកមែន ម៉ាស៊ីនភ្លើងថ្មីៗ គាត់អត់មានយកទៅដាក់ទុកម៉ាស៊ីន ភ្លើងវិញទេ ដោះលក់អេតបាយ ពូកែខាងអេតបាយ ។ ម៉ាស៊ីនភ្លើងទិញពីគេមកមួយប៉ុន្មាន សែនបាត យកមកដាក់មួយស្រុកមួយម៉ាស៊ីនថ្មីៗ ។

ដានី : ចឹងបាបពីឆ្នាំ៧៧មក បាត់ហើយយួរនឹង យើងបោះចោល?

ភីន : បាទ! រលាយខ្ទប់ឯងត្រង់នឹង ។

ដានី : ដល់ពេលលោកពូចុះមកវិញឆ្នាំ?

ភីន : ចុះមកវិញយើងរកស៊ីធម្មតា ។

ដានី : ចុះមកវិញ យួរនឹងលែងឃើញមាន?

ភីន : លែងហើយ នៅតែឈ្មោះ ។

ដានី : ចុះជាខ្ទម ជាដុះ?

ភីន : ខ្ទមអីនៅបានយូរតិច ក្រោយមកបានគេរូសយក ។

ដានី : រូសឆ្នាំណាទៅ?

ភីន : រូសក្រោយពីនឹងមក មិនដល់មួយឆ្នាំទេ គេរូសយកអស់ ទាហានគេនៅនឹង ។

ដានី : ប្រហែលជាឆ្នាំប៉ុន្មាន?

ភីន : ចុះមកវិញមិន៧៧ ។

ដានី : ចុះមកវិញឆ្នាំ៧៧?

ភីន : ហ្នឹងហើយ សមាហរណកម្ម៧៧ មកបានមួយឆ្នាំ មិនដល់មួយឆ្នាំដង គេរូសយកអស់ អារត់ អារាយអស់ ។

ដានី : ពីឆ្នាំ២០០០ គេរូសអស់?

ភីន : បាទ! អស់ ។ ដល់ឆ្នាំ២០០០-២០០១មក ដីចាប់ផ្តើមអស់ហើយ ។

ដានី : ចុះដីយួរនឹង ឥឡូវទៅជាដីអីវិញហើយ?

ភីន : ដីយួរនឹង វាទៅជាដីរបស់ក្រុមហ៊ុនរបស់អីណានោះ សល់តែ១០០ ម៉ែត្រ៤ជ្រុងនៅដល់ គេទុកឲ្យទេសចរណ៍ប៉ុន្តែនឹងឯង ប៉ុន្តែឃើញទាហានមកនៅហើយ ឥឡូវនេះ ។

ដានី : បាទ! គេទុក១០០ ម៉ែត្រនឹងគ្រាន់តែជាទីតាំង?

ភីន : ធ្វើដូះធ្វើអីវិញ តាមគាត់និយាយ ។

ដានី : ឥឡូវគេមានដាក់បង្កើលថាជា?

ភិន : បង្កោលពីមុនដាក់ម្តងហើយ ប៉ុន្តែឥឡូវវាបាក់បែកអស់ ខាងទេសចរណ៍គេលែងគិតគូរអីទៅ វាទៅរលាយ ។ ចាំបង្កូរមកនៅនេះវិញ ចាំគិតគូរធ្វើឲ្យល្អ ។

ដានី : ចឹងកន្លែងយ៉ាងនឹង ពីមុនមកឲ្យតែសម្ភារៈអីទាំងអស់ គឺទុកនឹងទាំងអស់?

ភិន : ដាក់នឹងទាំងអស់ ។

ដានី : សម្ភារៈ ចុះដូចជាការក្លែងដូចជាអីដាក់នឹង?

ភិន : នៅនឹង ។

ដានី : ដាក់នឹង?

ភិន : បាទ!

ដានី : ការក្លែងអីដូចជា?

ភិន : នេះរឿងការក្លែង មានអាមេរិចកាំងសួរខ្ញុំថាដឹកមកពីណា? ខ្ញុំថា អី! នៅជាប់ព្រំដែនថៃៗ ដឹកឲ្យ ។ សួរខ្ញុំថាដឹកដូរណា? ខ្ញុំថាដឹកដូរថៃ ចង់ច្បាស់ទៅ សួរថៃ ។ ខ្ញុំដឹងថាដឹកដូរថៃ មិនដឹងពីណាទេ ។

ដានី : អាមេរិចកាំងមកសួរលោកពូ?

ភិន : សួរ ។

ដានី : ការក្លែងប្រភេទអីខ្លះកាលនឹង?

ភិន : ការក្លែងមានតែប្រភេទចិននឹង ។

ដានី : មានការក្លែងអាកា ការក្លែងធំ ការក្លែងតូច ឈ្មោះការក្លែង?

ភិន : អី! មានប៉ុន្មានអំពែកមិនមានទេ មានតែត្រឹម៨០ ចុះមក ផុនដេកា បើគ្រាប់ការក្លែងបាញ់ ឆ្ងាយៗមិនសូវមានទេ ។

ដានី : ដេកា ហើយនឹង៨០ មីលីម៉ែត្រ ការក្លែងដៃ ការក្លែងអាកា ការក្លែងអីមាន?

ភិន : មាន ។

ដានី : ច្រើនកាលនឹង?

ភិន : អី! ល្មមដុតដុតកងទ័ពគេនឹង ។

ដានី : ចុះពេលដែលយើងរត់ឡើងវិញឆ្នាំ៧៧នឹង យើងទុកការក្លែងនឹងដែរ?

ភិន : មិនមានយកទេ ។

ដានី : ប៉ុន្តែយើងទុកការក្លែងនឹងចោលនឹង ហើយក៏?

ភិន : ចោលនឹងទៅ អ្នកណាទាហានគេកាន់ៗទៅ អ្នកណាមិនកាន់នៅក្នុងយ៉ាងៗនឹង ហើយខ្ញុំអ្នក ពិការតែ៥នាក់នឹង មានអ្នកណាទៅយក ។ បើ តា ម៉ុក តាតមិនឲ្យដឹកទេ តាតថាសុទ្ធតែ

ខ្មែរយើងទេ ទុកឲ្យគេយកទៅ ។ រដ្ឋាភិបាលយកទៅណា ប៉ុន្តែដឹងគេយកទៅទុកនៅឃ្នងណា ខ្ញុំមិនដឹងទៀតទេ ។

ដានី : ចុះអានីឃ្នងដើងភ្នំ ចុះក្រៅពីឃ្នងដើងភ្នំមានឃ្នងណាទៀត?

ភីន : ប្រកនេះមានតែនឹងទេ ។

ដានី : ចុះថាឃ្នងកណ្តាល?

ភីន : ឃ្នងកណ្តាលអានីឃ្នងដែលពីមុននឹងទៀត កាលពីមុនអាយើងចុះមកប៉ុន្មានមួយភ្នែកៗ ប៉ុន គ្រាន់គេដាក់ឈ្មោះចឹងទៅ ។

ដានី : ចឹងកាលកើតឃ្នងកណ្តាលនឹងគ្រាន់កើតមួយភ្នែកហើយទៅ រួចទៅក៏នេះឃ្នងរបស់គាភីន ក៏កើត?

ភីន : អានេះអាចុងបំផុតនឹង គេចាប់យកអាចុងក្រោយនេះឯង ដែលធ្វើកន្លែងទេសចរណ៍ ដូច នៅអន្លង់វែងដូចអីកន្លែងទេសចរណ៍មួយៗ កន្លែងលើ កន្លែង ប៉ុល ពត កន្លែងអីនឹង អា ចុងក្រោយនឹងហើយ បើអាមុនសំព្រាច្រើនណាស់ សួរនិយាយក៏វាមិនអស់ដែរ ច្រើន កន្លែងផ្លាស់ប្តូរដល់គេយកចុងក្រោយបំផុត គឺអាអស់នឹងឯង ដូចខ្ញុំប្រាប់នឹង ។

ដានី : ចុះកន្លែងរោងចក្រអារឈើនឹង ពីឆ្នាំ?

ភីន : អានឹងរោងចក្រអារឈើនឹង ពីមុនមកហើយ វាមកអស់ត្រឹមដែលរដ្ឋាភិបាលវែយកបាន កាល ។

ដានី : ៩៧?

ភីន : បាទ! ហ្នឹងហើយ ។

ដានី : ចុះកន្លែងផ្សេងៗទៀត ដូចដូះ គា ម៉ុក នៅកន្លែងមាត់បង់នឹង សង់ពីអង្គុលដែរ?

ភីន : អានឹងសង់មួយសំបក់សម្បាលធ្វើស្ពានធ្វើមន្ទីរពេទ្យនឹង តែគាត់ធ្វើក្រោយៗទេ ក្រោយ ស្ពាន ក្រោយមន្ទីរពេទ្យ ដូះនឹង ។

ដានី : ស្ពាន មន្ទីរពេទ្យពេកអ៊ុនភាក់?

ភីន : បាទ!

ដានី : ៩៣ ធ្វើស្ពាន?

ភីន : បាទ! ធ្វើ៩៣ ។

ដានី : គាត់ធ្វើស្ពានបំណងអី?

ភីន : ធ្វើឆ្លងវាធ្វើឈើយូរទៅវាពិបាក យូរទៅវាមិនពុក ទិញស្ពឺៗពីថែមកធ្វើ អ្នកស្រុកយើង ធ្វើទេណា ។ ប៉ុន្តែគ្រាន់ជួលអ្នកថែម្នាក់មកធ្វើ ។

ដានី : គ្រាន់តែម្នាក់ឆ្លើយគំនិតអ្នកធ្វើ?

ភីន : បាទ!

ដានី : គាត់ធ្វើនឹងសម្រាប់យើងឆ្លង ហើយក៏យើងត្រូវធ្វើគ្រឿងសម្រាប់ដឹកសម្ភារៈអ្វីសម្រាប់វៃ អីគ្រឿង?

ភីន : អី! អានឹងឆ្លងសម្រាប់ចឹងតើ កាលនឹងនៅវៃគ្នា ។

ដានី : នៅវៃគ្នា?

ភីន : អី! កាលធ្វើស្ដានឈើវាពិបាក ឆាប់ខូច គាត់មានគំនិតមួយ គាត់ចេះផង ខ្ញុំពិនិយាយ នោះថា គាត់ធ្វើទុកប្រវត្តិសាស្ត្រផង គាត់ចាស់ហើយ គាត់និយាយចឹង ។

ដានី : គាត់ចាស់ហើយ?

ភីន : បាទ! គាត់ចាស់ហើយ អញមិនដឹងឆាប់ថ្ងៃណា ។

ដានី : គាត់ថាចឹងដែរ?

ភីន : ហ្នឹងហើយ និយាយចឹង គាត់ធ្វើចឹង ចាប់ផ្ដើមគិតធ្វើអានឹង ធ្វើសាលារៀនមុនគេ ហើយ ក្មេងរៀនពេញ ហើយមន្ទីរពេទ្យហើយបានស្ដាននឹង ស្ដាននឹងបានក្រោយគេបំផុត រូប ចំលាក់នេះ ។

ដានី : រូបចំលាក់ ដែលយើងឡើងនឹង?

ភីន : បាទ! រូបចំលាក់នេះបើសិនជាកុំច្បាំងតទៅទៀត អាជំនឿរក្ខខាងនេះឆ្លាក់ទាំងអស់ ដែន ការណ៍ គាត់ឆ្លាក់ទាំងអស់ ។

ដានី : អ្នកឆ្លាក់នៅដែរអត់?

ភីន : អ្នកឆ្លាក់ស្លាប់បាត់ហើយ ស្លាប់បាត់ទាំងអស់តាមមើល ៥-៦ នាក់ស្លាប់បាត់ទាំងអស់ ។

ដានី : ម៉េចចឹង បានគាត់ស្លាប់?

ភីន : ឈឺ ។

ដានី : ឈឺស្លាប់ទាំងអស់?

ភីន : អាមេឆ្លាក់កំបុតជើងទេ ពិការ ។

ដានី : តែគាត់នៅ ហើយស្លាប់ហើយ?

ភីន : ស្លាប់ គាត់នៅនេះ ប៉ុន្តែដល់ហើយទៅស្រុកៗឈឺស្លាប់នៅស្រុក ។ តែនៅអ្នកអត់កំបុត ជើងទេ នៅមន្ទីរពេទ្យ ប៉ុន្តែឥឡូវគាត់ស្លាប់ទៅទៀត ទើបស្លាប់ឆ្នាំទៅ ។

ដានី : កាលនោះគាត់សង់មន្ទីរពេទ្យ សង់សាលារៀនមុនគេ?

ភីន : សាលារៀនមុន ។

ដានី : ម៉េចបានកាត់កិតសង់សាលារៀន?

ភិន : អត់មានអីឲ្យក្មេងរៀន ហើយស្រុកស្រួលបួល កាត់កិតថាស្រួលបួលអន្លង់វែងនឹង ថាសាលារៀនឈើក៏ពិបាក កាត់សង់អានឹងមួយ ។

ដានី : សង់ឆ្នាំណា សាលារៀន?

ភិន : សង់ៗសាលារៀនឆ្នាំមុនអ៊ុនភាក់មួយឆ្នាំ ។ សាលាឈើ តែធ្វើឈើដូចថាវាមិនជាប់ប្រវត្តិសាស្ត្រអីវែងឆ្ងាយទេ កាត់សុខចិត្តចំណាយលុយធ្វើអានឹង ។

ដានី : ដល់ពេលធ្វើសាលារៀន ។

អ្នកជិតខាង : កាលពីឆ្នាំ៧៥ យន្តហោះគេមកឡាក់ម្តង ប៊ិសឆាប់សិស្ស ។

ភិន : ឡាក់មុខនឹង ឡាក់កំទេចចោល ប៊ិសឆាប់សិស្សអស់ ប៉ុនអត់ត្រូវ ឡាក់ចំពីមុខមិនទាន់លុបទេ ក្រឡុកនឹងនៅនឹងទេនៅកណ្តាល ។

ដានី : យន្តហោះរបស់ខាង?

ភិន : របស់ខ្មែរយើង ភ្នំពេញ ។

ដានី : ភ្នំពេញនឹងមក?

ភិន : បាទ! អាកន្ធុរ្យ មិនស្រួលរួមផ្សំនឹងអ៊ុនភាក់ទៀតមកឡាក់នេះ អ៊ុនភាក់នេះមិនមែនអង្គការល្អប៉ុន្មានទេ ។

ដានី : កាត់សង់សាលារៀន ចុះក្រុមមកពីណាមក?

ភិន : ក្រុមវេសគ្នាយើង ។

ដានី : គ្នាយើងអ្នកដែលចេះ?

ភិន : គេចេះក្រុមមុនៗ មិនមែន ។

ដានី : សង់ហើយ បានសង់មន្ទីរពេទ្យ?

ភិន : បាទ!

ដានី : មន្ទីរពេទ្យមានមុននឹងទៀត ហើយក៏សង់?

ភិន : មន្ទីរពេទ្យមុនក៏មានដែរ អន្លង់វែង ប៉ុនមន្ទីរពេទ្យដុះយួននៅដុះដីដុះអីនឹង ឈើដែរ ប៉ុនដល់ក្រោយមក អាឈើគេទើបនឹងរូសអស់ផង ។

ដានី : ចឹងមន្ទីរពេទ្យថ្មីនឹង តា ម៉ុក សង់ដែរ ហើយអត់ទេ?

ភិន : បាទ! កាត់សង់ដែរ ស្ពាន ៣នឹង ហើយធ្វើបុលក្រោយដែលដុះកាត់នេះនឹង ដុះភ្នំ ។ ហើយស្ពាននឹងអត់មានគ្រឹះទេ អត់ឲ្យថែបុកទេ ។

ដានី : យើងម៉េច?

ភីន : គាត់ថាគ្រឹះអញចាក់រឹងជាន់ឯងធ្វើទៀត ។

ដានី : គាត់ចាក់ម៉េច?

ភីន : ពួកឯងវិស្វករ ប៉ុន្តែធ្វើគ្រឹះមិនរឹងដល់អញ ភ្នំ២ដឹកដាក់អូរថ្មសុទ្ធ ។

ដានី : ចឹងមិនបាច់ចាំចាក់?

ភីន : អត់ចាក់ទេ ហើយមើលប៉ុន្មានឆ្នាំហើយ អត់មានស្រុតទេ ឡានបរទំនប់ប៉ុន្មានអត់ស្រុតទេ ។

ដានី : បើគាត់ចាក់ថ្មពេញ?

ភីន : ថ្មសុទ្ធម្ល៉ឹងភ្នំអូរ ភ្នំ២ អាខាងលើមានភ្នំមួយ បួនឯងមើលទៅខាងកើតឃើញផ្ទះគេមួយ នៅហ្នឹង ភ្នំនឹងមួយ ហើយអាមាត់អូរខាងក្រោមកន្លែងលើអ្នកលាងឡាន ភ្នំនឹងមួយមួយ ជំនារនឹងទៅលិចអមអូរនឹងកាយអស់ ចុះបាតដាក់ទៅ ។ ហើយស្ពាននឹងថែរកបុកគ្រឹះ គាត់ ថាឯងបុកគ្រឹះម៉េចចូល បើគ្រឹះអញវែងដាក់រាប់រយម៉ែត្រទៅហើយចាំបុកគ្រឹះអីទៀត ធ្វើ ពីលើ មើលអត់មានស្រុតមានអីទេ ។ ហើយបច្ចេកទេសធ្វើស្ពាននឹង គឺមកពីគំនិតគាត់ នឹងទាំងអស់ ។ ហើយអ្នកបច្ចេកទេសថែថាធ្វើនេះទៅមិនចាំបាច់ទប់ទឹកធ្វើអី គាត់ថាហេ! អញត្រូវការទឹក អញទប់ទឹក មើលឃើញគាត់ធ្វើស្ពានក្រោមទំនប់ឃើញទេ ទប់ទំនប់ពីមុខ ឲ្យសល់ទឹក ។

ដានី : ចុះអ្នកធ្វើសាលារៀននឹង ពូជីងថាពីណាគេដូចថាជាង មេជាងអ្នកធ្វើ?

ភីន : ទេ! បើតាមខ្ញុំដឹង កាលនឹងមេជាងគេនឹងដែលអាចជួលថែមក ។

ដានី : ជួលថែ?

ភីន : បាទ! ប៉ុន្តែជាងនៅខ្វែរយើងនេះមិនមានទេ មានតែកម្លាំងកម្មករទេ ។

ដានី : ជួលថែ សាលារៀន ស្ពានអីនឹង?

ភីន : បាទ! ហើយលុយៗជួលគេអស់តែថ្ងៃជួលមេជាង ដែលធ្វើទាំងអស់យើងអ្នកស្រុកនឹងឯង ឯងមានកូនរៀនឯងទៅធ្វើ ។ ស្ពាននឹងកបឹង ឯងដើរកាត់ស្ពាននេះ ឯងធ្វើមួយម៉ោងសិន ចាំទៅទៀត ។

ដានី : ដើរកាត់ត្រូវធ្វើមួយម៉ោងបាន?

ភីន : បាទ! ធ្វើទៅទៀត ការងារគ្មានរៀនប្រញាប់ទេ តែកាត់ស្ពាននឹងធ្វើហើយៗយើងទៅ ទៀត ។

ដានី : ចុះផ្ទះគាត់ ជាងធ្វើផ្ទះគាត់?

ភីន : ជាងធ្វើដូះកាត់អាទីន៍ជាងគេនៅទេ ម៉ុក្កុមី ប៉ុន្តែអ្នកចាស់ៗកាត់ស្លាប់បាត់អស់ៗ ប៉ុន្តែអ្នកធ្វើលើកអីមែនទែនទៅនៅណាណាទាំងអស់ទៅទៀតៗ ឈើទាំងមូលហើយឈើៗ ទៅឃើញ?

ដានី : ឃើញៗ ។

ភីន : ដើមទ្រាស ដូះនឹងដើមទ្រាស ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំចង់បើសិនជាមានជាងអ្នកធ្វើអាទីន៍ ចង់ទៅសួរនាំថាពេលធ្វើដូះដំបូងនឹងយ៉ាងម៉េច តា ម៉ុក កាត់ប្រាប់ថាឲ្យធ្វើយ៉ាងម៉េច?

ភីន : កាត់ធ្វើទុកជាប្រវត្តិសាស្ត្រឲ្យកូនមើលតែម្តងៗ និយាយធ្វើសសរមូល យើងថាម៉េចមិនអារម្មណ៍អ្វីឲ្យល្អ កាត់ថាគិតទៀតអស់ឈើហើយ ឥឡូវអញធ្វើឈើទាំងមូលទុកឲ្យកូនចៅ ឯងមើល តើឈើពីមុនស្រុកខ្មែរយើងមានឈើធំៗអត់ វាមាន ។

ដានី : កាត់ប្រាប់ចឹង?

ភីន : បាទ! ហើយឈើនេះមិនមែនលើកដៃមនុស្សរួច លើកអាអីស្អុយ ។

ដានី : កាត់ដឹងដែរ កាត់ព្យាករណ៍ថា គិតទៀតអស់ឈើស្រុកខ្មែរ?

ភីន : បាទ! សូម្បីតែសត្វ សត្វទន្សាយនេះ តែឃើញអ្នកណាសម្លាប់សត្វទន្សាយនេះរឿង កាត់ថាទន្សាយសត្វស្នូតបំផុតឯងសម្លាប់វាធ្វើអី ទុកឲ្យមនុស្សមើល គិតអស់ហើយសត្វក៏អស់ ព្រៃក៏អស់ដែរ ។

ដានី : កាត់ថាចឹង?

ភីន : ប៉ុន្តែដោយសារមនុស្សយើងវាច្រើន អ្នកណាទៅទប់បាន ។

ដានី : ចឹងម៉េចបានកាត់កូរូបកូរអីក្នុងដូះកាត់?

ភីន : កូរទុកមើល ព្រោះមនុស្សភាគច្រើនមិនបានមកមើលព្រះវិហារផ្ទាល់ទេ ឲ្យមកមើលនឹង ។

ដានី : បុះជាងកំនូរអីនៅនឹង?

ភីន : ជាងកំនូរនេះ ។

ដានី : ណា?

ភីន : តែកាត់នៅទាហានឥឡូវ ។

ដានី : កាត់ឈ្មោះអីទៅ?

ភីន : អេង ។

ដានី : ឈ្មោះ អេង អីអេង?

ភីន : ហេ! ខ្ញុំអត់ស្គាល់ដីតាកាត់ ។

ដានី : អេង គាត់ធ្វើទាហាននៅណា?

ភីន : ទាហាននៅព្រះវិហារនោះ ។

ដានី : ឥឡូវនៅព្រះវិហារ?

អ្នកជិតខាង: គាត់មកដូរមួយអាទិត្យ ២អាទិត្យ ។

ភីន : អី! មកដូរម្តងៗ មិនឆ្ងាយដូចទេ ហៅមិនដឹងជាទៅកងពលទីប៉ុន្មានទេ ។

ដានី : ជាងគំនូរ ឈ្មោះ អេង ដូរគាត់នៅណា?

ភីន : ដូរនេះ ដូរស័ក្តសីនេះ ។

ដានី : នៅភូមិជើងភ្នំដែរ?

ភីន : បាទ! ដូរនេះ ដើមដូង ។

ដានី : តែឥឡូវគាត់មកនៅធ្វើទាហាន ឬគាត់មកនៅដូរ?

ភីន : មិនទេ នៅបន្ទាយ ។

ដានី : គាត់ឈ្មោះ អេង ហ្នឹងគាត់ជាងគំនូរព្រះវិហារ គួរ?

ភីន : ជាងគួរ ។

ដានី : ដល់ជាងធ្វើដូរ?

ភីន : ដូរនឹង ជាងពិតប្រាកដខ្ញុំអត់ដឹងពីណាទេ ជាង ។

ដានី : អ្នកដែលចូលរួមធ្វើដែរ?

ភីន : អ្នកដែលចូលរួមធ្វើគឺសព្វមនុស្សច្រើន អាចេះបើកមេខ្នាតអានីងអ្នកទៅលើកទៅ អាចេះជាង ឈូសទៅឈូស អាចេះជាងឈូសទៅឈូស អាណាចេះជាងជាប់ទៅជាប់ទៅ ។ តែក្រុម ជាងគាត់មានក្រុមជាង ។

អ្នកជិតខាង: ជិតដូរអន្លង់វែង អានីងភូមិក្រុមជាងហើយ ។

ភីន : ភូមិ ពូ ខុល អានីងភូមិក្រុមជាងហើយអានីង ។

ដានី : ភូមិអីគេ?

ភីន : ខុល ។

ដានី : ខុល?

ភីន : តែឈ្មោះភូមិគេឥឡូវនេះ មិនដឹងឈ្មោះអី ។

អ្នកជិតខាង: ឈ្មោះភូមិអូរចិញ្ចៀន ទល់មុខដូរដូរអន្លង់វែងទៅលិច ។

ភីន : ភូមិគេទៅលិច ជាប់ដូរយាយប៉ក ដូរទៅលិចភូមិនឹងឯង ។ ភូមិនឹងមួយភូមិសុទ្ធតែជាង ប៉ុនឥឡូវនេះ គាត់ឈប់ធ្វើជាងហើយ ។

ដានី : ប៉ុន្តែពីមុនមកជាង ?

ភីន : ជាងទាំងអស់ ។

ដានី : ចុះភូមិខាងសិល្បៈ ?

ភីន : សិល្បៈនឹង អាព្វកសិល្បៈនឹងមិនមានភូមិទេ មនុស្សវាភិប វាដើរនៅនឹងគេនឹងឯង ។

ដានី : ចុះនៅមិនមែននៅទឹកដុំ ?

ភីន : នៅទឹកដុំ ឥឡូវនេះ បឹងបានខ្ញុំថាដើរនៅនឹងគេនឹងឯង មនុស្សក្នុងវាភិប វាអត់មានភូមិមួយ តែឯងទេ ។

ដានី : សិល្បៈគេច្រើនលេងអីកាលជំនាន់នឹង ?

ភីន : លេងដេរយួនដេរអីនឹង ដេរតែយួនស្ងួត អាមេរិចកាំងឈប់ដេរហើយ ។

ដានី : ម៉េចបានលេងតែដេរយួន ?

ភីន : អី! ថាយួនឈ្នានពានដីខ្មែរ ដេរតែយួននឹង ។

ដានី : អត់តែថាយើងធ្វើម៉េច សើចកប្រែអីមាន ?

ភីន : ហេ! មាន អានឹងគេមានផ្សេង ប៉ុន្តែអត់បទអីគេត្រូវនិយាយត្រូវអីភ្នែកគឺដៀលក្នុងដេរតែ យួននឹងហើយ ។

ដានី : ចំរៀងក៏ដេរយួនដែរ ?

ភីន : ចំរៀងក៏មានដែរ ។

ដានី : អត់មានចំរៀនស្នេហាអូរបងអី ?

ភីន : ហេ! អាស្នេហាអូរបងគេមិនទាន់និយាយទេកាលនោះ ព្រោះមនុស្សវាមានស្រាប់មិនបាច បង្ហាញវាចឹងទៀតទេ ។ នេះឥឡូវនេះអ្នកតែង មើលខ្ញុំសុំសំណូមពរតាមនឹងភិប ឲ្យតែង គិតពីដី ពីអីខ្លះទៅ តែងណាស្នេហាយូរទៅរដ្ឋាភិបាកទប់លែងឈ្នះ អាបុណ្យខ្លះកំណើត វា ទៅបុណ្យអីណាស្នេហាទាំងអស់ មនុស្សទប់លែងបាន សង្គមវាទៅប្រែប្រួលខុសពីមនុស្ស អស់ហើយមើលទៅ ។

ដានី : ពូ តែងចំរៀងនេះ គេតែងលក់ ?

ភីន : អានឹងហើយអ្នកតែងលក់នឹង ឲ្យគិតពីប្រទេសជាតិខ្លះទៅ លោកអើយ ។

ដានី : តែងលក់ បើមិនមានស្នេហា លក់អត់សូវដាច់ អត់សូវចំណេញ ។

ភីន : ហើយដាក់សុទ្ធតែស្រាតមក ហើយស្រាតនឹងគេចេះស្រាតខ្លួនគេហើយ ចាំបាច់ដាក់ធ្វើអី មែនណា អាក្រក់ណាស់ ។ ខ្ញុំសំណូមពរតាមនឹង ហើយអត់អាក្រក់ទេ ខ្ញុំនិយាយប្អូនឯង ទុកសម្រាប់កូនសម្រាប់ចៅទៅថ្ងៃក្រោយទៀត ឥឡូវមានកូននៅ ?

ដានី : អត់ទាន់ ។

ភីន : នៅចាំមើលមានកូនមានចៅពិបាកប្រដៅវាលេខមួយ ពិបាក ព្រោះវាលើញសន្តមខាង ក្រៅ ។

ដានី : លោកពូខ្ញុំចង់ដឹងតិចទាក់ទងពីកាលយើងបែកបាក់គ្នា ដូចជាពីមុនមកយើងនៅរួបរួមគ្នា យើងនៅជុំគ្នា ក្រោយមកយើងមានការ យើងបែកបាក់ដូចខាងយើងបែកបាក់ផ្ទៃក្នុង យើងរែកគ្នាផ្ទៃក្នុងលោកពូមានដឹងរឿងនឹង មូលហេតុដំបូងម៉េចបានយើងបែកបាក់គ្នា យើងមានក្រុម?

ភីន : មូលហេតុ អានឹងខ្ញុំនិយាយតិចចុះ ប៉ុន្តែចំពោះខ្ញុំតូចតាចនេះមិនដឹងទេ អ្នកតូច គឺមិនដឹងទេ ដូចសន្តមឥឡូវចឹង រឿងរ៉ាវប្រទេសជាតិសួរសម្តេច ហ៊ុន សែន សួរលោក ហេង សំរិន អីចឹង ។ ហើយគាត់បែកបាក់គ្នាគាត់នឹង បួនឯងសួរ នួន ជា ដែលជាប់កុកបានដឹងរឿង ។

ដានី : ប៉ុន្តែខ្ញុំចង់ដឹងពីអ្វីដែលលោកពូយល់ដឹងខ្លួនឯង បានឮបានអី ឬយល់ដឹងខ្លួនឯងទៀត ព្រោះ រឿងខ្លះទៀត យើងចង់ដឹងពីអ្នកតូចតាចទៅ?

ភីន : ពីតូចតាចទៅ ។

ដានី : បាទ!

ភីន : អាយើងតូចតាចនឹងវាដឹងរឿងគាត់មិនអស់ ។

ដានី : ដូចជាដំបូងមក មូលហេតុចាប់ផ្តើមមុនបែកបាក់ មុនបន្តមកវាយ៉ាងម៉េចបានវាមុនដំបូង?

ភីន : អី! យើងមិនដឹងដែរ មិនដឹងគេនាំគ្នាថាទាស់គ្នានឹង មិនដឹងរឿងអី បើគេអ្នកធំៗ គេមិន ប្រាប់យើង ។ យើងស្រាប់តែឃើញគេចេញទ្រង់ទ្រាយធំមកហើយបានដឹងថា អូ! គេទាស់ គាត់ ។ ប៉ុន្តែអារឿងពីតូចមកយើងមិនដឹង មិនដឹងថា គាត់ទាស់រឿងអត់លុយ ឬក៏ទាស់ពី អីបុណ្យសក្តិអី ។ បើដូចបុណ្យសក្តិអីដូចមិនដណ្តើមគ្នាអីទេ ។

ដានី : បើគាត់ធំៗ អស់?

ភីន : អី! ប៉ុន្តែតិចសំខាន់រឿងអត់លុយចាយ បើតាមខ្ញុំគិតមើលវាអស់ជំនួយ ។ បើអស់ជំនួយ មិនបែកបាក់គ្នា ពួកនេះវាត្រូវការចាយលុយ ។

ដានី : ដល់ពេលបែកបាក់គ្នា អត់ទុកចិត្តគ្នា?

ភីន : អត់ទុកចិត្តគ្នា ម្យ៉ាងវាអត់លុយ ហើយគាត់ដោះស្រាយ ។

ដានី : ដល់ពេលយើងរករឿងៗខ្លះ?

ភីន : បាទ! សង្គ្រាមបញ្ចប់មិនបាន ហើយគាត់ចេះតែបន្ត ហើយលុយវាអត់ៗធ្វើម៉េចនឹងកើត ចឹងបានសម្តេច ហ៊ុន សែន គាត់សន្សំលុយណាស់ឥឡូវ មិនឲ្យខ្លះទេ ។

ដានី : លោកពូដូចជា មុននឹង មានខាង តា ប៉ូល ពត គាត់ចាប់ តា ម៉ុក ចាប់តាសុន សេន ឃុំហើយអត់ទេ?

ភីន : អា រឿងនឹងហើយ ដែលខ្ញុំថាវាមិនដឹងអស់ ត្រង់គាត់ទាស់គ្នារឿងអី ដល់ទៅឃើញចាប់ ប្រកែកប្រណាំងគ្នាចឹង បានយើងដឹងថាតាៗ គាត់ទាស់គ្នា ប៉ុនមិនដឹងថាមូលហេតុអី ។

ដានី : តែលោកពូដឹងថា ប៉ូល ពត ចាប់ តា ម៉ុក ហើយចាប់តា សុន សេន ឃុំអត់ទេ?

ភីន : អី! របៀបដូចគេដាក់កុកសព្វថ្ងៃចឹង ដាក់តាៗ គេរបៀបថាដាក់ចាប់ជានយោបាយ គេ គ្រាន់មិនឲ្យដើរទៅណាទៅណា ។ តែយើងនៅផ្ទះនៅអីធម្មតាចឹង ។

ដានី : ពីអង្គាល់?

ភីន : ហេ! មិនចាំឆ្នាំទៀត អាឆ្នាំមុនៗ សមាហរណកម្មនឹង ។ មុនសមាហរណកម្ម៧៧ ៧៨១ នឹងហើយខ្លាំង ។

ដានី : ដល់ពេលកាលនឹងដូចថាយើងមានយ៉ាងម៉េច ដូចជាខាង ប៉ូល ពត គាត់មានកងទ័ពរបស់ គាត់ដែរ ហើយខាងតា ម៉ុក គាត់មាន?

ភីន : កងទ័ពតែមួយទេ ប៉ុនដល់គាត់បែកគ្នាចឹងដូចជាអ្នកនេះកាន់នេះ អ្នកនោះកាន់នោះចឹងទៅ ណា រឿងចឹងទេ ។

ដានី : ដល់ពេលគាត់ទាស់គ្នាទៅខាងប៉ូល ពត ខាងណាខ្លះទៅកាន់ជើងតា ប៉ូល ពត?

ភីន : តា ប៉ូល ពត ឥឡូវនេះនៅយើងចូលរដ្ឋាភិបាលអស់ហើយ ។

ដានី : ពីមុនមក?

ភីន : ប៉ុននៅខាងដែលត្រពាំងប្រាសាទ មេៗមួយចំនួន ។

ដានី : មេៗនៅត្រពាំងប្រាសាទ?

ភីន : តែមួយចំនួនក៏ស្លាប់បាត់ទៅហើយ មិនមាននៅ នៅតិចតួច ។ គាត់ទំនាស់គ្នា តាមមើល ទៅ មិនទំនាស់ដល់ប្រយោជន៍អី សំខាន់លុយកាក់ខ្ញុំថាមិញវាល្មមទេ ប៉ុនទំនាស់ដែលធំ ដែលគាត់ឲ្យបាក់បែកគ្នា តាមមើលរឿងនយោបាយដែរ រឿងចូលបោះឆ្នោត ឬក៏មិន ចូលចឹង ឯង ។ ប៉ូល ពត គាត់មិនចូលទេ ។

ដានី : ប៉ូល ពត អត់ចូល?

ភីន : បាទ! ប៉ុន តាៗនោះចូលហើយ គាត់ថាបានច្បាំងហើយ ព្រោះអស់យួនហើយ យួនគេ នៅតិចតួច នៅជំនាញការនៅអីវាដូចជាខ្មែរយើងសុទ្ធតែហើយ គាត់មិនច្បាំងទៅទៀតទេ ។ ប៉ូល ពត គាត់ជាប់រឿងរ៉ាវរបស់គាត់ បើចូលទៅដូចជាវាជាប់ទាក់ទិនច្រើន គាត់មិនចង់ ទេ ។ បើដូច្នោះ គាត់ក៏មិនចង់បែកគ្នាដែរ មនុស្សចាស់ដូចគ្នា ចង់បែកទៅណា ។

ដានី : ធ្វើការជាមួយក្លាយហើយ ?

ភិន : បាទ! ប៉ុន្តែដល់ចឹងទៅវាទៅចឹង ។ មកខ្លាំងនៅនេះហើយ ដែលមួយចូល មួយមិនចូល នឹង ។ តាមពិតមិនមែនជាណាទេនោះ គាត់ចូលរដ្ឋាភិបាលនឹងមុនទេ តាមគាត់រៀបចូល មុនហើយ ។ ប៉ុន្តែគាត់ថាវាទៅទំនាស់ក្នុងគាត់ដោះស្រាយមិនចេញ គាត់លែងចង់នៅច្បាំង នៅតទល់ក្នុងអំឡុងហើយ ព្រោះគាត់និយាយមួយម៉ាត់ថាវាទៅតែខ្មែរយើងហើយ មិន មានយួនណាទៀតទេ ។ បើនៅយួនទៀត គាត់មិនយប់មែន ពួកនេះ យី! ដូចស្នេហាដីវា ជាងគេណាស់ ទាល់តែឆាប់ខ្លួន ។

ដានី : ដល់ពេលគាត់ឈ្មោះក្លាយយ៉ាងម៉េច បានមានការសម្រាប់ដូចក្រុមគ្រួសារលោកគា សុន សេន?

ភិន : សម្រាប់នេះ មិនមែនស្លាប់អ្នកដទៃទាំងអស់សម្រាប់ទេ តាមមើលសម្រាប់ដោយបុគ្គលកំនុំ ទេ ។ អានឹងបើច្បាប់ឥឡូវគេពិនិត្យចឹង ។ បុគ្គលសម្រាប់ ហើយបុគ្គលស្លាប់នឹង គឺកំនុំក្នុងពី យូរណាស់មកហើយ ។

ដានី : ពីអង្គាល់មក?

ភិន : ពីតាំងពីយើងធ្វើការអីមុនមកនោះ ។

ដានី : តាំងពីជំនាន់ពង្ស?

ភិន : បាទ! ហ្នឹងហើយ ទំនាស់ក្នុងណាស់ ពួកនេះ ។

ដានី : លោកពូអាចមានប្រសាសន៍កន្លែងនឹងតិចមើលដែរ?

ភិន : ជំនាន់ពង្ស អ្នកនេះនឹង មិនគេធ្វើមេទ័ព មេទាហាន ។

ដានី : តាសារឿន ០៥?

ភិន : តា រឿន មេទ័ពនៅភូមិភាគឦសាន ។ ហើយសុន សេន នឹង មិនគាត់មេបញ្ជាការធំ ។ តែ រឿនគេឈ្មោះក្លាយមិនដឹងឈ្មោះក្លាយរឿនអីទេ តែឈ្មោះក្លាយពីមុនមក ដែលខ្ញុំដឹងតែមេ ខាង លើគាត់ចេះសម្របសម្រួលបានធ្វើការមករហូតចឹងមក មិនទាស់ មិនខុសក្នុងអំឡុង ទេ ។ ប៉ុន្តែដល់សម័យនឹង ដែលគាត់ចាប់ចំនុចមកម្តង ហើយអ្នកប្រើមក ប្រើចំមនុស្សនឹង ទៀត គេមិនមែនឲ្យសម្រាប់ទេ គេឲ្យមកហៅគាត់យកទៅ គេអត់មានបញ្ជាឲ្យសម្រាប់ទេ ។ តែដល់សម្រាប់ហួសទៅ ប៉ុល ពត នឹង ក៏គាត់ហួសចិត្តដែរ ។ គាត់ថាដោះលែងបានហើយ ដែលឯងធ្វើចឹងនោះ ។ មនុស្សគេត្រូវដោះស្រាយក្នុង និយាយក្នុង ឯងទៅសម្រាប់គេទៅ ដោះម៉េចបាន ។

ដានី : ចឹងកាលដំបូងមក តា ប៉ុល ពត បញ្ជា តាសារឿន តា០៥?

ភីន : គាត់នឹងហើយ គាត់ឲ្យមកហៅអីនឹង ប៉ុន្តែប្រើមនុស្សគេចំណាស់គ្នានឹងឯង គាត់នឹកឃើញ ថា មនុស្សនឹងអាចគាត់ដូរដូរគ្នាបានហើយ យូរហើយ ។ ដល់គេមិនដូរដូរគ្នាមិនបាន គេនៅកន្លែងរហូត ។ ចឹងទេ បើតាមបញ្ជាមិនបញ្ជាឲ្យសម្លាប់ទេ ពួកនេះ វាអស់ពេល សម្លាប់ហើយ វាអស់ពេល ។ តែបើមកចំមនុស្សចឹង ហៅថាមនុស្សវាកន្លែងចេះបាត់ ។

ដានី : ចុះតាសារឿន តារាង ០៥ គាត់យ៉ាងម៉េចដែរ ចរិតបុគ្គលរបស់គាត់?

ភីន : ទេ! មនុស្សធម្មតា អ្នកស្រែសុទ្ធច្រើន មិនមានអ្នកដឹងអីចេះជ្រៅជ្រះប៉ុន្មានទេ គាត់នឹង មនុស្សយើងពីដើមមានអ្នកណាបានរៀនអីប៉ុន្មាន ។

ដានី : ខ្ញុំចង់ដឹងថាមនុស្សគាត់កាច គាត់គ្រប់គ្រង ស្មុគស្មាញ គាត់ចេះគិតវែងឆ្ងាយដែរ?

ភីន : បើពិនិត្យពិតទៅ ខ្ញុំអត់ដឹងច្បាស់ទេ ព្រោះគាត់នៅកន្លែងផ្សេង កងទ័ពនៅឆ្ងាយៗពីគ្នា យើងគ្រាន់តែស្គាល់គាត់ថា គាត់ធ្វើមេទ័ព ។ ធម្មតាបើមនុស្សនឹងចរិតយោរយៅ វាចរិត ច្រលើសបើសច្រឡោងខាំ អត់បានឡើងដល់ធ្វើមេទ័ពទេ ពួកខ្មែរក្រហមវាកសាងមនុស្ស ខុសគ្នា អាណាធ្វើល្អបានល្អ អាណាមិនល្អមិនឡើងទេ ។ អានឹងចឹងឯង បើឥឡូវនេះមិនដឹង ម៉េច ខ្ញុំមិនដឹង ។

ដានី : ចុះតា សាន ០៦ ?

ភីន : តាសាននឹងខ្ញុំមិនស្តាប់ប្រវត្តិគាត់បានទេ ព្រោះគាត់នៅភូមិភាគកណ្តាលសាន១០០១ ខ្ញុំអត់ ស្គាល់ទេ ។

ដានី : ប៉ុនពេលដែលតា ប៉ុល ពត បញ្ជាឲ្យទៅហៅ សុន សេន ទៅតែតារាង ០៥ ឬក៏តារាង ០៦ ទៅ ដែរ?

ភីន : ទៅហៅនឹង ទៅតែម្នាក់ទេ ទៅម្នាក់ដែលនេះ០៥ នេះឯង តែមានទាហានទៅ ។

ដានី : កូនទាហានទៅជាមួយ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ដល់ពេលនឹងទៅៗ បាញ់បណ្តោយ ឬក៏ទៅហៅដែរ?

ភីន : ទៅតាមខ្ញុំឃើញហេតុការណ៍ ខ្ញុំនៅក្រោមនេះ មិនដឹងគេបានហៅមិនហៅ តែពួកសួរថា បាញ់ទៅយើងនៅក្រោយ ។

ដានី : ពួសម្តេចកាំភ្លើង?

ភីន : បាទ! ពួតែសម្តេច ។ ហើយមិនដឹងថាគេបាញ់គ្នាអីគ្នាទេ ដល់ភ្លឺឡើងបានដឹង ។

ដានី : កាលនឹងគេបាញ់នៅកន្លែងណា?

ភីន : បាញ់នៅនោះ ត្រង់ដុះ តា រួន ។

ដានី : កន្លែងពើយ តា រួន?

ភិន : បាទ! មិនចំពើយនឹងទេ នៅខាងលិចដូះនៅលិច ចុងចំការស្វាយ ដូះនៅពើយភ្នំ ។

ដានី : កាលនឹងប៉ុន្មាននាក់ទៅសមាជិកក្នុងគ្រួសារដែលស្លាប់?

ភិន : កាលនឹងប្រពន្ធភាត់ ខ្លួនភាត់ កូនមួយទៀត ហើយចៅទៀត ខ្ញុំដូចចាំមិនបានប៉ុន្មាននាក់ ១១ ហើយចុះឃើញដឹកមួយឡាន ។

ដានី : ១១ នាក់ ហើយមានកូនចៅមាននៅរស់ ដែលអ្នកដុត អត់បាន?

ភិន : កូនចៅសុន សេន ខ្ញុំស្គាល់ប្រវត្តិភាត់អត់ច្បាស់ មិនដឹងជាមានកូនប៉ុន្មានអត់ប៉ុន្មាន ។ ខ្ញុំ អត់ដឹងភាត់មានកូនប៉ុន្មាន តែនៅក្នុងឥឡូវនេះមិនមានទេ មិនឃើញ ។ តែភាត់នៅប៉ែលិន នៅខាងកោះកុងខ្ញុំមិនដឹង តែនៅនេះមិនមានទេ ។

ដានី : អត់មាន?

ភិន : បាទ! អត់មាន ។

ដានី : ចុះបន្ទាប់ពីដូចគេបាញ់សម្លាប់តា សុន សេន អីទៅ ដល់ពេលមួយថ្ងៃបន្ទាប់មកយើង ចាប់ផ្តើម?

ភិន : តា ម៉ុក ភាត់យកសពមកធ្វើបុណ្យធ្វើអីនៅនេះ តា ម៉ុក ភាត់យកមកធ្វើបុណ្យ ។

ដានី : តា ម៉ុក ភាត់អ្នកដឹកមក?

ភិន : បាទ! តា ម៉ុក ក៏ដូះភាត់នៅនឹង បើថ្ងៃនេះ ដែនការកេនឹង ហៅតាម៉ុកផង ជាមួយ សុន សេន ហៅតែពីរនាក់នឹងទេ ។ តែតា ម៉ុក ភាត់ជួយបន្ត ភាត់ចុះមកដេកដូះក្រោម អា ដូះទឹកនេះ ។

ដានី : ពេលនឹងនៅតែ សុន សេន?

ភិន : នៅតែ សុន សេនម្នាក់ឯង ។

ដានី : បើភាត់ជួន បើតា ម៉ុក ភាត់នៅនឹងដែរ ត្រូវគេបាញ់ដែរ ហើយក៏អត់ទេ?

ភិន : បើតា ម៉ុក នៅប្រហែលជាអត់បាញ់ទេ ព្រោះ០៥នឹង និរសា តា ម៉ុកនឹងទេ ហើយភាត់ មិនខុសមិនទាស់អីគ្នាទេ មិនទាន់ខុសទាស់អីទេ ។ ដែលថាមានកំនុំ ខ្ញុំនិយាយថា មានកំនុំតែ ២ នាក់នឹងទេ ដែលកំនុំភាត់ពីដើមមក ។

ដានី : ដល់ពេលស្លាប់តា សុន សេន ទៅចាប់ផ្តើមឈ្មោះក្តៅមែនទែនបណ្តោយ?

ភិន : ហ្នឹងហើយ បែកសំបុក បែកនេះហើយអានឹងនោះ ។

ដានី : តា ម៉ុក ភាត់ខឹង ឬក៏យ៉ាងម៉េច?

ភិន : ភាត់ខឹងសម្លាប់គ្នាឯង តាមខ្ញុំយល់ណា ។

ដានី : ចាប់ផ្ដើមឈ្មោះវ៉ៃក្លាមែនទែនម៉ែង?

ភិន : វ៉ៃម៉ែង បើមិនវ៉ៃ ពួកខាង ប៉ូល ពត វ៉ៃមកហើយ ពួកគាត់រៀបចំកម្មវិធីមុន តា ម៉ុក នឹង ស្រេចទៅហើយ ។

ដានី : គាត់ដឹងថាចឹងដល់ពេលសម្រាប់ហើយ តាម៉ុកគាត់ដឹងថា?

ភិន : បាទ! ប្ដឹងហើយ ។

ដានី : អូ! ប្រាកដជាវ៉ៃហើយ ចឹងគាត់ដឹងថាប្រាកដជាវ៉ៃហើយ ចឹងគាត់រៀបចំកម្មវិធី?

ភិន : បាទ! ពេលនោះកម្មវិធីតាម៉ុកគាត់គ្មាននៅលើភ្នំទេ នៅតែគ្នាទេ ទាហានអីនៅក្រោមទាំង អស់ ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលរៀបចំកម្មវិធីខាងតា ប៉ូល ពត គាត់មាន?

ភិន : គាត់រៀបរួចហើយ ។

ដានី : កម្មវិធីគាត់ប៉ុន្មានទៅ?

ភិន : មិនដឹងទេ យើងមិនដឹង ប៉ុន្តែគ្រាន់តែមានៗត្រៀមសម្រាប់ទំនាស់គ្នានឹងហើយ ។

ដានី : ទំនាស់ខាង ប៉ូល ពត ពីណាទេ តា០៥?

ភិន : ស្ទាបអស់ហើយ ។

ដានី : បាទ! ប៉ុន្តែកម្មវិធីពេលនឹង កម្មវិធីដែលពេលចាប់ផ្ដើមឈ្មោះគ្នានឹងមាន?

ភិន : កម្មវិធីនៅសល់ខ្លះ នៅធ្វើទាហានសព្វថ្ងៃនៅព្រះប្រឡាយ ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំគ្រាន់តែចង់ដឹងមេៗ?

ភិន : អី! មេតើនឹងក៏នៅទាហានដែរ ឈ្មោះពូ កែវ នោះមួយ ពូអីទៀតទេ ។ ខ្ញុំនៅចាំពូ កែវ នឹងមួយ ។

ដានី : ជា កែវ?

ភិន : ប្រហែលហើយ នៅកងពលលេខប៉ុន្មានទេ ឥឡូវនេះ ។

ដានី : នៅខាងណា?

ភិន : នៅព្រះវិហារ ។ នៅដូចកងពលលេខ៣ នៅជាមួយ ស្រី ដឹក ។

ដានី : ហើយកាលនឹងតា០៥ ០៦ ខាងកម្មវិធីតា ប៉ូល ពត កាលនឹងកាលពេលយើងវ៉ៃ?

ភិន : ប្រទាន្យក្នាកាលនោះ ប្រទាន្យក្នាជាមួយគ្នានឹង ជាមួយ តា ម៉ុក កម្មវិធីនឹង មេៗនឹង ។ គាត់នៅរកកែវដែរ គាត់នឹកឃើញថាចាស់ៗ ធ្លាប់នៅជាមួយគ្នាយូរហើយ ស្រាប់តែឈ្មោះ គ្នា គាត់មិនដឹងទៅខាងណា ប្រទាន្យក្នាទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្តែតា០៥ គាត់ទៅនោះម៉ែង?

ភិន : ប៉ុន ប៉ុល ពត ហៅទៅប្រើទៅ របៀបដូចគាត់នៅនោះ ប៉ុនតាមពិតមិនមែនទេ គាត់នៅ  
ស្រឡាញ់ទាំងសងខាងមនុស្សនេះ ដូចជានៅរាវែក ។

ដានី : ០៥, ០៦ មានពីណាទៀតដែរកាលនោះ?

ភិន : មនុស្សអ្នកកំណត់ពេលមានពីរនាក់នឹង ដែលឈរមុខនៅកន្លែងនេះ ។

ដានី : ដល់ពេលខាងត្បូងក្រិញ?

ភិន : ខាងត្បូងមាន កាលនឹងគ្មានអ្នកណា មានទាហានក្នុងភាពទេ កាលនឹងមានកងពលដែរ  
ប៉ុនថ្នាក់ទាបៗ ។

ដានី : ចុះខាងលោកអភិបាលស្រុកគាត់បែក ហើយនៅ?

ភិន : ក្រោយមកទៀតអភិបាលស្រុកនេះ ។

ដានី : អភិបាលស្រុក កាលនឹងគាត់ប្រធានកងពលដែរ?

ភិន : កងពល គាត់មិនប្រធានទេ ប្រធានមែនទែន ដុម ឈុនលីទេ តែគាត់សមាហរណកម្មបាន  
មុន ដុម ឈុនលី ក្រោយវិញ ។

ដានី : កាលនឹងគាត់រងកងពល?

ភិន : បាទ! គាត់រង ។

ដានី : រងកងពល ហើយ ដុម ឈុនលី គាត់ប្រធាន?

ភិន : បាទ! ពូជ្រាណនឹងតាមពិតទៅគាត់នៅកុំឈ្មោះគ្នាឈ្មោះអី ពូជ្រាណនឹងគាត់ត្រូវធ្វើធំ ព្រោះ  
មនុស្សគាត់នៅស្ងៀមរាប គេយកមនុស្សនៅណា ឲ្យធ្វើធំនៅនឹងដែរ ។ គេរើសមនុស្សចឹង  
ដែរដូចគ្នា នៅតំបន់ណា គេយកមនុស្សតំបន់នឹងធ្វើចឹង ។

ដានី : លោកអភិបាលស្រុកគេហៅគាត់ពូជ្រាណ (ដាណា) ?

ភិន : ពូជ្រាណ (ដាណា) ចឹង អត់ប្រែទេ ។

ដានី : គាត់ឈ្មោះ យឹម ដាណា គេហៅគាត់ដាណា ?

ភិន : ដានី ពីមុនយើងមិនសូវដឹងត្រកូលគាត់ទេ គេហៅតែដាណាទេ ដល់មកឥឡូវនេះ យើង  
គាត់ដាក់ត្រកូលអីត្រឹមត្រូវ ហៅ យឹម ចឹងទៅ ។

ដានី : គាត់ចូលទៅសមាហរណកម្មមុនគេ?

ភិន : មុន ។

ដានី : ម៉េចកាលនឹងយើងបែកខ្ញែកគ្នាយ៉ាងម៉េច បានបែកអ្នកខ្លះទៅចូលសមាហរណកម្ម អ្នកអី  
កាលនឹង ខាងតៗ គាត់គ្រប់គ្រងលែងបាន ឬក៏មកវិញ?

ភីន : រឿងដែរ មិនមែនគ្រប់គ្រងលែងបានទេ គាត់ដឹងមែន គាត់នៅសមរម្យភូមិគាត់ដឹង ព្រោះ កម្លាំងធម្មតាតែឈ្នះគ្នាគេខ្សោយ តែខ្សោយហើយគេអ្នកនៅមុខគេដឹង គេរកប្រកគេ ហើយ ។

ដានី : គាត់ដឹងថាមិនចិត្តថេរទេ?

ភីន : ហើយសមនឹងខាងរដ្ឋាភិបាលទាក់ទងបានផង ក៏គេទៅប្រច រហូតដល់អត់ប្រាប់ពួកខ្ញុំផង ពិបាកចង់ឆាប់ ។ បើប្រាប់ទៅវាមានទៅស្នើទៅផងគ្នា ទៅរកអ្នកណាទស្សនាហ៍នៅធ្វើនេះយូរ ចង់ឆាប់ពិបាក ។

ដានី : អាចថាគ្រែងលរគេប្រាប់ច្រើន ខ្លាចបែកការណ៍?

ភីន : អី! ដំណើរចឹងឯង ទុកឲ្យខ្ញុំពិបាក គាត់ផ្ទុះមុនខ្ញុំទៅ អ! ខឹងគាត់តើនិយាយលេង ជួបគាត់ និយាយលេង យី! លោកអើយបើថាទៅមិនប្រាប់ផង អានេះស្រួលអានេះលំបាក ឆាប់គ្នា ទេណា អត់មានស្នើសើចហ័ស ធម្មតាទៅ ។ ធម្មតាគេធ្វើចឹង អ្នកណាគេប្រាប់អស់ ។

វណ្ណ : ពូសុំសួរកាត់កន្លែងនេះតិច ក្រោយពីតា០៥គាត់ចុះមកបង្ក្រាប តា សុន សេន ស្លាប់អី ចឹង ក្រោយមក តា០៥ គាត់មានរឿងអីកើតឡើងចំពោះគាត់វិញ ក្រោយពីសម្លាប់ តា សុន សេន ទៅ?

ភីន : អី! មនុស្សនឹងដូចគេរបៀបថា បើយើងឥឡូវថាមានសាលាក្តីកាត់ទោសចឹង មនុស្សដែល ត្រូវសម្លាប់គេ ក៏យើងក៏មានទោសដែរ ។

ដានី : ចឹងពេលនឹង ពេលដែលយើងចាប់ផ្តើមពីហើយ តា ម៉ុក គាត់មិនរៀបចំកម្លាំងវៃជាមួយ គាត់ក្រុមគាត់វិញ?

ភីន : បាទ! វៃបានប៉ុន្មានថ្ងៃ ។

ដានី : បានប៉ុន្មានថ្ងៃ ខាងនោះក៏ចាញ់ទៅ?

ភីន : បាទ! ចុះគាត់មិនមានកម្លាំងណាទៅវៃណា ។

ដានី : លែងដូចថា កងទ័ពក៏អត់មានទឹកចិត្តវៃគ្នា ធ្លាប់ស្គាល់តា?

ភីន : បាទ! វាមានតែអ្នកនៅស្មោះត្រង់នៅជិតៗនឹង ភិចតូចនឹង ។

ដានី : រត់ទៅ គេចាប់បានត្រង់ណា ដូច ប៉ូល ពត?

ភីន : ទេ! អាកន្លែងចាប់បានៗច្រើនណាស់ ខ្ញុំក៏អត់ដឹង ចាប់បានតាមអូរ តាមអីយើង បានដឹង គាត់រត់ទៅ ទ័ពខាងនោះស្ទាក់បានទៅៗលែងរួច ។

ដានី : ដល់ពេលនេះចាប់ដាក់ក្នុងទ្រង់ដែកទាំងអស់?

ភិន : ចាប់មកអត់ទេ មេៗនឹងអត់ដាក់ទេ អំឡៅ សំដន ក៏អត់ដាក់ នួន ជា ក៏ទៅជាមួយគ្នា ។  
តា ម៉ុក នៅតែឯងទេ ទៅជាមួយគ្នាតាត់ ។

ដានី : ប៉ុន្តែមេទ័ពៗដូចតា០៥អី?

ភិន : តា០៥នឹង ដែលរឿងរ៉ាវនឹងដោះស្រាយរួចរាល់អស់ហើយ យកកាត់មកដាក់កុកជាមួយ  
ហៅដាក់កុកកាលនឹងជាមួយកងបើយន្តហោះប៉ុន្មាននាក់ទៀត ។ ពួកបើកយន្តហោះនឹងរួច  
ខ្លួនទាំងអស់ អត់ស្លាប់ទេ ។ ស្គាល់ទេ ជាមួយពួកបើកយន្តហោះកាលនឹង?

ដានី : អត់ ។

ភិន : ខ្ញុំក៏មិនស្គាល់ គ្រាន់តែពួកកាលនឹងយន្តហោះ ។ ខ្ញុំនិយាយតិច យន្តហោះនឹងមកចរចាគ្នា  
ដល់ហើយមនុស្សវាទំនាស់គ្នាអាមួយបាញ់ អាមួយអត់បាញ់ កើតសម្លាប់គ្នាអស់មួយចំនួន  
នៅសល់តែអ្នកបើកអត់សម្លាប់ទេ ។

ដានី : ពួកយន្តហោះមកពីខាងណា មកពីខាងក្នុង?

ភិន : ខ្មែរយើងនឹង ។

ដានី : ខាងក្នុង ទាហានខាងក្នុង?

ភិន : អី! ទាហានខាងក្នុង ។

ដានី : ដល់ពេលបាញ់ៗដល់នេះខាងយើងចាប់យកមក?

ភិន : តា ម៉ុក កាត់ទូទៅចាប់យកមក មិនមែនសម្លាប់ទេ តែអាអ្នកសម្លាប់នឹងវាដូចខ្ញុំនិយាយ  
មិញកូនទាហានតូចទេ មិនមានសក្តិអីទេ វាបាញ់គេយករបស់ ។ ហើយមេទូទៅចាប់យក  
មកនិយាយគ្នា ហៅទៅនិយាយគ្នាទុកយន្តហោះនៅនឹង ទៅបាញ់គេសម្លាប់ហើយដុតទាំង  
យន្តហោះទៀត ។ បានតា ម៉ុក កាត់ដឹងកាត់ថា អី!ឯងមានអីសងគេ យន្តហោះឯងមាន  
លុយ សង តែមនុស្សឯងបានអីសង ឯងដល់តមនុស្សកើតទើង ។ កាត់និយាយតែប៉ុន  
នឹង រឿងវាចឹង ។

ដានី : កាលជំនាន់ដូចតាម៉ុក កាត់ចាប់បានចឹង ដូចថាតាខ្សៅ សំដន, តានួន ជា, អត់មានបញ្ហា  
អីទេ ប៉ុន្តែខាងមេទ័ពមើលបានកាត់សម្លាប់?

ភិន : ពួកនឹងដៃដល់សម្លាប់គេនឹង សម្លាប់សុទ្ធ សេន នឹង ។

ដានី : សម្លាប់សុទ្ធ សេន ប៉ុន្តែមិនមែនម្នាក់ណា កាលតាម៉ុក កាត់សម្លាប់ដូចគ្នាច្រើនដែរ?

ភិន : តែ២ទេ ហើយប៉ុន្មាន ខ្ញុំអត់ដឹងច្រើន ពេលគេស្លាប់នឹង ពួកគេនៅកន្លែងនឹងខ្ញុំដឹងថា០៦,  
០៥ ។

ដានី : ហើយរងកងពល២-៣នាក់ទៀត?

ភីន : មិនដឹងទេ ខ្ញុំ ហើយគាណ្យើនៗនឹងរួចទេ គេអត់សម្លាប់ទេ នៅក្រពាំងប្រាសាទសព្វថ្ងៃ ធ្វើប៉ូលីសទៀត ។

ដានី : តា ល្ងើន?

ភីន : អី! ខ្ញុំដឹងអត់អស់ទេ ត្រង់កន្លែងស្លាប់ប៉ុន្មាននាក់ៗ ខ្ញុំដឹងតែមេនឹងទេ មេធំៗឃើញថាបាត់ ដឹងថាស្លាប់ តែកូនចៅកាត់នៅទាំងអស់ ។

ដានី : យកកាត់ទៅសម្លាប់ណាទៅ?

ភីន : មិនដឹងទៀត យើងមិនដឹង បើកន្លែងកុកគេ កន្លែងអ្នកផ្សេង យើងអត់ស្គាល់ ។

វណ្ណ : ចឹងកាលនឹងបើសិនជាតា០៥ ឆាកមកខាង តា ម៉ុក កាត់ប្រាសាទសព្វថ្ងៃ ដោយសារកាត់ បែកទៅខាងប៉ូល ពត?

ភីន : បាទ! ប្រហែលបើយើងយល់មើលចឹង ប៉ុន្តែពួកនេះបើមកនេះ គំនិតថាមកនេះហើយបើ សម្លាប់មនុស្សចឹង បើទៅមិនរួចទេ ព្រោះពួកនេះពួកតែសម្លាប់គ្នាខឹង ។

ដានី : ចេះ ប៉ូល ពត ព្រឹត្តិការណ៍រៀបចំកាត់ទោសអីនឹង កាលនឹងលោកពូបានចូលរួមដែរអត់?

ភីន : ខ្ញុំនៅនេះដែរ ប៉ុន្តែមិនបានទេទេ ។

ដានី : អត់បានទេទេ?

ភីន : បាទ! គេមិនឲ្យទៅអស់ទេ ឲ្យនៅចាំកន្លែងខ្លះ គេមកហៅៗប្រជាជនយើងទាំងអស់នឹងទៅ ។

វណ្ណ : ប្រជាជនច្រើនដែរ?

ភីន : បាទ! នៅអន្លង់វែងទាំងអស់ ប៉ុន្មានម៉ឺន ទៅជួបជុំគ្នា កាត់ទោសកាត់នឹង ។

ដានី : តែប្រជាជនទាំងអស់នឹង យល់ឃើញថា ប៉ូល ពត កាត់ខុស ហើយក៏យ៉ាងម៉េច កាល ពេលដែលយើងកាត់ទោស ក្នុងចិត្តយើងមួយៗ? ពេលដែលយើងទៅ យើងគិតថា ប៉ូល ពត?

ភីន : ពេលនឹងមិនដឹងអ្នកណាថាខុស អ្នកណាថាត្រូវទេ ប៉ុន្តែតាម៉ុក កាត់ហៅឲ្យទៅមើលទៅហើយ មិនទាន់ដឹងថា ប៉ូល ពត នឹង កាត់មានរឿងអី ហេតុអី ។ ប៉ុន្តែសំខាន់កាត់អាចដឹងខ្លះកាល នោះ ដឹងត្រង់ថា វាមានហេតុភេទ សម្លាប់មេៗ អាចដឹងតិចតួចចឹងទេ ។ ប៉ុន្តែមិនមក មិនមានទេ មិនដឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែដល់ពេលយើងចូលទៅ ពេលដែលគេកាត់ទោសយើងប្រជាជនចូលរួមប៉ុន្តែនឹង យើង គ្រាន់តែទៅមើល ឬក៏យើងមានអារម្មណ៍ថា ខឹងនឹង ប៉ូល ពត ដែរ យើងចង់?

ភីន : គ្មានទេ ទៅមើលម្តង ព្រោះមនុស្សទាំងអស់ទៅជាមួយកាត់ មិនស្ម័គ្រស្គាល់កាត់ទេ ពួកនេះ គេលាក់ណាស់ដូចខ្ញុំថាចឹង មនុស្សដែលអត់លាក់ខ្លួន គឺមានតែតាម៉ុកនឹងទេ មិនលាក់នឹងទេ

បើក្រៅពីនឹងកាត់លាក់ យើងស្គាល់មិនអស់ទេ គេស្គាល់ធម្មតាគេស្គាល់តែមេៗទេ គេស្គាល់។

ដានី : ចឹងប្រជាជនគ្រាន់តែទៅចូលរួម?

ភីន : កាត់ទៅចង់ឃើញ ចង់នេះចឹងម្តង។

ដានី : ប៉ុន្តែ អ្នកកាត់ទោសម៉េចៗ ខាងលើគេអ្នករៀបចំ?

ភីន : ខាងលើទេគេរៀបចំធ្វើ។

ដានី : កាត់ទោសតែម្តង?

ភីន : តែម្តង កន្លែងដុះកាត់ទោសនៅសព្វថ្ងៃ នៅតែសសរ ប៉ុន្តែស្រស់អស់ហើយ។

ដានី : បាទៗខ្ញុំឃើញដែរ ឃើញឥឡូវមានគេដាក់ដាក់ទុកជាកន្លែងប្រវត្តិសាស្ត្រ។

ភីន : បាទ! គេទុក! វាភូមិពេល ធ្វើស្តីក៏វា។

ដានី : គេអត់ទាន់អភិវឌ្ឍន៍ផង គេគ្រាន់ថា។

ភីន : អភិវឌ្ឍន៍កើត បើគេយកដីអស់ហើយ បើខាងរដ្ឋនឹងគេយកវិញអាទិ៍បាន។

ដានី : ព្រោះដីប្រវត្តិសាស្ត្រនឹង ប្រហែលជាគេមិនឲ្យទៅខាងឯកជនទេ។

ភីន : មិនឲ្យ ខ្លាចគេកំណត់ម៉ែត្រហើយ។

ដានី : ហើយចុះកន្លែងដុះ ប៉ុល ពត ដែលមុនកាត់ស្លាប់នោះ កាត់ទោសហើយ កាត់មិននៅក្នុងដុះមួយ?

ភីន : ដុះនឹងដែលនៅកន្លែងស្លាប់ កន្លែងដុះនឹងម្តង។

ដានី : កន្លែងដុះនឹង?

ភីន : បាទ! តា ម៉ុក កាត់ធ្វើដុះឲ្យមួយនៅត្រង់នឹង។

ដានី : ស្លាប់នឹងមូលហេតុកាត់ឈប់ស្លាប់ខ្លួនកាត់ ឬមានបញ្ហាអី?

ភីន : កាត់នឹងកើតជម្ងឺបេះដូង ហើយកាត់កាំងបេះដូង ដេកជាមួយប្រពន្ធៗមិនដឹងកាត់ស្លាប់ផង។ កាត់ដាក់អុកស៊ីសែន ហើយដល់រដ្ឋាភិបាលវិវិថ្ងៃនោះ ដោងដាក់កន្លែងនឹង ដល់ហើយអ្នកទៅទិញអុកស៊ីសែនមិនទាន់ដោះស្រាយមិនទាន់ដែរណា សង្គ្រាមផងអីផង កាត់ស្លាប់នឹងទេ អស់ខ្យល់ដកដង្ហើម។

ដានី : ឬមួយក៏កាត់ពិបាកចិត្ត កាត់ដូចជាគេបរាជ័យគេចាប់?

ភីន : អី! អាទៀតពិបាកនោះ ពិបាកយូរណាស់មកហើយ បើកាត់មិនស្លាប់ទេ កាត់ប្រើខ្យល់នឹងរហូត។ កាត់មិនស្លាប់អីរាប់ឆ្នាំ។

ដានី : បានន័យថាកាត់មានជម្ងឺបេះដូង?

ភីន : បាទ! ទាល់តែមកពេលនឹង វាអស់ខ្យល់នឹងទៅ ទោះបីជាមិនគិតអីប្រើនក៏ស្លាប់ដែរ ។

វណ្ណ : កាត់ចាស់ដង?

ភីន : ចាស់ ដើរឡើងក្រា ប៉ុនមនុស្សធំៗ ស ។

ដានី : ចុះតាម៉ុក ខាងរដ្ឋាភិបាលចាប់កាត់យ៉ាងម៉េចៗដឹងអត់?

ភីន : អ! ចាប់ស្តីគេឲ្យប្រកាសថាចាប់ចឹងទៅ ប៉ុនកាត់មកធម្មតា រដ្ឋាភិបាលចិញ្ចឹមរាប់ខែនោះ ទម្រាំឲ្យកាត់ទៅនោះ ។

ដានី : ពួកអាចរៀបរាប់កន្លែងនឹងតិចបានទេ?

ភីន : ខ្ញុំមិននៅជាមួយទេ ប៉ុនគ្រាន់ថា ពេលកាត់ទៅនឹង កាត់មិនបានប្រាប់បានអីយើងដង ព្រោះរដ្ឋាភិបាលកាត់គ្រប់គ្រងហើយពេលនោះ ប៉ុនគ្រាន់កាត់ដំឡានតាមនឹងឲ្យយើង ឃើញចឹង ។

ដានី : គេឲ្យចិញ្ចឹមកាត់នៅដូះកាត់នៅក្រោម?

ភីន : ដូះលើ ដូះតារួននៅ ។

ដានី : កន្លែងដិតអង្កែតតែមួយ ខាងលើ?

ភីន : បួនឯងចង់ដឹងច្បាស់ សួរកងពល១១ កាត់នៅផ្ទាល់នឹង ។

ដានី : កងពលនៅណា?

ភីន : កងពល១១ ពួកទាហានរដ្ឋាភិបាលចាស់ ដូចពួកពូលីប ពួកអីនឹងនៅនឹង ។

ដានី : ឆ្នាំ៧៧កាត់គេនាំ?

ភីន : ប្រកាសថាចាប់ ។

ដានី : បាទ! ប្រកាសថាចាប់?

ភីន : អី! ដែលតាមនេះ ៧៧នឹងហើយ សមាហរណកម្មមកបានប៉ុន្មានខែនោះ ។

ដានី : ចឹងឆ្នាំ៧៧ចឹង បានគេចាប់?

ភីន : បាទ! យូរ ដែលឲ្យកាត់សារភាព កាត់ថាសារភាពៗម៉េចវាប្រើនណាស់ និយាយ៣ឆ្នាំ មិនចប់ទេ មិនបាច់ទេ ឥឡូវប្រកាសថាចាប់ទៅ ។ ចឹងឯងបានកាត់ឡើងយន្តហោះ ចប់ ប៉ុននឹងឯងយើង ។

ដានី : ចុះពួកដោយសារពួកគ្នាប្រាប់នៅជាមួយ តា ម៉ុក អីចឹង និយាយទៅតាំងពី៨០ មក ពួកនៅជា មួយកាត់ រហូតមក ដូចថាយើងនៅមានអារម្មណ៍ យើងមានមនោសញ្ចេតនាអីយ៉ាងម៉េច ដែរ ជាមួយកាត់?

ភីន : ទេ! អានីនប្រៀបធៀបដូចមនុស្សចាស់នៅក្នុងភូមិហើយបួន ទាល់តែយូរទៅ យើងជា មនុស្សនៅក្នុងភូមិស្រុកក្នុងឯងចឹងទៅ ធ្វើបុណ្យ ។ កាលស្លាប់ខ្ញុំទៅធ្វើបុណ្យ វិទ្យុអាស៊ីសេរី មកសួរខ្ញុំថា សួរដូចម្តេចឯងមានអារម្មណ៍ម៉េចដែរ ដែលឃើញតាម៉ុកស្លាប់? ខ្ញុំថា ខ្ញុំ ចាត់ទុកដូចមនុស្សចាស់នៅក្នុងភូមិយើងម្នាក់ទៅហើយ ។ ឃើញតាម៉ុកស្លាប់ហើយខ្ញុំមកជួយ ធ្វើបុណ្យធ្វើទានអីចឹងទៅទេ ។ ឲ្យមានពាក់ព័ន្ធអីខាងដំដុំអី វាក្មេងទេ ។

ដានី : ដូចជាតាត់ជាមនុស្សល្អ តាត់ធ្លាប់បានជួយលោកពូ ឬក៏ជួយប្រជាជន ជួយកងទ័ពយើង ដូចជាយើងគិតថា តាត់មានគុណបំណង តាត់មានអីខ្លះដែលលោកពូនៅចងចាំនៅគិតថា តាត់នៅជា ដែលមិនអាចបំភ្លេចបានទាក់ទងពីរឿងតាម៉ុក?

ភីន : ទេ! មិនអាចបំភ្លេច ឥឡូវយើងនិយាយចំនុចដែលសំខាន់ៗ អាមួយចាត់ទុកថាចាស់ទុំទៅចុះ ប៉ុន្តែទៀត ចាត់ទុកថាតាត់ជួយមនុស្ស ហើយយើងមើលកាលកសាងរបស់តាត់ដែរ តាត់ស្រឡាញ់ណាស់ខាងការកសាង តាហ្នឹង ។ តាត់ធ្វើផ្លូវធ្វើស្ពានអីត្រង់ណា សុទ្ធតែមាន ទំនប់ទឹកហើយ នោះទំនប់ បួនឯងមើកទំនប់មួយធំណាស់ ហើយចិញ្ចឹមមនុស្សបានច្រើន ណាស់ ។ ហើយតាត់ចំណាយទុនចឹងទៅ លុយក្នុងសង្រ្គាមនឹង តាត់ចំណាយនឹងសង្រ្គាមខ្លះ តែតាត់កសាងខ្លះ ។ តែបើកន្លែងផ្សេង មេដឹកនាំដូចគ្នាដែរ តែមិនមានទេ ។ អត់ទេ ក្នុង គ្រាលំបាកដូចគ្នាមិនមានអ្នកណាហ៊ានធ្វើទេ តាត់ហ៊ានធ្វើ ព្រោះតាត់ ខ្ញុំមើលទៅតាត់មិន សូវមានកម្មសិទ្ធិទេ អីច្រើនទេ ។

ដានី : ចុះតាត់មានចំនុចណាដែលថាមិនល្អ គិតថាតាត់មិនល្អធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជនដែរអត?

ភីន : បើអាចចំនុចមិនល្អ អានីនខ្ញុំនិយាយត្រឹមដំណាក់កាលដែលខ្ញុំស្គាល់ ។ ដំណាក់កាលដែលខ្ញុំ ស្គាល់មែនទែនយើងមកនៅលើភ្នំនេះហើយ វាអស់ចំនុចអាក្រក់ហើយមកនៅលើភ្នំនេះ តាត់ធ្វើល្អ ដែលនៅស្រុកនោះយើងមិនដឹងទេ ។ ខ្ញុំធ្វើតែទាហានសូម្បីតែបងប្អូនខ្លួនឯងក៏ មិនដឹងដែរ ។

ដានី : ហើយចុះតាត់មានកូនចៅ ដូចជាជាកូនជាក្មួយ?

ភីន : កូនចៅតាត់នៅនេះខ្លះ កូនស្រីតាត់មានតែកូនស្រីតែកូនប្រុសអត់មាន ។

ដានី : តាត់មានកូនស្រី?

ភីន : បាទ!

ដានី : មានប៉ុន្មាននាក់ដែរកូនតាត់?

ភីន : កូននៅនេះ២ ដូចនៅប៉ៃលិននោះ១ ។

ដានី : នៅប៉ៃលិន១?

ភិន : បាទ! ស្រី សុទ្ធតែស្រី ។

ដានី : ស្រី នៅនេះឈ្មោះអីកេ?

ភិន : នៅនេះឈ្មោះ យាយ ក្រូ ១ ហើយហ៊ាញ២ ស្រី នៅទីកដុំ ។

ដានី : ឈ្មោះ ហ៊ាញ មួយ ឈ្មោះ ក្រូ មួយ?

ភិន : ហ៊ាញ, ក្រូ បាទ! ។

ដានី : ស្រីទាំងពីរ?

ភិន : ស្រី សុទ្ធតែស្រីកូនកាត់ កូនប្រុសមួយតែស្លាប់បាត់ មិនជំងឺដូចស្លាប់ ។ កូនក្មួយកាត់ខ្ញុំ ស្គាល់មិនអស់ទេ ច្រើន ។

ដានី : តា ម៉ុក កាត់មានប្រពន្ធប៉ុន្មាន?

ភិន : ប្រពន្ធកាត់តែមួយ ចាស់ ប៉ុនក្រោយដែលកាត់ចាស់នេះហើយ កាត់យកប្រពន្ធមួយទៀត ប្រពន្ធ២ ។

ដានី : ប៉ុនកាត់មានកូនទេ ប្រពន្ធក្រោយ?

ភិន : អត់ទេ កាត់ចាស់ហើយ ។

ដានី : កាត់ចាស់ហើយ?

ភិន : បាទ! កាត់យកព្រូតែមានក្មួយ ជួយថែរក្សាក្មួយឯងតាមមេល ។

ដានី : ចុះកូនកាត់ម៉េចដែរ សព្វថ្ងៃនឹងកាត់ដូចថា រស់នៅធម្មតា សប្បាយចិត្តដូចយើងធម្មតា ឬក៏មានបញ្ហាអីដែរ បើតាមលោកពូ?

ភិន : មានអីកាត់រកស៊ីធម្មតាដូចយើង ធ្វើស្រែ ។

ដានី : ធ្វើស្រែ?

ភិន : បាទ!

ដានី : មានអ្នកទៅសួរនាំកាត់ច្រើន ហើយអត់ទេ?

ភិន : ទេ! ខ្ញុំមិនដឹង អាចសួរ មិនអត់ទេ ព្រោះអ្នកសួរមានប៉ុន្មានឈ្មោះមកដែរហើយ អាចមិន អត់ទេ សររហូតនឹង កូនចៅកាត់នឹង ។ ប៉ុនកូនចៅកាត់មិនធ្វើអី ធ្វើស្រែចំការ ធម្មតាបីឯ ទៅ ។

ដានី : កាត់អត់មានសល់អី?

ភិន : មានប្តីមួយនៅនេះ តែមួយម៉ែម៉ាយដែរនឹង ។

ដានី : ពីណាម៉ែម៉ាយ?

ភិន : មីក្រូនឹងម៉ែម៉ាយ អត់មានប្តីស្លាប់ ។

ដានី : ហិរញ្ញ បានមាន?

ភិន : ហិរញ្ញនៅប្តី ប៉ុនប្តីពិការទៀត គ្នាកំបុតជើង ។

ដានី : ចុះមេដឹកនាំផ្សេងៗទៀត ដូចជាតារាខៀវ សំផន, តារា ជា, តារាប៉ុល ពត, តារាសុន សេន អីយ៉ាងម៉េចដែរ?

ភិន : យើងតូចតាច ដឹងគាត់មិនអស់ទេ ។

ដានី : ដូចថាលោកពូជើងថា តា ម៉ុក គាត់មានគុណវិបត្តិអីចឹង គាត់បានកសាងអីចឹង ចុះតា ផ្សេងៗទៀត?

ភិន : តាផ្សេងៗទៀត ខ្ញុំគ្រាន់ដឹងថា គាត់រួមជាអ្នកដឹកនាំក្នុងបក្សនឹងប៉ុននឹង តែដឹងថាល្អអាក្រក់ អីយើងអត់បាននៅជិតគ្នា យើងអត់បានដឹងចិត្ត ដឹងនេះទេ ។ បើនៅជិតគ្នាដូចតាម៉ុកចេះ ទៅ យើងដឹងថាគាត់ធ្វើចេះចុះ មានកម្មសិទ្ធិធ្វើចេះចុះទៅ ។

ដានី : បើរឿងឈ្មោះគ្នា បើតាមដែលពូរិញ យោបល់របស់ពូគាត់ឈ្មោះគ្នាក្រោយនេះ គាត់គិត ថាតាប៉ុល ពត អ្នកខុស ឬក៏តាម៉ុកអ្នកខុស ឬក៏យ៉ាងម៉េច?

ភិន : ហេ! ខ្ញុំមិនអាចកំណត់កើតទេអានឹង ព្រោះយើងមិនដឹងរឿងគាត់មែនទែនរឿងអី យើង វិនិច្ឆ័យមិនបានត្រឹមត្រូវ មែនទែនគាត់រឿងអីគ្នាគាត់ ។ ខ្ញុំគ្រាន់នឹកឃើញនិយាយថា និយាយគ្នាលេងថា យី! ចាស់ៗទៅហើយឈ្មោះគ្នាធ្វើអី នឹកឃើញនិយាយចឹង ។

ដានី : ចុះលោកពូដូចថាកូនលោកពូគាត់កើតក្រោយៗនេះទេ?

ភិន : កើតក្រោយ ។

ដានី : ធំៗក្រោយនេះ?

ភិន : វាមិនដឹងអីទេ ។

ដានី : ចុះលោកពូដែលនិយាយរឿងរ៉ាវពីខ្សែជីវិតយើង ពិបាកវេទនា ពី៣ឆ្នាំ ក្រោយពីរត់យួន ៧៧តាមព្រៃតាមផ្សែ រស់នៅលើអីនឹង ខុស្សាហ៍និយាយប្រាប់កូនចៅដែរអត់?

ភិន : និយាយឲ្យវាដឹងដែរតើវាពិបាកពេកបានយើងនិយាយ បើវាចង់ដឹងយើងនិយាយដែរ ។

ដានី : មានគាត់សួរនាំដែរអត់?

ភិន : កូន?

ដានី : បាទ! កូន ។

ភិន : កូនវាសួរចង់ដឹងដែរ យើងនិយាយទៅតាមដំណើររបស់យើងដឹង និយាយបានវាប្រាប់វា ប៉ុន្តែ និយាយទៅ ។

ដានី : ភាគច្រើនគាត់សួរពីរឿងអី?

ភិន : សួរពីរឿងយើងរស់នៅកន្លែងនេះ បើភូមិស្រុកមិនមែននៅនេះមែនទែនទេ ម៉េចក៏យើងមកនៅនេះ មូលហេតុអីចឹងណា ហើយយើងនិយាយរឿងរាយរាប់ពីសង្គ្រាមចេះចុះ យើងខ្ញុំគ្រប់គ្រាន់មកដល់នេះដោយសារអីៗចឹងទៅ វាទៅដឹង ។

ដានី : គាត់ទស្សនាហ៍សួរ ឬក៏សួរម្តងម្កាល?

ភិន : ទេ! វាមិនទស្សនាហ៍សួរអីញឹកពេក ដឹងតែម្តងវាដឹងកូន ។

ដានី : កូនទាំង៣សួរ?

ភិន : អី! វាឆ្ងល់សួរដែរតើ ។

ដានី : ទាំង៣នាក់ សួរ?

ភិន : បាទ! វាសួរ ។

ដានី : សួរ ដល់ពេលលោកពូរៀបរាប់ប្រាប់ហូរហែលវែងឆ្ងាយ ឬក៏ប្រាប់ខ្លីមិនចង់និយាយអីទេ?

ភិន : ទេ! យើងប្រាប់ចំនុចខ្លីៗ យើងត្រូវប្រាប់ទេ រាយរាប់អាណាវែងដូចប្អូនឯងសួរនេះ វាយើងនៅមានពេលអីនិយាយវែងប្រាប់វា វាក៏មិនដឹងប៉ុន្មានផង ប្រាប់វាល្មមៗ អាណាវាចាំបានប្រាប់ទៅ កន្លែងណាមិនត្រូវប្រាប់ ក៏យើងមិនប្រាប់វាធ្វើអី ។

ដានី : ហើយពេលដែលលោកពូនិយាយប្រាប់ទៅកូនៗ ជឿទេ?

ភិន : វាជឿ ការនិយាយរបស់យើង ឲ្យវាដឹងការលំបាក ចុះវាធ្លាប់ជួបលំបាកខ្លះដែរ វាដឹងខ្លះ

ដានី : ចុះលោកពូមានអារម្មណ៍ម៉េចពេលនិយាយប្រាប់កូន?

ភិន : អត់មានអារម្មណ៍អីវែងឆ្ងាយអីទេ គ្រាន់នឹកឃើញថាអីរឿងរ៉ាវរបស់យើងវាកើតមានចឹង យើងនិយាយប្រាប់ឲ្យវាដឹងខ្លះ ឲ្យវាយល់ពីបញ្ហាដែលកើតមានឡើង ។

ដានី : ចុះប្រពន្ធរបស់លោកពូ ធ្លាប់និយាយប្រាប់កូន?

ភិន : គាត់និយាយដូចគ្នា ។

ដានី : គាត់និយាយដែរ?

ភិន : រឿងពីបុរាណរឿងអីរបស់គាត់ៗ និយាយ ។

ដានី : ចុះលោកពូដូចជាកាលពីមុនមក កាលពីលោកពូនៅក្មេងៗ លោកពូរស់នៅស្រុកកំណើត មានក្រុមគ្រួសារឪពុកម្តាយ បងប្អូនអីចឹងដែរ ។ បើលោកពូគិតមើលៗ ដូចជាការរស់នៅ ថាគ្រួសារកាលនឹង យើងរៀបការរស់នៅទាក់ទងគ្នា ហើយក្រោយមកលោកពូបែកមក មានការទាក់ទងគ្នាខុសប្លែកគ្នាយ៉ាងម៉េចទៅ?

ភីន : វាពិបាកណាស់អានីបង យើងរស់នៅក្នុងស្រុកភូមិទៅជាមួយម៉ែខ្ញុំបងប្អូនអានីយើងពីង  
ពាក់គ្នា ។ ដល់ពេលយើងចេញមកចេះ យើងយកញាតិចឹងឯង យើងពីងពាក់គ្នាជាបងជា  
ប្អូនវិញ ជួយគ្នាចឹងទៅ ទុក្ខវេទនៈម្តងម្នាក់ជួយគ្នាទៅ ។ បើយើងគិតថាចាំតែបងប្អូនយើង  
ដឹងបងប្អូនណា បើបែកមកអស់ហើយ ។

ដានី : វាពិបាកចឹង?

ភីន : បាទ! ដល់ពិបាកចឹង យកញាតិធ្វើបងប្អូន ។

ដានី : ឥឡូវនឹង?

ភីន : អី! ឥឡូវនឹងយើងបានរស់នៅបាន ភូមិទេវតាបងប្អូនមានអ្នកនៅនេះអី សុទ្ធតែមកពី  
ឆ្ងាយៗ ។ ដូចអីមុខនេះមេភូមិទេវតា គាត់នៅកំពង់ចាម ហើយយើងមានទំនាក់ទំនងគ្នារស់  
នៅជាមួយគ្នា រាប់អានគ្នាទៅ នៅជាមួយគ្នាបាន ។ ដល់យូរៗទៅចង់ក្រូចអាបងប្អូនឯង  
អ្នកនៅឆ្ងាយវាមិនសូវបានដិតដល់គ្នាទៅទៀត ស្រឡាញ់ជិតៗគ្នានេះទៅ ។

ដានី : បាទ! ដូចជាយើងសង្ក្រាន យើងបែកគ្នានេះទៅ ការទំនាក់ទំនងវាប្រែប្រួលដែរ?

ភីន : បាទ! ហ្នឹងហើយ វាដាច់ សូម្បីតែកូនយើងបង្កើតចឹង ដាច់គ្នាតែ៤-១០ឆ្នាំ អារម្មណ៍  
អត់សូវជាប់ទេ ។ វាគិតលែងវាស្គាល់ លែងវាដឹង ។

ដានី : ដូចកូនចឹង ដូចថាលោកពូរស់នៅឆ្ងាយពីបងប្អូននៅស្រុក ដល់ពេលកូនលោកមើលទៅដូចថា  
អារម្មណ៍បងប្អូនខាងនោះម៉េចដែរ?

ភីន : វាយើងដល់ចឹងយើងនាំវាទៅជួបគ្នាតើ វាស្គាល់គ្នាដើម្បីស្គាល់គ្នាកុំឲ្យដាច់ ដូចថាមនោស  
ញោតនាបងប្អូន យើងនាំប្រាប់វាឲ្យស្គាល់បងស្គាល់ប្អូនចឹងទៅ គេខាងនោះក៏ចឹង យើងខាង  
នេះក៏ចឹង ដើម្បីឲ្យវាស្គាល់បងប្អូនគ្នាតែប៉ុន្តែនឹងទេ ។ ហើយឲ្យរឿងវាវែងឆ្ងាយទៀត ទោះ  
យើងនិយាយប្រាប់វាក៏វាមិនដឹងដែរ ពួកនោះ វាដឹងតែកើតមកហើយវាស្រួលទៅហើយ  
កើតមកបំអត់ ចំលំបាកអីអត់ទេ ។

ដានី : បើចន្លោះគាំងពីលោកពូចេញពីដូរ ពីអាយុ១៤ឆ្នាំមក បែកពីដូរហួតអត់ដែលបានទៅ  
លេងដូរសោះ?

ភីន : ទៅពេលយើងសមាហរណកម្មនេះ បើពីមុនអត់ទាំងអស់ ។

ដានី : និយាយទៅគាំងពីឆ្នាំ៧១ អីមកហួតដល់សមាហរណកម្ម៧៨ ៧៧បានទៅ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ចឹងកាលលោកពូរៀបការ បងប្អូននៅស្រុកអត់ដឹង?

ភីន : អត់ដឹងទេ ។

ដានី : អត់ដែល បានទាក់ទងគ្នាដាច់មែន?

ភីន : មិនទេ ។

ដានី : សុខុមកុបងប្អូននៅស្រុកនៅភូមិក៏អត់ដឹង?

ភីន : អត់ដឹងៗខ្លះតាមរយៈអ្នកជិតខាង ស្គាល់ភ្លាមក្នុងជុំគ្នាម្តងម្កាលដឹង តែបើមានគេអូ  
គេលេហ្មូននេះដូចរាល់ថ្ងៃនេះ មិនទេ ។

ដានី : តាមលោកពូរិញ ព្រឹត្តិការណ៍ស្តីដែលធ្វើឲ្យលោកពូ ដាច់ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រួសារ កត្តាអី  
សំខាន់ដែលធ្វើឲ្យយើង?

ភីន : ទេ! អានីនមកពីសង្គ្រាម ថាមួយម៉ាត់ប៉ុននឹង បើមិនសង្គ្រាមអត់បែកបាក់គ្នាចឹងទេ ។

ដានី : អានីនសំខាន់មកពីសង្គ្រាម?

ភីន : បាទ!

ដានី : ធ្វើឲ្យយើងដាស់ប្តូររបៀបការរស់នៅជាគ្រួសារ?

ភីន : បាទ! អានីនសឹងថាដាស់ជាអចិន្ត្រៃយ៍មែន បើស្រុកសង្គ្រាមចឹង អត់សង្គ្រាមមិនមានអ្នក  
ណាសុខចិត្តបែកបាក់អីដល់ទៅរហូតចេះមិនមានទេ ។

ដានី : ចុះម៉េចដែលគ្រួសាររបស់លោកពូសព្វថ្ងៃ?

ភីន : អត់អីទេ បើរស់នៅមូលគ្នាធម្មតា ។

ដានី : យើងរស់នៅជារបៀបគ្រួសារ ប្រពន្ធកូន វាផ្សេងពីគ្រួសារដែលលោកពូធ្លាប់រស់នៅកាល  
ពី?

ភីន : វាប្រហាក់ប្រហែលដូចតែគ្នា ប្តីប្រពន្ធកូនទៅយើង បានគ្នា ប៉ុន្តែគ្រង់ថាមានពេលឈ្មោះ  
ទាស់គ្នាដូចមិនសូវមានដែរទេ ។ ការមិនមានអាចារ្យប្រដៅប៉ុនដូចអស់ស្នូរឈ្មោះគ្នាទេ ការ  
ឥឡូវនេះអាចារ្យប្រដៅរីកមាត់ ។

ដានី : នៅក្នុងផ្ទះលោកពូ គ្រួសារលោកពូរស់នៅម៉េច ដូចជាប៉ុន្មាននាក់ទៅរស់នៅ?

ភីន : ឥឡូវនឹងនៅតែ៣ទេ កូនគេបែកអស់២ហើយ ។

ដានី : កូនបែក២?

ភីន : បាទ! បែក២កូនគេមានប្តីមានប្រពន្ធកេទៅ នៅ៣អាមួយរៀននឹង ឥឡូវនៅតែ២នាក់  
យាយតាទេ ២នាក់ដូចពីដើមវិញហើយនេះ ។

ដានី : ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងទៅកូនទៅ?

ភីន : អី! អានីនគ្មានស្តី កូនទៅយើងទៅណា ។

ដានី : ចុះទាក់ទងជាមួយអ្នកជិតខាង ភូមិយុំសហគមន៍យើងវិញ ការរាប់អានគ្នា ការរាក់ទាក់វាយ៉ាងម៉េចដែរ បើនិយាយប្រៀបធៀប?

ភីន : ដូចខ្ញុំនិយាយពីដើមចំរើន មកនៅនេះអត់មានបងប្អូនបង្កើតទេ មានតែញាតិ ហើយញាតិនឹងសុទ្ធតែស្រុកទេសដោយឡែកៗ ។ ដូច្នោះ មានតែយើងបងក្រុងភ្នំសាមគ្គីភ្នំ ស្គាល់គ្នាជួយគ្នាទោះបីយើងមិនបានអីធំដុំក៏ដឹងចិត្តដឹងគំនិតគ្នា ជួយគ្នាខាងកម្លាំង ខាងស្មារតីអីចឹងទៅ បានរស់នៅជិតគ្នាបាន ។

ដានី : យើងនៅរាប់អានគ្នាធម្មតាទេ?

ភីន : បាទ! រាប់អានគ្នាធម្មតា បើចឹងយើងនៅមិនបាន បើយើងបែងចែកថាអ្នកនេះអ្នកនោះនៅចុះ ។

ដានី : អត់មានឈ្មោះគ្នាអីទេ?

ភីន : អត់ទេ ។

ដានី : រាប់អានស្រឡាញ់គ្នា?

ភីន : បើយើងឈ្មោះគ្នា ក៏យើងនៅមូលគ្នា ជិតគ្នាក៏មិនកើត ។

ដានី : នៅនេះយើងគោរពតាមសាសនាអីដែរទៅ វាមានច្រើន?

ភីន : សាសនាព្រះពុទ្ធ តែមានសាសនាយ៉េស៊ូ គេធ្វើដូះធ្វើអីនៅនោះ ។

ដានី : នៅនេះ មានសាសនាព្រះពុទ្ធ ប៉ុន្តែភាគច្រើន?

ភីន : អូ! ភាគច្រើននិយាយរឿងព្រះពុទ្ធនឹងហើយ ។

ដានី : ប៉ុន្តែភាគរយទៅ?

ភីន : ហើ! ស្ទើរតែទាំងអស់ មានឃើញយ៉េស៊ូគេចូលមកអាចមានខ្លះ គេទៅយ៉េស៊ូនោះប៉ុនតិចណាស់ ។

ដានី : យ៉េស៊ូតិចទេ ចុះលោកព្យា ព្រះពុទ្ធក៏យ៉េស៊ូ?

ភីន : ហើ! ខ្ញុំក៏ព្រះពុទ្ធដែរ មិនមែនយ៉េស៊ូទេ ខ្លួនណាស់ ។

ដានី : ស្រុកយើងស្រុកព្រះពុទ្ធ?

ភីន : ឲ្យគេជឿទៅយ៉េស៊ូនោះទៅ ខ្ញុំនៅព្រះពុទ្ធ ។

ដានី : ចុះកាលពីមុនៗ សង្គ្រាម?

ភីន : ព្រះពុទ្ធ យើងក៏ព្រះពុទ្ធដែរ ។

ដានី : ពីមុនសង្គ្រាមក៏ព្រះពុទ្ធ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ចុះជំនាន់កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ?

ភិន : ក៏នៅព្រះពុទ្ធនឹងឯង ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាលជំនាន់នឹងយើង?

ភិន : មានសាសនាដូចគ្នា មិនអត់ទេ ។

ដានី : មានដែរ?

ភិន : បាទ! អូ! អ្នកណាទៅហោល ។

ដានី : ចុះមានវត្តមានអី?

ភិន : វត្តអត់មានកាលសង្គ្រាម ដល់ចប់សង្គ្រាមមានដែរនឹង សង្គ្រាមវត្តអ្នកណាធ្វើបានអាមេរិច កាំងទម្លាក់ឆេះខ្ទេចខ្ទីអស់ ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាលជំនាន់លោកពូនៅកំពង់សោម?

ភិន : កំពង់សោមៗ មិនទាន់មានទេ កាលនោះ ប៉ុនយើងធ្វើកម្មវិធីអីក៏យើងគោរពតាមព្រះពុទ្ធ សាសនាដែរ ។ អាចារ្យមានប៉ុនគ្រាន់មិនមានពាក់ស្បង់ក្រហមទេ ។

ដានី : អត់មានទេ?

ភិន : បាទ! អាចារ្យគេប្រដែរប្រដៅយើងអីមាន ។

ដានី : ចុះក្រោយមកពេលដែលលោកពូមកនៅជំនឿរតាមព្រំដែនឆ្នាំ៨០?

ភិន : អូ! អានឹងមានហើយ មានវត្តមានវារបស់គេ បើយើងយួនវែកច្រើនណាស់ ធ្វើវត្តមិនទាន់ យើងទៅវត្តថៃ ។

ដានី : ចឹងមានព្រះសង្ឃមានអីដែរ?

ភិន : មាន ថៃកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាដូចយើងដែរ ។

ដានី : ចឹងកាលជំនាន់ដូចជា ពេលមុនរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ កាលលោកពូនៅស្រុកដូចមាន វត្តមានវា លោកពូធ្លាប់រស់នៅវត្ត?

ភិន : អី! បើខ្ញុំបួស ហើយនៅវត្ត៣ឆ្នាំ៤ឆ្នាំ ។

ដានី : ចុះក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មានព្រឹត្តិការណ៍អីខ្លះ ដែលយើងអាចគោរពតាមព្រះ ពុទ្ធសាសនា?

ភិន : យើងធ្វើកម្មវិធីអីដូចឥឡូវចឹង យើងគោរពតាមរបៀបនឹង ។

ដានី : ចុះមានពេលបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ មានចូលឆ្នាំ?

ភិន : អ! សប្បាយដូចគ្នា ។

ដានី : កាលជំនាន់លោកពូនៅកំពង់សោម?

ភីន : បាទ!មានដូចគ្នា អាប្រពៃណីអស់នឹងមានចោលណា អត់បាត់ទេ ។ ប៉ុន្តែគេស្រែកថាបាត់ៗ គេថាអ្នកមួយចំនួនថាបាត់ មានអីប៉ុន្តែយើងដឹង ។

ដានី : តែលោកពូម៉េចបានអត់ទៅដូះកាលពីនៅកំពង់សោម?

ភីន : ទេ! កាលនោះមិនទាន់មានច្បាប់អី នេះទៅដូះសម្បែងមានច្បាប់ទម្លាប់គេ ។

ដានី : គេមានច្បាប់ទម្លាប់?

ភីន : បាទ! គេឲ្យទៅតែគេចាត់ចែងឲ្យទៅម្នាក់ៗ ចឹងទៅ ។ ហើយយើងត្រូវជាប់អាទៅក្រោយគេ ក៏យើងមិនបានទៅ រហូតដល់យួនចូលស្រុកយើងមកក៏អត់ដាច់ប៉ាត់ទៅទៀត ។

ដានី : ចុះក្រោយ៧៧ ពេលយើងនៅតាមនេះ យើងពេលមានបុណ្យទាន បើមិនមានវត្តខ្មែរ វត្ត ថៃ?

ភីន : បាទ! យើងធ្វើខ្លួនយើងក៏បាន យើងទៅវត្តថៃក៏បាន បើយើងនៅជិតភូមិថៃ យើងទៅ បានគេអត់ឃាត់ឃាំងអីទេ ។ ហើយយើងទៅ ។

ដានី : ទៅវត្តពេលណាទៅភាគច្រើន?

ភីន : ពេលមានបុណ្យទានធំៗ យើងទៅហើយ ។

ដានី : បុណ្យអីគេ?

ភីន : ភ្នំបិណ្ឌ ចូលឆ្នាំអីចឹង ។

ដានី : ដូចគ្នានៅថៃ?

ភីន : ដូចគ្នា ។

ដានី : ថៃ?

ភីន : ចុះខ្មែរដូចគ្នា ថៃដូចគ្នាទៀត អត់ខុសគ្នាទេ ។

ដានី : ភាគច្រើនពេលចូលឆ្នាំ ហើយពេលភ្នំបិណ្ឌ យើងទៅវត្ត?

ភីន : អី!បុណ្យធំៗ អីយើងទំនាក់ទំនងគ្នាបាន ។ ហើយបើមានកន្លែងយើង កន្លែងណាដែលយើង នៅនឹងទានយូរយើងមានវត្តមានអី យើងទៅធ្វើវត្តយើង ។

ដានី : ចុះចំពោះអ្នកកាន់សាសនាផ្សេង ដូចខាងយើស៊ី ខាងនេះមានអ៊ីស្លាមដែរអត់?

ភីន : អ៊ីស្លាមដូចមិនទាន់មានឃើញ ។

ដានី : អត់មានទេ?

ភីន : បាទ! ប៉ុន្តែជនអ៊ីស្លាមមាន ប៉ុន្តែមិនទាន់មានឃើញវិហារនៅទេ ។

ដានី : មានតែខាងយើស៊ី?

ភីន : យើស៊ីគេមានវិហារ២-៣របស់គេ ។

ដានី : តើយើងមានទំនាស់អី ដូចជាមិនត្រូវគ្នា ហើយអត់?

ភីន : ទេ! គេនៅតែគេ យើងនៅតែយើង ។

ដានី : យើងរាប់អានគ្នាវាយគ្នា?

ភីន : បាទ! រាប់អានគ្នាធម្មតា អត់មានដែលទាស់គ្នាទេ ។

ដានី : អត់មានដែលដូចជាខាងនេះលូ?

ភីន : បើខ្ញុំធ្លាប់មានព្រឹត្តិយាយចេះ យើស្ដីប្រកាន់មកវិញ ថាយើងខ្មែរនឹងវាចេះចុះទៅ កានសាសនា វាខុសគេ ប៉ុន្តែបើឲ្យឈ្មោះគ្នាមែនទែនមិនមាន ។

ដានី : ចុះលោកពូកាលពីក្មេងៗ មានគិតចង់រៀនដលណា?

ភីន : ទេ! ចង់រៀនឲ្យចេះដែរកាលនឹង ប៉ុន្តែយើងរត់មិនរួចនឹងសង្រ្គាមក៏ចប់ត្រឹមប៉ុន្តែនឹង ។

ដានី : កាលនឹងចង់?

ភីន : ពេលចង់រៀនហើយកាលនោះ ។

ដានី : ចង់រៀនដល់ថ្នាក់ណា ចង់ធ្វើអីដែលកាលនឹង?

ភីន : អី! ចង់រៀនឲ្យបានខ្ពស់ៗដូចគេចឹង ឃើញគេរៀនខ្ពស់ៗទៅគេធ្វើការធ្វើការទៅវាទំនងជាងយើង ។

ដានី : ដល់ពេលរៀនៗ ទៅវាមានឧបសគ្គដែលមានសង្រ្គាមទៅក៏ឈប់ទៅ?

ភីន : បាទ! ឧបសគ្គដោយសារសង្រ្គាមមិនមែនរឿងយើងទេ រឿងគេ ហើយវាទៅជាអាក់សង្រ្គាមក៏ដល់យើងដែរ ។

ដានី : កាលនឹងលោកពូយល់ឃើញថារៀនសូត្រនឹងមានសារៈសំខាន់អ្វីយ៉ាងម៉េចខ្លះ?

ភីន : អី! កាលនឹងដឹងហើយកាលនឹង ដឹងក្ដីហើយ ម៉ែឪដូជួយប្រាប់ជួយនាំ ។

ដានី : គាត់ប្រាប់ថាម៉េច?

ភីន : គាត់ថារៀនសូត្រទៅវាចេះដឹងទៅ យើងធ្វើការនេះនោះអីវាបានទំនងគេទៅ យើងធ្វើតែស្រែយ៉ាង មនុស្សល្ងង់គេមិនត្រូវការគាត់ប្រដៅចឹងឯងម៉ែឪ ។ តែយើងរត់មិនរួចត្រង់ដល់ពេលយើងត្រូវការរៀនសូត្របានវាស្រុកអត់ស្រួលចប់ប៉ុន្តែនឹង ។ បើឥឡូវនេះវាមានអីបួនអើយ មើលគេស្រុកស្រួលបួលទៅរៀនសូត្រ ចឹងហើយបានកូនខ្ញុំៗ អត់ឲ្យឈប់ទេ រឿងចឹងតើ ។ ឪល្ងង់ កូនល្ងង់ហើយ ស្រុកឥឡូវរៀនបានហើយ អត់ពិបាកទេ ។

ដានី : កូនលោកពូណែនាំថាម៉េចខ្លះទៅពេលរៀន?

ភីន : បាទ! ណែនាំឲ្យវារៀនឲ្យចេះដឹងម្ដង អត់ឲ្យល្ងង់ដូចឪ ព្រោះឪវាកើតមកចំសង្រ្គាមល្ងង់ហើយកូន ។ កូនឯងកើតមកអត់មានសង្រ្គាមរៀនចុះ ។

ដានី : កូនទាំង៣នាក់រៀនបានខ្ពស់ៗទាំង៣?

ភីន : អត់ទេ រៀនបានខ្ពស់មួយនឹងទេ អាក្រោយព្រោះអាមុននេះយើងសមាហរណកម្មមក វាមកដំបូងអត់សាលាអត់អី យើងទៅជាស្រីវាមានប្តីទៅ ហើយអាប្រុសនេះបានរៀនភាសាកេរេវិញ រៀនអង់គ្លេស ។ បានវាចេះអង់គ្លេស ក្រៅពីនឹងខ្មែរយើងរៀនបានថ្នាក់ទី៥

ដានី : គាត់រៀន ឥឡូវគាត់ធ្វើការអីដែរអត់?

ភីន : អត់ទេ នៅផ្ទះ បង្រៀនក្មេងនាយអាយ ។

ដានី : បង្រៀនអង់គ្លេសទៅ?

ភីន : បាទ!

ដានី : ចុះបើតាមការចងចាំរបស់លោកពូ លោកពូចងចាំស្តីដែលលោកពូគិតថា ចងចាំជាងគេ តាំងពីមុនសង្គ្រាមៗ ហើយចប់ពីសង្គ្រាមមក លោកពូគិតថាស្តីដែលលោកពូចងចាំ?

ភីន : អា រឿងសង្គ្រាមខ្ញុំដូចថាវាចាស់ក៏ចាស់ហើយ សង្គ្រាមក៏វាចប់ ខ្ញុំលើកលែងចោល លែងគិត លែងគូរអីច្រើន ។ គិតគូរមកសម័យទំនើបនេះវិញហើយ សម័យកសាងនេះ សម័យអភិវឌ្ឍន៍ ។

ដានី : លោកពូបំភ្លេចចោលអស់?

ភីន : បាទ! យើងនឹកក៏វាមិនបានប្រយោជន៍អីច្រើន យើងវាចាស់ ហើយគិតទៅក៏វាមិនបានចំណេញអី ហើយគិតអភិវឌ្ឍន៍នេះជាមួយសម្តេច ហ៊ុន សែន វិញ ពូកែជាង មែនខ្ញុំគិតចឹង ។

ដានី : ចុះលោកពូដូចថាលោកពូបើនិយាយពីរឿងសិល្បៈ ភ្លេង ចំរៀងអី កាលពីលោកពូពីមុន ឬក៏សម័យសង្គ្រាម សម័យពាណិជ្ជកម្ម ក្រោយមកលោកពូចូលចិត្តសិល្បៈ ចូលចិត្តអីដែរអត់?

ភីន : ចូល ដូចគ្នា ប៉ុន្តែកាលនោះវានិយាយវាមិនសូវដូចឥឡូវទេ ខុសគ្នារបៀបគេខុសគ្នា ។

ដានី : ចុះកាលពីមុនសង្គ្រាម លោកពូចូលចិត្តអីគេ?

ភីន : មុនសង្គ្រាមដែលសិល្បៈក៏មានដូចគ្នា កាលជំនាន់ចាស់នោះ ខ្ញុំចូលចិត្តណាស់បួន ចូលចិត្តសិល្បៈ ចូលចិត្តស្តាប់ចាប៊ុយ៉ា ។

ដានី : ចូលចិត្តសិល្បៈប្រភេទអីគេដែលលោកពូចូលចិត្ត?

ភីន : ហេ! ពីមុនប្រភេទដូចមិនសូវមានច្រើនប៉ុន្មានទេ ដូចយើងឥឡូវទេ ។

ដានី : ដូចចំរៀង ល្ខោន អាបាយ ឬក៏កុន?

ភីន : អី! ចូលចិត្តស្តាប់ចាប៊ុយ៉ា ខ្ញុំ ពីដើម ។

ដានី : ចូលចិត្តស្តាប់ចាប៊ុយ៉ា?

ភិន : បាទ! ពីដើម ឲ្យតែដល់ថ្ងៃចាប់អត់ចេញទេពីដួះតា ។

ដានី : តាណា?

ភិន : តានៅស្រុកពីដើម ។

ដានី : ឈ្មោះអីគេ?

ភិន : ហើយមួយភូមិមានតែមួយទេ វិទ្យុមនុស្សមួយភូមិទៅស្តាប់ ។

ដានី : ស្តាប់ចាប់ៗដងវែង នឹង?

ភិន : អី! ចាប់ដងវែង លោកតាប្រាជ ឈ្នួននឹង ។

ដានី : ចុះដល់ពេលជំនាន់ពន្លឺ?

ភិន : ពន្លឺយើងមានបទចំរៀន យើងមានសិល្បៈផ្សេងមកទៀត ។

ដានី : លោកពូចូលចិត្តអីគេ?

ភិន : យើងចូលចិត្តស្តាប់អាតាមរបៀបគេសង្កមគេនឹងផ្សេងទៅទៀត ។ ដល់មកនឹងហើយក៏ចូល  
ចិត្តស្តាប់អាចារ្យនឹងទៀត ។

ដានី : ជំនាន់ពន្លឺនឹង?

ភិន : អី! ជំនាន់ពន្លឺមានហើយអាចារ្យនឹង ។

ដានី : មានចាប់ដែរ?

ភិន : មានដូចគ្នា ។

ដានី : ចុះក្រោយៗមក?

ភិន : សម័យពន្លឺ ក៏យកតា ប្រាជ ឈ្នួន នឹងឲ្យច្រៀងដូចគ្នា ។ ប៉ុន្តែគាត់ស្តាប់នៅ?

ដានី : លោកតាប្រាជ ឈ្នួន នៅ គ្រាន់គាត់ចាស់ គាត់លើសឈាម គាត់នៅតាភែវ ។

ភិន : សម័យនឹងគេយកតានឹងច្រៀងដែរ អាចារ្យដែលថាខ្ញុំចូលចិត្តស្តាប់នឹង ។

ដានី : ចុះក្រៅពីចាប់ចូលចិត្តអីទៀត សម័យពន្លឺ?

ភិន : ហើ! ក្រៅពីចាប់ក៏ចូលចិត្តដែរ ប៉ុន្តែនិយាយអាណាដែលយើងចូលចិត្តជាងគេ ។

ដានី : ចុះក្រោយមកឥឡូវៗនេះ?

ភិន : ក្រោយមកឥឡូវនេះ បើមានគេចាប់ចាប់នេះ ស្តាប់ចាប់នឹងទៀត អាចំរៀងៗអីៗនោះ  
យើងស្តាប់ហើយ ប៉ុន្តែមានឥទ្ធិភាពជាងគេ គឺអានឹងឯងខ្ញុំ ហើយនឹងស្តាប់ព័ត៌មានប៉ុន្តែនឹង  
ឯង ។

ដានី : អត់មានផ្លាស់ប្តូរ?

ភិន : អី!

ដានី : នៅដល់ឥឡូវ?

ភីន : ដាស់ចឹងបានខ្ញុំតែនិយាយលេងមិញ បានខ្ញុំថាឲ្យអ្នកតែងអ្នកនេះអត្ថបទ គិតរឿងដីរឿង ធ្វើខ្លះផង គិតតែស្នេហាច្រើនពេកពិបាកប្រដៅកូន តែប៉ុន្តែនឹងទេ តែអាសប្បាយៗហួស ។

ដានី : ចឹងលោកពូកិតថា ឥឡូវនឹងវាមានការដាស់ប្តូរខាងសិល្បៈ ដូចគេតែងបំរៀងអីមិនសូវជា គិតត្រូវរឿងទឹកដីៗ ធ្វើ ប្រទេសជាតិអីប៉ុន្មាន គិតតែរឿងសេហា?

ភីន : បាទ! រឿងស្នេហា គេយកលុយគេធ្វើអ្នកមានៗ អស់ ។

ដានី : ចឹងពីមុនមកអត់សូវទេ?

ភីន : អត់សូវទេ ។

ដានី : ពីមុនមកលោកពូកិតសំដៅទៅលើសម័យណា?

ភីន : សម័យមុន សម័យសម្តេចសីហនុ គាត់គិតរឿងដីធ្លីច្រើនដែរ ហើយគេតែងគេអី ។ ហើយបើមកសម័យពាណិជ្ជកម្ម អារនឹងទាំងអស់ទាំងស្រុកហើយ មិនសូវមានស្នេហាទេ ។ មក សម័យនេះគេគិតដែរ ប៉ុន្តែគិតដោយបុគ្គលខ្លះទេ ប៉ុន្តែបើមេប្រាប់ឲ្យគិតបានគេគិត ។

ដានី : បើមេអត់គិត?

ភីន : មេអត់ប្រាប់អត់ទេ ។

ដានី : ចុះការហូបចុកបើនិយាយពីការហូបចុកវិញ ចំពោះលោកពូកិតវិញ ការហូបចុក ពីមុនសង្គ្រាម សម័យពាណិជ្ជកម្ម ហើយក្រោយមក មានការខុសគ្នាម៉េចដែរ?

ភីន : ហូបចុក បើតាមគិតខ្ញុំមកវិញ វាអាខ្លះខាតតិចតួចពេលសង្គ្រាម ខ្ញុំលើកលែងសឹងតែលែង និយាយហើយ វាពិបាកក្នុងសង្គ្រាមវារឿងផ្សេង អត់មានបុគ្គលណាមួយចង់បង្កត់ទេ ។ តែវាកាលៈទេសៈវាចឹង យើងមិនដឹងចោទទៅលើអ្នកណា ។

ដានី : កាលលោកពូកិតនៅដូចយើងហូបស្រួល?

ភីន : មានម៉ែ មានឪ មានបងមានប្អូន ។

ដានី : ដល់ពេលលោកពូកិតចូលមកតស៊ូ?

ភីន : បែកមកយើងគិតត្រូវខ្លួនយើង ដោះស្រាយខ្លួនឯង ។

ដានី : សម័យពាណិជ្ជកម្ម?

ភីន : សម័យពាណិជ្ជកម្ម កន្លែងខ្ញុំនៅក៏អត់មានពិបាកថាស៊ីបបរដូចគេដែរមិនមានទេ កន្លែងនឹង តែបើ កន្លែងគេផ្សេង គេពិបាកដែរ ។

ដានី : ចុះដល់ក្រោយមកពេលដែលយើងមកនៅតាមព្រំដែន?

ភិន : បាទ! មកនៅតាមព្រំដែននេះក្រោយពីគេជួយ កាកបាទក្រហមគេជួយមក ហើយនឹងមាន ខាងយើងរស់នៅគេជួយ អត់មានពិបាកអីទេ ។

ដានី : ដល់ពេលឥឡូវ?

ភិន : ឥឡូវយើងធ្វើហូបខ្លួនយើងរិតតែអត់ពិបាកៗ អ្នកមួយចំនួនដែលមិនធ្វើ គឺពិបាក ។

ដានី : តែយើងធ្វើខ្លួនឯងអត់បញ្ហា?

ភិន : បាទ! មិនពិបាកទេ ព្រោះរដ្ឋាភិបាលអត់មានភ្ញៀវសាត់រឿងធ្វើផង ឲ្យយើងធ្វើមានបាន ម៉េចមានទៅ ។

ដានី : ចឹងលោកពូគិតថា ការររបបហូបចុកចំពោះលោកពូ គ្រួសារលោកពូ មានការប្រែប្រួលអត់ បើគិតតាំងពីក្មេងមក សម័យពាណិជ្ជកម្មក្រោយមក ហើយនឹងបច្ចុប្បន្ននេះ វាខុសគ្នាម៉េច?

ភិន : ទេ! ខ្ញុំបើគិតឲ្យខ្លីទៅ វាហូបគ្រប់គ្រាន់រហូតហើយខ្ញុំ មិនខ្វះទេ ខ្ញុំធ្វើទោះបីការនឹងក៏នាំ កូនចៅធ្វើកុំឲ្យខ្វះ ពិបាកណាស់ខ្លះ ។

ដានី : លោកពូគិតថា ពីមុនមកយើងមានរបបក៏យើងបានហូបគ្រប់គ្រាន់?

ភិន : បាទ!

ដានី : ឥឡូវនឹងលោកពូពិការក៏លោកពូធ្វើការ បង្កបង្កើនផលខ្លួនឯង បានហូបក៏?

ភិន : បាទ! ខ្ញុំធ្វើ ហូបបានគ្រប់ដែរ តែមិនបានលក់ដូរអីគេធំដុំទេ ។

ដានី : តែជីវភាពក៏វាមិន?

ភិន : បាទ! មិនពិបាកប៉ុន្មានទេ យើងជាហូបគ្រប់បានហើយ តែវាមិនមានអីធំដុំប៉ុន្មាននឹងឯង ។

ដានី : ចុះលោកពូមានរៀបចំជាដូចជាបុណ្យទាន យើងតាមប្រពៃណីអី យើងធ្វើបុណ្យយើង ធ្វើបុណ្យមានម្ហូបអាហារអីដែរ ឬក៏ធ្វើ យើងរៀបចំធ្វើ?

ភិន : មានតើ ។

ដានី : ដូចជាពេលបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ ឬមួយក៏ចូលឆ្នាំអី យើងធ្វើម្ហូបទៅវត្ត?

ភិន : មាន ជួបជុំបងប្អូន ញាតិមិត្តជិតខាងទៅនាំគ្នាហូបទៅ ហេ! បើមានគេអ្នកដឹកទៅគ្រឿង មួយយប់ៗយប់អីចឹងទៅ ។ នេះខ្ញុំនិយាយកាត់បន្តិច នាងៗដែលមកសួរថានេះនឹង កាត់ ទៅចូលរួមជាមួយខ្ញុំធ្វើបុណ្យភ្ជុំ កាត់មកចំភ្ជុំ កាត់ឆ្ងល់កាត់ថាធ្វើបុណ្យច្រើនផងអ្នកអន្លង់ វែង ខ្ញុំថាសាសនាដូចគ្នាតើនាង ។ ធ្វើចេះឯង កាត់ចូលរួមបុណ្យទៅហើយជាមួយខ្ញុំ ។

ដានី : លោកពូទាក់ទងនឹងរឿងសុខភាពវិញ ។ ដូចថាកាលពីក្មេងមកលោកពូមិនទាន់ពិការ ទៅដុះ ហើយក្រោយមកជំនាន់ពាណិជ្ជកម្ម ហើយក្រោយមកពេលសង្គ្រាមវ័យយួន ហើយក្រោយយើង

បានសន្តិភាពសមាហរណកម្មហើយ ។ សុខភាពលោកពូ បើលោកពូគិតមើលទៅវាយ៉ាង  
ម៉េចដែរ?

ភីន : សុខភាព អានីងខ្ញុំជម្រាបតិច ព្រោះសម័យសង្គ្រាមយើងពិបាកណាស់ ឈឺជាៗឈឺវា  
វិលទៅវិលមកនឹងឯង ។ ដល់មកសម័យឥឡូវ បើប្រៀបធៀបថាមនុស្សជាលចឹងដូចប្អូន  
ឯងចឹងវាអត់មានអីហើយ ប៉ុន្តែនៅតែឈឺៗ ។

ដានី : លោកពូនៅឈឺ?

ភីន : នៅតែឈឺ ជើងយើងពិការមានអីអត់បាត់ទេ ចុះធម្មតាដើរជើងពីរទ្រទ្រមនុស្សមួយ  
ឥឡូវមកទ្រតែមួយ ឈឺរហូត ។

ដានី : ឈឺជើងនឹង?

ភីន : បាទ!

ដានី : ឈឺជើងហើយក៏ឈឺកន្លែងផ្សេងទៀត?

ភីន : ជើងតែម្តង កន្លែងផ្សេងមិនមានឈឺទេ ត្រូវគ្រាប់ដែរ ប៉ុន្តែវាអត់ឈឺ វាឈឺតែកន្លែងនឹង  
ជាន់គេ ។

ដានី : ចឹងលោកពូមានបញ្ហា បើយើងប្រៀបធៀបពីមុនសង្គ្រាម ហើយក្រោយសង្គ្រាម ជំនាន់  
សង្គ្រាម ហើយនឹងបន្ទាប់មក យើងបានសន្តិភាពនេះ សុខភាពលោកពូមានបញ្ហាខុសពីមុន  
ចឹងលោកពូ?

ភីន : ខុសត្រង់យើងពិការហើយវាខុសត្រង់នឹង ប្រែប្រួលវាឈឺប្រើថ្នាំរហូត បើពីមុនប្អូនអត់  
មានអី មានធម្មតាដូចយើងដូចប្អូនឯង ពេលឈឺពេលជាធម្មតា ។

ដានី : ក្រៅពីជើងនឹងអត់មានបញ្ហាទេ?

ភីន : មិនមានទេ មិនមានកើតអេដស៍កើតអីនឹងគេ ។

ដានី : អត់ទេ ខ្ញុំចង់និយាយថា ដោយសារសុខភាពលោកពូ ជើងនឹងវាឈឺ ទស្សនាហ៍ឈឺដែរ  
ជើង?

ភីន : ឈឺអានីងតើ ចុះបែកឆ្អឹងៗ វាអត់ចេះជា ហើយយើងមនុស្សចាស់ហើយវាអត់ដុះទេ វា  
បែកម៉េចនៅចឹងហើយ ។ ហើយពេទ្យគេចង់យើងចំណង២-៣គេមានកាត់ចេញណា ចង់  
ឆ្អឹង វានៅនឹងរហូត ។

ដានី : លោកពូទស្សនាហ៍ទៅពេទ្យ?

ភីន : ដែល មិនសូវទៅដេកទេ បើទៅយកថ្នាំគេទៅ ។

ដានី : ឥឡូវនឹង?

ភិន : បាទ! ឥឡូវនឹងព្រោះយើងមាន ខ្ញុំអត់មានលុយកាក់អីប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំចូលអាប័ណ្ណធានារ៉ាប់រង សុខភាពយើងទៅពេទ្យយើងអត់អស់លុយទេ យើងបង់លុយឲ្យតែមួយឆ្នាំ១០០០០ យើង ទៅបាន១ឆ្នាំ អត់អស់លុយ ។

ដានី : លោកពូទៅពេទ្យនឹង យើងទៅប៉ុន្មាន ១ឆ្នាំទៅប៉ុន្មានដងទៅ?

ភិន : បើឈឺពេលណាទ្រាំមិនបានយើងទៅពេលនោះហើយ ។

ដានី : បើតាមប៉ាន់ស្មានទៅម៉េច?

ភិន : បើយើងធ្វើការធ្ងន់ខ្លាំង ម៉ាឆ្នាំទៅ៤-៥ដង ចូលពេទ្យ ។ បើយើងមិនសូវធ្វើការ ការងារ ស្រាលអត់សូវឈឺទេ ។

ដានី : ទៅពេទ្យនៅណា?

ភិន : ពេទ្យយើងអន្ទង់វែង ។

ដានី : អត់មានដែលទៅពេទ្យខាងភ្នំពេញសៀមរាប?

ភិន : នៅទេ មិនឈានដល់ត្រង់ហ្នឹងទេ ។

ដានី : យើងទៅពេទ្យនឹង យើងទៅយកតែថ្នាំទេ មានទៅសម្រាកនៅពេទ្យដែរ?

ភិន : មិនទេ យើងឈឺល្មមៗ យើងមិនបាច់សម្រាកទេ ។

ដានី : ចុះសុខភាពដូរចិត្តវិញយ៉ាងម៉េចដែរ សុខភាពដូរចិត្តលោកពូធម្មតា ឬក៏មានបញ្ហា?

ភិន : អូ! លែងមានអីហើយ សុខភាពដូរចិត្តគេចប់សង្រួម អត់មានពិបាកអីទៀតទេ ។

ដានី : ដូចអត់មាន ដូចថាយើងមានខិតជាមួយមុនមក ដែលធ្វើឲ្យយើងប៉ះពាល់សុខភាពដូរចិត្តផ្នែក សតិអារម្មណ៍?

ភិន : គ្មានទេប្អូន ពីមុនប៉ះពាល់ ប៉ុន្តែដល់មកចប់ចេះទៅប៉ះពាល់អីទៀត អត់មានគិតអីច្រើន យករឿងគេមកគិតជាមួយដើម្បីឈឺខ្លួនឯង អត់ទេ ខ្ញុំ ។

ដានី : អត់ទេ?

ភិន : បាទ! អត់យករឿងគេមកក្នុងជំនុំ អានឹងជាប់ៗមុនអាយុ អត់ ។

ដានី : លោកពូអត់ទេ កាត់ដាច់អត់មានគិតគូរ?

ភិន : បាទ! មិនទេ ។

ដានី : ចឹងអត់មានប្រែប្រួល កាលពីលោកពូនៅក្មេង ហើយសម័យពាឆ្នាំ ហើយក្រោយសម័យ សង្រួម ហើយមកដល់ឥឡូវនឹង លោកពូអត់មានប្រែប្រួលទេ សុខភាពដូរចិត្តនៅធម្មតា អត់មានបញ្ហាអីទេ?

ភិន : បាទ! មិនមានប្រែអីទេ ។

ដានី : លោកពូធ្លាប់មានបញ្ហាដូចជាជាបញ្ហា ដូចជាយើងចង់ចាំនូវព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងរន្ធកំ ឬក៏អាជ្ញាប័ណ្ណ អ្វីពីមុនមកមានចង់ចាំជាប់ក្នុងចត្ត?

ភិន : រន្ធកំខ្លាំងជាងគេ រន្ធកំទម្ងាក់គ្រាប់បែក អ! ភ័យណាស់ប្អូនអើយ គ្រាប់បែកមួយគ្រាប់ៗ រង្កើរដល់អន្លង់វែង ។

ដានី : នៅណា?

ភិន : នៅឆ្នាំ គេទម្ងាក់គ្រាប់បែកឆ្នាំណា ៧៣ ។

ដានី : នៅណា?

ភិន : នៅស្រុកយើង ឯងកើតមិនទាន់ចឹង អត់ដឹង មិនមែននៅនេះ ។

ដានី : កាលនៅ?

ភិន : សម័យសង្គ្រាម ។

ដានី : សម័យសង្គ្រាម?

ភិន : បាទ! សង្គ្រាមអាមេរិចកាំងខ្លាំងណាស់ប្អូនអើយ រស់ដល់សព្វថ្ងៃនេះ ដូចជាមនុស្សសល់ពី ឆាប់ហើយ មនុស្សពេលប្រទេស ។ មើល មិនបាច់និយាយណាច្រើន គ្រាន់តែសម្តែង ហ៊ុន សែន កាត់រូបសង្វែរ សម័យនោះ ។

ដានី : ចឹងលោកពូ អារម្មណ៍យើងរន្ធកំអីមានតាំងពី ជាពិសេសជំនាន់ទម្ងាក់គ្រាប់បែក?

ភិន : បាទ! រន្ធកំអានឹងម៉ែ ដូចអ្នកនៅអាមេរិចអីគេថា គេរន្ធកំសម័យខ្មែរក្រហមសម្លាប់ អានោះវាជាងនឹងទៅទៀតលោកអើយ ។ ឥឡូវប្អូនឯងមិនជឿ សួរឪពុកម្តាយដឹងហើយ ខ្ញុំនិយាយថាខ្ញុំកុហក អត់កុហកទេ ។

ដានី : ការងារលោកពូ ដូចជាក្រៅពីការងារស្រែចំការ មានធ្វើការងារអីផ្សេងទៀត?

ភិន : អត់មាន ខ្ញុំតែ២នាក់នៅ ដុតតែពីធ្វើស្រែហើយនៅហើយ ។

ដានី : ចុះលក្ខខណ្ឌជីវភាពរស់នៅអី យើងក្រៅពីធ្វើស្រែចំការយើងអត់មានប្រកបអីទៀតទេ?

ភិន : ទេ! វ៉ៃ ដូចរកស៊ីរបស់របរលក់បន្តបន្ទាប់ចេះប្អូន រកថាមិនត្រូវ រកអានេះគិត អានោះគិត ប៉ុន្តែមែនទែន យើងធ្វើស្រែនឹងមែន អានឹងមុខរបរយើងមែនទែន ។

ដានី : ចុះលោកពូមើលឃើញថា ជាទូទៅនៅអន្លង់វែងយើង មានការខុសប្លែក មានការប្រែ ប្រួលមុខមាត់អីបន្ទាប់ពីសម័យមុនសមាហរណកម្ម ក្រោយសមាហរណកម្ម ហើយមកដល់ ឥឡូវនឹង មានការប្រែប្រួលអីយ៉ាងម៉េច?

ភិន : ទេ! វាប្រែហើយឥឡូវនេះ ឃើញអភិវឌ្ឍន៍បានច្រើន មានផ្លូវដែក មានមន្ទីរពេទ្យ សាលារៀនអី វាច្រើនហើយ អភិវឌ្ឍន៍បានច្រើនហើយ ។

ដានី : ចុះចំណែកផ្នែកជីវភាពប្រជាជនមានការប្រែប្រួលទេ?

ភិន : ជីវភាពក៏ តែមានផ្លូវកមនាគន៍ល្អរីកចំរើនហើយ ជីវភាពក៏ឡើងតាមនឹងដែរម្តង គេផ្សារផ្សារ ច្រើនតើ ប៉ុន្តែមិនទាន់មានស្តីដល់ទៅណាមែន ប៉ុន្តែផ្សារភាគច្រើន ។

ដានី : ចុះដូចជាផ្នែកក្រៅពីមន្ទីរពេទ្យ សាលារៀន ផ្លូវថ្នល់ មានដូចជាកន្លែង ជារោងចក្រដូចជា សហគ្រាសអីផ្សេងៗ មានបង្កើតអីនៅអន្លង់វែង?

ភិន : អី! កន្លែងនេះយើងឃើញថា បើការងារអីធំដុំមែនទែនដូចភ្នំពេញអីយើងមិនទាន់ឃើញ ព្រោះយើងនៅព្រំដែន ។ ម្យ៉ាងគេអ្នកមានមិនទាន់ចាប់អារម្មណ៍អីប៉ុន្មាន ព្រោះយើងព្រំ ដែនពេក ។ បើតាមឲ្យមានអាក្រាមៗពីសហគ្រាសនឹងមក ការលក់ដូរលក់អីឃើញគេ រីកចំរើនណាស់អន្លង់វែង ។

ដានី : គេមានដូចជាការលក់ដូរ ដោះដូរទំនិញអីរីកចំរើនច្រើន?

ភិន : ច្រើន ។

ដានី : ប៉ុន្តែគេដូចជារបៀបទន់ទ្រាយ ជារោងចក្រ ជាអីបង្កើត?

ភិន : អី! អានឹងមិនទាន់មានទេ ព្រោះយើងមើលឃើញវាជិតព្រំដែនពេក គេអ្នកបង្កើតគេមិន សូវហ៊ាន បើតាមថាឲ្យស្រុកស្រួលបួលគេត្រូវបង្កើតធ្វើល្អណាស់នៅនេះ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាគេ មិនទាន់ចិត្តដាច់ថាធ្វើ ។

ដានី : ប៉ុន្តែគេមានកាស៊ីណូ ជាដល់ល្អ ឬក៏ជាដល់អាក្រក់ម៉េច?

ភិន : បើចំពោះគេអ្នកលេងសើចគេល្អរបស់គេ ។

ដានី : បើអ្នកអត់លេងសើចម៉េចទៅ?

ភិន : បើអ្នកអត់សូវលេងម៉េចនឹងសប្បាយ បើអត់បានទៅ ។

ដានី : និយាយថា បើសិនជាការកើតកាស៊ីណូនឹងវាជាដល់ល្អ បានន័យថាវាអាចជួយឲ្យស្រុក ទេសយើងចំរើន ហើយជួយឲ្យប្រជាជនមានការងារធ្វើ កូនចៅយើងជំនាន់ក្រោយមាន ការងារធ្វើ ឬយ៉ាងម៉េច ឬក៏វាអាចថាប៉ះពាល់ បង្កើតជាកាស៊ីណូទៅ ធ្វើឲ្យប្រជាជនចូល លេងល្បែង ហើយកាន់តែក្រ ហើយស្រុកទេសវាបាត់សណ្តាប់ធ្នាប់ដោយសារបញ្ហានឹង?

ភិន : បាទ! អានេះខ្ញុំនិយាយឲ្យវែងតិច កាស៊ីណូនេះ បើគេនិយាយពីសម័យដើម បួនឯងកើត មិនទាន់ ខ្ញុំទាន់តិចៗ ។ ពួកនៅកាស៊ីណូ សុទ្ធតែពួកកាប់ដាវហើយ ពួកហក់លោត បានទៅ កាស៊ីណូបាន ព្រោះត្រូវកាប់ៗ កាស៊ីណូត្រូវចាក់ៗ របៀបដូចដណ្តើមដល់គេ ។ ប៉ុន ៗនេះគេមានច្បាប់ម្ចាស់គ្នាល្អ គេបង្កើតកាស៊ីណូដោះដូរ ពាណិជ្ជកម្មល្អយកកាត់អី ។ ហើយកាស៊ីណូនេះ បើប្រវត្តិវាបង្កើតមិនមែនល្អទេ ដល់អាក្រក់ដែរតើ បើនៅប្រទេសគេ

កើតមុន ពួកនេះគេរកស៊ីរបស់អាក្រក់ៗ បានលុយច្រើន ធនាគារគេអត់ទទួលទេ យកមក  
ដោះដូរគ្នានៅកន្លែងកាស៊ីណូត្រង់នេះ កន្លែងកាស៊ីណូនឹង ។ អានេះខ្ញុំនិយាយឲ្យវែងតិចចុះ  
ដល់អាក្រក់របស់វាត្រង់នឹង ប៉ុន្តែដល់ល្អរបស់វា រកការងារឲ្យមនុស្សធ្វើបានច្រើន កាស៊ី  
ណូចឹងឯង ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាស៊ីណូឥឡូវ កូនចៅយើងនៅស្រុកភូមិនេះ?

ភិន : កូនចៅស្រុកភូមិនេះបានធ្វើត្រឹមកម្មករ ប៉ុន្តែដល់ធ្វើមែនទែនអ្នកមកពីឆ្ងាយ មកពីស្រុក  
យើងក្នុងៗមក គេអ្នកចេះដឹងច្រើន យើងនៅនេះមិនសូវបានរៀនសូត្រស្អី មិនបានចូល  
បានទេ ធ្វើកម្មករគេ អានឹងធ្វើមែនហើយ ។

ដានី : ចុះអ្នកចំណាកស្រុកចូលមកខាង?

ភិន : ចំណាកស្រុកច្រើន បើចំពោះមនុស្សនៅនេះអត់សូវច្រើន បងប្អូនយើងមកពីក្នុង ច្រើន  
កំពង់ចាម កំពង់ធំ និយាយរួមយើងថាទាំងអស់ពេញប្រទេសហើយមកនៅកន្លែងនេះ ប៉ុន្តែ  
គ្រាន់តែតិចច្រើនជាងគ្នា ។

ដានី : មកពីច្រើនកន្លែង មកពីកំពង់ចាម កំពង់ធំ?

ភិន : បាទ! មកពីច្រើនកន្លែង មករស់នៅនេះ ហើយច្រើនគេអ្នកគួរសមដឹង មិនមែនអ្នកអត់ទេ  
ប្អូនឯងមើលអ្នកណាអន់ៗ សុទ្ធតែអ្នកនៅនេះកំណើតហើយ ។

ដានី : លោកពូយល់ឃើញថាហេតុអ្វីបានគេធ្វើចំណាកស្រុកមកនៅនេះ?

ភិន : កន្លែងនេះស្រួលរកស៊ី ។

ដានី : កន្លែងនេះស្រួលរកស៊ី?

ភិន : បាទ! ស្រួល ចំពោះគេអ្នកធ្លាប់រកស៊ីផ្សារគឺថាស្រួលរបស់គេម្តង មករកដឹងថាមានរបស់  
គេ ចំពោះយើងអ្នកនៅនេះមិនសូវប្រសព្វរកអត់ចេះ ដឹងថាធ្វើតែស្រែចំការមួយមុខ ពីរ  
មុខប៉ុន្តែនឹង ។

ដានី : ចំពោះលោក យើងគិតថាចុះពួកអ្នកចំណាកស្រុកមករកស៊ីនឹងដល់ ដល់អាក្រក់ម៉េចដែរ  
ចំពោះយើង?

ភិន : បើនិយាយពីមុនមក មិនមានអីទេ មកធម្មតាទេ ប៉ុន្តែមកឥឡូវប៉ុន្តែនឹង ថាប៉ុន្តែនឹងខ្លះ  
និយាយប៉ុន្តែនឹងវាយុរពេក ។ ប៉ុន្តែខ្លះក្រោយ ដូចជាមុខរបររកស៊ីវាមិនសូវស្រប  
ច្បាប់នឹងវាខ្លាំង ធ្វើឲ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់ដែរតើ ។ ស្ទាបច្រើនណាស់ណា លើភ្នំនេះ ។

ដានី : ស្ទាបរឿងអីទៅ?

ភីន : ដោយសារក្រញ៉ង់ឈើ ស្លាប់រហូតអ្នកខ្លះអត់បានយកគ្នាទេ ខ្លះថែគេបាញ់ចោលគេដឹកមក ឲ្យ ខ្លះទៀតអត់។

ដានី : យើងចូលទៅកាប់ក្រញ៉ង់ហើយម៉េច?

ភីន : កាប់ក្រញ៉ង់ស្រុកគេ មិនរកតែស្រុកយើង រកស្រុកគេ។ ហើយស្រុកគេអត់ចាប់ទេ គេ បាញ់យើងចោល ឆាប់ខ្ញុំអនោចអធម្ម រដ្ឋាភិបាលគេទប់ស្កាត់មិនបាន ទាហាននៅព្រំដែន មិនដឹងជាបែបម៉េច បានមនុស្សចេះតែចូលបាន។

ដានី : មានបញ្ហាបាត់សណ្តាប់ធ្នាប់?

ភីន : បាទ! ច្បាំងគ្នាជាមួយថៃប៉ុន្មានឆ្នាំ អត់មានស្លាប់ដល់ប៉ុន្មាននឹង ច្បាំងជាមួយក្រញ៉ង់ស្លាប់ ស្ទើរតែភ័យ ហើយរួមអ្នកនៅនេះខ្លះផង អ្នកនៅពីឆ្ងាយនេះខ្លះផងបូកផ្សំគ្នា។

ដានី : អ្នកមកពីអន្លង់វែងមានពូកែប្រកាន់ក្រុមនេះក្រុមនោះ សាសនានេះសាសនានោះចូលមក ចូលចិត្តមិនចូលចិត្តហើយអត់ទេ?

ភីន : គ្មានទេ។ ឃើញអ្នកណាគេមកឃើញដាក់ទៅ អ្នកណាគេមកដាក់សាសនាទៅ អត់ដែលពួក ថៃម៉េច លោកចៅហ្វាយស្រុកក៏គាត់មិនដែលពួកថៃម៉េចដែរ បើយេស៊ូមកសុំដាក់យេស៊ូ ទៅ។

ដានី : ចុះទាក់ទងពីទំនាក់ទំនងជាមួយថៃវិញយ៉ាងម៉េចដែរ ដូចថាកាលពីមុនៗសម័យខ្មែរក្រហម ក្នុងសម័យពាណិជ្ជកម្ម ហើយសម័យសង្គ្រាម ហើយក្រោយមកការទាក់ទងជាមួយថៃ នៅយើង ជាមួយអន្លង់វែងនេះយ៉ាងម៉េចដែរ?

ភីន : សម័យខ្មែរក្រហមខ្ញុំអត់ដឹងទេ នៅព្រំដែនថៃ ប៉ុនបើសម័យក្រោយពីយើងនេះមកនៅតាម ព្រំដែន ឃើញថាទាក់ទងគេធម្មតា អត់មានទាស់ខុសអីគេទេ។

ដានី : ចុះទាក់ទងពីទស្សនៈរបស់អ្នកស្រុកអ្នកភូមិវិញ ជាមួយថៃយ៉ាងម៉េចដែរ ទស្សនៈអ្នកស្រុក អ្នកភូមិយើងនៅអន្លង់វែងជាមួយ?

ភីន : ពីមុនមិនដែលព្រឹត្តិយាយទេប៉ុន មកដល់សង្គ្រាមឈ្នានពាននេះ នឹកឃើញខឹងភើ សង្គ្រាម ឈ្នានពានទឹកដីនេះខឹង។ ខឹងហើយ បើមកពីមុនមកអត់ទេ គ្មានអ្នកណានឹកឃើញចង់កម្ម ចង់ពៀរអីជាមួយថៃ ប៉ុនមកឥឡូវនេះនឹកឃើញខឹង ដីនៅសុខៗគេថាដីគេចឹងទៅ សូម្បី តែលើនេះចង់អស់កន្លែងយើងនៅ នេះកុំធ្វើកាស៊ីណូប្រាំងថៃរុញមកដល់ហើយ ដេញធ្លាក់ពី ហើយទៀត មិនធម្មតាទេ។

ដានី : យើងអត់ទប់ទល់បាន?

ភីន : ទេ! វាបានហើយឥឡូវនេះ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថា វានៅឈ្លោះរហូត មិនដឹងដោះអង្គាល់នឹងបាន ឈប់ឈ្លោះ ។

ដានី : វាចេះបង្កយើងឲ្យស្មុគស្មាញ?

ភីន : បាទ! យូរៗ វាម្តងបីដងទៅ យូរៗ វាក៏ម្តងបីដងទៅ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែបំប្លែងអីឈ្លោះនៅព្រះវិហារ នៅនេះវាអត់ច្បាំងទេ ។

ដានី : ចុះបើទាក់ទងពីប្រជាជនហើយប្រជាជនវិញយ៉ាងម៉េចដែរ?

ភីន : ធម្មតា ប្រជាជនហើយប្រជាជន ខូចតែមន្ត្រីរាជការគេមកថាដីគេតែប៉ុន្តែ ហើយដីយើង សោះ ដីដែលយើងស្គាល់ថារបស់យើងហើយ ។

ដានី : ចុះទាក់ទងពីខាងនយោបាយវិញ បញ្ហានយោបាយដូចជាប្រជាជនយើង សហគមន៍យើង នៅអន្លង់វែង ដូចថាយល់ឃើញយ៉ាងម៉េចដែរ ទាក់ទងពីខាងនយោបាយ?

ភីន : ជាមួយថៃ ។

ដានី : អត់ទេ នយោបាយទូទៅយើង ទាំងក្នុងស្រុក ទាំងក្រៅស្រុកអី?

ភីន : ទេ! បើក្រៅស្រុកខ្ញុំមិនសូវដឹងទេ នយោបាយ លើមេៗគេទៅប៉ុន្តែក្នុងស្រុកយើងមិនដែល ឮអ្នកណាទំនាស់ទំនាស់ទែងអីទៀតទេ គ្មាន ។

ដានី : ទាក់ទងនឹងរឿងគណបក្សអីអត់ទេ?

ភីន : ទេ! គណៈគេមាន ប៉ុន្តែដូចអត់មានឈ្លោះកាប់ចាក់គ្នាអីទេនេះ ។

ដានី : អត់មានព្រឹត្តិការណ៍ បញ្ហានយោបាយអី ប៉ះពាល់ដល់យើងអ្នកស្រុកអ្នកភូមិ ឬក៏ស្រុក អន្លង់វែងទាំងមូល?

ភីន : អី! តាមខ្ញុំមើលទៅដូចមិនមាន គណបក្សគេមានដែរ ប៉ុន្តែដូចអត់មានឈ្លោះគ្នា អ្នកណា មកគណបក្សប្រជាជនមកៗ បើអ្នកណាទៅណា ក៏ទៅៗ ឃើញគណបក្សសមរង្ស៊ី ឃើញ គណបក្សហ្គេស៊ីនប៊ិចអីដែរ ប៉ុន្តែដូចមិនមានដល់ទៅកាប់ចាក់គ្នា សម្លាប់គ្នាមិនមាន អត់មាន ដែលឃើញ ។

ដានី : ចុះដូចជាខាងអាជ្ញាធររដ្ឋបាល ដូចជាខាងស្រុក ខាងភូមិខាងឃុំអីដូចថា លោកពូនៅចាំថា ខាងអាជ្ញាធរណា អ្នកដឹកនាំនៅសហគមន៍មួយណា ដែលលោកពូគិតថាគាត់ជាអ្នកដឹកនាំ សំខាន់នៅក្នុងអន្លង់វែងយើងមក តាំងពីមុន ឬក៏សម័យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬក៏សម័យសង្គ្រាម ឬក៏ ក្រោយមក?

ភីន : តំបន់នេះ ខ្ញុំអត់ស្គាល់ទេ ខ្ញុំទើបមកយើងឆ្នាំ៨០ ខ្ញុំអត់ដឹងទេ ពីមុនមកយើងរៀបចំអីៗ យើងអត់ដឹង យើងអត់ស្គាល់ទេ យើងទើបមកកាលសម័យសង្គ្រាមមកដល់ឥឡូវ ។

ដានី : បាទ! ប៉ុន្តែចាប់ផ្តើមពីលោកពូមកដល់ឥឡូវ លោកពូគិតថា មេដឹកនាំមួយណាដែលសំខាន់ ដែល?

ភីន : ទេ! បើគិតអានីន៍ទាល់តែគិតតាមសង្គមវិញ តាមរបបវិញ យើងនៅពីមុនរបបផ្សេង ទាល់មកដល់ឥឡូវនេះរបបផ្សេង អាអ្នកដឹកនាំក៏គេផ្សេងគ្នាចឹងទៅ ។

ដានី : បាទ! អត់ទេ ខ្ញុំចង់ដឹងថា បើតាមដែលលោកពូឆ្លងកាត់មក ឆ្លងកាត់ពីមួយៗមក លោកពូ គិតថា នៅអន្លង់វែងនេះ មេដឹកនាំមួយណា ដែលគិតថាជាសារៈសំខាន់ជាងគេ?

ភីន : ឥឡូវយើងគិតចេះវិញបានដឹង គិតថា បើយើងជ្រើសរើសមួយណា មួយណាអាក្រក់ យើងមើលពីការអភិវឌ្ឍន៍វិញ បានយើងដឹង ។ មកសម័យនេះបានអភិវឌ្ឍន៍ច្រើនជាងគេ សម័យយើងមុននោះអភិវឌ្ឍន៍អីអត់បានធ្វើអីទេ ធ្វើបានតិចតួចណាស់ព្រោះវាក្នុងលក្ខណៈ សង្គ្រាមផង ។ ដល់មកឥឡូវនេះ លក្ខណៈវាចប់សង្គ្រាមហើយ វាស្រួលចូលហើយ គ្មាន អ្នកណាជាងសម្តេចហ៊ុន សែនទេ អភិវឌ្ឍន៍បានច្រើន ។

ដានី : សម្តេចហ៊ុន សែន កាត់អ្នកដឹកនាំទូទាំងប្រទេស ។ ខ្ញុំចង់និយាយតែអន្លង់វែង តែមេដឹកនាំ មួយណាលេចឆ្នោរជាងគេ ដូចជាមិនប្រកាន់ថាកាត់ដឹកនាំឥឡូវនេះ ឬក៏ដឹកនាំពីមុនមក ចង់ ដឹងក្នុងទស្សនៈប្រជាជនវិញ ទស្សនៈលោកពូជាបុគ្គលវិញ មេដឹកនាំមួយ ដែលកាត់លេច ឆ្នោរជាងគេនៅអន្លង់វែង ដែលប្រជាជនចង់ចាំ ចូលចិត្តកាត់ជាងគេ?

ភីន : ឥឡូវយើងពីសមាហរណកម្មមក អត់ទាន់ផ្លាស់ទេមេនៅ អានីន៍យើងនិយាយមេស្រុក មេ យឹម ដាណាទេ គឺកាត់នៅធ្វើបានមករហូតរបស់កាត់ ។

ដានី : ពីសមាហរណកម្មមក កាត់ជាគណៈស្រុករហូត ហើយក៏មានផ្សេងទៀត?

ភីន : បាទ! អត់មានទេ មានតែកាត់ធ្វើមករហូតរបស់កាត់ ។ ហើយយើងកំណត់ថា ខ្ញុំមិនថាទេ បើធ្វើបានចឹង អាចថាកាត់គួរសមបាននៅបានយូរអី បើមិនគួរសមសម័យនេះសម័យគេ បោះឆ្នោត អាចកាត់មិនបានធ្វើយូរចឹងទេ ។

ដានី : អានីន៍សម័យនឹងសម័យឥឡូវនឹង ចុះសម័យមុន?

ភីន : សម័យមុន?

ដានី : មុនសមាហរណកម្ម?

ភីន : មុនសមាហរណកម្ម គ្មានអ្នកណា មានតា ម៉ុក គេមានរៀបចំដែរតូចៗ ។

ដានី : ខ្ញុំមិនចង់និយាយថាកាត់អាក្រក់ ល្អអីទេ ប៉ុន្តែចំពោះប្រជាជនយើង កាត់មកអន្លង់វែងនឹង ធ្វើឲ្យប្រជាជនចង់ចាំ ថាកាត់បានជួយអីធ្វើអីជាមេដឹកនាំសំខាន់?

ភីន : មនុស្សបើយើងនិយាយទៅ បង្កប់ស្នូរដូចចេះ គេថានៅជាមួយអ្នកណាអីមដោះអ្នកនឹង ចឹងមែនឯង មិនខុសទេ ពាក្យស្នាក់នឹង ។ សម័យនឹងនៅជាមួយគ្នា ម៉្លែក ហើយកាត់ ចិញ្ចឹម កាត់អីទាំងអស់ដូចយើងដឹងឃើញយើងដឹង ហើយយើងភាគច្រើនយើងថាកាត់នឹង ហើយល្អ មិនដឹងមានពីណាមកនៅពីលើកាត់ទៀតផង ។

ដានី : ពីមុនមកកាត់នៅជាមួយគ្នា ម៉្លែក កសាងអី យើងឃើញថាកាត់ល្អ ដល់ពេលមកដល់ សម័យឥឡូវនេះ?

ភីន : សម័យនេះ យើងឃើញថា សម្តេច ហ៊ុន សែន យើងថាកាត់នឹងហើយ កាត់ដឹកនាំ ហើយកាត់ធ្វើចឹង ហើយយើងដឹង ។

ដានី : ហេតុដូចជាសម័យឥឡូវ ម៉េចបានគិតថា សម្តេច ហ៊ុន សែន កាត់ល្អ កាត់សំខាន់?

ភីន : អី! ល្អ ខ្ញុំថាត្រង់ជាបោះឆ្នោតជាប់រហូត ខ្ញុំក៏នៅក្នុងគណបក្សកាត់ដែរ ព្រោះឃើញកាត់ ផ្តល់មែន ហើយខ្ញុំចេះនឹកឃើញស្រឡាញ់តាមការធ្វើនឹងហើយ ។ ទោះបីកាត់មិនបានថា ជួយយើងតាមដូចមែន ប៉ុន្តែកាត់ជួយអីផ្សេងៗ កូនយើងមានលទ្ធភាពរៀនដូរដើរយើង មាន មន្ទីរពេទ្យយើងមានទៅ ។

ដានី : មិនមែនពូខ្លាចកាត់ ចេះតែនិយាយថាកាត់ល្អ?

ភីន : ទេ! អត់មានទេ ព័ត៌មានគេនិយាយចឹងមែន ប៉ុន្តែខ្ញុំឃើញផ្ទាល់ខ្លួនឯងដែរ ។

ដានី : ផ្សេងពីនេះខ្ញុំសួរយោបល់ពីលោកពូទេ លោកពូចង់មានប្រសាសន៍ថាយ៉ាងម៉េចក៏បាន ដែរ ។

ភីន : បាទ! ខ្ញុំឆ្លើយ ប្រាប់តាមយោបល់ខ្ញុំនឹង អត់មានខុសទេ ។

ដានី : ទាក់ទងនឹងមេដឹកនាំសាសនា ដូចជាលោកពូខាងព្រះពុទ្ធសាសនា មានព្រះសង្ឃមានអីហើយ ចុះលោកពូគិតថាខាងព្រះសង្ឃវិញ ដូចជាមុនសមាហរណកម្ម ក្រោយសមាហរណកម្ម ហើយឥឡូវនឹង លោកពូគិតថា ព្រះសង្ឃ អ្នកដឹកនាំសាសនាស ចៅអធិការវត្ត ឬក៏មេកុណា អនុកុណស្រុកអីចឹង បើតាមលោកពូចាំ ព្រះសង្ឃអង្គណាមួយដែលមានឥទ្ធិពល ដែលចូល រួមគ្នាទិសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នៅក្នុងស្រុកអន្លង់វែងយើងនេះ?

ភីន : អភិវឌ្ឍន៍ ខ្ញុំក៏ពិបាកកំណត់ដែរ ព្រះសង្ឃយើងឥឡូវនេះ ពិបាកកំណត់ចេះអន្លង់វែងវាអត់ ទៀង អត់មានមួយណាមកកង់នៅបានពាណិជ្ជកម្មប្រាកដមិនមាន កង់នៅហើយបានមួយរយៈ ទៅប្រយុទ្ធជាត់ទៅ លោកសឹកទៅបាត់ទៅ ឬក៏ទៅណាទៅ រកត្រង់ណាមួយឲ្យនឹងនរមិន ឃើញ ។ ឥឡូវកំណត់ខ្លួនខ្ញុំថាចេះ ឲ្យតែមានសង្ឃនៅវត្តចេះតែធ្វើបុណ្យទៅ លោកកង់នៅ

បានយូរក្តី ឆាប់ក្តីចេះតែធ្វើទៅ តែឲ្យពិកប្រាកដថាអង្គណាទៅយូរជាងគេ កំណត់ថាល្អ  
អាក្រក់ កំណត់អត់កើតបួន ។

ដានី : ចុះបើនិយាយពី គិតថាខាងព្រះពុទ្ធសាសនាចូលរួមចំណែក ក្នុងការជួយកសាងសង្គម  
អភិវឌ្ឍន៍សង្គមដែរ ហើយក៏យ៉ាងម៉េច?

ភិន : បាទ! ចូលរួមតើព្រះពុទ្ធសាសនា គាត់ប្រដែលប្រដៅមនុស្សបានល្អ បើយើងធ្វើតាមល្អ  
មែនទែន តែបើយើងអត់ធ្វើ តាមមនុស្សពាលអត់ល្អទេ មនុស្សធ្វើតាមព្រះពុទ្ធសាសនា  
ល្អ ។

ដានី : ចុះសាសនាផ្សេង?

ភិន : សាសនាផ្សេងយើងអត់បានរៀន បើតាមដឹងខ្លះក៏គេប្រដៅដូចតែយើង ប៉ុន្តែសាសនាបើ  
គិតទៅដោះស្រាយសាសនាមាន អានីយើងប្រុងប្រយ័ត្នដែរ ។ យើងព្រះពុទ្ធយូរហើយ តែ  
ឥឡូវនេះវាមានសាសនាអីផ្សេង ចូលមកយើងប្រយ័ត្នដែរ អាចគេបង្កឲ្យឈ្មោះក្តីមាន  
ដែរ មកនៅស្រុកគេមានដែរ ឈ្មោះក្តីសាសនានេះ ហើយធំណាស់អាសាសនាឈ្មោះ  
ក្តី ។

ដានី : សំនួរចុងក្រោយ ទាក់ទងពីកន្លែងនៅអន្លង់វែង កន្លែងណា កន្លែងតំបន់យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់  
កន្លែងសមរក្សា យុត្តិសាស្ត្រសំខាន់ជាងគេ ដែលលោកពូនៅចាំ?

ភិន : ទេ! អត់ទាន់មានអ្នកណាគេកំណត់ឲ្យយើងដឹងចឹងផង ខ្ញុំអត់ទាន់ដឹង បើប៉ុន្តែកំណត់មក  
ខ្ញុំថា ។

ដានី : អត់ទេ លោកពូធ្លាប់រស់នៅនឹង ធ្លាប់យើងធ្វើសង្គ្រាមជាមួយយួន ជាមួយតា ម៉ុក អី  
ទីតាំងមួយណា ឬកន្លែងតំបន់ណា ដែលចាត់ទុកថាជាតំបន់យុទ្ធសាស្ត្រ សមរក្សាក្តី?

ភិន : អាត្មាជាងគេដណ្តើមក្តី អន្លង់វែងនឹងហើយ ត្រង់នឹងឯង ទីរួមស្រុកនឹងឯង ។

ដានី : កន្លែងទីរួមស្រុកនឹង?

ភិន : បាទ! ដើម្បីគេវៃយកដីនៅ យួនក៏គេមិនចង់ឲ្យយើង ហើយយើងក៏ខំថាយកដីត្រង់នឹងបាន  
ទៅវាមានសេដ្ឋកិច្ចយក ។

ដានី : កន្លែងដែលយើងចង់បានរៀងៗខ្លួន គឺទីរួមស្រុកអន្លង់វែងយើងរាប់ថ្ងៃ?

ភិន : បាទ! អានីយើងមុខនេះណា យើងនិយាយចម្ងុយយើងទេ ប៉ុន្តែអាកន្លែងច្បាំងក្តី យក  
ដាច់ដួលជីវិតខ្មែរយើងមែននោះ ក្នុងឯកទេ ។ គេអត់ចង់ឲ្យយើងនៅទេ ដែនការធ្វើរបង  
ស៊ីម៉ង់ត៍តែទៅមិនរួចដូចខ្ញុំនិយាយចឹង ប្រែមកក-៥ ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំដូចជាអស់សំនួរអីត្រូវសួរនាំលោកពូទៀតហើយ បើលោកពូមានអីចង់បន្ថែមនូវអ្វី  
ដែលខ្ញុំអត់ទាន់បានសួរនាំ?

ភីន : ទេ! សួរនឹងវាអស់ទៅហើយ វាអត់មានអីនៅទៀតទេ បើសួរគាំដីប្រវត្តិពីកើតមកអស់  
មានតែខ្ញុំនិយាយប្រាប់មិនអស់ដឹង វាចន្លោះដុំៗ ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំអរគុណលោកពូច្រើន ដែលចំណាយពេលច្រើនម៉្លោះដែរ ។  
« ចប់ »